

ΤΟ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ & ΕΤΟ ΠΑΓΚΡΑΤΙ

ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ 1 (ΟΠΙΘΕΝ ΕΥΤΥΧΙΔΟΥ 16) - ΕΜΑΝΤΙ ΔΛΕΟΥΣ ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ ΤΗΛ.: 010.75.12.156
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΜΕ ΤΟΝ ΡΑΔΑΜΑΝΘΥ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ

ΔΕΥΤΕΡΑ 8:00 Μ.Μ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ & ΜΥΗΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΗΛΙΑΚΟΣ - ΗΡΩΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ ΓΝΩΘΙΣΑΥΤΟΝ

ΤΡΙΤΗ 5:30 Μ.Μ.

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ-ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑ

ΤΡΙΤΗ 8:00 Μ.Μ.

ΟΜΑΔΑ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΤΕΤΑΡΤΗ 8:00 Μ.Μ.

ΟΡΦΙΚΟΙ ΥΜΝΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΠΙΑ ΣΤΟ
ΒΡΑΧΝΙΑΣΜΑ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΨΤΕ ΤΙΣ
ΦΩΝΗΤΙΚΕΣ ΣΑΣ
ΧΟΡΔΕΣ ΑΠΟΚΤΗ-
ΣΤΕ ΦΩΝΗ ΜΕ ΟΓΚΟ
ΕΝΤΑΣΗ - ΔΙΑΥΓΕΙΑ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΟΡΘΟΦΩΝΙΑΣ & ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΕΚΦΡΑΣΕΩΣ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΤΕ ΤΗΝ ΕΚΕΥΗ ΣΑΣ, ΕΚΦΡΑΣΤΕ ΤΑ ΣΥΝΔΙΕΞΘΗΜΑΤΑ ΣΑΣ
ΑΡΘΡΩΣΤΕ ΤΕΛΕΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΜΗΣΤΕ!

ΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ 6:30 Μ.Μ. ΕΤΟ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ ΕΤΟΥΡΜΑΡΗ 57 - ΤΗΛ.: 210. 52. 37. 543

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

Ο ΔΙΔΑΚΚΑΛΟΣ ΤΩΝ ΔΙΩΝΩΝ & Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΔΙΔΑΚΚΑΛΙΑ ΤΟΥ

ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΡΓΑΝΟΜΕΝΑ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΡΧΑΙΕΣ ΠΗΓΕΣ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ & ΝΕΟΠΥΘΑ-
ΓΟΡΕΙΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΛΙΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΔΙΔΑΚΚΑΛΙΑ
ΤΟΥ ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑ

ΓΗΣΠΑΙΣΕΙΜΙΚΑΙΟΥΡΑΝΟΥΔΑΣΤΕΡΟΕΝΤΟΣΔΙΨΑΔ'ΕΜΙΔΥΟΣΚΑΙΔΠΟΛΛΥΜΑΙ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ * ΕΤΟΥΡΜΑΡΗ 57 ΑΘΗΝΑΙ * ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ 1 ΠΑΓΚΡΑΤΙ * ΧΕΙΜΕΡΙΜΙΟΝ ΗΛΙΟΕΤΑΞΙΟΝ * ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2002 (ΤΕΥΧΟΣ 20^ο) 5 ΕΥΡΩ

Ο ΕΡΜΗΣ ΤΟΥ ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ

ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ
ΠΕΡΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ
Ο ΜΑΝΤΗΣ ΚΑΙΝΕΥΣ
ΠΕΡΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΘΕΩΝ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΕΚΗΣΙΣ
Η ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΣ ΕΧΟΛΗ
ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ
ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ ΗΛΙΟΝ
Ξ. ΝΑΓΟΥ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΗΛΙΟΝ
ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Τριμηνιαία έκδοσις

Έτος Ε΄ Άρ. Τεύχους 20 - Δεκέμβριος 2002

Στουρνάρη 57, 104.32 Αθήναι
Επικτήτου 1, 116.35 Παγκράτι Αθήναι
Τηλ.: 010.52.37.543, 010.75.12.156
Τηλεομοιότυπον.: 010.52.26.694
ISSN 1108-832X

Ίδιοκτήτης - Έκδότης - Διευθυντής
Αντώνιος Αναστασάκης - Ραδάμανθυς
Στοιχειοθεσία - Καλλιτεχνική επεξεργασία:
Μουστάκη Δήμητρα

Διορθώσεις: Θεοδώρα Γαβρά
Εκτύπωσης: Γ. Χ. Ζαχαροπούλου-Δ. Σιπαράς
Λευκάδος 9 - Μοσχάτο Τηλ.: 2104817381

Τά κείμενα, όπως και η γλώσσα
κάθε δημοσιεύματος απηχούν τις απόψεις
του εκάστοτε γράφοντος.

ΕΑΝ ΕΠΙΘΥΜΕΙΤΕ

ΝΑ ΓΙΝΕΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

αποστείλατε για έτήσια συνδρομή
ταχυδρομική επιταγή (20 ΕΥΡΩ)
στό όνομα:

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57, 104.32 ΑΘΗΝΑΙ

ή καταθέσατε 20 ΕΥΡΩ

στήν Alpha Bank (Πίστewς)

Άρ. Λογαριασμού:

104.002.786.016.548

στό όνομα ΑΝΤ. ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ

ή τηλεφωνήσατε στο 010.52.37.543

Συνδρομές εξωτερικού: 40 ΕΥΡΩ

**Δωρίσατε
μία συνδρομή στους φίλους σας**

περιεχόμενα

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΗΛΙΟΝ	ΞΕΛ. 3
ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ ΗΛΙΟΝ	ΞΕΛ. 4
ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ	ΞΕΛ. 8
ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΣ ΕΧΟΛΗ	ΞΕΛ.11
ΑΛΦΑΒΗΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΔΕΚΗΣΕΩΣ	ΞΕΛ.18
ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ	ΞΕΛ.20
ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΜΥΘΟΥ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ	ΞΕΛ.30
Ο ΕΡΜΗΣ ΤΟΥ ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ	ΞΕΛ.31
ΠΕΡΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΘΕΩΝ	ΞΕΛ.40
ΚΑΙΝΕΥΣ Ή ΚΑΙΝΗ	ΞΕΛ.43
Η ΑΓΙΑ ΩΡΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ	ΞΕΛ.50
Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ	ΞΕΛ.52
ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ	ΞΕΛ.55

Επισκευθίτε την ιστοσελίδα
του Ίδεοθεάτρου στο Διαδίκτυο
<http://www.ideotheatron.gr>
e-mail:
radamanthys@ideotheatron.gr

ΤΟ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ
ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 22:00-13:00

ΣΤΟ ΝΕΟ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ

ΤΗΛΕ ΦΩΣ

ΚΑΝΑΛΙ 54 L.H.F. 735 ΜΗΖ ΑΘΗΝΑ
& ΚΑΝΑΛΙ 57 L.H.F. 759 ΜΗΖ ΕΠΑΡΧΙΑ

ΤΗΝ ΕΚΠΟΜΠΗ

ΑΓΩΓΗ
ΨΥΧΗΣ

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ - ΗΛΙΑΚΟΣ
ΗΡΩΙΚΟΣ - ΔΡΟΜΟΣ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ.

ΟΔΗΓΟΣ ΜΑΣ Ο ΑΦΥΓΝΙΣΜΕΝΟΣ
ΑΠΟΛΛΩΜΙΟΣ ΗΜΙΟΧΟΣ ΝΟΥΣ.

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΥΝΟΜΗ ΓΑΒΡΑ
& ΤΟΝ ΡΑΔΑΜΑΝΘΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ

ΓΝΩΡΙΣΤΕ ΤΟ ΣΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΣΑΣ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΗΛΙΟΝ

Κραταίε Άναξ του φωτός! Τό ιδιόν σου φώς πληροί τάς εκτάσεις καί τό πᾶν πρός
σέ ὀφείλει τήν ὑπαρξίν του. Εἶσαι ὁ σωτήρ πάσης υπάρξεως, διότι ἄνευ σοῦ οὐδέν
θά ὑπῆρχεν. Χαῖρε Φοῖβε!

Όταν προβάλλης Φοῖβε, τό ἔρεβος ὑποχωρεῖ καί ἀναγεννᾶται ἡ Φύσις, ὅταν τάς θείας
σου ἀκτίνας ἀποστέλλης πρός τούς κοιμωμένους κόσμους, ὅπως ἐγείρης αὐτούς. Αἱ Μοῦσαι σου,
Κλειώ, Εὐτέρπη, Θάλεια, Μελομένη, Τερψιχόρη, Ἑρατώ, Πολύμνια, Οὐρανία καί Καλλιόπη,
σκορποῦσι τάς θείας σου ἀκτίνας καί ὁ νοῦς τοῦ κόσμου λαμβάνει ἰσχύν. Χαῖρε Φοῖβε!

Σύ ἰσχυρέ Βασιλεῦ τῆς Φύσεως ἐγέννησες πάσας τάς μορφάς καί πρός σέ πᾶσαι αἱ μορφαί
ὀφείλουν τήν ὑπαρξίν των. Σύ ἔδωσες τόν Λόγον, ὅστις ἐγέννησε τόν Νοῦν καί μόνον διά τοῦ ιδικοῦ
σου φωτός ἀντιλαμβανόμεθα τῶν μορφῶν τοῦ ἀπείρου καί λαμβάνομεν γνῶσιν ὅτι ὑπάρχει ζωή.
Χαῖρε Φοῖβε!

Πρός σέ Φοῖβε, ἔχομεν καθήκον νά ἀποτείνωμεν τάς εὐχαριστίας μας, διότι ἐσύ εἶσαι ὁ μόνος
ἄρχων τόν ὁποῖον πρέπει νά ἀναγνωρίζωμεν ὡς γονέα ἡμῶν. Καταδέξου, λοιπόν ἄρχων, τῶν
εὐχαριστιῶν μας καί περιβάλλον ἡμᾶς διά τῶν θείων σου Μουσῶν, ἀφοῦ τῇ σῇ ἐπιδαψιλεύσει,
ἐγνωρίσαμεν τό αἷτιον τῆς υπάρξεώς μας. Χαῖρε Φοῖβε!

Φοῖβε Ἥλιε, τό ιδιόν σου πνεῦμα ἐγέννησεν τήν ἀντίληψιν καί ἐξ αὐτοῦ οἱ κόσμοι ἔλαβον τήν
ἰσχύν τῆς νοήσεώς των. Ἄν δέν ὑπῆρχες, τό ἔρεβος δέν θά παρήγαγε νοῦν. Ἐάν δέν ἔρριπτες πρός
ἡμᾶς τάς ἀκτίνας σου, δέν θά εἶχομεν ἀντίληψιν. Ἐάν δέν περιέβαλλες ἡμᾶς, θά εἴμεθα τυφλοί.
Γνῶσιν δέν θά εἶχομεν. Ἐν σοῖ ὁ ἄπειρος Θεός ἐνεργεῖ, διότι ἡ ἰδική σου μορφή εἶναι ἀπείρως
τελειότερα. Χαῖρε Φοῖβε!

Οἱ μή πρός σέ τό πνεῦμα των ἀφιέρωσαντες, ἀπώλεσαν αὐτό, διότι τό ἔρεβος κατέφαγε τήν
ἰσχύν του. Ὅσοι ἡρνήθησαν Σέ, ἄρχων τοῦ φωτός, ἀπέθανον ἀδόξως. Ὁ νοῦς των οὐδέν τῶν θείων
τῆς Φύσεως ἀντελήφθη καί ἐλάτρευσε ὅ,τι δέν ἐπλήρει τό πᾶν ζωῆς καί χαρᾶς. Χαῖρε Φοῖβε!

Όταν Φοῖβε ἐξαποστέλλης τήν θείαν ἐκείνην Μοῦσαν, ἥτις μεταδίδει εἰς ἡμᾶς τήν ἔννοιαν τοῦ
ἀπείρου καί τοῦ φωτός αὐτοῦ, ὡ πόσον αἰσθανόμεθα ὅτι σύ μόνον εἶσαι ὁ ἄρχων τῆς ζωῆς καί ὅτι
Σύ μόνον περικλείεις εἰς τάς θείας σου ἀκτίνας ἐκεῖνο τό ὁποῖον σώζει καί ζωοποιεῖ τούς κόσμους.
Όσον τίς Φοῖβε, πρός σέ τείνει τό πνεῦμα του κατὰ τοσοῦτον ἀνακαλύπτει ἐν σοῖ θείας μυστα-
γωγίας, ἐν αἷς τό πνεῦμα μυεῖται τόν λόγον τῆς υπάρξεώς του καί τόν τρόπον τοῦ ὑποτάσσειν διά
τῆς θελήσεώς του τόν θάνατον. Χαῖρε Φοῖβε!

Ἡ Μοῦσα σου Οὐρανία, ἡ ἀπείρως γαλουχοῦσα ἡμᾶς εἰς τά θεῖα σου μυστικά, ἡ μεταρσιοῦσα τάς
Ψυχάς ἡμῶν εἰς τά θεῖα σου ὕψη, μᾶς ἐνέπνευσε ὅπως σέ χαιρετήσωμεν τήν στιγμὴν ταύτην καθ'
ἣν πᾶσαι αἱ Μοῦσαι σου γεννῶσιν ἐν ταῖς ἀνθρωπίναις καρδίαις τόν θεῖον ἐκείνον πόθον τῆς
ἀναγεννήσεώς των καί ἀποκαδιστῶσιν αὐτάς εἰς τό γλυκύ ἐκεῖνο ἄσμα, τό ὁποῖον διάρκως ὑπεν-
θυμίζει εἰς τήν ἀνθρωπότητα, ὅτι πρέπει διαρκῶς νά ὀρᾷ ἵνα διαρκῶς ὑπάρχει. Ὡ πόσον Φοῖβε
εἶναι γλυκεῖα ἡ ἐντολή αὐτή!

Δι' αὐτῆς αἰέποτε τό πνεῦμα ἡμῶν ἐνισχύθη. Δι' αὐτῆς θά ὑπάρξωμεν καί τοῦτο μᾶς ἐγγυᾶται
τό θεῖον σου φώς, τό ὁποῖον αἰεθ' ὑπάρχει καί θά πυρπολῇ τάς αἰσθήσεις ἡμῶν πρός τό μέγα τῆς Ἀγάπης
καθῆκον. Αἰσθανόμεθα ὅτι εἴμεθα εὐτυχεῖς θεῖε Φοῖβε, διότι ἀπευθυνόμεθα πρός Σέ τήν στιγμὴν
ταύτην. Χαῖρε Φοῖβε!

Εἴμεθα εὐτυχεῖς διότι τώρα, πλείοτερον πάσης ἄλλης ἐποχῆς σκορπᾶς τό θεῖον ἄρωμά σου ἐπὶ
τῶν μορφῶν τῆς Φύσεως, διά τοῦ ὁποῖου ἐγείρεις ἡμᾶς ἐκ τῆς νάρκης καί φέρεις ἡμᾶς εἰς τήν
συναίσθησιν τῆς ἱερᾶς ἀγάπης καί σωτηρίας ταύτης τῶν ἀνθρώπων πηγῆς. Χαῖρε ὡ ἀπόλυτε τοῦ
φωτός ἄρχων!

Τά τέκνα σου λατρεύουσι τόν πατέρα αὐτῶν καί ἡ ἱερά δάφνη πλέκει στεφάνους νά στέψη αὐτά,
ἐάν ποτέ τό θεῖον ὄνομά σου δέν βλασφημήσωσιν.

Σ. ΝΑΓΟΣ

Παρακαλεῖσθε ὅσοι δέν ἔχετε ἀνανεώσει τήν συνδρομή σας ὅπως
ἀποστείλετε ταχ. ἐπιταγή 20 ΕΥΡΩ μέ τήν ἐνδειξη "ἀνανέωση συνδρομῆς"

Τὸ μεγαλουργημα τοῦτο εἰς δυναμικότητα, πίστιν, βαθύνοιαν καὶ λυρισμὸν συγχρόνως τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰουλιανοῦ, εἶναι τὸ δεύτερον δογματικὸν ἔργον μετὰ τὴν Μπτέρα τῶν Θεῶν τὸ ὁποῖον ἔγραψε πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν ὑπηκόων του τῆς οἰκουμένης, δηλαδὴ τοῦ ἀκανοῦς ρωμαϊκοῦ κράτους, εἰς τὴν ἀρχαίαν θρησκείαν τῶν προγόνων.

Βαθύτερος σκοπὸς εἶναι ἡ καταπολέμησις τῆς «ἀθεΐας» (τῆς «ἀθεότητος τὴν κηλῖδα») ἡ ὁποία ἀφ' ἑνὸς λόγῳ τῆς προΐουσης ἀδιαφορίας τῶν Ἑλλήνων καὶ Ρωμαίων πρὸς τὰς πατρίους παραδόσεις καὶ ἀφ' ἑτέρου λόγῳ τῆς ὁλοῦν μεγαλυτέρας ἐξαπλώσεως τῆς νέας θρησκείας τοῦ χριστιανισμοῦ εἰς τὰς μάζας, ἐφαίνεται νὰ μαστίῃ τὴν Αὐτοκρατορίαν. Ὁ Λόγος του πρὸς τὸν Ἥλιον, ἀποτελεῖ μίαν κατήχησιν εἰς τὰς μεταφυσικὰς ἀρχὰς τῆς ἡλιολατρείας –βάσει τοῦ ἀρχαίου Μιθραϊσμοῦ εἰς ὃν εἶχε μυηθῇ ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ἐν ἐγκώμιον τοῦ τρισυποστάτου Ἡλίου – θὰ ἐλέγομεν τῆς τρισηλίου θεότητος – ἐφ' ὧν τῶν πεδίων τῆς θείας ἐκδηλώσεως.

Ἐγράφη εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας κατὰ τὸ τέλος Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 362 ἐντὸς τριῶν νυκτῶν καὶ ἀποτελεῖ συμβολὴν οὕτως εἰπεῖν τοῦ ἐστεμμένου φιλοσόφου καὶ μύστου εἰς τὰς ἐορτὰς ποὺ ἐτελοῦντο κατὰ τὴν 25ην Δεκεμβρίου ἀμέσως μετὰ τὰ Κρόνια (SATURNALIA) ἐν Ρώμῃ πρὸς τιμὴν τοῦ SOLIS AGON. Εἰς τὸν κατὰ τρεῖς μῆνας περίπου προηγηθέντα λόγον του, ἀφιερωμένον εἰς τὴν Μπτέρα τῶν Θεῶν (Ρέα - Κυβέλην) ὁ τελευταῖος ὑπέρμαχος τοῦ Ἑθνισμοῦ ἐκδηλώνει ποίαν τινα πολεμικὴν διάθεσιν ἐναντίον τῆς νέας θρησκείας.

Εἰς τὸν λόγον του, ὁ ὁπαδὸς τοῦ Ἡλίου - Μίθρα, κάτοχος τῆς ἡρεμίας καὶ ἀσφαλείας ποὺ τοῦ παρέχει ἡ μυητικὴ γνῶσις, προβαίνει μὲ γαλήνιον τόνον εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν ἀρχῶν καὶ τῆς κοσμοθεωρίας εἰς ἣν ἀπολύτως πιστεύει ἐξ ἀμέσου γνώσεως.

Ἀναφερόμενος συνεχῶς εἰς τὸν Ἰάμβλικον, τὸν ὁποῖον ὑπὲρ πάντων μέτρον σέβεται ὡς διδάσκαλον, ἀποφεύγει κάθε ρητορικὸν καὶ πανηγυρικὸν ὕφος, ἀλλ' ἐκθέτει ὅσον δύναται σαφέστερον καὶ λιτότερον τὰς ἀρχὰς τῆς παλαιᾶς πίστεως, θέλων νὰ ἀνοικοδομήσῃ διὰ τοῦ λόγου, ὅ,τι παραλλήλως δι' ἔργων ἐπετέλει, πρὸς ἀναστήλωσιν τοῦ ἐρειπωμένου φρονήματος.

Πιστεύων ὅτι ἡ ἀθεΐα εἰς ἕνα λαὸν ἰσοδυναμεῖ πρὸς θάνατον αὐτοῦ, ἀγωνίζεται μὲ θάρρος καὶ αὐτοπεποίθησιν διὰ ν' ἀναγεννήσῃ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ὑπηκόων του τὴν τόσον ζωτικὴν πίστιν, ὅχι δι' ἀναποδείκτων δογμάτων καὶ θεωριῶν, ἀλλὰ διὰ φιλοσοφικῶν ἐπιχειρημάτων καὶ μυσταγωγικῶν ἀποκαλύψεων.

Πρόκειται περὶ ὕμνου «φυσικοῦ» (Μένανδρος τῆς Λαοδικείας) ἔνθα κατὰ κύριον λόγον ἀναπτύσσεται ἡ «φύσις» τοῦ Θεοῦ Ἡλίου.

Ἀναλόγους ὕμνους καὶ ἔπη συνέταξαν ὁ Παρμενίδης, ὁ Ἐμπεδοκλῆς, οἱ Ὀρφικοί, ἐκ τῶν ὁποίων, λόγῳ τῶν ἀποσπασματικῶν τεμαχίων ποὺ διεσώθησαν μέχρις ἡμῶν, ἐλάχιστα δυνάμεθα νὰ ἀνασυνθέσωμεν.

Ἐκτὸς τοῦ Τιμαίου τοῦ Πλάτωνος, ὅστις διεσώθη εἰς τὸ ἀκέραιον, μόνον ὁ ὕμνος - διατριβὴ τοῦ Ἰουλιανοῦ διέπεται ἀπὸ μυσταγωγικὴν πνοὴν καὶ προέρχεται ἀπὸ ἐμπνεόμενον ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Μύστην.

Ἄν καὶ τῶν τῶν ὄρκων τοῦ μεμυημένου περὶ ἐχεμυθείας καὶ ἀποφεύγων ν' ἀποκαλύψῃ εἰς τοὺς πολλοὺς τὰ ἀπόρρητα τῆς μυσσεως, ἐν τούτοις παρέχει πλείστας ὅσας ἀποκαλύψεις διὰ τὸν ἱκανὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ βαθύτερον νόημα τῆς μυσταγωγίας. Διὰ τοῦτο ὁ εὐλαβὴς Αὐτοκράτωρ δὲν διατείνεται ὅτι διὰ τοῦ λόγου του προβαίνει εἰς ἀποκαλύψεις, παραπέμπων τοὺς ἱκανοὺς καὶ καταλλήλους πρὸς μύησιν εἰς τὰ Μυστήρια, ἀρκεῖται δὲ εἰς ἀναπτέρωσιν τοῦ φρονήματος τῶν ὑπηκόων του, παρέχων ὅ,τι χρειάζεται διὰ τὴν ἀνάνηψιν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν ἀρχῶν καὶ ἀναπτύσσει ἐν συνεχείᾳ τὰς ἀρετὰς καὶ δυνάμεις τοῦ Θεοῦ του ἐν τέλει δὲ τ' ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα ἀπορρέουν ἐξ αὐτοῦ.

Φυσικὸν εἶναι ἡ νεωτέρα ἔρευνα νὰ μὴ εἰσῃλθεν εἰς τὸ βάθος τῆς πραγματείας ταύτης. Οἱ φιλόλογοι ἐρευνῶνται ἀναγνωρίζουν εἰς τὸν συγγραφέα «ἐκ περιτροπῆς ἐν πνεῦμα διαυγὲς καὶ ἕνα ὑπνοβάτην» (CHR. LACOMBRADÉ). Τὴν θεώρησιν τῶν συμβόλων ὡς ὑποστηρικμάτων ἀνωτέρου πνευματικοῦ διαλογισμοῦ καὶ ὡς ἐδραίων βάσεων τῆς μεταφυσικῆς ἀληθείας, ὡς καὶ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ ἀστρολογικοῦ γεγονότος ἐκ μέρους τοῦ Αὐτοκράτορος, πάντα ταῦτα τὰ ἀντιλαμβάνονται οἱ νεώτεροι ὡς μοιραῖον ὀλίσιμον πρὸς τὰ κάτω τῆς εὐεξάπτου φαντασίας ἐνὸς νέου ψυχασθενοῦς ἢ τοῦλάχιστον μὴ πνευματικῶς ἰσορροπημένου...

Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Θεὰ Ἀθηνᾶ, ὡς θεία Πρόνοια, δὲν κέκτιται θεσιν εἰς τὸ ἀστρικὸν στερέωμα, κρίνεται αὐστηρῶς ὡς παραλογισμὸς καὶ ἀδιέξοδος εἰς ὃ περιέρχεται ὁ συντάκτης τοῦ λόγου. Ἀρκούμεθα ν' ἀναγράψωμεν τὰς αἰτιάσεις ταύτας – μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ διαλογισθῶμεν νὰ τὰς ἀνασκευάσωμεν – ἀπλῶς διὰ ν' ἀντιληφθῶν οἱ προηγουμένοι μυητικῶς ἀναγνώσταις μας, τὸ μέγεθος τῆς ἀκαταστασίας εἰς τὸ ὁποῖον ὄχι οἱ ἀκροαταὶ τοῦ Ἰουλιανοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς παρακμῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶχον περιπέσει, ἀλλὰ τὸ βάραθρον τῆς συσκοτίσεως τῶν πνευμάτων τῆς σημερινῆς μας ἐποχῆς. Αἱ συνθετικώτεραι ἀντι-

λήψεις περὶ Θεοῦ καὶ πνεύματος τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ὑποβιβάζονται εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς νεωτέρας «ψυχαναλυτικῆς» καὶ μηχανοκρατικῆς ἀντιλήψεως, ἀντὶ δὲ νὰ θεωρηθῶν οἱ συγγραφεῖς ἐκεῖνοι ὡς φωστῆρες τῶν ὑπηρετεστέρων διανοημάτων, θεωροῦνται εἴτε ὡς νευρωτικοί, εἴτε ὡς ὑπνοβάται, εἴτε ὡς δεισιδαίμονες.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἰουλιανὸς δὲν ἔγραψε διὰ τοὺς «ἄνοας» οὔτε διὰ τοὺς πολλοὺς. Θὰ ἀφήσωμεν ἐλευθέρους καὶ τοὺς μὲν καὶ τοὺς δὲ νὰ βαυκαλίζονται μὲ τὴν κατ' ἐπίφασιν σοφίαν καὶ παντογνωσίαν των. Αἱ προλήψεις τῆς Ἐπιστήμης εἶναι πλέον ἐπικίνδυνον ἀπὸ τὰς τῆς Θρησκείας. Ἀποτείνόμεθα, ὅπως καὶ ὁ συγγραφεὺς, εἰς τοὺς Ἐκλεκτοὺς, οἱ ὁποῖοι θ' ἀντιληφθῶν καλλίτερον τὴν δυναμικότητα καὶ τὸ βάθος τῶν ἀποκαλύψεων τοῦ Μύστου Αὐτοκράτορος.

Ἡ διάταξις τοῦ λόγου πρὸς τὸν ΒΑΣΙΛΕΑ ΗΛΙΟΝ

Κατόπιν συντόμου προοιμίου, ὅπου ὁ Αὐτοκράτωρ δηλοῖ ὅτι ἀπὸ νεαρωτάτης ἡλικίας ἐμυήθη εἰς τὰ Μυστήρια τοῦ Ἡλίου - Μίθρα, καράσσει τὸ πρόγραμμα τοῦ λόγου του ὡς ἑξῆς:

«Καὶ τώρα ποῖαν σειρὰν νὰ τηρήσω ἐν τῇ ἐκθέσει μου; Δὲν εἶναι πρόδηλον ὅτι, ἐὰν πρόκειται νὰ χειρισθῶ τὸ θέμα τῆς οὐσίας τοῦ Θεοῦ, τὸ πόθεν προῆλθεν, τὸ περὶ δυνάμεων καὶ ἐνεργειῶν (ἱκανοτήτων καὶ ἀποτελεσμάτων) ὁρατῶν καὶ ἀορατῶν, ὡς καὶ τὸ θέμα τῆς γεναιοδωροῦ διανομῆς τῶν ἀγαθῶν του εἰς τοὺς κόσμους, ὅτι δὲν θὰ ἀκολουθήσω τρόπον ἀπάδοντα προκειμένου νὰ πλέξω τὸ ἐγκώμιον τοῦ Θεοῦ; Αὐτός, λοιπόν, ὅς εἶναι ὁ σκελετὸς τοῦ λόγου μου».

Πρόκειται ἐπομένως περὶ τριῶν κυρίων θεμάτων:

Τὸ πρῶτον ἄπτεται τῆς φύσεως («οὐσίας») καὶ καταγωγῆς τοῦ Θεοῦ Ἡλίου. Εἶναι τὸ διεξοδικώτερον καὶ τὸ πλέον βαθυστόχαστον ἐκ τῶν τριῶν. Ἐν αὐτῷ περιέχεται συμπεπυκνωμένη ὅλη ἡ «θεολογία» τῆς ὁποίας τὴν διάδοσιν ἐπιχειρεῖ. Μίαν περίληψιν ταύτης δίδει καὶ πάλιν ὁ ἴδιος διὰ τῶν ἑξῆς φράσεων:

«Ἐκ τοῦ ἐνὸς Θεοῦ, τοῦ νοητοῦ κόσμου, προέρχεται ἐξ ἴσου μοναδικὸς ὁ βασιλεὺς Ἡλῖος, προωρισμένος νὰ εἶναι ὁ μεσίτης τῶν νοερῶν Θεῶν ὧν κατέχει τὸ μέσον, ἐνασκῶν ὑπὸ ποικίλης μορφῆς τὴν μεσιτείαν ταύτην, ἐπιτυχάνων ὁμοφωνίαν, φιλίαν, εἰρήνην. Ἄγει εἰς ἑνωσιν τὰ τελευταῖα μὲ τὰ πρῶτα κέκτιται τὴν δύναμιν ὡς μεσάζοντος, νὰ τελειοποιῇ, νὰ συνέχῃ, νὰ ἐγκέρῃ τὴν ζωὴν· εἰς τὸν αἰσθητὸν κόσμον παρέχει παντοῖα ἀγαθὰ, ὅχι μόνον διότι διὰ τῆς ἀκτινοβολοῦσας λάμπσεως του περιλάμπει τὸν κό-

σμον μὲ κάλλος καὶ φαιδρότητα, ἀλλὰ καὶ τὴν οὐσίαν τῶν ἡλιακῶν ἀγγέλων παρέχει καὶ τὴν ἀγέννητον οὐσίαν εἰς τὰ γεννώμενα, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπιπροστίθεται πρὸ ταύτης ἡ ἑσσεὶ νεάζουσα καὶ μόνιμος αἰτία τῆς ζωῆς τῶν αἰδίων σωμάτων» (141 D - 142 B).

Μετὰ ταῦτα εἰσέρχεται εἰς τὸ δεύτερον μέρος τοῦ λόγου τὸ ὁποῖον πραγματεύεται τὰς δυνάμεις καὶ τὰς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ Ἡλίου. Ἡ δρᾶσις αὕτη ἐκτείνεται ἐπὶ τριῶν διακεκριμένων ἐπιπέδων, τὰ ὁποῖα ὁ Ἰάμβλικος ἀπεκάλεσε νοητὸν, νοερὸν καὶ ὁρατὸν κόσμον, ὁ δὲ Ἰουλιανὸς ἐπεξηγηματικώτερον ὀνομάζει ὑπερκοσμικόν, προκοσμικόν καὶ αἰσθητὸν σύμπαν.

Περὶ τῶν δύο πρώτων τούτων μερῶν τοῦ λόγου θὰ ἀσχοληθῶμεν κατωτέρω ἰδιαίτερως, διότι ἀποτελοῦν τὸ ἀπαύγασμα μιᾶς μυστικῆς θεολογίας, οὐκ ἰσχυροῦς πρὸς τὴν γνωστήν, ἀπὸ τὴν κλασσικὴν ἐποχὴν, φιλοσοφίαν.

Τὸ τρίτον μέρος, πλέον πανηγυρικόν, πραγματεύεται «ὅσα ἔδωκεν ἀνθρώποις Ἡλῖος ἀγαθὰ». Καλοῦνται οἱ ἀκροαταὶ νὰ ἀναγνωρίσουν εἰς τὸν Ἡλίον τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος πάσης υπάρξεως, τὸν διαθέτην πάσης σοφίας, δορυφορούμενον εἰς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Διονύσου καὶ τῶν Μουσῶν, περαιτέρω ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας Ἀθηνᾶς, ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Ἀπόλλωνος, τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τῆς Ἀφροδίτης.

Ἐν τέλει (156 C - 157 A) κάμνει μίαν τελικὴν καὶ συνοπτικὴν ἐπανάληψιν, μεστὴν ἐννοιῶν, τὴν ὁποῖαν δικαίως θὰ ἡδυνάμεθα ν' ἀποκαλέσωμεν μετὰ τοῦ CHR. LACOMBRADÉ τὸ «ἐθνικὸν πιστεύω»:

«Προελθὼν αἰωνίως ἀπὸ τὴν γόνιμον οὐσίαν τοῦ Ἀγαθοῦ, ὁ Ἡλῖος, μεσίτης μεταξὺ τῶν νοερῶν Θεῶν, ἐξασφαλίζει τὴν

συνοχήν αὐτῶν, τὸ ἀπεριόριστον αὐτῶν κάλλος, τὴν ἀνεξάντλητον γονιμότητα, τὴν τελείαν νόησιν καὶ προικίζει ἀθρώως τὰ πάντα μὲ ἀγαθὰ ἄχρονα. Ἐν τῷ ἐμφανεῖ κόσμῳ, προβάλλων τὴν λάμψιν τοῦ ἐφ' ὅλης τῆς ὁρατῆς περιοχῆς, ἐν μέσῳ τῶν οὐρανίων ἐκτάσεων τὰς ὁποίας διατρέχει, χαρίζει εἰς ὅλον αὐτὸν τὸν ἐμφανῆ κόσμον μέρος τοῦ νοητοῦ κάλλους καὶ πληροῖ τὸν οὐρανὸν μὲ τόσας θεότητας τὰς ὁποίας αὐτὸς ἐν ἑαυτῷ περιέχει, ἀποτελῶν τὸ κέντρον τῶν ἀμερίστως πληθυνομένων τούτων ὑπάρξεων καὶ ἐνοειδῶς μετ' αὐτοῦ συνηνωμένων. Ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπὸ τὴν Σελήνην περιοχὴν συνέχει, διὰ τῆς ἀειγενεσίας καὶ τῶν ἀγαθῶν ἅτινα ἐπιδαψιλεύει εἰς τὸ κυκλικὸν σῶμα, ἐπιμελούμενος γενικῶς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους... ὅπως ἀκριβῶς καὶ τὴν ἡμετέραν ψυχὴν ἀπὸ αἰωνιότητος ἔπλασε καὶ κατέστησεν αὐτὴν ὁπαδὸν αὐτοῦ».

Ὁ λόγος περατοῦται μὲ ἐκτενῆ εὐχὴν ὑψίστης ἐξάρσεως καὶ χαρακτηριστικῆς μετριοφροσύνης: «Εἶθε ὁ μέγας Ἥλιος νὰ μοῦ χάριση τὸ δῶρον νὰ τὸν γνωρίσω ὅχι ὀλιγώτερον τοῦ Ἰαμβλίου, διὰ νὰ δυνήθω νὰ διδάξω ὅλον τὸν κόσμον δημοσίᾳ, ἰδίᾳ ὅμως ἐκείνους οἱ ὅποιοι εἶναι ἄξιοι διδασκῆς... Εἶθε ὁ Βασιλεὺς τοῦ Κόσμου, ὁ Ἥλιος, νὰ μοῦ εἶναι εὐμενής· ἅς μοι παράσχη βίον ἐνάρετον, γνῶσιν τελειότεραν καὶ θεῖον νοῦν· ὅπως ἀπέλθω τῆς ὑπάρξεως ταύτης νηφάλιος, τὴν στιγμὴν ὅπου ἡ Εἰμαρμένη θὰ κρίνῃ ὅτι ἐπέστη ὁ χρόνος, μετὰ ταῦτα δὲ ὅπως ἀνέλθω πρὸς Αὐτὸν καὶ παραμείνω μονίμως εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, ἐὰν δὲ τοῦτο ὑπερβαίῃ τὴν ἀξίαν μου πού ἐπέδειξα κατὰ τὸν βίον, ὅπως παραταθῇ ἡ διαμονή μου αὕτη εἰς ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρας μυριετῆς περιόδους».

Ἡ μεταφυσικὴ διδασκαλία τοῦ Ἰουλιανοῦ

Ἡ προσπάθεια τοῦ Αὐτοκράτορος - Μύστου δὲν συνίσταται εἰς τὴν ἐκθεσιν τυχόν προσωπικῶν φιλοσοφημάτων, τὰ ὁποῖα κατὰ φαντασίαν ταχέως ἐναπέθεσεν ἐπὶ χάρτου· δὲν νομίζομεν νὰ υπερβάλλωμεν λέγοντες ὅτι αἱ ἐν τῷ λόγῳ ἰδέαι ἀποτελοῦν τὸν ἀκρογωνιαίον λίθον καὶ τὸ ἐπιστέγασμα τῆς μυριετοῦς σοφίας τῶν ἐλληνικῶν μυστηριακῶν σκηνωμάτων, ἐμπλουτισμένης μὲ τὰς θεοσοφικὰς διδασκαλίας τῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς. Τὸ κρᾶμα τοῦτο, μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι ἀπλῶς προῖον συγκριτισμοῦ, παρουσιάζει μεγαλοπρεπὴ σύνθεσιν τῆς καθ' ὅλον Γνώσεως, τῆς ὁποίας ἐστερεῖτο καὶ στερεῖται κατὰ μείζονα λόγον σήμερον ἡ ἀνθρωπότης. Ἐὰν αὕτη εἶναι

ἀναγκαία ἢ ὄχι, τοῦτο δὲν εἶναι θέμα τὸ ὁποῖον θὰ ἠμπορούσαμεν νὰ ἐξετάσωμεν ἐδῶ.

Ἐκκινῶν καὶ λαμβάνων ὡς βάσιν τῆς ἀναπτύξεως τῆς μεταφυσικῆς διδασκαλίας τοῦ ὁ Ἰουλιανὸς ἐν ἐδάφειον τοῦ Πλάτωνος, τὸ ὁποῖον ἀναγράφει πιστῶς (ἐν Πολιτεία 508) συμπληροῖ τοῦτο διὰ τοῦ Ἰαμβλίου καὶ ἄγεται εἰς τριαδικὴν ταξινόμησιν Θεοῦ καὶ κόσμου.

Οὕτω κατὰ τὸν Πλάτωνα δύο κόσμοι ὑπάρχουν: Ὁ ὁρατὸς κόσμος ὑποκείμενος εἰς μεταβολήν, τὸν ὁποῖον ὁ Ἥλιος – ὁ υἱὸς καὶ ἀπόγονος τοῦ Ἀγαθοῦ – φωτίζει καὶ γονιμοποιεῖ καὶ ὁ νοητὸς κόσμος τῶν οὐσιῶν ὅπου ἀκτινοβολεῖ τὸ Ἀγαθόν. Μεταξὺ τῶν δύο ἀκραίων τούτων, ὁ Ἰάμβλικος παρενθέτει ἕνα τρίτον παράγοντα, μίαν ἀπαραίτητον τρίτην στήλην, ἥτις ἐναρμονίζει, συνδέει καὶ ἐκτελεῖ χρέη διαμέσου μεταξὺ αὐτῶν.

Ἐκτός, λοιπόν, τοῦ νοητοῦ καὶ ὁρατοῦ κόσμου, παραδέχεται ἕνα τρίτον ἐνδιάμεσον κόσμον, τὸν νοερὸν κόσμον. Μετέκων ἀμφοτέρων τῶν ἀκροτήτων, δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ὡς ἐνδιάμεσος παράγων καὶ νὰ δράσῃ ὡς μεσίτης.

Εἰς τοὺς κόλπους τοῦ νοεροῦ τούτου κόσμου, λαμβάνουν θέσιν ὅλαι αἱ ἐκ παραδόσεως γνωσταὶ θεότητες (Δωδεκάθεον κ.ἄ.) ἐκτὸς δὲ αὐτῶν ἀκόμη βαρβαρικῆς προελεύσεως Θεοὶ καὶ ἀστρολογικαὶ δυνάμεις.

Ἐπὶ κεφαλῆς τῶν τριῶν κόσμων εὐρῆται ἀνὰ εἰς Ἥλιος.

Οὕτω ἀναγνωρίζεται εἰς νοητὸς Ἥλιος, εἰς νοερὸς Ἥλιος καὶ ὁ αἰσθητὸς Ἥλιος, ὁ ρυθμίζων τὴν πορείαν τοῦ ὕλικου κόσμου.

Ἡ ἐννοία αὕτη τῆς μεσότητος, ἡ ὁποία καὶ πάλιν δὲν εἶναι ἐφευρέσεις τῆς φαντασίας τοῦ Ἰαμβλίου, ἀλλ' ἔλκει τὴν καταγωγὴν τῆς ἀσφαλῶς ἐκ τινος μυστικῆς σχολῆς, εἶναι διὰ τὸν Ἰουλιανὸν γόνιμος εἰς διδάγματα καὶ συνάγει ἐκ ταύτης πλούσια πορίσματα.

Τὸ ἐπίθετον «μέσος», λέγει, δὲν πρέπει νὰ ἐκληφθῇ ὑπὸ τὴν παθητικὴν του ἐκδοχὴν, ὅπως, λ.χ., εἰς τὴν ἀριθμητικὴν σειρὰν ὁ ἀριθμὸς 2 εἶναι ὁ μέσος ὁρος μεταξὺ τοῦ 1 καὶ τοῦ 3. Ἐνέχει ἀντιθέτως ἄκρως ἐνεργητικὴν δύναμιν, ὡς μεσίτης, ὡς παράγων ἐναρμονίσεως καὶ ἐνώσεως.

Κατὰ ταῦτα ἐνῶ ὁ αἰσθητὸς ἥλιος (ἥλιος III) κατέχῃ τὸ μέσον τῶν ἐπὶ πλανητῶν (Σελήνη, Ἑρμῆς, Ἀφροδίτη, ἩΛΙΟΣ, Ἄρης, Ζεὺς, Κρόνος) οἱ ὅποιοι περιφέρονται ἐπὶ τοῦ στερεώματος καὶ ρυθμίζουν τὴν διαδρομὴν τῶν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ κυρίου τῶν (146 D), ὁμοίως εἰς τὸν νοερὸν κόσμον ὁ Ἥλιος II δὲν εἶναι μόνον ὁ πόλος καὶ ὁ ἄξων, ἀλλὰ καὶ τὸ Κέντρον, ὁ πατὴρ τῆς οἰκογε-

νείας, ἡ γόνιμος πηγὴ τῶν νοερῶν Θεῶν. Ἐπεινενα τούτου ὑπάρχει ὁ νοητὸς Ἥλιος I, ὁ πατὴρ τῶν πρώτων Ἀρχῶν καὶ Ἰδεῶν, τοῦ κόσμου τοῦ Ἀγαθοῦ.

Λόγῳ τῆς μεσαζούσης θέσεώς του, ὁ νοερὸς Ἥλιος II μετέχει τόσον τῆς σχετικότητος τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τῶν κοσμικῶν φαινομένων, ὅσον καὶ τῆς ὑπερβατικότητος τῶν νοητῶν οὐσιῶν. Ἐπειδὴ ἄπτεται τόσον τῆς ἐνότητος τῆς πρώτης Ἀρχῆς καὶ τῆς πολλότητος τοῦ ὁρατοῦ καὶ αἰσθητοῦ κόσμου, κέκταιται τῆς ἰδιαζούσης ιδιότητος νὰ κατατέμνῃ ἐκεῖνο πού ἐκ φύσεως εἶναι ἓν, ἥτοι τὴν πνευματικὴν οὐσίαν, καὶ ἐνοποιῇ ἐκεῖνο πού φύσει εἶναι πολλὰ πλοῦν, ἥτοι τὴν ὕλην («οὗτος ἐστὶ τῆς διακρίσεως τῶν εἰδῶν καὶ συγκρίσεως τῆς ὕλης αἴτιος», 141 A).

Τὸν διπλοῦν τοῦτον ρόλον ἐκτελεῖ διὰ τῶν δύο ὑπ' αὐτὸν νοερῶν Θεῶν:

τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τοῦ Διονύσου.

Ὁ Ἀπόλλων, ὡς ἀ-πολλὰ ἢ ἀπλοῦς, ἐπεμβαίνει εἰς τὴν δευτέραν φάσιν τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν πάντων εἰς τὴν ἐνότητα καὶ τὴν ἀπλότητα,

ἐνῶ ὁ Διόνυσος, ὡς ἔφορος τοῦ μερισμοῦ καὶ τῆς ὑλοποιήσεως (ἐξ οὗ ὁ διαμελισμὸς τοῦ ὑπὸ τῶν Τιτάνων καὶ ἡ ἀφομοίωσις τῆς οὐσίας τοῦ ὑπ' αὐτῶν) ἐνεργεῖ τὴν πρώτην φάσιν, δηλαδὴ τὸν μερισμὸν τῆς παγκοσμίου ψυχῆς εἰς τὴν πολλότητα τῶν σωμάτων (144 A).

Μέχρι ποίου σημείου ἐκτείνεται ἡ δραστηριότης τοῦ μεσίτου τούτου Ἠλίου; Συμφώνως πρὸς ἕνα μῦθον «ξένον εἰς τοὺς Ἑλληνας» (147 A) προερχόμενον ἀσφαλῶς ἐκ Συρίας, ὁ συντάκτης εἶναι πρόθυμος νὰ δεχθῇ ὅτι ἡ ἐπίδρασις τοῦ νοεροῦ τούτου Ἠλίου II ἀσκεῖται ἀκόμη καὶ ἐπὶ τῆς ὀγδόης σφαίρας, δηλαδὴ τῆς τροχιάς τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων.

«Ἐξ ὧν τούτων», γράφει ὁ LACOMBARDE, «μία ἀλήθεια παραμένει ἀκλόνητος εἰς τὴν καρδίαν τοῦ εὐλαβοῦς Αὐτοκράτορος: ἡ ὑπαρξὶς ἐνὸς μοναδικοῦ Θεοῦ ὑπὸ τρεῖς ὑποστάσεις».

Εἰς τὴν ἀναγνώρισιν ταύτην τοῦ μοναδικοῦ Θεοῦ, τῆς τρισηλίου θεότητος, ὡς καὶ εἰς τὴν μεσολάβησιν ἐνὸς ἐνδιάμεσου Λόγου, δημιουργοῦ καὶ σωτῆρος, δὲν πρέπει ν' ἀναζητήσωμεν τὰς ρίζας εἰς τὸν χριστιανισμόν τῆς παιδικῆς ἡλικίας τοῦ Ἰουλιανοῦ, ἀκόμη δὲ ὀλιγώτερον ν' ἀποδώσωμεν τὰς ιδέας ταύτας εἰς κάποιαν ἀπωθημένην «νοσταλγίαν» τῆς πρώτης του παιδείας. Αἱ διδασκαλίες αὗται ἀπετέλεσαν τὴν βάσιν τῆς μιθραϊκῆς μυήσεως, τοῦ Φίλωνος, ἀκόμη μέχρι τινὸς καὶ αὐτῆς τῆς Στοᾶς (Ποσειδώνειος). Ἀντιθέτως αἱ τελευταῖαι ἐνήργησαν εὐμενῶς ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Αὐτοκράτορος ἐναντι

τοῦ χριστιανισμοῦ, διότι ἀνεκάλυπτεν εἰς τὴν νέαν διδασκαλίαν περὶ Σωτῆρος καὶ Μεσίτου, τὰς καταβολὰς ἰδεῶν πού συνήντησεν εἰς τὰ Μυστήρια ὅλης τῆς Ἀρχαιότητος.

Ἐκ τῶν τριῶν τούτων ὑποστάσεων, ὁ ἡλιακὸς δίσκος, ὁ ἥλιος τοῦ ὁρατοῦ κόσμου, ὁ ζωογονῶν τὴν γῆν καὶ συντελῶν εἰς τὴν ἐναλλαγὴν τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους, εὐρίσκεται εἰς τὸ χαμηλότερον σημεῖον τῆς τριπλῆς ἱεραρχίας.

Εἰς τὴν ἀντιπέραν πλευράν, εὐρῆται ἡ ὑπεροχὴ τέρα ὑπόστασις τοῦ Θεοῦ, ἐκεῖνη ἥτις προΐσταται τῶν νοητῶν οὐσιῶν καὶ εἶναι ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ κόσμου τοῦ Ἑνός, τοῦ Ἀγαθοῦ· ἡ ὑπόστασις αὕτη διαφεύγει πάσης διανοητικῆς συλλήψεως ἐκ μέρους τοῦ ἀνθρώπου.

ὑπολείπεται ἡ δευτέρα ὑπόστασις, ὁ Ἥλιος II ὁ μεσίτης, ὁ δημιουργός, ὁ πανίσχυρος βασιλεὺς ὧν τῶν ὑπὲρ Φύσιν δυνάμεων καὶ ἐνεργειῶν, περιβαλλόμενος ὑπ' αὐτῶν καὶ δρῶν δι' αὐτῶν: εἶναι ὅλοι οἱ Θεοὶ τῆς Μυθολογίας.

Ὁ Ἥλιος II εἶναι ἡ ὑψίστη μορφή θεότητος τὴν ὁποίαν δύναται ὁ ἀνθρώπινος νοῦς νὰ συλλάβῃ.

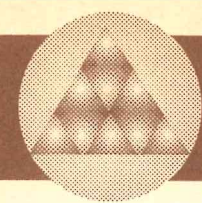
Αὕτη ἐν μεγάλῃ συντομίᾳ εἶναι ἡ θεοσοφία καὶ κοσμολογία τοῦ τελευταίου υπερμάχου τῆς ἐθνικῆς θρησκείας. Ὡς εἶναι φυσικόν, ἀποτελεῖ κρᾶμα καὶ ἐκλεκτικὴν σύνθεσιν ἀρμονικὴν παντοίων πηγῶν, ὅχι μόνον ἐλληνικῶν. Τοῦτο ὅμως εἰς οὐδὲν βλάπτει, ἀντιθέτως συντελεῖ εἰς τὴν πληρεστέραν καὶ ζωντανωτέραν διατύπωσιν τῆς ἐσωτερικῆς διδασκαλίας.

Τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ Ἰουλιανοῦ, μαζί μὲ τὸν λόγον τὸν ἀφιερωμένον εἰς τὴν Μητέρα τῶν Θεῶν, καὶ μὲ τὸ συνοπτικὸν ἔργον τοῦ ἐμπίστου του Σαλουστίου «Περὶ Θεῶν καὶ Κόσμου», ἀποτελεῖ τριάδα ἀδιαίρετον καὶ ἴσως τὸν σαφέστερον σκελετὸν τῆς ἐλληνικῆς μυστηριακῆς παραδόσεως, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ στήριζόμενός τις καὶ συμπληρῶν τὰ κενὰ διὰ τῶν ὑποδείξεων ἄλλων στωικῶν καὶ νεοπλατωνικῶν πηγῶν, θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνασυνθέσῃ ἕν τι μῆτρον τὴν ἐλληνικὴν θεολογίαν, ἀνὸς εἰς τὸ προκλαστικὸν αὐτῆς κλέος, τοῦλάχιστον εἰς βαθμίδα πολὺ ἀνωτέραν ἐκείνης εἰς ἣν οἱ νεώτεροι ἐσυνήθισαν νὰ υποβιβάζουν τὸ μεγαλοπρεπὲς ἐκεῖνο οἰκοδόμημα τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς παραδόσεως.

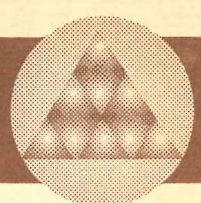
Π. Γράβιγγερ

ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ

«Ἔστι γάρ δημιουργός τῶν ὄλων καὶ αἰτία ἡ Τετράς.

Θεός νοητός καὶ αἴσιος τοῦ οὐρανίου καὶ αἰσθητοῦ Θεοῦ.

Παραδίδεται δὲ ἡ γνώσις τούτου τοῖς Πυθαγορείοις δι' αὐτοῦ τοῦ Πυθαγόρου»

Ἱεροκλῆς

Οἱ Πυθαγόρειοι ἐκτιμοῦσαν ἐξαιρετικά τὴν Τετρακτύ ὅχι μόνο ἐπειδὴ ὅλες οἱ συμφωνίες περιέχονται σ' αὐτήν, ἀλλὰ καὶ ἐπειδὴ φαίνεται πὼς περικλείει τὴ φύση ὄλων τῶν πραγμάτων. Αὐτὰ μᾶς πληροφορεῖ ὁ Θεώνας τῆς Σμύρνης στὴν ἐκδοσὴ τοῦ Ἰσμαὶλ Μπουλιάλντο τὸ 1644 μ.Χ. ὁ δὲ Νικόμαχος λέει ὅτι οἱ Πυθαγόρειοι ἀποκαλοῦσαν τὸν ἀριθμὸ τέσσερα «τὸ μέγιστο θαῦμα», «Θεὸ κατ' ἄλλο τρόπο», «πολλαπλὴ Θεότητα», «πηγὴ τῆς φύσης» καὶ «κλειδοκράτορά» τῆς.

Ὁ Τετραδικὸς Νόμος πού ἐκφράζει τὴν Ὑλικὴ Τελειότητα, συμβολίστηκε ἀπὸ τοὺς ἀρχαιότατους χρόνους μὲ τὸ θαυμάσιο καὶ μεγαλοπρεπὲς οἰκοδόμημα τῆς Πυραμίδας.

Ἄν παρατηρήσουμε αὐτὸ τὸ ἀρχετυπικὸ σύμβολο, θά διαπιστώσουμε πὼς γεωμετρικῶς ἀποτελεῖται, ἀπὸ τέσσερα ἴσια μεταξὺ τους τρίγωνα ἀνορθωμένα καὶ βασισμένα σὲ ἓνα τετράγωνο.

Εἶναι εὐκόλο νὰ ἀντιληφθοῦμε, πὼς τὸ τετράγωνο εἶναι τὸ γεωμετρικὸ σχῆμα πού ἀναπαριστᾷ τὴν ὕλη διὰ τῶν τεσσάρων ἴσων πλευρῶν του καὶ πού αὐτὲς δηλώνουν τὶς τέσσερις καταστάσεις τῆς, σὲ Στερεά, Ὑγρὰ, Ἀέρια, Πύρινη, γνωστὰ στὴν ἀλχημεία ὡς Γῆ, Ὑδωρ, Ἀήρ, Πῦρ. Τὰ τέσσερα τρίγωνα ἀναπαριστοῦν τὴν ἐκδήλωση ἢ ἐξέλιξη, τὴν ἀνόρθωση ἢ ἀνοικοδόμηση τῶν τεσσάρων στοιχείων γιὰ νὰ καταλήξουν στὴν κορυφή, δηλαδή στὸ ἓνα ἢ στὴν ἐνότητα. Ἄς ἀναφέρω σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο ὅτι Πυραμὶς στὰ Ἑλληνικὰ σημαίνει Ἑνδοξο Φῶς.

Δέν εἶναι τυχαῖο ἐπίσης, ὅτι ἡ Πυραμίδα ἦταν προσανατολισμένη στοὺς τέσσερις ὀρίζοντες τῆς γῆς, Δύση, Νότος, Ἀνατολή, Βορράς, μία ἀντίστοιχη ἀναλογία τῆς παραπάνω τετράδας.

Πολλὲς ἄλλες τετράδες ἀντιστοιχοῦν στὰ παραπάνω, γιὰ παράδειγμα:

Ἡ τετράδα τῆς μαντείας: Γεωμαντεία, Ὑδατομαντεία, Ἀερομαντεία, Πυρομαντεία, πού ἐκδηλώνεται στὴν τετράδα: Χαρτομαντεία, Κρυσταλομαντεία, Ὀνειρομαντεία, Διορατισμός.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῆς κράσης: Μελαγχολικὴ, Φλεγματικὴ, Αἱματώδης, Χολερικὴ, πού ἐκδηλώνεται ἀπὸ τὴν τετράδα: Μέλαινα Χολή, Λέμφος, Αἷμα, Χολή.

Ὡς πρὸς τὰ στοιχειακά ἢ τὴν τετράδα τῶν Πνευμάτων: Γνώμη, Νηρηίδα, Σουλφίδα, Σαλαμάνδρα, πού σχετίζεται μὲ τὴν τετράδα τῶν μετάλλων: Σίδηρος, Ἄργυρος, Χαλκός, Χρυσός.

Ὡς πρὸς τὴ τετράδα τῶν ἀνέμων: Ψυχρὸ-Ξηρὸ, Ψυχρὸ-Ὑγρὸ, Θερμὸ-Ὑγρὸ, Θερμὸ-Ξηρὸ.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῶν ἐποχῶν: Φθινοπωρινὴ ἰσημερία, Χειμερινὸ ἡλιοστάσιο, Ἑαρινὴ ἰσημερία, Θερινὸ ἡλιοστάσιο ἢ 21-9, 21-12, 21-3, 21-6.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῶν ἀριθμῶν: Τετράδα-4, Τριάδα-3, Διάδα-2, Μονάδα-1.

Ὡς πρὸς τὴν Τετράδα τῶν σχημάτων: Κύβος, Εἰκοσάεδρο, Ὀκτάεδρο, Πυραμίδα.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῆς ἐκδήλωσης: Στερεοπάχος, ἐπιφάνεια-πλάτος, γραμμὴ-μῆκος, σημεῖο-σπόρος.

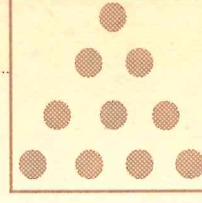
Ἀξίζει νὰ σημειωθῇ πὼς ἡ Πυραμίδα συμβολίζει τὴ μεσημβρία τῆς ζωῆς ἢ τὸ ἡλιακὸ μεσουράνημα διὰ τοῦ εἰκοσιτετραώρου, μὲ ἄλλα λόγια μᾶς δείχνει ἄλλες δύο τετράδες, δηλαδή τὶς τέσσερις περιόδους τοῦ ἡμερονυκτίου καθὼς καὶ τὶς τέσσερις περιόδους τῆς ζωῆς.

Γιὰ νὰ γίνει πὺ σαφές αὐτό, ἀρκεῖ νὰ φανταστοῦμε ὅτι βρισκόμαστε στὴν Πυραμίδα. Θά συμφωνήσουμε τότε, πὼς ὁ ἥλιος διανύει μία περίοδο ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴ ἕως τὴν Μεσημβρία ὅπου ἐδῶ θά μεσουρανήσει πάνω ἀπὸ τὴν Πυραμίδα, θά συνεχίσει στὴ δεύτερη περίοδο ἀπὸ τὴν Μεσημβρία ἕως τὴν Δύση, μετὰ ἀπὸ τὴν Δύση ἕως τὸ Μεσονύκτιο καὶ τέλος στὴν τέταρτη περίοδο, ἀπὸ τὸ Μεσονύκτιο ἕως τὴν ἐπανεμφάνισή του στὴν Ἀνατολή, δηλαδή στὸ τέλος τοῦ τετάρτου ἐξαώρου.

Ἔτσι ἔχουμε τὴν τετράδα τοῦ ἡμερονυκτίου: Μεσονύκτιο-00:00, Πρωΐα-06:00, Μεσημβρία-12:00, Ἑσπέρα-18:00.

Ἡ ἴδια ἀναλογία ὑφίσταται καὶ στὶς τέσσερις περιόδους ἢ ἐποχές τῆς ζωῆς στὸν ὕλικό κόσμο ἀπὸ τὴ γέννηση ἕως τὸ θάνατο, σὲ Νεανικὴ, Ἑφηβικὴ, Ἑνῆλικη, Γεροντικὴ.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῆς σελήνης ἢ ἀναλογία εἶναι ἐνδιαφέρουσα: Νέα Σελήνη-7η μέρα, 7η μέρα-Πανσέληνος, Πανσέληνος-21η μέρα, 21η μέρα-Νέα Σελήνη.

δηλαδή, τὶς τρεῖς τοῦ χώρου, Μῆκος, Πλάτος, Ὑψος καὶ τὴν τέταρτη τὸ Χρόνο.

Στὴν «Ἀποκάλυψη» ἀναφέρονται οἱ τέσσερις ἵπποι: Μέλαις, Πράσινος, Ἐρυθρός, Λευκός.

Ὁ Ἀριστοτέλης χρησιμοποιεῖ αὐτὴν τὴν τετράδα τῶν χρωμάτων γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ἀνατομία καὶ ψυχολογικὴ κράση.

Ὁ Πλάτων στό Φαῖδρο ἀναφέρει τὴν τετράδα τῆς μανίας: τοῦ Διονύσου, Μουσῶν, Ἀπόλλωνος, Ἀφροδίτης.

Μυστικιστικῶς τὸ Ἔργο πραγματώνεται ἀπὸ τέσσερα στάδια: Σήψη, Καθαρκτήριο, Ἀναγέννηση, Ἀνάστασις.

Τέσσερις ἀρετές-ικανότητες χρειάζονται ἀνάλογα γιὰ τὴν ἐπιτυχία του: Ἐγκράτεια, Ἀνδρεία, Φρόνησις, Δικαιοσύνη.

Στὴν Ἑλληνικὴ μυθολογία συναντᾶμε τοὺς τέσσερις ποταμούς πού διέρρεαν στὸν ὑποχθόνιο κόσμος: Φλεγέθοντα, Κωκυτὸ, Στύγα, Ἀχέροντα.

Στὴ θρησκευολογία ἔχουμε τὶς τέσσερις βασικὲς θρησκείες: Τὸν Χριστιανισμό μὲ ρίζες τὴν

Καθβάλα καὶ τὸν Ἰουδαϊσμό, τὸν Ἰσλαμισμό μὲ ρίζες τὸ Μιθραϊσμό καὶ τὸν Ζωροαστρισμό, τὸν Ἰνδουισμό μὲ ρίζες τὸν Λαμαϊσμό καὶ τὸν Βραχμανισμό καὶ τέλος, τὸν Βουδδισμό μὲ ρίζες τὸ ταό καὶ τὸ ζέν.

Στὴν Ἑλληνικὴ γραμματοσοφία ἔχουμε τὴν τετραγράμματη λέξη τοῦ Θεοῦ, δηλαδή Θ,Ε,Ο,Σ, πού δηλώνουν στὴν πρωτογενή τους μορφή ἔννοιες σχετιζόμενες μὲ τὶς τέσσερις καταστάσεις ἢ ιδιότητες πού διέπουν τὸν ἄνθρωπο.

Γιὰ παράδειγμα οἱ λέξεις-ἐκπορεύσεις τοῦ Θ, εἶναι: θεῖο, θαῦμα, θέα, θέωση, θέμις, θεσμός, θρίαμβος, θόλος, θρόνος, θάμβος.

Ε, εἶναι: ἔρως, ἔρις, ἐτέος, ἐχυρός, ἐσθής, ἔλεος.

Ο, εἶναι: ὁρμή, ὁδύνη, ὁδός, ὄκνος, ὀργή, ὄρρος, ὄτλος.

Σ, εἶναι: σκέψη, σκοπός, στόχος, (συγκέντρωση, στοχασμός, στόχαστρο).

Ἡ τετραγράμματη λέξη ἐπίσης, δηλώνει καὶ τὶς τέσσερις ἐποχές:

Θ-θέρος, Ε-ἔαρ, Ο-ὀπώρα, Σ-σφίγς (δύναμη τοῦ θανάτου).

Ἐντύπωση κάνει τὸ γεγονὸς ὅτι σὲ πολλὲς γλῶσσες ὁ Θεός εἶναι τετραγράμματος:

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῶν κατηγορημάτων: Αἴσθησις, Αἴσθημα, Σκέψη, Διαισθησις, ἢ Αἴσθησις, Δόξα, Ἐπιστήμη, Νοῦς, ἢ Ψυχολογικῶς, Ἔνστικτο, Αἴσθημα, Λογικὴ, Βούλησις.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τοῦ βίου: Ἀπαρχή, Ἀπόγειο, Παρακμή, Πτώσις.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῆς ψυχῆς: Ἐπιθυμητικὸ, Θυμικὸ, Λογιστικὸ, Βουλῆτικὸ ἢ Διαισθητικὸ.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τοῦ σώματος: Κοιλία-Πράξις, Στήθος-Ἐπιθυμία, Κεφάλι-Σκέψη, Coronal-Φώτισις.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῶν ἐποχῶν: Χειμῶν, Ἑαρ, Θέρος, Φθινόπωρο.

Ὡς πρὸς τὴν τετράδα τῆς κοινωνίας: Ἄνθρωπος, Οἶκος, Κώμη, Πόλη.

Ἡ σφίγγα τῆς Πυραμίδας πού ἀποτελεῖται ἀπὸ τὶς τέσσερις μορφές σέ, Ταῦρο, Ἀετὸ, Ἄνθρωπο, Λέοντα, συμβολίζει ἐπίσης τὸν τετραδικὸ νόμο.

Ὁ τετραδικὸς νόμος χρησιμοποιοῦν καὶ γιὰ τοὺς τέσσερις εὐαγγελιστὲς ἀντίστοιχα, μὲ τὸ Λουκά, Ἰωάννη, Ματθαῖο, Μάρκο.

Στὸ μῦθο τοῦ ἱεροῦ δισκοπότηρου, ἢ ἀναλογία τῶν ἵπποτων εἶναι: Λάνσελοτ, Πέρσιβαλ, Γκάγουεν, Γκάλαχαντ.

Συνεχίζοντας τὴν ἐξέτασή μας περὶ τῆς τετράδας, θά ἀνακαλύψουμε δεκάδες ἀναλογίες πού προκύπτουν, στὴν ἀστρολογία, στὴν ταρώ, στοὺς μύθους, στὶς γραμματοσοφίες καὶ σὲ πλῆθος ἄλλων τομῶν.

Γιὰ παράδειγμα στὴν τράπουλα ἔχουμε τὴν τετράδα: Δηνάριο, Κοῦπα, Ζίφος, Σκῆπτρο, ἢ Καρό, Κύπελλο, Σπαθί, Μπαστούνι.

Ἡ τετράδα τῆς φιγούρας πού ἀντιστοιχεῖ εἶναι: Βαλές, Ντάμα, Ἰππότης, Ρήγας.

Οἰκογενειακῶς: Παιδί, Μητέρα, Ἐφηβος, Πατέρας.

Κοινωνικῶς: Ὑπηρέτης, Βασίλισσα, Καβαλλιέρους, Βασιλεὺς.

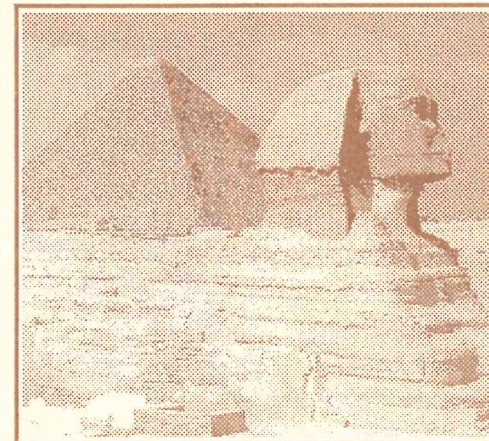
Στὸ σκάκι ἡ τετράδα παρουσιάζεται κατὰ ζεύγη: Βασιλικὸ ζεύγος, Ἰππων, Ἀξιωματικῶν, Πύργων.

Στὴν ἀστρολογία ἔχουμε τὴν τετράδα τοῦ σταθεροῦ σταυροῦ: Ταῦρος, Σκορπιός, Ὑδροχόος, Λέων.

Στὴν τετράδα τοῦ γωνιώδη σταυροῦ: Αἰγόκερος, Καρκίνος, Ζυγός, Κριός.

Στὴν τετράδα τοῦ κινητοῦ σταυροῦ: Παρθένος, Ἰχθεῖς, Δίδυμοι, Τοξότης.

Στὴ φυσικὴ: ἔχουμε τὶς τέσσερις διαστάσεις,

Στά 'Εβραϊκά IHVH ή IHIH ή AHIH. Στά 'Ασυρικά ADAD. Στά Αιγυπτιακά AMΩN. Στά Περσικά SURE ή SIRE. Στά Λατινικά DEUS. Στά Γερμανικά GOTT. Στά Γαλλικά DIEU. Στά Τουρκικά ESAP. Στά Ταρταρικά ITGA. Στά 'Αραβικά ALLH. Στά Σαμαρειτικά JABE. Στά Αιγυπτιακά TEUT, TAUT.

Στά Σανχονιάθωνα βρίσκουμε νά ὀνομάζεται IEVO. Στόν Κλήμη τῆς 'Αλεξάνδρειας βρίσκουμε τό ΙΑΟΥ. Στή συμβολολογία τό σύμβολο πού ἐπικράτησε, ὡς ἡ τελειότερη ἀπεικόνιση τοῦ Τετραδικοῦ Νόμου, εἶναι ὁ Σταυρός καί ἰδιαίτερα ὁ Πυραμιδικός ἢ Τευτονικός. Μᾶς ὑποδεικνύει τήν κάθοδο τῶν Θεϊκῶν δυνάμεων μέσα στά τέσσερα στοιχεῖα ἀπό τό σημεῖο τῆς συνένωσής τους, πού εἶναι οἱ κορυφές τῶν Πυραμίδων. Οἱ Ἑρμυτικοί ἀπέδωσαν στό τετραδικό σύμβολο τοῦ σταυροῦ, τά τέσσερα στοιχεῖα καί συνέδεσαν αὐτά μέ τό τετραγράμματο ὄνομα INRI, I (ῥῥω), N (πῦρ), R (ἀήρ), I (γῆ), Ἰησοῦς Ναζωραῖος Βασιλεὺς Ἰουδαίων ἢ ὅπως λέγει ὁ νεοπυθαγόρειος Σ. Νάγος IGNE NATURA RENOVATUR INTEGRA.

(Ἡ λέξις αὐτὴ ἐκφράζει τήν ζωηροτέραν, τήν Θειοτέραν καί τήν φωτοβόλον ἔννοιαν τοῦ Θείου Λόγου εἰς ὅλα τά ἐπίπεδα τῶν κόσμων. Ὅσον περισσότερο ἐμβαθύνει τίς εἰς τὰς λειτουργίας του κατά τοσοῦτον οἱ διανοητικοὶ ὀφθαλμοὶ του βλέπουν εὐρύτερον τοὺς ὀρίζοντας τῶν λειτουργούντων κόσμων. Δι' αὐτῆς τῆς λέξεως εἰκονίζεται ὁ καθολικὸς καί ἀπρόσωπος Λόγος).

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι προικισμένος μέ τέσσερα κλειδιά στήν πορεία του πρὸς τὸν θρίαμβο τῆς ὑπαρξῆς του. Ἡ Βούληση, ἡ Γνώση, ἡ Τόλη καί ἡ Σιωπή. Ἄν τὰ χρησιμοποιοῦσε σωστά καί ἁρμονικά ἡ ἀναζητήσή του θά ἀνταμειφθῇ. Ἡ σχέση τοῦ ἀνθρώπου ὡς ἀναζητητὴ ἐκφράστηκε ὠραιότατα στό μῦθο τοῦ Ἡρακλῆ, (τὴ λαμπρότητα τῆς Ἡρας). Ἡ Ἀθηνᾶ (σοφία) τοῦ ἔδειξε τὸ δρόμο. Ὑστερα τέσσερις Θεοὶ τοῦ ἔδωσαν τέσσερα δῶρα γιὰ νά μπορέσῃ νά πορευτῇ:

Ἀπόλλων: Τόξο - Θέληση - Βούληση - Φώτιση - Πῦρ

Ἑρμῆς: Ξίφος - Διάνοια - Γνώση - Σκέψη - Ἀήρ

Ποσειδῶν: Ἰπποὶ - Αἴσθημα - Τόλη - Ἐπιθυμία - Ὑδωρ

Ἡφαιστος: Ὠώρακα - Σῶμα - Σιγή - Ἐνστικτο - Γῆ

Μέ αὐτά τὰ δῖα δίνει τὴ μάχη του, ἐπὶ τοῦ Σταθεροῦ Σταυροῦ τῶν Οὐρανῶν, πού σχηματίζεται ἀπὸ τοὺς τέσσερις ἀστερισμοὺς τοῦ Ταύρου, τοῦ Λέοντος, τοῦ Σκορπιοῦ καί τοῦ Ὑδροχόου, ἐκφράσεις τῆς Σφίγγας. «Ναί, μά τὸν ἀμετέρα ψυχᾷ παραδόντα τετρακτύν, παγάν ἀενάου φύσεως»

Κυρ. Ἡλιάδης

ΣΤΟ ΙΔΕΟ-ΘΕΑΤΡΟΝ

ΑΓΩΓΗ

ΛΟΓΟΥ

ΤΜΗΜΑ
ΔΙΔΑΚΑΛΙΑΣ
ΑΡΧΑΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΟΡΘΟΦΩΝΙΑΣ
ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΕΚΦΡΑΣΕΩΣ
ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΤΕΛΟΣ ΠΙΑ ΣΤΟ ΒΡΑΧΝΙΑΣΜΑ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΨΤΕ ΤΙΣ ΦΩΝΗΤΙΚΕΣ ΣΑΣ
ΧΟΡΔΕΣ - ΑΠΟΚΤΗΣΤΕ ΦΩΝΗ
ΜΕ ΟΓΚΟ - ΕΝΤΑΣΗ - ΔΙΑΥΓΕΙΑ

Τὰ μαθήματα εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ ὁμιλητές, πολιτικούς, δικηγόρους, ἐκπαιδευτικούς ὁλῶν τῶν βαθμίδων, νηπιαγωγούς, ξεναγούς, στελέχη ἐπιχειρήσεων, δημοσιογράφους, ἐκφωνητές, ἡθοποιούς, ὑποψηφίους Δραματικῶν Σχολῶν, τραγουδιστές, ἀλλὰ καί γιὰ ὅλους ὅσους θέλουν νά βελτιώσουν τὸν λόγον τους!

ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΤΕ ΤΗΝ ΕΚΕΨΗ ΣΑΣ,
ΕΚΦΡΑΣΤΕ ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΣΑΣ
ΑΡΘΡΩΣΤΕ ΤΕΛΕΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ!

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ

ΑΝΑΠΝΟΗ
ΔΙΑΦΡΑΓΜΑΤΙΚΗ
ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ
ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗ
ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ
ΜΝΗΜΗΣ

ΜΕ ΤΟΝ ΗΘΟΠΟΙΟ - ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΗ
ΡΑΔΑΜΑΝΟΥ ΑΝΔΣΤΑΞΑΚΗ

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ, ΣΤΟΥΡΜΑΡΗ 57 & Γ' ΕΞ ΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΑΘΗΝΑΙ
ΕΠΙΚΗΤΟΥ 1 ΠΑΓΚΡΑΤΙ (ΟΠΙΘΕΝ ΕΥΤΥΧΙΔΟΥ 16, ΕΝΑΝΤΙ ΑΛΕΟΥΣ)

ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΣ ΣΧΟΛΗ

Περί τοῦ Μεγάλου Διδασκάλου τῆς ἀνθρωπότητας, τῆς Σχολῆς του καί τῶν δοξασιῶν της, πολῦτιμα στοιχεῖα μας παρέχουν ὁ Διογένης ὁ Λαέρτιος, Ἰάμβλικος, Πορφύριος, Πρόκλος, Τίμαιος ὁ Λοκρός, Φιλόλαος, Σιοβαῖος στήν ἀνθολογία του καί ἄλλοι Νεοπлатωνικοὶ φιλόσοφοι, καθὼς καί ὁ Ἀριστοτέλης.

Ὁ Πυθαγόρας ἐγεννήθη στήν Σάμο κατὰ τό 595 π.Χ. Πατέρας του ἦτο ὁ Μνήσαρχος καί μητέρα του ἡ Πυθαΐς. Ἐλαβε πολὺ φροντισμένη ἀνατροφή καί ἐκπαίδευση καί περιηγήθηκε ἐπὶ ἄρκετά χρόνια διάφορα μέρη. Ἐμυήθη στά Ἑλληνικά καί ξένα Μυστήρια. Ἦταν ὠραίος ἀνὴρ καί μεγαλοπρεπής. Εἶχε ἐξαιρετικὴ εὐφυΐα καί σπάνια ἀντίληψη. Ἐγνώριζε κατὰ βάθος πολλὰς ἐπιστήμες καί ἡ εὐρυμάθειά του τὸν κατέστησε σοφόν, διότι κατεῖχε ὄχι μόνον τὴν ἐξωτερικὴ ὄψιν τῶν ἐπιστημῶν, ἀλλὰ κατεῖχε ἐπίσης καί τὴν ἐσωτερικὴ φιλοσοφία, τὴν Μυσταγωγικὴ Ἐπιστήμην τῆς ἀνωτέρας σοφίας. Ἦτο ἐνάρετος, πρᾶος, γλυκύς, εὐγενικός, μελιχίος καί ἥρεμος. Ὁ Πορφύριος καί ὁ Ἰάμβλικος (Πυθαγόρειοι συγγραφεῖς), τὸν ἀποκαλοῦν θεῖον καί τὴν φιλοσοφία του, θείαν καί θεόπνευστον.

Ἐπῆρξε μέγας Μυσταγωγός καί Διδάσκαλος στόν Ἑλληνικὸ ὀρίζοντα. Ἡ θαυμασία καί ἐξαιρετικὴ αὐτὴ προσωπικότης, μέ τὴν ὁλόφωτη καί ἐξαιρετικὰ ἐξελιγμένη ἀτομικότητα, μέ τὴν ξεχωριστὴ ὄντοτήτά της καί εὐφυΐα, πού ὁλόκληρος ἡ Ἑλληνικὴ ἀρχαιότης ἐκτιμοῦσε καί ἐθαύμαζε, καί μέχρι σήμερον ἐξακολουθεῖ νά ἐκτιμᾷ καί νά θαυμάζει, εἶχε τό χάρισμα ἐκεῖνο πού ἔχουν ὅλοι οἱ Μεγάλοι Διδάσκαλοι τῆς ἀνθρωπότητας. Ἰσχυροτάτη προσωπικὴ ἀκτινοβολία, ἡ ὁποία προσήλκυε τοὺς ἀνθρώπους καί τοὺς προκαλοῦσε αὐθόρμητον σεβασμὸν καί ἀγάπην.

Σάν ἀκτινοβόλο κέντρο ἀγάπης, γνώσεων καί σοφίας, ἐσκόρπιζε τίς εὐεργετικές του ἀκτίνες, στήν

λάμπει τῶν ὁποίων κάθε προηγούμενη ψυχὴ δονεῖται καί προσελκύεται νά φωτισθῇ.

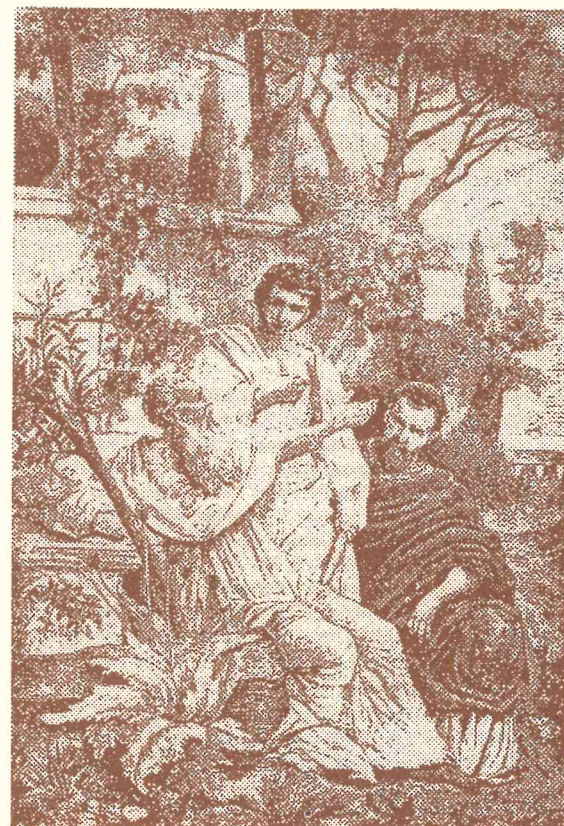
Δυνατὸς μαγνήτης τοῦ ὠραίου καί ἀληθινοῦ, προσήλκυε ὅτι πῶς εὐγενικὸ καί ὠραῖο, ὑπάρχει. Βαθὺς μελετητὴς τῶν πραγμάτων τῆς Μητρὸς Φύσεως καί τῶν ὄντων της, τῆς ἀνθρωπίνης ὑπόστασεως, τῶν θείων καί ἀνθρωπίνων πραγμάτων, ἤξερε πολὺ καλὰ τὴν ψυχικὴ ὑπόστασιν. Διότι ἡ ψυχὴ, τό μεγαλουργημα αὐτὸ τῆς δημιουργίας, εἶναι σάν τό φυτό. Ἐάν καλλιεργηθῇ, ἐάν φροντισθῇ μέ ἐπιμέλεια καί ἀγάπην, θά ἀνθίσῃ καί τέλος, θά καρποφορήσῃ.

Ἀπὸ τὰ ἄνθη αὐτὰ ὅμως θά σκορπισθοῦν τὰ μύρα καί ἀρώματα τῆς ζωῆς, τὰ ὁποῖα τελικὰ θά μεταμορφωθοῦν σέ ὠραίους καρπούς, μέ ἀποτέλεσμα τὴν ὁμορφιά καί ἀκτινοβολία τῆς ψυχῆς, καθὼς καί σέ πνευματικὴ ἐλευθερία καί χαρὰ.

Ἐχων λοιπὸν ὑπ' ὄψιν του ὅλα αὐτά καί τὴν βαθεῖα πεποίθησιν ὅτι δηλαδὴ ἡ κατάλληλη καί συστηματοποιημένη διανοητικὴ, συναισθηματικὴ, ψυχικὴ καί ἠθικὴ καλλιέργεια, καί ἡ σωστὴ διαπαιδαγώγησις τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος, ὄχι μόνον διαμορφώνει καί ἐξυψώνει τὸν νοητικὸν παράγοντα

καί τὴν συναισθηματικὴ καὶ ἠθικὴ κατάστασιν, ἀλλὰ τελειοποιεῖ κατὰ τό δυνατόν στό ἀνθρώπινο περιβάλλον τὴν ψυχικὴ ἀτομικότητα, ὥστε νά φθάσῃ στήν λύτρωση καί τὴν ἀποθέωση, ἔρχεται εἰς τὸν Κρότωνα τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος. Διότι, ἔκρινε ὅτι ἐκεῖ ἦτο τό πῶς κατάλληλο μέρος καί περὶ τό 540 π.Χ. Ἐκεῖ, ἰδρύει τὴν περίφημην Σχολὴν του, τό «Ὁμοκοεῖον», κατὰ τό ἔτος 530 π.Χ.

Ὅπως λέγουν, ὁ Πυθαγόρας κατ' ἀρχὰς ὁμίλησε στό συνέδριον τῶν γερόντων πού ἐκαλεῖτο «Ἀρχαῖον», τό ὁποῖον τὸν ἤκουε μέ θαυμασμόν καί κατάπληξιν, τόσον εἶχεν ἐνθουσιασθεῖ, καί κατόπιν, ὁμίλησε στίς γυναῖκες καί στά παιδιά. Ἔτσι, μέ ἐκτίμηση καί θαυμασμόν προσήλθον ὄχι μόνον Κρο-

Ὁ Πυθαγόρας συνομιλῶν μετὰ τοῦ Θαλοῦ καί τοῦ Ἀναξιμάνδρου

τωνιάτες αλλά και από τὰ πλησίον μέρη, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, καὶ ἰδρύθη ἡ Μεγάλῃ αὐτῇ Σχολῇ.

Στὴν Σχολή αὐτή, ἐδιδάσκοντο ὅλες οἱ ἐπιστήμες. Κοσμογονία, ὄντογονία, Θεογονία, γεωμετρία, μαθηματικά, ἀστρονομία, ἀριθμοσοφία ἢ ἀριθμολογία, φυσικὲς ἐπιστῆμες, ἱατρικὴ, ἐξωτερικὴ καὶ ἐσωτερικὴ φιλοσοφία ἢ μυσταγωγία καὶ μουσικὴ.

Ὁ Πυθαγόρας, ἦτο σπουδαῖος ἱατρός. Ἦτο ἰατροφιλόσοφος. Μ' ἄλλα λόγια, ἡ Σχολή αὐτή, ἦτο εἶδος Πανεπιστημίου καὶ Ἀκαδημίας, μέ τὴν διαφορά ὅτι τότε στὴν Σχολή αὐτὴ ἐδιδάσκετο καὶ φιλοσοφία σὲ ἀνωτάτη βαθμίδα, ἡ ἐσωτερικὴ φιλοσοφία, ὅπως εἶπαμε, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν μυσταγωγικὴ ἐπιστήμη, ἡ ὁποία ὅμως, δὲν προσφέρεται στὰ σημερινὰ Πανεπιστήμια, διότι εἶναι ἐπιστήμη ἐσωτερικοῦ κύκλου καὶ δίδεται κατόπιν εἰδικῆς μὲνῆσεως.

Ἡ Σχολή αὐτή, εἶχε ἓνα ἰδεολογικὸ σύστημα. Καὶ κάθε ἰδεολογικὸ σύστημα, γιὰ νὰ ἔχῃ τὴν δέουσα ἀξίαν, πρέπει νὰ ἔχῃ πρακτικὴ ἐφαρμογὴ ἰδεῶν, πού συνίστανται σὲ ὠρισμένη ἠθικὴ ἀξία, ἡ ὁποία ἀπορρέει ἀπὸ αὐτὸ τοῦτο τὸ σύστημα. Διότι, θεωρία χωρὶς πρακτικὴ ἐφαρμογή, εἶναι ὅπως ἡ πίστι χωρὶς ἔργα, δηλαδή, νεκρά.

Γι' αὐτὸ, τὴν θεωρητικὴ μὲνῆση συνεπλήρωνε καὶ πλαισίωνε ἡ πρακτικὴ ἐφαρμογή. Εἶχον δηλαδή, τὸ σύστημα τῆς ἐφηρμοσμένης διδασκαλίας, μέ βιονομικοὺς κανόνες, προερχομένους ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἴδια τὴν μελέτη καὶ τὴν διδασκαλία, κι ἔτσι διεμορφούντο ἠθικὲς ἀξίες πραγματικὰ φιλοσοφικῆς.

Τὸ σύστημα αὐτό, διαφέρει πολὺ ἀπὸ τὰ σημερινὰ συστήματα μορφώσεως κι ἐκπαιδεύσεως. Διότι ἡ Σχολή ἐκείνη ἔδιδε ἐξ ἴσου σημασία στὴν διανοητικὴ καλλιέργεια καὶ ἀνάπτυξη, ὅπως καὶ στὴν ἠθικὴ διάπλαση τῆς «ἀνθρωπίνης προσωπικότητος».

Εἶχε ἐξ ἄλλου, καὶ βαθύτερον χαρακτῆρα ὁ διττός αὐτός «μορφωτικὸς συνδυασμός», πού ὅπως ξέρουμε, δὲν ἀπέβλεπε μονάχα στὴν νοητικὴ καὶ ἠθικὴ διάπλαση διὰ τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ «δι' αὐτῆς», στὴν ἐξύψωση τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς σὲ ἀνώτερες σφαῖρες θείων γνώσεων, ἀντιλήψεων καὶ θείας καταστάσεως.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἡ ψυχὴ καθίσταται φωτεινὴ κι ἀντινοβόλος καὶ ἐξελισσομένη, φθάνει στὴν λύτρωσι καὶ πνευματικὴ εὐτυχία. Γιὰ νὰ καταλάβωμεν ὅμως καλύτερα τίς γυναῖκες αὐτὲς καὶ τὸν τρόπο πού ἐσκέπτοντο, καὶ γενικώτερα τὴν

Σχολή των, γιὰ νὰ μπορέσωμε νὰ τίς κρίνωμε, ἔστω μέ τὰ ὀλίγα δεδομένα πού ἔχομε, νὰ τίς νοιώσωμε, ἄς ζήσωμε γιὰ λίγο, γιὰ μερικές στιγμές, μέ τὴν φαντασία μας, μαζί τους στό παρελθόν, ἓνα ταξίδι στό πέρασμα τοῦ χρόνου.

Θὰ βοηθηθοῦμε μέ ὅσα μᾶς εἶναι γνωστά, ἀπὸ ὅσα ἔγραψαν γιὰ τὴν ζωὴν τους μέσα στὴν Πυθαγόρειον Σχολήν, ὅπως μᾶς τὴν περιγράφει ὁ Διογένης ὁ Λαέρτιος καὶ ἄλλοι.

Σηκώνονται πολὺ πρωΐ. Μόλις προβάλλει ὁ ἥλιος λαμπρὸς γιὰ νὰ διώξῃ μέ τὴν λάμψι του τὰ σκοτάδια καὶ ξυπνήσῃ τοὺς κοιμισμένους κόσμους ἀπὸ τὸν λήθαργον τοῦ ὕπνου. Εἶναι ἡ ὥρα πού ἡ ψυχὴ ξανοίγεται στό κάδι τοῦ ὀλόλαμπρου Φοῖβου, ἡ ὥρα τῆς περισυλλογῆς.

Γι' αὐτὸ, τὴν ὥρα αὐτὴ τὴν εἶχαν ἀφιερῶσει στὴν προσευχὴ στοὺς Θεοὺς καὶ στὴν Μητέρα Φύση. Κατόπιν, ἀκολουθεῖ περίπατος κατὰ μόνας, γιατί ἡ ψυχὴ ὅταν προσηλάνεται στίς αἰώνιες ὁμορφιές τῆς ζωῆς καὶ τῆς Φύσεως, ἀρχίζει σιγᾶ-σιγᾶ νὰ ξανοίγῃ τὰ φτερά της πρὸς τὸν δρόμον τῆς ἀνόδου, τῆς ἀληθείας καὶ τῆς αἰωνίας ὠραιότητος. Τὸ περιβάλλον εἶναι ἀνάλογον τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ ἔργου.

Ναοί, ἄλση, δάση, κῆποι, λουλούδια, πτηνὰ, ὅλα προσφέρουν τὴν μεγαλοπρεπὴ ἢ τὴν χαρωπὴ τους ὄψι, καὶ ὅλα προδιαθέτουν τίς ψυχές στό πέταγμα τῆς σκέψεως, πρὸς αἰθεριοτέρους ὀρίζοντες. Ἐκεῖ πού ἡ ψυχὴ ἀγκαλιάζει τὸ σύμπαν, καὶ αἰσθάνεται πὼς εἶναι κι αὐτὴ μιὰ σπῖθα, μιὰ μονάς τοῦ ἀπείρου. Μετὰ τὸν περίπατο, συναναστρέφονται μετὰ τὸν περίπατο, συνομιλοῦν γιὰ διάφορα θέματα τῆς διδασκαλίας.

Κατόπιν, γυμνάζονται, γιατί τὰ σώματα πρέπει νὰ εἶναι ὠραῖα κι εὐρωστα.

Ἡ Πυθαγόρειος ἀγωγή ἔδιδε μεγάλην σημασία σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα, καθὼς θὰ δοῦμε καὶ ἀπὸ τίς ἐπιστολές τῶν Πυθαγορίδων σὲ ἄλλη παρουσίαση.

Ἀλλὰ τοῦτο, ἀναφέρεται καὶ στὰ Πυθαγόρεια ἔπη. Καὶ τοῦτο, διότι οἱ Πυθαγόρειοι εἶχον τὴν πεποίθησι ὅτι νοῦς ὑγιής, σὲ σῶμα ὑγιές. Πρέπει λοιπὸν τὸ σῶμα νὰ εἶναι γερό, ἀφοῦ αὐτὸ εἶναι τὸ μέσον πού ἡ ψυχὴ ἐκφράζεται, μέ τὸ ὁποῖον ἐξελίσσεται κι ἐξωτερικεύει τίς δυνάμεις της.

Κατόπιν, ἐπακολουθεῖ τὸ πρόγευμά τους, τὸ λεγόμενον «ἄριστον». Εἶναι λιτόν ὅπως καὶ ἡ ζωὴ των καὶ κοινόν γιὰ ὅλους. Διότι ἡ Πυθαγόρειος Σχολή ἢ Ἀδελφότης, εἶχε τίς περιουσίες ὅλων, σὲ κοινόν ταμεῖον.

«Κοινὰ τὰ τῶν φίλων εἶναι καὶ φιλίαν ἰσότητα», ἔλεγαν. Γενικά, ἡ τροφή τους εἶναι λιτὴ καὶ ἀναίμακτος. Ἐπειτα, ἀρχίζουν τίς συνηθισμένες τους ἀσχολίες καὶ τὴν μελέτην.

Ὅλα ὅμως, εἶναι ρυθμισμένα μέ τάξιν. Διότι εἶχον τὴν ἀρχὴν ὅτι ὅλα πρέπει νὰ γίνωνται μέ μέτρο καὶ τάξιν.

Τὸ δεύτερο φαγητὸ ἐδίδοτο τὴν ἐσπέραν, πρὶν ἀπὸ τὴν δύσι τοῦ Ἥλιου.

Πρὶν ἀπὸ τὸ δεῖπνον ὅμως, ἔκαμαν τὸν περίπατόν τους. Τώρα, ὁ περίπατος αὐτός, γίνεται κατὰ μικρὲς ὁμάδες, ἀνὰ δύο ἢ ἀνὰ τρεῖς. Κατὰ τὸν περίπατον αὐτόν, ἀντὶλήσσαν οἱ Πυθαγόρειοι τίς σκέψεις τους, τίς γνώμες τους καὶ τίς γνώσεις τους. Σ' αὐτὸ ἐσφυρηλατοῦντο οἱ φιλικοὶ δεσμοί, οἱ τὸσον ὀνομαστοί, τῶν Πυθαγορείων.

Μέ τὴν φιλικὴν καὶ ἀδελφικὴ συνδιάλεξι «ἀνέλουν» καὶ «συζητοῦσαν» τὰ τόσο ἐνδιαφέροντα θέματα τῆς Πυθαγορείου ἐκπαιδεύσεως. Μετὰ τὸν περίπατο, ἀκολουθοῦσε λουτρό καὶ κατόπιν δεῖπνο γιὰ ὅλους, μικροὺς καὶ μεγάλους, σὲ μικροὺς ὀμίλους.

Μετὰ τὸ φαγητὸ συνδιαλέγοντο μέ ἡρεμία καὶ μελετοῦσαν βιβλία. Κατὰ τὴν συνήθειά τους, οἱ πιο μεγάλοι ἐπέβλεπον τοὺς πιὸ μικροὺς πὼς πρέπει νὰ μελετοῦν, καὶ τί πρέπει νὰ μελετοῦν. Πρὶν νὰ ἀναχωρήσουν γιὰ τὸ σπῖτι τους, ὁ μεγαλύτερος ἔδινε μερικά παραγγέλματα. Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ φαγητοῦ καὶ κατόπιν, ἔπαιζε ἐκλεκτὴ μουσικὴ, ἡ ὁποία μέ τις μελωδίες της καὶ τίς ἀρμονίες της, ἐπιδρουσε εὐεργετικά στὴν ψυχὴ τους καὶ μετέβαλλε τὸν συναισθηματικὸν τους κόσμον σὲ συναισθήματα ἀρμονικά, ἀγάπης καὶ χαρᾶς.

Τὴν ἀρμονία τῆς Φύσεως καὶ τῶν ἀπείρων κόσμων της, τῶν ὄντων, ὅχι μόνον τὴν ἐδιδάσκοντο ἐκεῖ, ἀλλὰ εἶχον, μπορούμε νὰ ποῦμε, ἀντίληψιν πιὸ ἀπτή, γιατί τὴν ζοῦσαν στὴν καθημερινή ζωὴ τους, τὴν ἡσθάνοντο, τὴν θαυμασίαν καὶ

ιδεώδη αὐτὴν ὁργάνωσιν. Τὰ παιδιὰ ὅλης τῆς ἀδελφότητος, ἀνετρέφοντο μαζί καὶ ἀπὸ μικρά, συνήθιζον στὴν ἀπλότητα καὶ στὴν λιτότητα. Οὔτε ματαία ἐπίδειξι καταγωγῆς ἢ πλοῦτου, οὔτε καλλωπισμοῦ καὶ ἐνδυμάτων ἐγένετο. Ἀπὸ τὴν τρυφερὴ ἡλικία, ἐμάθαιναν νὰ σέβωνται καὶ νὰ ἀγαποῦν τὸ θεῖον, τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς μεγαλύτερους.

Τὰ διασωθέντα «Χρυσὰ Ἐπη» τῶν Πυθαγορείων, πού κατὰ πᾶσαν πιθανότητα διέσωσεν ὁ Λῦσις, ἀρχίζουν ἀπὸ τὸν σεβασμὸν πρὸς τοὺς Θεοὺς, ὡς ἀπαρχὴ γιὰ τὸν δρόμον τῆς προόδου, ἐξελίξεως καὶ τελειοποιήσεως καὶ κατόπιν, ἤρχετο ὁ σεβασμὸς πρὸς τοὺς φυσικοὺς προστάτας καὶ παιδαγωγούς, τοὺς γονεῖς.

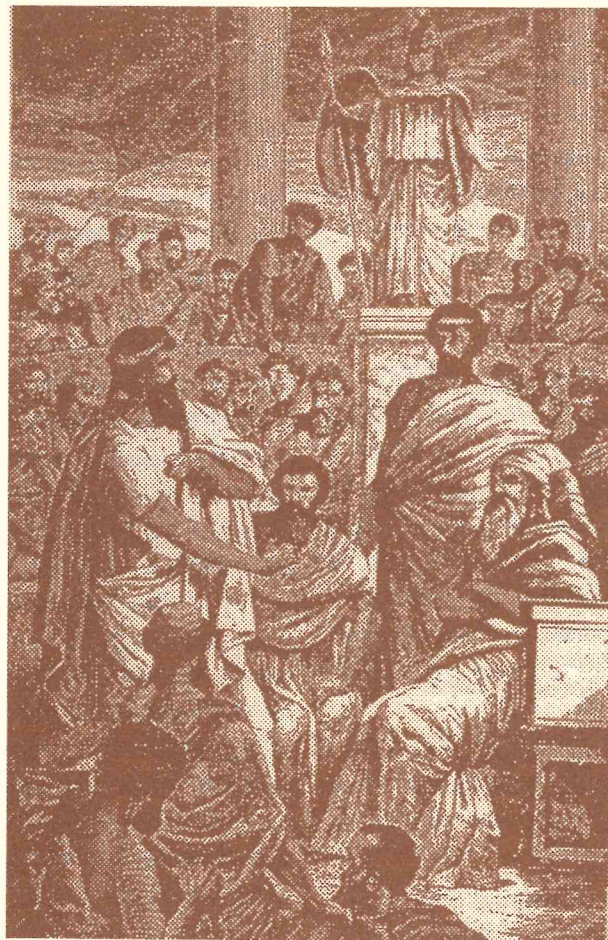
Ἡ πιὸ συγκινητικὴ στιγμὴ ἦτο, ἀναμφιβόλως, ἐκείνη πού ἐνεφανίζετο ὁ μέγας καὶ σεπτὸς διδάσκαλός των, νὰ τοὺς διδάξῃ. Ὁ σοφὸς ἐκεῖνος ἀνὴρ, πού πρῶτος ἐκάλεσε τὸν ἑαυτὸν του «φιλόσοφον», δηλαδή ἀγαπῶντα τὴν σοφίαν καὶ ὄχι σοφόν.

Μέ τίς διδασκαλίες του ἀνέπτυσσε τὴν θέλπισιν, ἐνίσχυε τὴν βούλησιν, καλλιεργοῦσε τὴν λογικὴν, τὴν διάνοιαν διὰ τῶν γνώσεων καὶ τὴν μνήμην διὰ

τοῦ συστήματος. Πᾶν ὅ,τι πιὸ εὐγενικὸ εἶναι δυνατόν νὰ προέλθῃ, νὰ ξεπνῆσῃ ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην ὄντοτητα. Ἡ διδασκαλία του εἶχε τέτοια δύναμιν καὶ τέτοιο βάθος περιεχομένου, ὥστε ἐφωτίζετο ἡ ψυχικὴ ἀτομικότης, ἐδονεῖτο καὶ ἐξυψοῦτο στὰ ἐπίπεδα τῆς πραγματικῆς γνώσεως. Μέ ἄλλα λόγια, καλλιεργοῦσε ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἀνθρωπίνης ὑποστάσεως καὶ καθοδηγοῦσε τὸν ἐσωτερικὸν ἄνθρωπον, ὥστε συνειδητὰ καὶ σταθερά, νὰ εἶναι λάτρης τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ καθήκοντος.

Ἡ πίστι του αὐτοῦ, δὲν ἦτο ἀπλῶς ἓνα ἠθικὸ παράγγελμα, ἀλλ' ἀπέρρεε κι ἐστηρίζετο σ' αὐτὸ τοῦτο τὸ φιλοσοφικὸ κι ἐκπαιδευτικὸν τοῦ συστήματος, στὴν κοσμοθεωρίαν του καὶ ἰδεολογίαν.

Στὴν κοσμοθεωρίαν του

Ὁ Πυθαγόρας ὁμιλῶν στὴν Σύγκλητον τοῦ Κρότωνος

εδίδασκε περί τῶν ἀρχῶν τῆς δημιουργίας, τὴν κοσμογονία, μέ την θαυμαστή διαύγεια πού διέκρινε τὸ ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ πνεῦμα, καί πού θά ἐξετάσωμε ἐν συντομία ἄλλοτε, πῶς δηλαδή συνεστήθηκε ὁ κόσμος, ἐπομένως καί τὰ ὄντα.

Ἔτσι, κάθε ψυχὴ ἐννοοῦσε τὴν κοινὴ της προέλευσι καί τὸν προορισμό της. Δηλαδή, ἀπὸ ποῦ ἦλθε, ποῦ πηγαίνει καί πῶς πηγαίνει κι ἐπομένως, πῶς μπορεῖ νά προοδεύσῃ καί νά τελειοποιηθῇ.

Γιὰ τὴν ἐπιτυχία λοιπὸν τοῦ σκοποῦ τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως καί τῆς τελειοτέρας ἀποδόσεως κι ἐκπληρώσεώς του, ἐκαλλιιεργεῖτο ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ὑπόστασιν, πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ἀξίαν, τὸν μικρόκοσμον αὐτόν τοῦ Ἀπείρου. Ἐκαλλιιεργεῖτο κι ἐφηρμόζετο ἡ ἀγάπη πρὸς κάθε τί τὸ ἔμψυχον καί ἄψυχον.

Εἶναι παροιμιώδης ἡ φιλία μεταξύ τῶν Πυθαγορείων. Μᾶς ἔχει διασωθεῖ τὸ παράδειγμα τοῦ Φιντίου καί τοῦ Δάμωνος, τοῦ Λύσιδος καί τοῦ Εὐρυφάμου. Καί αὐτὸ προήρχετο ἀπὸ τὴν ἀπεριόριστη ἐκτίμησι κι ἐμπιστοσύνη, τὴν ἀμέριστη φιλία κι ἀγάπη, πού ὅλοι οἱ ἀδελφοὶ μεταξύ των ἔτρεφον.

Σθένος πού τίποτε δέν τούς ἔκαμνε νά δειλιάσουν μπροστά στοὺς μεγαλυτέρους κινδύνους. Θάρρος, τόλμη καί σύνεση, διέπει τίς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς των.

Θ' ἀναφέρω γι' αὐτό, ἓνα μικρὸ παράδειγμα τῆς Πυθαγορίδος Τιμῆας, ὅταν κατόπιν μιλήσωμεν περὶ αὐτῆς. Ἐπίσης, ἐχαρακτηρίζοντο ἀπὸ καρτερίαν καί μεγαλοψυχίαν τέτοιαν, πού πάντοτε καί τώρα, προκαλεῖ τὸν θαυμασμόν.

Ἄς σκεφθῶμεν:

Γιὰ νά ζοῦν δύο χιλιάδες ἄνθρωποι μέ ἁρμονία, σάν μιὰ φιλοσοφικὴ οἰκογένεια, τί καλλιέργεια ἐπαικίας καί ἀνοχῆς χρειάζεται καί πόση ἀνωτερότης. Τί σωφροσύνη καί ἐνάρετος κατάστασις. Τί ἠθικὲς ἀξίες ἐκαλλιιεργοῦντο καί τί γλυκύτης καί πραότης, μέ αὐτοεπιβολή. Τί χρηστότης, εὐγένεια χαρακτήρος καί τρόπων, εἰλικρίνεια καί αὐθορμητισμός, τί σεμνότης ἦθους. Ἀλλὰ πρό παντός, φιλία καί ἀγάπη πού διευκολύνει τίς σχέσεις καί τίς διαφορὲς μεταξύ τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ ἀλληλοσεβασμὸς, αὐτοσεβασμὸς καί ἡ ἐκτίμησις, ἔπαιζαν τὸν ἐκπαιδευτικὸ ρόλο τους στὴν ψυχικὴ καλλιέργεια, ὥστε νά ζοῦν σάν μιὰ οἰκογένεια μέ τόσην ἁρμονίαν.

Ὁ αὐτοέλεγχος καί ἡ αὐτοκριτικὴ, ἡ καθημερινὴ αὐτὴ ἐξάσκησης μετεμρφωνε εὐεργετικὰ τὸν νοητικὸν καί συναισθηματικὸν παράγοντα, οἱ

ὁποῖοι, διὰ τῆς δεούσης καλλιιεργείας, δίνουν τὰ θαυμαστά αποτελέσματά τους. Πόσο ὅμως μεγαλεῖο ἐξέπεμπε καί πόσο ὑπῆρξε ἀξιοθαύμαστη ἡ σεβασμία μορφή τοῦ διασκόλου αὐτοῦ, τοῦ θείου Πυθαγόρου, πού εἶχε τὴν δύναμι καί τὴν ἱκανότητα νά τὰ ἐφαρμόζῃ ὅλα αὐτά!

Διότι, τὰ διδάγματα τοῦ διδασκόλου τους ὄχι μόνο ἐπλούτιζαν τὸν νοῦ καί τὴν καρδιά μέ γνώσεις καί συναισθήματα, ἀλλὰ ἐδίδασκον ἐπὶ πλέον τὸ νά ἐφαρμόζουν βιονομικὸ σύστημα, πού πρωτεύοντα ρόλο εἶχε ἡ ἀσκησης τοῦ αὐτοελέγχου καί τῆς αὐτοκριτικῆς, στὴν συνείδησι καί στὴν πράξι τῶν ἀνθρώπων.

Διότι ἔπρεπε νά ἔχουν λιτότητα καὶ ἐγκράτεια σέ ὅλα. Ἡ δικαιοσύνη νά διέπῃ τίς πράξεις τους καί τοὺς λογισμούς τους καί ἡ εἰλικρίνεια, νά γίνῃ βίωμα.

Ἐργατικότης καί φιλομάθεια, εἶναι οἱ ἀπαραίτητοι ὅροι τῆς ζωῆς τους. Ἡ ὀκνηρία, δέν εἶχε θέσπ στὴν Πυθαγορείο ἀδελφότητα, καθὼς καί ἡ φιλαυτία καί ἡ ἐπίδειξις.

Οἱ ψυχὲς, ἔπρεπε νά φωτίζονται μέ ἀγαθότητα καί στὴν σκέψι, νά ἐπικρατῇ πρό παντός, ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος.

Ὅλ' αὐτὰ ἔπρεπε νά ἦσαν τὰ προσόντα τῶν Πυθαγορείων πού ἐκαλλιιεργοῦντο στὴν Σχολή, στὸ αὐστηρὸ πλαίσιο τῆς καθημερινῆς ζωῆς.

Ὁ αὐστηρὸς αὐτὸς τρόπος, εἶναι Δωρικοῦ τύπου καί ἐνέχει μεγαλεῖο καί ἀπλότητα. Ἐξ ἄλλου, ὠμιλεῖτο ἡ δωρικὴ διάλεκτος καί οἱ Πυθαγόρειοι τῶν πρώτων χρόνων, ἔγραφαν δωριστί.

Καί αὐτὸς ὁ «ἱερός λόγος», τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ Διόδωρος ὁ Σικελιώτης, ὁ ὁποῖος δέν διεσώθη δυστυχῶς, καί ἦτο συγγραφή τοῦ μεγάλου διδασκόλου Πυθαγόρα, ἦτο ὡς λέγεται, εἰς δωρικὴν διάλεκτον γραμμένος.

Ὅλα ὅσα ἀνωτέρω ἀνεφέρομεν, κατωρθώνονται διότι ὅλοι μαζί εἶχον ἀτενίσει τὸ ἴδιον φῶς, καί εἶχον ποτίσει τίς διψασμένες γιὰ γνώσι ψυχὲς τους, ἀπὸ τὴν ἴδιαν παντοδύναμη πηγὴ τῆς γνώσεως, καί γι' αὐτὸ εἶχον κατορθώσει νά ἔχουν ταύτισι γνώσεων, ἀντιλήψεων καί ἰδεῶν. Οἱ φωτεινὲς ἀκτίνες τῆς ὁλόφωτης πηγῆς, εἶχον φωτίσει τίς ψυχὲς καί τὴν διάνοιαν, στὸ μεγάλο βασίλειο τῆς πραγματικότητος καί τῶν Ἀληθειῶν τῆς Φύσεως. Ἡ δὲ ταυτότης τῶν ἀντιλήψεων, ὀδηγεῖ στὴν ἁρμονία καί εὐτυχία στίς μεταξύ τῶν ἀνθρώπων σχέσεις καί στὴν ἐκπλήρωση τῶν κοινῶν ἰδανικῶν.

Ὁ θεῖος καί μέγας διδάσκαλος Πυθαγόρας, στὰ φτερά τῆς μεγάλης καί θεϊκῆς ψυχῆς του, ἔνωσε καί τίς ψυχὲς τῶν μαθητῶν του, ὅσων βέβαια ἦσαν ἱκα-

νοί, τίς μεταρσίωνε, τίς ἐξύψωνε καί ὅλοι μαζί, ἔβαινον πρὸς τὸ ὑπέροχον βασίλειον τῶν ἰδεῶν, τοῦ ωραίου καί τοῦ ἀληθινοῦ. Ὁραματίζοντο τὴν Ἀλήθειαν καί στὸ βάθος τοῦ εἶναι τους, καθὼς καί σ' ἄλλους ὀρίζοντες σκέψεως καί αἰθεριοτέρους κόσμους. Γι' αὐτὸ ἀπὸ τὸ πέταγμα τους μαζί μέ τὸν διδάσκαλον, ἔφερον καί κάτι τι τὸ αἰθέριον, κάτι πού δέν μπορεῖ νά προσδιορίσῃ κανεὶς μέ λόγια, γιὰ τὰ βάθη τοῦ εἶναι σέ τέτοιες πτήσεις. Ἡ ὁλόφωτη αὐτὴ πηγὴ τῆς γνώσεως τοῦ Ἀπείρου, καί τῶν κατὰ μέρους μορφῶν του, ἔρριχνε τίς φωτεινὲς τῆς ἀκτίνες καί σκορποῦσε τὰ σκοτάδια τῆς διανοίας καί ἡ ψυχὴ, ὑψοῦτο πάρα πάνω ἀπὸ τὸ γῆινο μέ τὴν γνώσι ἐκείνη.

Ἡ ψυχὴ τότε, φθάνοντας στὰ σύνορα ἐνὸς ἄλλου κόσμου, πρὸ πνευματικοῦ καί πρὸ ωραίου, πού τὸν διαισθάνεται ἄλλωστε, παρατηροῦσε κι ἐξέταζε μέ ἔκσταση, γιὰ νά μπορέσῃ νά προσαρμοσθῇ μέ τὴν παγκόσμιον ἁρμονίαν. Ὅλοι διποθάνοντο, ὅπως καί ὅλοι μας διαισθανόμεθα ὅτι κάτι μεγάλο συντελεῖται καί ὑπάρχει στὴν Φύση.

Ὁ Πυθαγόρας ὅμως, αὐτὸ τὸ κάτι, τὸ ἀναζωογόνησε, τὸ ἐκαλλιιεργήσε, τὸ ἀξιοποίησε, τὸ ἐξύψωσε ὥστε νά ἀκτινοβολῇ.

Ἐξύπνησε δηλαδή, ὅτι εὐγενικὸ καί ὑψηλὸ μπορεῖ νά ὑπάρξῃ στὴν ἀνθρώπινη ὑπαρξὴ καί ἔφθασε στοὺς ὁπαδούς του, ὅσους βέβαια μπορούσαν, στὴν ἠθικὴ καί ψυχικὴ ἐκείνη τελειότητα τῆς φωτισμένης ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως.

Διότι ἡ Σχολὴ αὐτὴ ἦτο κατ' ἐξοχὴν, ἐργαστήριον κατεργασίας ἀνθρωπίνων συνειδησέων καί ἠθικῶν ἀξιῶν, τοῦ ὁποῖου πνευματικὸς ἡγέτης καί ἠθικὸς ἀναμορφωτής, ἦτο ὁ ὑπέροχος αὐτὸς διδάσκαλος τῆς ἀνθρωπότητος, ὁ θεῖος Πυθαγόρας.

Εἶχε κατορθώσει μέ τὴν ἀνώτερη γνώσι τῆς ἐσωτερικῆς καί θείας φιλοσοφίας, μέ τὴν ἠθικὴ καλλιέργεια καί τὴν ἐνάρετη πορεία, τίς ἀληθινὲς αὐτὲς ἀξίες τῆς ζωῆς, νά φθάνουν οἱ ψυχὲς στὴν ἀνύψωση ἐκείνη, πού φθάνει μέχρι τοῦ θείου. Καί τοῦτο, διότι ἡ Σχολὴ ἐκείνη εἶχε «Μυστηριακὸ Χαρακτῆρα» καί γι' αὐτὸ ἐλέγετο καί «Πυθαγορεία Μυστήρια».

Ἡ γνώσις, ὅπως εἶναι φυσικὸ εἰς ἐσωτερικὴ ὀργάνωσι, παρίεχετο μέ θαυμασίαν μεθοδικότητα, τμηματικά, σταδιακά καί προοδευτικά, ἀνάλογα μέ τὴν ἐπίδοσι ἐκάστου, μέ τὸν ἀπαράβατο ὅρο τῆς σιγῆς, πού ἐπιβάλλεται στὴν ἐσωτερικὴ φιλοσοφίαν. Περί «μυστικῆς σιωπῆς», ὁ Διογένης ὁ Λαέρτιος λέγει:

«Ἐλεγον οἱ Πυθαγόρειοι, μὴ εἶναι πρὸς πάντας ρητά, ὡς φησὶν Ἀριστοξένος, ἐν δεκάτῃ παιδευτικῶν νόμων». Διὰ τὸν λόγον αὐτόν, ὑπῆρξαν δύο κατηγορίαι ὁπαδῶν. Οἱ ἀπλοὶ ἀκροαταί, καί

ἐκεῖνοι πού εἶχον πάρει βαθμὸν μυσέως.

Καί στίς δύο κατηγορίαι, οἱ μαθηταὶ ἐγένοντο δεκτοὶ κατόπιν μεγάλης ἐπιλογῆς καί αὐστηρᾶς δοκιμασίας. Ὁ σεβαστὸς διδάσκαλος ἔλεγε: «Δέν εἶναι δυνατόν νά κατασκευάσῃς ἓναν Ἑρμῆν ἀπὸ ὁποιοδήποτε ξύλον».

Φυσικά, ἓνα ἀληθινὸν κόσμημα, δέν φτιάχνεται μέ σίδηρο καί ψεύτικα πετράδια.

Καί πρῶτα-πρῶτα ἡ πιὸ ἀπλή δοκιμασία ἦτο ἡ φυσιογνωμικὴ διάγνωσι τοῦ χαρακτήρος, ἐκείνου πού ἤθελε νά εἰσαχθῇ στὴν σχολή. Καί ἐάν ἡ διάγνωσις καί οἱ ἀντιδράσεις σέ μερικὲς δοκιμασίες (ἴσως νά τὸ λέγαμε σήμερα «τέστ») ἦτο εὐνοϊκὴ, τότε ὁ ὑποψήφιος ἔμενε δύο ἢ πέντε χρόνια μαθητευόμενος, ἀνάλογα μέ τὰ φυσικά ἢ ἠθικά προσόντα του. Πάντοτε δέ, ὑπὸ τὸν ἀπαράβατον ὅρον τῆς σιγῆς.

Οἱ μικρὲς αὐτὲς δοκιμασίες εἶχον ὡς σκοπὸν τίς ἀντιδράσεις τοῦ ὑποψηφίου σέ ὀρισμένες καταστάσεις. Ἐπὶ παραδείγματι, σέ μιάν ἄρνησι γιὰ κάποιο ζήτημα, σέ κάποιον φόβον γιὰ κάτι, σέ μία εἰρωνία, σέ μία ἐπίδειξι προτιμήσεως, σέ μία κατηγορία, σέ ἓνα πείραγμα ἀθῶο καί ἄλλα διάφορα αὐτοῦ τοῦ εἶδους, πού ἀποδεικνύουν τὸν χαρακτῆρα σέ ὀρισμένες περιστάσεις καί ἀντιδράσεις, ἀλλὰ καί τὸ βαθύτερο εἶναι τοῦ ἀνθρώπου.

Οἱ γενόμενοι δεκτοί, ἐλέγοντο τότε «ἀκουστικοί», διότι ὤφειλον νά ἀκοῦν, νά σιγοῦν καί νά σκέπτονται.

Εἶναι τόσοσιν παρακινδυνευμένον ὅταν κανεὶς δέν γνωρίζῃ καλὰ ἓνα σύστημα, νά θέλῃ νά μιλήσῃ γι' αὐτὸ σάν νά τὸ γνωρίζῃ, ἀντὶ νά σκέπτεται καί νά

προσπαθῇ νά τό καταλάβῃ. Καθώς φαίνεται, ἦτο ἓνα προπαρασκευαστικό στάδιο.

Μετά τήν δοκιμασία αὐτή, ὁ ὑποψήφιος ὑφίστατο καί ἄλλη δοκιμασία ἡ ὁποία ἐλέγγοτο «παρασκευή». Ἐδίδοντο βαθμοί μυήσεως προοδευτικά, ὁπότε ὕστερα ἀπό αὐτά, ἐλέγοντο «μαθηματικοί». Ὅταν ἀποκτοῦσε πιά αὐτόν τόν τίτλο, μπορούσε τότε νά ἐκφράζῃ τήν γνώμη του καί νά ζητᾶ ἐξηγήσεις ἐπὶ τῶν διαφόρων θεμάτων.

Ἡ βαθυτέρα ὁμως γνώσις, ἐδίδετο πολύ δύσκολα, διότι ὄχι σέ ὅλους τὰ πάντα ρητά, ἔλεγον. Καί τοῦτο, διότι χρειάζεται ψυχική ὀριμότης, διανοητική ἀντίληψις καί συναισθηματική καλλιέργεια γιά νά φθάσῃ κανεῖς νά γίνῃ τέλειος μύστης, διότι ἀλλέως καί τόν ἑαυτόν του θά βλάβῃ καί τούς ἄλλους ἐπίσης. Γι' αὐτό καί ὁ θεῖος Ἰησοῦς ἔλεγε:

«Μὴ δώτε τὰ ἅγια τοῖς κυσίν».

Ἡ φήμη τῆς Σχολῆς ἐκείνης, ἦτο κολλοσσαία. Ἀπό ὅλα τὰ μέρη ἤρχοντο, ἀπό πλῆσιον καί ἀπό μακράν, νά ἀκούσουν τίς θεῖες διδασκαλίες τοῦ μεγάλου σοφοῦ. Μὲ τέτοια ἐπιρροή, μὲ τέτοιο θαυμασμό καί ἐκτίμησι, θά μπορούσε ὁ μέγας αὐτός ἀνὴρ, ἐάν ᾔθελε, νά γίνῃ ἀρχηγός ἔθνους. Ἀλλά ὁ Πυθαγόρας δέν εἶχε τέτοιες βλέψεις.

Ναί μὲν τό πολίτευμα ἦτο ἀριστοκρατικόν, δηλαδή νά διοικοῦν οἱ ἄριστοι, οἱ καλύτεροι, ἀλλά ὁ Πυθαγόρας δέν εἶχε πολιτικές βλέψεις, οὔτε ἐθνικές. Ἦτο ἓνας μεγάλος ἀνθρωπιστής καί μὲ τήν πιό πλατειά καί ὑψηλή ἔννοια κι ἐπομένως, οἱ βλέψεις του ἦσαν μόνον ἀνθρωπιστικές καί γι' αὐτό, ὁλόκληρο τό ἔργο του ἦτο ἀνθρωπιστικό. Δέν περιωρίζετο ἡ διδασκαλία του μονάχα γιά τούς ὁπαδούς του καί τούς μαθητάς του, γιά τόν ἐσωτερικό κλειστό κύκλο του, ἀλλά γιά ὁλόκληρο τό ἀνθρώπινο γένος.

Σαράντα ὁλόκληρα χρόνια, λέγουν, ἤκμασε ἡ περίφημη ἐκείνη Σχο-

λή, ζῶντος τοῦ Μεγάλου διδασκάλου. Ὅποτε, κατά τό 515 περίπου, κατά τόν 6ον αἰῶνα, εὐρέθη ὁ ἀπορριφθεὶς κατά τήν εἰσδοχή Κύλων, ἐκδικούμενος, νά ἐγείρῃ στάσι μὲ ἄλλους Κυλωνίους Κροτωνιάτες, ὁπότε πολλοὶ Πυθαγόρειοι ἐσφάγησαν, ἐνῶ ἄλλοι κατέφυγον σέ γειτονικές πόλεις.

Ὁ γηραιός τότε διδάσκαλος, εὔρε τόν θάνατον κατά τήν στάσι αὐτή ὑπὸ ἑνός βέλους.

Ὅχι μόνον ἐπὶ τόσα χρόνια ἔδιδε τό φῶς μὲ θαυμαστή δράσι καί ἀκτινοβολία, τό ὁποῖο ἐφώτιζε τόν κόσμο ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνες, ἀλλά καί μετά τήν καταστροφή, ἡ Σχολή διειρηθήν στον Κρότωνα ἐπὶ ἓναν περίπου αἰῶνα.

Ἡ Σχολή διελύθη ὀριστικῶς, κατά τήν Β' στάσι, περί τό 440 περίπου, ὁπότε ἐπυρπολήθη τό βουλευτήριον στό ὁποῖο συνεδρίαζον οἱ Πυθαγόρειοι.

Οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν, ἐσφάγησαν καί ἐλάχιστοι διεσώθησαν, ὅπως ὁ Λῦσις καί Φιλόλαος. Ὁ Πυθαγορισμός, μετεφέρθη τότε ἀπό τούς ἐναπομείναντες ἀπό τόν Κρότωνα τῆς Κάτω Ἰταλίας, ὅπου ὅπως εἶδαμε ἔδρασε, καί κατά τόν 4ο αἰῶνα ἐμφανίζεται στον Τάραντα, ὅπου διαπρέπουν ὡς Πυθαγόρειοι ὁ

Κλεινίας καί ὁ Ἀρχύτας, ὁ ὁποῖος ἦτο μαθηματικός, μηχανικός, στρατηγός καί πολιτικός. Ὁ Φιλόλαος καί ὁ Λῦσις, κατέφυγον στὰς Θήβας.

Εὐτυχῶς, ὁ Φιλόλαος ἔγραψε δύο βιβλία, περί Φύσεως καί τὰς Βάκκας, τὰ ὁποῖα ἠγόρασεν ὁ Πλάτων ἀργότερον.

Τό φῶς τῆς γνώσεως, ὅπως εἶπαμε, τῆς Σχολῆς αὐτῆς, ἐφώτιζε τόν κόσμο ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνες καί πραγματικά, ποτέ δέν ἔσβυσε, οὔτε θά σβύσῃ. Γιατί οἱ πραγματικές ἀλήθειες δέν σβύνουν ποτέ, εἶναι ἀθάνατοι καί διότι τέτοια εἶναι ἡ ἀξία τῶν διδαγμάτων τοῦ Μεγάλου Μυσταγωγοῦ καί ἱδρυτοῦ τῆς Σχολῆς αὐτῆς. Καί σήμερον ἀκόμη, θαυμάζομεν καίτοι ἐπέρασαν

Ὁ Πυθαγόρας σέ τοιχογραφία στήν Ἱερά Μονή Μεγίστης Λαύρας - Ἀθῶς. Ἔργο τοῦ Θεοφάνους τοῦ Κρητός 1535.

τόσοι αἰῶνες ἀπό τότε, τὰ ἠθικά του παραγγέλματα, τίς ἐπιστημονικές του ἀντιλήψεις, τίς φιλοσοφικές σκέψεις καί γνώσεις του, τίς Μυσταγωγικές γνώσεις τῆς ἐσωτερικῆς φιλοσοφίας, τό βιονομικόν του σύστημα καί γενικά, τήν Κοσμοθεωρία του.

Γι' αὐτό, δέν εἶναι παράδοξο, ἀλλά πολύ φυσικό, ἓνα τέτοιο ἀκτινοβόλο κέντρο καί πηγή σοφίας καί γνωστικῆς ἱκανότητος, μὲ τέτοιες δυναμικές λάμψεις καί ἰσχυρά ἀκτινοβολία, νά ἔχῃ τέτοια καί τόση ἐπίδραση, ὥστε νά χρησιμεύσῃ σάν Ὀδηγήτρια Δύναμις, σάν φάρος, γιά τό ζῦπνημα τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, σ' ὅλην τήν ἑκτασι αὐτῆς, στήν ἀνθρωπότητα, πρὸς τόν δρόμο τῆς προόδου καί τῆς ἐξελίξεως. Ἔτσι λοιπόν, κατ' αὐτόν τόν τρόπο πού ἐθέσαμε, ὁ ἀνθρώπος μέσα στήν Σχολή αὐτή, ἐκπαιδευόμενος, ἀναπτυσσόμενος, διδασκόμενος καί καθοδηγούμενος, δέν ἦτο δύσκολο, λέγω, ὅταν ἐφυγε ἀπό τήν Σχολήν ἐκείνη, νά φέρῃ μαζί του τίς γνώσεις, τίς ἀρχές, τό ἥθος καί τήν ἠθική κατάστασι πού εἶχε ἀποκτήσῃ ἀπό τό Ὀμοκοεῖον ἢ Πυθαγόρειον Δεσμόν καί ἐσωτερικότερον, τὰ Πυθαγόρεια Μυστήρια, ἐφόδια ἠθικά καί ψυχικά πανίσχυρα, καθὼς καί τόν ἀνάλογον χαρακτήρα, γιά τήν περαιτέρω δράσι του στήν ζωή.

Τό ὅτι ὁ Σεβαστός αὐτός διδάσκαλος Πυθαγόρας ἔδιδε μεγάλη προσοχή στήν ἐκλογή τῶν μαθητῶν του, ὅπως ἀνέφερον, εἶναι δίκαιο, ἀπαραίτητο καί σκόπιμο, κι αὐτό ἐτήρουν ὅλες οἱ Μυσταγωγικές ὁργανώσεις τῆς Ἀρχαιότητος.

Ἀλλά καί ὁ Νεοπλατωνικός φιλόσοφος Πλωτίνος. Καί τοῦτο, διότι χρειάζεται νά ὑπάρχουν ὀρισμένα προσόντα ἠθικῆς καί νοητικῆς καταστάσεως, ὀρισμένος βαθμός ψυχικῆς ἐξελίξεως καί ὀριμότητος. Διότι, ἀνευ αὐτῶν καθίσταται ἀδύνατος ἡ παροχή ἀνωτέρας γνώσεως. Διότι, ἀντί νά ὠφελήσῃ, θά βλάβῃ, καί εἶναι μιά ἐνέργεια ἄσκοπος κι ἐπικίνδυνος. Γι' αὐτό, ὁ Πλωτίνος ὁ ὁποῖος ἔνοιωσε καλά αὐτήν τήν ἀλήθειαν, λέγει:

«Πρέπει πρῶτα-πρῶτα τό ὄργανον τῆς δράσεως νά γίνῃ ἀνάλογον καί ὅμοιον μὲ τό ἀντικείμενο πού θά ἐξετάσῃ (ἐπισκοπήσῃ). Ποτέ τό μάτι δέν θά διέκρινε τόν ἥλιον, ἐάν δέν ἔπαιρνε τό σχῆμα τοῦ ἡλίου. Ἔτσι καί ἡ ψυχή, ποτέ δέν θά μπορέσῃ νά δῇ τήν ὁμορφιά, ἐάν πρῶτα δέν γίνῃ κι αὐτή ὁμορφῇ. Καί κάθε ἀνθρώπος πρέπει νά ἀρχίσῃ νά γίνετα ὁμορφος καί θεϊκός, γιά νά κατορθώσῃ νά δῇ τήν ὁμορφιά καί τήν θεότητα».

ΚΑΝΑΛΙ 54 L.H.F.
735 ΜΗΖ &
ΚΑΝΑΛΙ 57 L.H.F.
759 ΜΗΖ
ΤΗΛ.: 210.66.68.702

ΤΗΛΕ ΦΩΣ

ΓΝΩΡΙΣΤΕ ΤΟ "ΤΗΛΕ ΦΩΣ" ΣΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΕΑΣ

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ ΑΓΩΓΗ ΨΥΧΗΣ

ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 22:00 - 13:00

Ο ΕΛΛΗΜΙΚΟΣ - ΗΡΩΙΚΟΣ - ΗΛΙΑΚΟΣ - ΔΡΟΜΟΣ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ
ΕΝΑ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ.

ΕΝΑ ΣΥΝΕΧΕΣ ΔΡΩΜΕΝΟ ΜΕ ΑΦΕΤΗΡΙΑ & ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΞΙΕΣ ΤΟΥ.
ΟΔΗΓΟΣ ΜΑΣ Ο ΑΦΥΠΝΙΣΜΕΝΟΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ ΗΜΙΟΧΟΣ ΝΟΥΣ.

ΜΕ ΤΟΝ ΡΑΔΑΜΑΝΘΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΥΝΟΜΗ ΓΑΒΡΑ

Πηγήν ἀληθοῦς χαρᾶς ἀποτελεῖ διὰ τόν ἄνθρωπον τό ἔργον τῆς βελτιώσεως τοῦ ἑαυτοῦ του. Καί καθώς ἡ ἀσκήσις τοῦ σώματος καθιστᾷ αὐτό περισσότερον ἀκμαῖον, σφριγηλόν καί ὑγιές, οὕτω καί ἡ ἀσκήσις πρός αὐτοβελτίωσιν, βοηθεῖ τήν ψυχὴν νά καταστῇ ὑγιής καί σθεναρά.

Ἡ ἠθική ἱκανοποίησις, ἡ ψυχική ἀγαλλίασις καί τό συναίσθημα τῆς ἀληθοῦς ἀξιοπρεπείας, τά ὅποια ἀκολουθοῦν καί τήν μικροτέραν ἀκόμη νίκην τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἀτελείας του, ἀποτελοῦν μεγάλην ἀνταμοιβήν, ἀληθῆ στέφανον δάφνης καί ἀξίζει διὰ νά τόν ἀποκτήσωμεν νά καταβάλλωμεν μέ φιλοτιμίαν, ἐπιμονήν καί εὐσυνειδησίαν κάθε δυνατὴν προσπάθειαν.

Εἰς τό ἔργον μας αὐτό ἰδοὺ μικρόν βοήθημα, τό ἀλφάβητον ἐκείνου ὁ ὁποῖος θ' ἀποφασίσῃ νά ἀκολουθήσῃ τήν ὁδόν τῆς τελειώσεως τοῦ ἑαυτοῦ του. Τό ἀλφάβητον αὐτό χωρίζεται εἰς τέσσερα μέρη. Τό πρῶτον ἀναφέρεται εἰς τὰ **γενικά σημεῖα** τὰ ὅποια πρέπει νά προσέξῃ ὁ ἄνθρωπος. Τό δεύτερον εἰς τὰς **ἀνάγκας τοῦ σώματος**. Τό τρίτον εἰς τὰς **ἀνάγκας τῆς ψυχῆς** καί τέλος, τό τέταρτον εἰς τὰ ἀφορῶντα τήν ἐξέλιξιν τοῦ πνεύματος.

Α' Τέταρτον τοῦ Ἀλφαβήτου

Αναγνώρισε τήν ἀνάγκην τῆς αὐτοβελτιώσεώς σου ὡς μόνης δυναμένης νά σέ φέρῃ πλησιέστερον τῆς Θείας βοηθείας.

Βασίσου διὰ τήν ἐπίτευξιν αὐτῆς εἰς τὰς δυνάμεις τῆς Φύσεως καί κατ' ἀκολουθίαν, ἀφοῦ καί σύ ἀποτελεῖς μέρος ταύτης, εἰς τὰς ἰδίας σου δυνάμεις.

Γνώριζε ὅτι ἐκεῖνο τό ὅποιον σέ ἀποτελεῖ εἶναι τό αὐτό ὅπερ ἐδημιούργησε τό Σύμπαν καί ἐνέχει δυνάμει πάσας αὐτοῦ τὰς ιδιότητας καί δυνατότητας.

Διαφύλαξε διὰ σέ τήν ἀνεκτίμητον χαράν νά ἐξασφαλίσῃς σύ ὁ ἴδιος τὰς προϋποθέσεις τῆς Πνευματικῆς σου Προόδου. Μέ τήν ἀξίνην τῆς θελήσεως καλλιέργησε τό ἔδαφος τῆς ψυχῆς σου. Ἀπομάκρυνε ἀπό αὐτό κάθε ἐπιβλαβές ἐλάττωμά σου, ἐξάλειψε τά πάθη καί τὰς κακίας, ἐλευθερώσου ἀπό τὰς προλήψεις καί τὰς παντοειδεῖς δεσμεύσεις, ὥστε ὁ θεῖος σπόρος νά εὖρει τήν «ἀγαθὴν γῆν», ὅπου θά δυνηθῇ ἀσφαλῶς νά βλαστήσῃ καί ν' ἀποδώσῃ καρπόν.

Ερεῦνησον τήν Φύσιν καί τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἡ παρατήρησις αὐτῆς, ἐν συνδυασμῷ μέ τήν χρησιμοποίησιν τῆς λογικῆς σου ιδιότητος, θά σέ ὁδηγήσῃ νά διακρίνῃς τί εἶναι τό συμφέρον διὰ τήν πρόοδόν σου, ὥστε νά τό ἐπιδώξεις.

Ζήτησον ν' ἀνεύρῃς καί ν' ἀντλήσῃς ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ σου εἶναι, τήν δύναμιν, ἡ ὅποια ἀπαιτεῖται διὰ νά κινήσῃς καί γνώριζε ὅτι ἔχεις αὐτήν τήν δύναμιν, ἀλλά πρός μεγίστην ζημίαν σου ἐπιμένεις νά τήν ἀγνοῇς, νά τήν καλύπτῃς δι' ἀδιαφόρων καί ἐπουσιωδῶν πραγμάτων καί νά ὑποτιμᾷς τήν ἀξίαν τῆς.

Β' Τέταρτον τοῦ Ἀλφαβήτου

Ἡ ἀναζήτησις καί ἀναγνώρισις τοῦ σχεδίου τοῦ Θεοῦ διὰ τήν ἀνθρωπίνην μορφήν, θά σέ βοηθήσῃ πολὺ εἰς τό νά καλλιέργησῃς πάντα τά στοιχεῖα τὰ ὅποια σέ ἀποτελοῦν. Ἀποτελεῖσαι ἀπό σώμα καί ψυχῆν, ἰδοὺ εἰς ἀδράς γραμμάς αἱ ἀνάγκαι τοῦ σώματός σου.

Ηλιος-Ἀέρας-Νερό εἶναι οἱ τρεῖς ἰατροί σου. Ἐμπιστεύσου εἰς αὐτούς καί ἄφισε τό σῶμα σου ὅσο τό δυνατόν περισσότερον χρόνον ὑπὸ τήν ἐπίδρασιν των. Δέν θά χρειασθῇς ἄλλα ψιμύθια, ἐάν χρησιμοποίησῃς πρός καλλωπισμόν τοῦ σώματός σου τήν καθαριότητα, ἐλαφρά ἐνδύματα, ἡλιόλουτρα καί ἀερόλουτρα.

Θησαύριζε διὰ τόν ὁργανισμόν σου ὑγείαν καί εὐεξίαν, χρησιμοποιῶν πρός διατροφήν σου νωπὴν καί καθαρὰν φυσικὴν τροφήν. Ἀποφευγε τήν πτωματοφαγίαν ἡ ὅποια θά σέ φορτίσῃ μέ τὰ σπέρματα πολλῶν ἀσθενειῶν καί δεινοπαθημάτων.

Ιατρός σου ἐπίσης, ἅς γίνῃ ὁ φυσιολογικός καί ἀτάραχος ὕπνος. Αὐτός θά ἀποτοξινώσῃ καί τόν ἐγκέφαλον καί τοὺς μῦς σου. Αὐτός θά δώσῃ εἰς τήν διάνοιάν σου διαύγειαν καί εἰς τόν ὁργανισμόν σου τήν ζωικὴν δύναμιν πού χρειάζεται. Αὐτός θά ἐνεργήσῃ ὡς καταλύτης διὰ νά ἀξιοποιηθῇ ἐν σοὶ ἡ ἐνέργεια καί τῶν τροφῶν καί τοῦ φωτός τοῦ ἡλίου. Ὁφείλεις νά τόν προστατεύσῃς ἀπὸ τοὺς θορύβους καί ἀπὸ τήν μόλυνσιν τῆς ἀτμοσφαίρας. Χρειάζεσαι ὕπνον μέ ἀνοικτὰ παράθυρα εἰς μέρος ἤσυχον καί καθαρόν.

Καλεῖσαι ν' ἀποκαταστήσῃς εἰς τό κατὰ φύσιν ἀπάσας τὰς λειτουργίας τοῦ ὁργανισμοῦ σου. Πρόσεξε· ἰδιαιτέραν φροντίδα ὀφείλεις νά καταβάλῃς διὰ τήν φυσιολογικὴν λειτουργίαν τῆς γεννητηρίου σφαίρας. Πᾶσα ἐπ' αὐτοῦ παράβασις ἀπὸ τοῦ φυσιολογικοῦ θά ἐπιφέρῃ βαρείας κυρώσεις δι' ἐσέ. Θά διαταράξῃς τήν ὁμαλὴν λειτουργίαν τοῦ ὁργανισμοῦ καί θά ἔχῃς, ὅχι ὡς πιθανόν, ἀλλὰ ὡς βέβαιον ἀποτέλεσμα, τήν ἀπώλειαν καί τῆς σωματικῆς, ἀλλὰ καί τῆς ψυχικῆς σου ὑγείας. Ἐάν διὰ κάθε ἐκδήλωσίν σου χρειάζεται ἡ ἐναρμόνισις πρός τοὺς νόμους τῆς φύσεως, διὰ τήν λειτουργίαν τοῦ γεννητικοῦ συστήματος, ἡ ἐναρμόνισις αὕτη εἶναι πλέον ἀπαραίτητος. Ἄς γίνῃ τοῦτο δι' ἐσέ κανὼν, τό ὅποιον ποτέ μὴ παραβῇς. Ἐπίσης μὴ λησμονῇς ὅτι τό Πνεῦμα διὰ νά ἐξελιχθῇ ἔχει ἀνάγκην ὁργανισμῶν. Δέν ἔχεις τό δικαίωμα σύ νά ἀποφύγῃς τήν τεκνοποιίαν. Ὁφείλεις νά συμβάλλῃς, κατὰ τό μέτρον τοῦ δυνατοῦ, εἰς τό ἔργον τῆς Φύσεως.

Λανθάνουν ἐντός σου, λόγῳ τῆς ἐπὶ αἰῶνας ἀντιφυσικῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρωπίνου εἶδους, τὰ σπέρματα ὄλων τῶν ἀσθενειῶν εἰς σέ ἀπόκειται, διὰ τοῦ τρόπου ζωῆς τόν ὅποιον θά ἐφαρμόσῃς, νά τὰ ἐξουδετερώσῃς καί νά τὰ ἀφανίσῃς ἢ νά τὰ βοηθήσῃς νά αὐξηθοῦν ὥστε νά ἀφανίσουν ἐσέ.

Μεῖνε πιστός εἰς τήν ἀπόφασίν σου νά καταστήσῃς τό σῶμα σου σύμμαχον καί εὐεργέτην τῆς ψυχικῆς σου προόδου. Ἐάν δέν ἀτονίσῃς εἰς τήν προσπάθειάν σου πρός αὐτήν τήν κατεύθυνσιν, νά εἶσαι βέβαιος ὅτι τό ἀποτέλεσμα θά εἶναι ὑπέρτερον καί τῶν προσδοκιῶν σου ἀκόμη.

Γ' Τέταρτον τοῦ Ἀλφαβήτου

Τό δεύτερον συνθετικόν τοῦ ἑαυτοῦ σου, τό καί τιμωτέρον καί πολυτιμώτερον, εἶναι ἡ ψυχὴ σου αὕτη ἐπιμελείας δεῖ δεῖται... ὑπὲρ τοῦ παντός, καθώς λέγει ὁ Πλάτων, διότι ἡ καλλιέργεια αὐτῆς εἶναι κεφάλαιον ἀναφαίρετον δι' ἐσέ. Συμφέρον σου εἶναι μετὰ ἀκαταβλήτου θελήσεως νά τήν ἐπιδώξῃς. Ἰδοὺ εἰς ἑξ γράμματα οἱ κανόνες αὐτῆς τῆς καλλιέργειας.

Νίκη τοῦ Πνεύματος ἐπὶ τῆς ὕλης ἅς εἶναι τό σύνθημά σου.

Ξύπνησε ὅλες τίς θεῖες ἱκανότητες πού κοιμοῦνται μέσα σου, θέσε τες εἰς ἐνέργειαν, διὰ νά ἐπιτύχῃς τό ἔργον τῆς ψυχικῆς σου ἐξυγιάνσεως. Καί κατὰ πρῶτον ρύθμισε τήν λειτουργίαν τῆς διανοίας σου καί ὅταν αὕτη θά κατασταθῇ ὑγιής καί θά δύναται ὀρθῶς νά κρίνῃ, τότε θά γίνῃ ὁ πιστότερος καί πολυτιμώτερος βοηθός σου.

Οδήγησε ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ψυχῆς σου, ὑπὸ τό φῶς τῆς ὀρθῆς λογικῆς, πρός τήν κατεύθυνσιν τήν ὁποίαν σοῦ ὑποδεικνύει ἡ Μήτηρ Φύσις, διὰ τῶν νόμων τῆς.

Προσπάθησε νά ἐξαγνίσῃς ὅλας τὰς ψυχικάς σου ἐκδηλώσεις· δηλαδή νά τὰς ἐντάξῃς εἰς τό πλαίσιον τῆς λειτουργίας τῶν φυσικῶν καί τῶν πνευματικῶν νόμων. Ἡ κακία, ὁ ἐγωϊσμός, τά πάθη, ἡ μισαλλοδοξία, αἱ διαστροφαὶ τῶν ὁρμῶν καί τῶν ἐνστικτικῶν ἀποτελοῦν εἰς τήν φύσιν παραφωνίαν· εἶναι ἐκτρωματικά ἐκδηλώσεις τῆς ψυχῆς, τὰς ὁποίας ὀφείλεις νά ἐκριζώσῃς καί νά καυτηριάσῃς μέ ὑπομονήν καί ἐπιμονήν.

Ρυθμός καί ἄρμονία φρόντιζε νά ἐπικρατοῦν πάντοτε εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ ἐσωτερικοῦ σου εἶναι. Τότε μόνον θά εἶσαι δεκτικός εὐεργετικῶν δι' ἐσέ ἐπιδράσεων, τότε μόνον θά ἀξιοποιηθῇ πλήρως ἐν σοὶ πᾶσα ἡ τῆς Φύσεως ἐπὶ τοῦ πνεύματός σου προστασία καί βοήθεια, ὅταν συνειδητῶς θ' ἀποτελέσῃς ἁρμονικόν στοιχεῖον Αὐτῆς.

Σέβου τὰς λειτουργίας τῆς Φύσεως, αἱ ὁποῖαι ἅπασαι σκοποῦσι τήν δημιουργίαν καί τήν ἐξέλιξιν τοῦ Πνεύματος πάντοτε, παντοῦ καί ἐν παντί. Καθ' ἡμέραν, καθ' ἐκάστην στιγμὴν, σοῦ παρέχεται ἡ εὐκαιρία ν' ἀποδείξῃς τόν σεβασμόν σου πρός τήν Φύσιν, ὁ ὁποῖος καί θά συντελέσῃ εἰς τήν ἰδικήν σου ἀτομικὴν Πρόοδον, ἢ τήν ἀσέβειάν σου, ἡ ὅποια θά σημάνῃ δι' ἐσέ τήν Πνευματικὴν στασιμότητα, ἡ ὅποια ἀποτελεῖ διὰ τό Πνεῦμα τήν μεγαλυτέραν δυστυχίαν.

Δ' Τέταρτον τοῦ Ἀλφαβήτου

Τὰ πάντα ἐν τῇ Φύσει ἐξελίσσονται καί τελειοποιοῦνται. Εἰς τήν ροήν αὐτῆς τῆς ἐξελιξεως φερομένη ἡ ψυχὴ, ὠρμάζει καί φθάνει κάποτε νά αἰσθανθῇ ἐντός αὐτῆς ἀκατανίκητον τήν τάσιν νά βοηθήσῃ αὐτὴ ἡ ἰδία, συνειδητῶς πλέον, τήν πρόοδόν της καί νά ὑπηρετήσῃ οὕτω τό Πνεῦμα! Καί τότε λέγει εἰς ἑαυτήν.

Τάχυνε τήν πρός τὰ πρόσω πορείαν σου διὰ τῆς ἀκαταβλήτου ἐπιμονῆς εἰς τό ἔργον τῆς αὐτοβελτιώσεως καί διὰ τῆς Πίστεως, ἀφ' ἐνός μὲν εἰς τήν ἀγάπην τῆς Θείας Φύσεως, ἡ ὅποια σέ δημιούργησε καί ἀφ' ἐτέρου εἰς τὰς ἰδίας σου δυνάμεις.

Υψωσε ἐντός σου τήν Πνευματικότητα, ὡς θρησκείαν καί συνειδητῶς κατάστησε τόν ἑαυτόν σου Ναόν δοξασμοῦ τῆς Θείας Κοσμικῆς Οὐσίας, ἐξ ἧς ἀποτελεῖσαι.

Φαίνου ἀντάξιός τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος σοῦ ἐνεπιστεύθη ἓνα μέρος τοῦ ἑαυτοῦ Του καί σέ ἐπροίκισε δυνάμει μέ ὅλας τὰς ιδιότητας καί ἱκανότητάς Του, τὰς ὁποίας σύ ὀφείλεις νά ἐκδηλώσῃς.

Χαίρου διότι ὑπάρχεις, χαίρου διότι ζῆς, χαίρου διότι εἶσαι αὐτό πού εἶσαι καί ἰδίως χαίρου δι' ὅ,τι προορίζεσαι νά γίνῃς!

Ψηλά, ὑπεράνω σοῦ, εἶναι ὁ Οὐρανός, ὅλα τά φωτεινά καί ἐξελιγμένα Πνεύματα, τά ὅποια μέ ἀγάπη σοῦ ζητοῦν νά φθάσῃς πλησίον τους. Ὑψωσε πρός αὐτά τοὺς ὀφθαλμούς σου, πρόσφερε ὦτα εὐήκοα πρός τοὺς σωτηρίους ψιθύρους των, κάμε ἀκόμη λίγη προσπάθεια, ἀκόμη καί ἄλλη... ζήτησε νά τοὺς ὁμοιάσῃς!

Ωψυχὴ, σύ πού ἀνεγνώρισες ἐντός σου τό μεγαλεῖον τῆς οὐσίας, ἐξ ἧς ἀποτελεῖσαι, ὦ ψυχὴ, σύ πού διησθάνῃς τήν ἰδίαν σοῦ ἀξίαν, ὦ σύ πού ἐπόθησες τήν Πρόοδον καί τό Φῶς, βάδισε ἐμπρός μέ τήν ἀπολύτως δικαιολογημένην ἐμπιστοσύνην πρός τήν θεῖαν Φύσιν, ἡ ὅποια σέ ἐδημιούργησε καί μέ αὐτοπεποιθῆσιν ἀτένισε μέ θάρρος τό περιλάμπρον μέλλον σου καί μὴ λησμονῇς ὦ ψυχὴ, ὅτι εἶσαι μέγα τι καί ἀξιθαύμαστον καί ὅτι φέρεσαι διὰ τῆς στοργῆς τῆς Φύσεως εἰς τήν εὐδαιμονίαν τῆς Πνευματικῆς Ζωῆς.

Ὑπὸ Λένας Ἀναστασιάδου

ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ

Τό ζήτημα της υπάρξεως της ψυχής και της έρευνής των λειτουργιών αυτής τόσο εν τῷ ἀνθρωπίνῳ ὀργανισμῷ ὅσον καί πέραν τούτου, ἦτοι εἰς τὴν μεταθανάτιον κατάστασιν της ψυχής, ἀποτελεῖ ἓν ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων θεμάτων εἰς τὰ ὅποια ἡσυχολήθησαν αἱ μεγαλύτεραι διανοίαι τῶν παρελθουσῶν γενεῶν καὶ ἓν σημεῖον ἐπὶ τοῦ

ὁποίου συνηντήθησαν αἱ ἀνθρώπιναι ἐκεῖναι ὑπάρξεις ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀπέρρευσαν ὅλα τὰ θρησκευτικὰ δόγματα. Πλεῖστοι τῶν μεγάλων διανοιῶν τῶν παρελθουσῶν γενεῶν ὡς κληρον αὐτῶν ἔθεσαν ἐπίσης τὴν ἐπίλυσιν τοῦ ζητήματος τούτου.

Σκοπὸν ἔχω διὰ βραχυτάτης ἀνακοινώσεως νὰ μεταδώσω τὰς δοξασίας τοῦ Πυθαγορισμοῦ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, συνεπῶς δὲν θὰ ἐξετάσω τὰ ἐπίπεδα τῶν ἐρευνητῶν, οὔτε θὰ ἀναφέρω τὰ φαινόμενα τὰ ὅποια ἀπετέλεσαν τὰς συζητήσεις τῶν διαφόρων ἐρευνητῶν, διότι πιστεύω, ὅτι διὰ τῶν φαινομένων τῶν ὁποίων τὴν αἰτίαν ἀγνοοῦμεν ὡς καὶ τὰς λειτουργίας αὐτῶν, δὲν εἶναι δυνατόν σαφῶς νὰ φωτισθῶμεν καὶ ἀποτελέσωμεν παγίαν πίστιν περὶ της ὑπάρξεως της ψυχῆς καὶ της μετὰ θάνατον τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ ὑπάρξεως καὶ ἐνεργείας αὐτῆς.

Τὰ φαινόμενα ἄνευ πραγματικῆς γνώσεως προαπαιτουμένης διὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος περὶ της αἰτίας της δημιουργίας της φύσεως, της αἰτίας της ἐκπορεύσεως καὶ διαμορφώσεως τοῦ Σύμπαντος καὶ της αἰτίας της ζωῆς ὡς ἐνεργείας αὐτῆς ὅπως ὀργανωθεί, ὅχι μόνον δὲν χρησιμεύουν διὰ τὴν λύσιν τοῦ θέματος τούτου, ἀλλὰ καὶ δύνανται νὰ παραπλανήσουν τὸν ἀνεξάρτητον ἐρευνητὴν, ὥστε κακῶς νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς διαφορὰς της ζωῆς ὀργανώσεις. Διὰ τῶν φαινομένων δὲν δύναται νὰ διαμορφωθεί πραγματικὴ πίστις ἢ ὁποία νὰ χαρακτηρίσῃ ἐλεύθερον ἄνθρωπον, οὔτε ταῦτα ἄνευ τῶν προαπαιτουμένων γνώσεων, δύνανται ἀναλλοιώτως νὰ μαρτυρήσουν περὶ σπουδαίας λειτουργίας της ψυχῆς.

Τὰ Μυσταγωγικά συστήματα, ἀναχωροῦν διὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος τούτου ἀπὸ ἄλλης ὁδοῦ καὶ τὰ φαινόμενα χρησιμεύουν εἰς αὐτὰ ὡς ἐνδείξεις τῶν λεπτοτέρων ἐνεργειῶν της φυσικῆς ζωῆς.

Ἡ ὁδὸς εἶναι:

α) ἡ ἐξέτασις της ἐκπορεύσεως τοῦ Σύμπαν-

τος, ἡ νοητῶς δυναμένη νὰ καταστῇ εἰς ἡμᾶς ἀντιληπτὴ καὶ ἀναφερομένη συμβολικῶς εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ μυσταγωγικοῦ Ναοῦ, της ὁποίας τὴν ἀξίαν ἐάν παρίδουν οἱ Μῦσται, ποτὲ δὲν θὰ γίνουν κάτοχοι αὐτῆς καὶ

β) ἡ πορεία τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ἡ οὐσία της φύσεως διὰ τῶν ἀνελλιπῶς συντελουμένων ὀργανώσεων αὐτῆς.

Οὕτω, πάντα τὰ μυσταγωγικά συστήματα πού ἐξήτασαν τὰ ζητήματα ταῦτα, ἠρεύνησαν κατὰ πρῶτον τὴν δημιουργίαν της φύσεως καὶ τὴν αἰτίαν της ἐκδηλώσεως της ζωῆς, ἀποτέλεσμα της ὁποίας ὑπῆρξαν αἱ ὀργανώσεις της ζωῆς.

Ὀργάνωσις δέ, δὲν ἡδύνατο νὰ ὑπάρξῃ μὴ προϋπαρχούσης ζωῆς, ἀλλὰ καὶ ζωὴ ὑποκειμένη εἰς νόμους οἱ ὅποιοι ἐξ αὐτῆς ἀπέρρεον καὶ ἀπορρέουν, πολλαπλασιάζει καὶ τελειοποιεῖ τὰς ὀργανώσεις αὐτῆς.

Τὸ θέμα εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο εἶναι ἐξόχου ἐνδιαφέροντος.

Τί εἶναι ζωὴ, πόθεν ἀπέρρευσεν αὐτὴ καὶ τίνες οἱ νόμοι αὐτῆς οἱ ἀνελλιπῶς προχωροῦντες εἰς ὀργανώσεις της φύσεως;

Ἡ ἐπιστήμη ἐδῶ ἀρνεῖται νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ. Ἐχει καὶ ἐξετάζει φαινόμενα. Ταῦτα τὴν ὁδηγοῦν εἰς σχηματισμὸν θεωριῶν ἀλληλοσυγκρουομένων καὶ μὴ παρεχουσῶν ἐπαρκῇ πίστιν οὔτε εἰς τοὺς δημιουργοὺς αὐτῶν. Ἀλλ' ἡ ζωὴ ἀφ' ἑαυτῆς εἶναι ὑποκειμένη εἰς κατανόησιν τοῦ ἀνθρώπου.

Εἶναι ὁ ἄνθρωπος, μία ἀπὸ τὰς ὀργανωθείσας μορφάς ζωῆς εἰς τὸν πλανήτην μας, ἡ μεγαλύτερα καὶ ὡς τοιαύτη πρέπει νὰ ἀντιληφθῇ τὰς κάτωθι αὐτῆς ὀργανώσεις της ζωῆς. Ἐάν δὲν τὸ κατορθώνῃ, τοῦτο εἶναι ἀποτέλεσμα της μὴ πλήρους ἐκδηλώσεως τῶν ἐνεργειῶν της ζωῆς της.

Ἡ διδασκαλία μᾶς ἀποκαλύπτει, ὅτι ἡ τοιαύτη κατάστασις της ὀργανικῆς μας ζωῆς μὴ δυναμένης νὰ ἀντιληφθῇ τὰς ἐνεργείας τῶν κατωτέρων αὐτῆς ὀργανώσεων, δηλοῖ ὅτι δὲν ἐπληρώθη ὁ σκοπὸς μας, ἄρα ὑπάρχει σκοπός, ὁ ὁποῖος πληρούμενος ἀποκαλύπτει τὰ μυστήρια της ζωῆς.

Ἐδῶ εὐρίσκει τίς τὴν ἀρχὴν της δημιουργίας τῶν Μυστηρίων καὶ τὸν σκοπὸν αὐτῶν.

Δὲν πρόκειται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἐξετάσω εὐρύτερον τὸ θέμα τοῦτο. Μεθοδικώτερον θὰ τὸ ἐξετάσω ἀργότερον, ὅ,τι δὲ λέγω θὰ χρησιμεύσει εἰς ἐκδήλωσιν ἐνδιαφέροντος διὰ νὰ ἐρευνήσωμεν τὰ θέματα ταῦτα εὐρύτερον.

Εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὴν ζωὴν δίδομεν τὴν αὐτὴν ἐννοίαν καὶ ὄντως εἶναι τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, ἀρκεῖ νὰ κατανοήσωμεν τὸν μηχανισμόν

Σ. ΝΑΓΟΥ

νισμόν της ζωῆς τὸν ἀνεφερόμενον εἰς τὴν ὀργάνωσιν της οὐσίας της φύσεως, διὰ νὰ ἀντιληφθῶμεν τί ἐστὶ ψυχὴ.

Αἱ ὀργανώσεις της ζωῆς ἐν τῇ φύσει ποικίλλουν, παρατηροῦμεν ἄλλοι μὲν νὰ ἐκδηλοῦν μηχανικὰς ἐνεργείας τῶν ὁποίων ὁ σκοπὸς τελείως μᾶς διαλανθάνει καὶ τίποτα περὶ τούτου τὰ φαινόμενα δὲν μᾶς λέγουν, ἄλλοι δὲ νὰ ἐκδηλοῦνται ὡς διανοήσεις ὡς αἰσθήματα καὶ ὡς ἐνεργητικαὶ ὠθήσεις, ὅπως δημιουργοῦν τὴν ἔρευναν της ἀληθείας, ἦτοι δίδουν κατεύθυνσιν πρὸς τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς διανοήσεις.

Ἀλλὰ δυνάμεθα ἀκινδύνως νὰ ἀρνηθῶμεν περαιτέρω ὀργανώσεις της ζωῆς; Δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ὑπάρχει τέρμα τῶν τοιούτων ὀργανώσεων;

Παρακινδυνευμένον θὰ ἦτο ἀκόμη καὶ ἄκρως ἀσύνητον νὰ περιορίζαμεν τὰς τοιαύτας ἐνεργείας τῶν ὀργανώσεων της ζωῆς ἐπὶ τοῦ σκοτεινοῦ πλανήτου μας.

Ὅσον ἀμαθέστερος εἶναι ὁ ἄνθρωπος κατὰ τοσοῦτον δογματικώτερον ἀποφαίνεται περὶ τῶν ἐνεργειῶν της θείας φύσεως, περὶ της ζωῆς αὐτῆς, περὶ τοῦ σκοποῦ τὸν ὁποῖον πληροῖ αὐτὴ καὶ περὶ της ἀξίας τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ ἀνθρωπίνη προσωπικότης, ἡ τελειότερον σχετικῶς ὀργανωθείσα μορφή ὑπὸ της ζωῆς της ἐν τῷ πλανήτη μας δρώσης.

Θὰ ἐξετάσωμεν τὸ περὶ ψυχῆς θέμα, μόνον ἀπὸ ἐπιστημονικῆς καὶ φιλοσοφικῆς ἀπόψεως. Τὸ ζήτημα περὶ ὑπάρξεως ψυχῆς ἀπασχολεῖ τὸν ἄνθρωπον ἀνέκαθεν. Ἡ λύσις του θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν δημιουργίαν μιᾶς καταστάσεως τοῦ ἀνθρώπου πού θὰ μεταβάλῃ τὴν ἠθικὴν κατάστασιν της ἀνθρωπότητος καὶ θὰ παρέχει εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν εἰδαιμονίαν.

Ἡ λύσις τοῦ ζητήματος προϋποθέτει ἀπελευθέρωσιν της ἀνθρωπίνης σκέψεως ἀπὸ τὰς κρατούσας παντοειδεῖς δουλείας, περιορισμοὺς καὶ προκαταλήψεις.

Ἡ ἔρευνα μέχρι τοῦδε περιστράφη εἰς τὰς ἐκδηλώσεις τῶν ψυχικῶν φαινομένων, ἀπὸ τὰ ὅποια ἐζητήθη νὰ προχωρήσουν εἰς τὴν σύλληψιν της ἐννοίας της ψυχῆς.

Ἀλλὰ τὰ φαινόμενα δὲνμποροῦν νὰ ἀποτελέσουν ἀληθὲς κριτήριον, διότι αἱ πηγαὶ τῶν φαινομένων μᾶς εἶναι ἄγνωστοι καὶ εἶναι πιθανόν νὰ ἀποδίδωμεν φαινόμενα προερχόμενα ἐξ ἀγνώστων φυσιολογικῶν λειτουργιῶν της ἀνθρωπίνης μορφῆς, εἰς τὴν ἐν αὐτῇ ὑπάρχουσαν ψυχὴν.

Τὰ φαινόμενα ταῦτα εἶναι κρᾶμα της ψυχικῆς καὶ φυσιολογικῆς λειτουργίας καὶ δὲνμποροῦν νὰ παρά-

σχουν χωριστὴν ἐννοίαν τῶν δυνάμεων της ψυχῆς (π.χ. μεταξύ ἄλλων καὶ τὸ φαινόμενον τῶν ὑλοποιήσεων).

Τὰ φαινόμενα ἐπίσης συντελοῦν εἰς τὴν δημιουργίαν ὑποκειμενικῶν γνώσεων πού ἔχουνσχέσιν μέ τὴν προδιάθεσιν τοῦ ἐρευνητοῦ καὶ δὲν ἄγουν εἰς ἀντικειμενικὰς γνώσεις.

Η ψυχὴ θεωρεῖται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὡς αἴθερος. Ἡ λέξις αὕτη σημαίνει ὅτι ἐκτὸς της ὑλικῆς οὐσίας της φύσεως ὑπάρχει καὶ ἑτέρα τοιαύτη, ἡ πρωταρχικὴ Μονάς κατ' Ὀρφέα (τὸ ἐν τοῦ Ὀρφέως) ἐκ της ὁποίας τὰ πάντα γίνονται. Ἡ πρωταρχικὴ Μονάς ὡς συνεχόμενη πρὸς ἑαυτὴν παραμένει πάντοτε τοιαύτη, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὑλικὴν οὐσίαν ἣτις εἶναι μεριστὴ καὶ ἀποτελεῖ τὸ πλῆθος. Ἡ Μονάς οὐδέποτε μερίζεται. Ἄν τοῦτο συνέβαινε θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναζητηθῇ ἕτερον τι ὅπερ θὰ ἀπετέλει τὸ διάμεσον τῶν μερῶν αὐτῆς, ἐνῶ ἀντιθέτως ἡ αἴθερος οὐσία ἀποτελεῖ τὸ διάμεσον μεταξύ της μεριστῆς οὐσίας της ὕλης καὶ συμπλέκει τὰ μέρη αὐτῆς εἰς τὴν συγκρότησιν τῶν στοιχείων καὶ μορφῶν της ψυχῆς.

Ἡ αἴθερος οὐσία εἶναι τὸ αἴτιον τῶν μορφῶν.

Τοῦτο ἀποδεικνύεται βάσει τῶν δοξασιῶν τῶν Ὀρφικῶν, Πυθαγορείων, Πλάτωνος, Ἐμπεδοκλέους, Ἡρακλείτου, Στωικῶν καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ Ἀριστοτέλους.

Ἡ αἴθερος οὐσία εἶναι ὁ Θεὸς Ζεὺς.

Οἱ Ὀρφικοὶ καὶ ὁ Πυθαγόρας μᾶς ἐκκληροδότησαν τὴν ἐννοίαν, ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ Διὸς περιλαμβάνει δύο τινά:

α) τὸν Δημιουργόν Θεόν καὶ

β) τὸν Πνευματικόν Θεόν (Βασιλέα τοῦ Ὀλύμπου).

Εἰς τὸ ἀγαλμα τοῦ Διὸς φαίνεται σαφῶς ἡ διπλὴ αὕτη ἐννοία, διότι ἐνῶ φέρει τὸ σκῆπτρον καὶ κεραυνόν, φέρει ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ Ἀετόν.

Ὁ Κεραυνὸς συμβολίζει τὴν δημιουργικὴν ἐννοίαν της μεταξύ τῶν μορφῶν ἀλληλεπιδράσεως τῶν στοιχείων της φύσεως πρὸς ἐξέλιξιν καὶ δεικνύει τὴν ἐνοῦσαν αὐτὰ δύναμιν ἣτις εἶναι ἡ Δημιουργικὴ, ὁ δὲ αετός εἶναι τὸ σύμβολον τοῦ ἐλευθέρου πνεύματος.

Ἡ ἐνότης τοῦ ἀπείρου δὲν δύναται νὰ νοηθῇ εἰ μὴ διὰ της ἀμερίστου οὐσίας ἣν οἱ ἀρχαῖοι ἀπεκάλουν Θεὸν Δία. Αὕτη δὲν δύναται νὰ μερισθῇ διότι θὰ ἄφινε νὰ ὑπάρχῃ μεταξύ τῶν μερῶν της ἄλλο τί, ἀλλὰ καὶ ἂν τοιοῦτον τί ὑπῆρχεν, δὲν θὰ εἶχομεν ἐνότητα.

Συνεπώς μή μεριζομένης της αὐλίου, ἡ ψυχὴ δὲν δύναται νὰ γίνεταί μόνον ἀπὸ τὴν οὐσίαν ταύτην (τὴν Μονάδα) ἐπομένως εἶναι σφάλμα νὰ πιστεῦεται ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι οὐσιαστικόν εἶναι συντελεσθέν ἀπὸ αὐλίου οὐσίαν.

Ἡ ἐπιστήμη ἐκ παραλλήλου παραδέχεται ἐσχάτως, ὅτι δὲν ὑπάρχει ὕλη ἀλλὰ μόνον ἐνέργεια, τὸ τοιοῦτον δὲ λέγουσιν ὅτι διαπιστοῦται ὑπὸ τῶν ἀναλύσεων τῶν μεταμορφώσεων τοῦ Ραδίου.

Ἡ θεωρία αὕτη μοῦ φαίνεται ἀβάσιμος, διότι πάντα τὰ στοιχεῖα εἶναι συγκροτήματα ἐξ ἀτόμων ὑλικῶν, ἡ δὲ ἀνάλυσις παρατηρεῖται μόνον εἰς τὰ στοιχεῖα, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰ άτομα τῆς ὕλης τὰ ὁποῖα ἄλλωστε δὲν καθίστανται ὁρατά.

Ὅταν ἰσχυρίζομεθα ὅτι ἡ ὕλη εἶναι συμπίκνωσις τῆς ἐνεργείας, ἀναγκάως πρέπει νὰ ἐννοῶμεν ὅτι ἡ ἐνέργεια εἶναι μοριακὴ, διότι συμπίκνωσις μόνον εἰς μοριακὴν οὐσίαν δύναται νὰ γίνη.

Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει τί ὑφίσταται μεταξύ τῶν μορίων τῆς ἐνεργείας;

Ας ἐξετάσωμεν ἐν τέλει τὰς δοξασίας τῶν νεωτέρων Θεοσόφων περὶ τῆς δημιουργίας τῆς Ψυχῆς.

Ἡ ἰδρύτρια τῆς Θεοσοφικῆς ἐταιρείας Ἑλενα Πέτροβνα Μπλαβάτσκι ὀνομάζει τρεῖς Κόσμους : Τὸν νοητικόν - τὸν Ἀστρικόν - καὶ τὸν Φυσικόν, λέγει δὲ, ὅτι οἱ δύο οὗτοι κόσμοι ἐγένοντο ἐκ τοῦ Νοητικοῦ τὸν ὁποῖον καὶ πατέρα ἀποκαλεῖ.

Ὅτι ὑπάρχουν τοιοῦτοι κόσμοι δὲν τὸ ἀρνοῦμαι, ἀλλ' ὅτι ὁ φυσικὸς καὶ ὁ ἀστρικός κόσμος προῆλθεν ἐκ τοῦ νοητικοῦ, τοῦτο οὐδαμῶς δύναται νὰ στηριχθῇ, διότι ὁ νοητικὸς κόσμος μόνον ἀνάλογα πράγματα πρὸς αὐτόν δύναται νὰ παράγει.

Κατὰ τὰς Πυθαγορείους ἀντιλήψεις, τὰ πράγματα βαίνουν ἐκ τοῦ ἀτελοῦς πρὸς τὸ τέλειον, ἐκ τοῦ σκότους πρὸς τὸ φῶς. Ἐκ Δυσμῶν πρὸς Ἀνατολάς. Εἶναι λοιπὸν ἀδύνατον νὰ στηριχθῇ ἡ θεωρία αὕτη.

Αἱ ψυχαὶ κατὰ τὴν Θεοσοφικὴν θεωρίαν, εἶναι ἀτμίδες τοῦ νοητικοῦ κόσμου, τοῦτο ὅμως παριστᾷ μεριστὴν τὴν οὐσίαν τοῦ πατρὸς νοητικοῦ κόσμου καὶ ὡς μὴ συνεχῇ πρὸς ἑαυτήν. Ἀλλὰ τί ὑπάρχει τότε διάμεσον μεταξύ αὐτῆς;

Ἐκπεμπόμεναι αἱ ψυχαὶ ἐκ τοῦ νοητικοῦ κόσμου εἰς τὸν ἀστρικόν καὶ ἐκ τούτου εἰς τὸν Φυσικόν ἀποτελοῦν τὰς ὀντότητας, δοκιμαζόμεναι, δὲ αὐταὶ εἰς τὸν κόσμον τῆς ὕλης ἐγκαταλείπουν μετὰ ὀρισμένην ἐξέλιξιν αὐτόν, ἐπανερχονται εἰς τὸν Ἀστρικόν κόσμον, ἀλλὰ καὶ τοῦτον βραδύτερον ἐγκαταλείπουν ἐπανερχόμεναι καὶ ἐνούμεναι εἰς τὸν νοητικόν κόσμον, τὸν Πατέρα.

Ἡ τοιαύτη ἐνωσις καταπαύει τὴν ἀτομικὴν ὑπαρξιν αὐτῶν. Διατί; Ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀκατανόητα. Τίς ἡ ἀνάγκη τὸ τέλειον νὰ δημιουργήσῃ τὸ ἀτελές καὶ νὰ ὑποστοῦν τὰ μέρη αὐτοῦ τὴν δοκιμασίαν εἰς τὸ ἀτελές, χωρὶς τουλάχιστον νὰ διατηρήσουν ἰδίαν ἀτομικότητα; Τίς σκοπὸς πληροῦται δι' ὅλων;

Σέβομαι τὴν ἰδρύτριαν τῆς Θεοσοφικῆς ἐταιρείας, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ ὅτι ἡ θεωρία τῆς αὐτῆς ἔχει βασιμότητα. Σέβομαι τὴν Ἑλενα Μπλαβάτσκι διότι εἰργάσθη καὶ διότι εἰς πλεῖστα ὅσα ζητήματα ἀναγόμενα εἰς τὴν ἐξελικτικὴν κατάστασιν τῆς ψυχῆς ἐν τῷ φυσικῷ κόσμῳ καὶ τὴν διαβίωσιν αὐτῆς, προσέφεραν μεγίστην συμβολήν. Παρακαλῶ ὅμως, ὅπως μελετήσετε τὰς παραδόσεις τῶν προγόνων μας ἐκ τῶν ὁποίων πολλὰ θὰ διδαχθῇτε.

Πρὶν εἶδομεν τί ἀποφαίνεται ἐν προκειμένῳ ἡ Ἑλληνικὴ θρησκεία καὶ φιλοσοφία, ὀφείλομεν νὰ ἐξετάσωμεν ἀκόμη τὴν δοξασίαν ἐάν πρὸ τῶν πραγμάτων τῆς φύσεως ὑπῆρξεν ἡ ψυχὴ ὡς νοητικόν ὄν, ἀλλὰ πρέπει εἰς τὴν δοξασίαν ταύτην νὰ κάνωμεν μίαν διευκρίνησιν, δηλονότι ἐάν ὑπῆρξεν τὸ νοητικόν ὄν πρὸ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου ἢ πρὸ τῆς δημιουργίας τῶν πραγμάτων τῆς Γῆϊνης φύσεως.

Ἐάν ἡ δοξασία αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὴν πρὸ τῆς δημιουργίας τοῦ Γῆϊνου κόσμου, τὸ νοητικόν ὄν ἀναμφισβήτως ὑπῆρχεν. Τοιοῦτον τί ἐννοεῖ ὁ Πλάτων ὁ ὁποῖος λέγει ὅτι *πρὸ τῶν πραγμάτων τῆς φύσεως, ὑπῆρχον οἱ τύποι τῶν ἰδεῶν*, καὶ οὐχὶ ὅτι ὑπῆρξεν πρὸ τῆς δημιουργίας τοῦ σύμπαντος Κόσμου. Ὁ Πλάτων δυστυχῶς παρεξηγεῖται ὑπὸ τῶν σχολιαστῶν του.

Ὁ Πλάτων ἐπίστευεν τὴν θεωρίαν τὴν ὁποίαν καὶ ἡ Μυσταγωγικὴ Φιλοσοφία ἐδόξαζεν. Τὰ νοητικὰ ὄντα, ἐξελισσόμενα βαίνουν ἐκ τῶν ἀπωτέρων σωμάτων τοῦ πλανητικοῦ μας συστήματος πρὸς τὸ κέντρον αὐτοῦ τὸν Ἥλιον.

Δέν δύναμαι εἰς τὴν παρουσίαν αὐτὴν νὰ διαπραγματευθῶ ἐν ἐκτάσει τὸ θέμα τοῦτο. Ὅφειλω ὅμως νὰ τονίσω ὅτι πρὸ τῆς δημιουργίας τῶν πραγμάτων τῆς Γῆς ὑπῆρχον τὰ νοητικὰ ὄντα, διότι τὸ νοητικόν ὄν ἔχει ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὴν ἐννοιαν τῆς ζωῆς, ἡ δὲ ἐννοια αὕτη εἶναι καθολικὸς νόμος τῆς φύσεως.

Ἀλλὰ ὀφείλομεν ἐπειδὴ ἀνεφέραμεν τὴν λέξιν ζωή, νὰ κάμωμεν τὴν διευκρίνησιν ὅτι δὲν εἶναι ζωὴ μόνον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον συνήθως νοοῦμεν, ἡ τῶν ζωϊκῶν ὄντων, ἀλλὰ ζωὴ εἶναι πᾶν τὸ ὑπάρχον.

Ἡ τοιαύτη ἐννοια μᾶς ἀποκαλύπτει τὸ ἀτελεύτητον εἶναι τῶν οὐσιῶν τῆς φύσεως.

Πρὸ τῆς δημιουργίας τῶν καθόλου πραγμάτων τῆς φύσεως, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὑπῆρχον νοητικὰ ὄντα, διότι ἡ ιδιότης αὐτῶν ὅπως εἶναι αἱ ἰδέαι θὰ ἔμενον πάντοτε αἱ αὐταί. Αἱ ἰδέαι θὰ ἦσαν ἀμετάβλητοι αἰωνίως, τοιοῦτον τί ὅμως δὲν παρατηρεῖται. Αἱ ἰδέαι εἶναι μεταβληταὶ καὶ ἐξελίσσονται πολλαπλασιαζόμεναι.

Ηδη πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν καὶ ἐν ἄλλο οὐσιώδες ζήτημα. Μέσον διαγνώσεως τῆς ἀληθείας τῶν πραγμάτων τῆς φύσεως καὶ τῶν λειτουργιῶν αὐτῆς διαθέτομεν τὴν διάνοιαν. Αἱ σχηματιζόμεναι ἐν αὐτῇ ἰδέαι γίνονται διὰ τοῦ αἰσθησιακοῦ μας συστήματος. Δι' αὐτοῦ λαμβάνομεν γνῶσιν τῶν ἐν τῇ φύσει τελουμένων. Τὸ αἰσθησιακόν ὅμως ἡμῶν σύστημα, διὰ τοῦ ὁποῖου αἱ ἰδέαι μας γίνονται, εἶναι δεκτικόν ἀλλοιώσεως καὶ μεταβολῆς.

Δέν δύναται κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἐπιστημονικὴ αἴσθησις νὰ ὑπερβῇ τὰ ὅρια τῶν πραγμάτων τῆς φύσεως - τὰ ὁποῖα εἶναι δεκτικὰ ἀλλοιώσεως καὶ μεταβολῆς - καὶ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν οὐσιῶν τῆς φύσεως πρὸ τῆς διαμορφώσεως αὐτῶν, εἰς τὰ στοιχεῖα καὶ τὰς μορφάς της. Οὐτε νὰ διακρίνῃ τὸ νοητικόν ὄν τῆς φύσεως, διότι καὶ τοῦτο εἶναι μέρος τῶν οὐσιῶν τῆς φύσεως μὴ ἀποτελοῦν μεταβλητὴν κατάστασιν. Καὶ ὅχι μόνον τὸ αἰσθητικόν μέρος εἶναι δεκτικόν μεταβολῆς, ἀλλὰ καὶ τὰ συναισθήματα καὶ αἱ ἠθικά μας ἀρχαί.

Ὁ Καρνεάδης κακίζει τὸν Πλάτωνα διότι προσέδωκεν εἰς τὸν Θεόν ἠθικὰς ιδιότητας καὶ ἐπομένως παρουσίασεν τοῦτον δεκτικόν μεταβολῆς.

Οἱ μύσται ὅμως δικαιολογοῦν τὸν Πλάτωνα διότι αἱ διατυπώσεις αὐτοῦ ἔχουσι μεταφορικές ἐννοίας καὶ ταύτας εἶναι ἱκανοὶ μόνον οἱ μύσται νὰ κατανοοῦν.

Ἡ ἐπιστημονικὴ λοιπὸν αἴσθησις εἶναι ἀδύνατον νὰ προχωρήσῃ πέραν τῆς συνθέτου μορφῆς τῶν πραγμάτων τῆς φύσεως καὶ τῶν λειτουργιῶν αὐτῆς καὶ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἔρευναν τῶν οὐσιῶν αὐτῆς πρὸ τῆς διαπλάσεως της εἰς μορφικά πλάσματα.

Καί ἔως ἐδῶ τὸ ἐπίπεδον τῆς ἐπιστήμης εἶναι εὐρύτατον καὶ θὰ ἔχει πολλὰς ἀκόμη ἐνεργείας νὰ ἀποκαλύψῃ τῶν δεκτικῶν μεταβολῆς πραγμάτων τῆς φύσεως.

Ἀλλὰ τότε πῶς εἶναι δυνατόν νὰ εὕρωμεν καὶ γνωρίσωμεν τὴν οὐσίαν τῆς φύσεως καὶ τὸ οὐσιαστικόν εἶναι τῆς ψυχῆς;

Ὅφειλομεν νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς τὰς παραδόσεις τῶν προγόνων μας οἱ ὁποῖοι μᾶς ἀφῆκαν πολυτίμους παρακαταθήκας. Μία τῶν παρακαταθηκῶν τούτων εἶναι καὶ ἡ εἰκὼν τῆς γενέσεως τῆς Θεᾶς τῆς Σοφίας Ἀθηνᾶς.

Ὅλοι μας ἐνθυμούμεθα τὴν παράδοσιν τῆς Νύμφης Μήτηρος, τὰς σχέσεις της πρὸς τὸν Θεόν Δία, τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῆς, τὴν κατάποσιν ταύτης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Διός, τὴν ἐπέμβασιν τοῦ Θεοῦ Ἡφαίστου καὶ τὴν ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Θεοῦ Διός γένεσιν τῆς Θεᾶς Ἀθηνᾶς.

Ἡ εἰκὼν αὕτη παρουσιάζει τὴν ἐξέλιξιν τῆς ψυχῆς τῆς φύσεως καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς ἐκπόρευσιν τῆς Σοφίας.

Ἀνάγκη νὰ γνωρίσωμεν ὡς μύσται τὴν ἀλληγορικὴν σημασίαν τῶν προσώπων τῆς παραδόσεως ταύτης καὶ τότε θὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ἀλήθειαν.

Ἀλλ' ἔχομεν ἀκόμη καὶ τὴν παράδοσιν ὅτι ὁ Θεὸς Ζεὺς εἶναι πατὴρ Θεῶν καὶ ἀνθρώπων. Τί τοῦτο ἄραγε σημαίνει; Καὶ τοῦτο τὸ σημεῖον πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν.

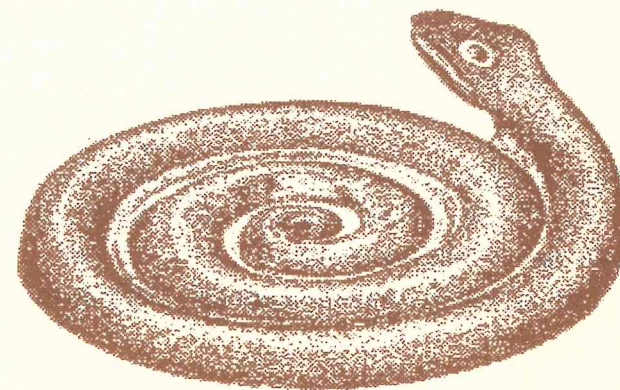
Υπάρχουν κατὰ τὰς παραδόσεις τῶν Ἑλλήνων Μυστῶν νοητικὰ ὄντα ὑπέρτερα τοῦ ἀνθρώπου. Ταῦτα δὲν εἶναι εἰ μὴ ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἐξελίχθησαν ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου κόσμου, τὰ ὑποτάξαντα εἰς τὴν θέλησιν αὐτῶν τὰς ἀνθρωπίνους ἀδυναμίας καὶ τὰ ἀνθρώπινα πάθη, ἐκεῖνα τῶν ὁποίων, τὸ νοητικόν ἔφθασε νὰ ἐρευνήσῃ ὅλας τὰς ἀληθείας τῆς φύσεως τοῦ περιβάλλοντός μας καὶ νὰ γνωρίσῃ τοὺς ἀνεκτικτοὺς νόμους τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς.

Τὰ νοητικὰ ταῦτα ὄντα ὑπερβάντα τὰ ὅρια τῆς ἀνθρωπίνης ἐνεργητικότητος ἔφθασαν εἰς τὸ σημεῖον νὰ σχηματίσουν αἰσθησιακόν σύστημα διάφορον ἐκείνου τὸ ὁποῖον διακρίνομεν εἰς τὰ ἀνθρώπινα ὄντα καὶ μὴ ὑποκείμενον εἰς ἀλλοίωσιν καὶ μεταβολήν.

Διὰ τοῦ αἰσθησιακοῦ τούτου συστήματος φθάνουν εἰς τὴν κατανόησιν τοῦ οὐσιαστικοῦ εἶναι τῶν ὄντων καὶ οὐσιῶν τῆς φύσεως καὶ τοῦ ψυχικοῦ εἶναι.

Ὅ,τι κατωτέρω θὰ ἀναφέρω ἀπέρρευσε ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς παραδόσεως.

Ἀλλ' ἄς ἐξετάσωμεν μήπως αἱ περὶ ὑπάρξεως τῶν Θεῶν σκέψεις καὶ ἀλληγορικαὶ εἰκόνες τῆς Ἑλληνικῆς παραδόσεως εἶναι ἀποτέλεσμα φαντασίας;

Ἀλλά τί εἶναι φαντασία καί πῶς γίνεται αὕτη;

Ἡ φαντασία σχηματίζεται ἐξ ὠρισμένων δεδομένων. Τό ἐν τῶν δεδομένων τούτων εἶναι τό περιεχόμενον τῆς διανοίας μας, τό ἐσχηματισμένον ἐκ τῶν ἀληθῶν γεγονότων τῆς φύσεως, καί ἀπηλλαγμένον ἀπό πάσης δοξασίας μή στηριζομένης εἰς τās μεταδιδόμενας παρά τῶν ἀνθρώπων ἀνακριβεῖς πληροφορίας.

Ἡ φαντασία τῆς διανοίας τῆς ἐχούσης τοιοῦτον περιεχόμενον οὐδέποτε παρασύρεται εἰς τόν σχηματισμόν ἀνακριβῶν καί ἀφηρημένων εἰκόνων.

Ἐάν διὰ τῆς ἀναγωγῆς τῆς σκέψεως ἐπί φυσικῶν δεδομένων δημιουργεῖ ὁ ἄνθρωπος θεωρίαν, ἐλέγχεται δέ αὕτη ἐκ τῶν ὑστέρων ὡς ἀνακριβῆς, τοῦτο συμβαίνει διότι ἐλλείπουν εἰς αὐτόν ἄγνωστοι φυσικοὶ παράγοντες.

Εἶναι πρόδηλον ὅτι δέν γνωρίζομεν ἀκόμη ὅλας τās ἀληθείας τῶν λειτουργιῶν τῆς φύσεως καί τούς εἰς ταύτας συντελοῦντας παράγοντας.

Ἐτερον δεδομένον εἶναι τό περιεχόμενον τῆς διανοίας τό συντελεσθέν ἐξ εἰδήσεων μεταδιδόμενων παρ' ἄλλων ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι οὐδεμίαν ἔχουν σχέσιν πρὸς τās φυσικὰς λειτουργίας.

Ἡ ἐκ τῶν δεδομένων τούτων σχηματιζομένη φαντασία δέν δύναται νά λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν οὔτε δύναται νά ἀποτελεῖ ἀλήθειαν.

Ἐχομεν ἀκόμη καί τās μή φυσιολογικῶς λειτουργούσας διανοίας ἐκ παθολογικῶν αἰτίων, τῶν ὁποίων ἡ φαντασία εἶναι αὐτόχρημα ἑκτροπος.

Ἀπό τοιαύτας φαντασίας δέν ἦτο δυνατόν νά δημιουργηθοῦν οἱ μεγαλειώδεις εἰκόνες αἱ ὁποῖαι ἐκκληρο-δοτήθησαν εἰς ἡμᾶς ὑπὸ τῶν μυστῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρησκείας καί παραδόσεως.

Αἱ μεταδιδόμεναι ἐννοιαὶ ἐκ τῆς φύσεως τῶν Θεῶν νοητικῶν ὄντων περὶ τῶν οὐσιῶν τῆς φύσεως καί τοῦ Ψυχικοῦ εἶναι, ἀποτελοῦν βάσιν ἐπὶ τῆς ὁποίας στηριζόμενοι θά δυνηθῶμεν νά γνωρίσωμεν αὐτάς.

Οὕτω μόνον θά γνωρίσωμεν τὴν ἀλήθειαν.

Νά μοῦ ἐπιτραπῇ εἰς τό σημεῖον αὐτό νά κάμω μίαν παρέκβασιν πρὶν ἢ ἐξετάσω τὴν ἐννοίαν τῶν οὐσιῶν τῆς φύσεως καί τῆς Ψυχικῆς υπάρξεως.

Ἀνέφερον, ὅτι μεταξύ τῶν ἀνθρώπων καί τῶν Θεῶν, τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ Διὸς ὑπάρχει διαφορὰ αἰσθησιακοῦ ὀργάνου.

Πιστεύουν τινές, ὅτι ἡ ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν κατάστασιν τῶν Θεῶν μετάβασις στηρίζεται εἰς ὠρισμένα μέσα τὰ ὁποῖα δέον νά χρησιμοποιήσῃ ὁ ἄνθρωπος.

Τὴν πίστιν δέ ταύτην ἔχουν διατυπώσει καί εἰς συγγράμματα καί ἀναφέρουν, ὅτι τὰ μέσα ταῦτα προέρχονται ἐκ τῶν ἀρχαίων Μυστηρίων. Τοῦτο εἶναι μία πλάνη.

Δέν εἶναι δυνατὴ ἡ μετάβασις ἐκ τῆς μιᾶς καταστάσεως εἰς τὴν ἄλλην, ἂν δέν σημειωθοῦν γεγονότα πλήρους ἀποκαθαρμοῦ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ἀπὸ τὰ πάθη καί τās ἀδυναμίας καί ἂν τό νοητικόν αὐτῆς δέν γνωρίσει πλήρως ὅλας τās ἀληθείας τῆς περιβαλλούσης τόν ἀνθρώπινον κόσμον φύσεως.

Ἡ ἀληθὴς γνῶσις εἶναι ὁ διακανονιστικὸς νόμος προαγωγῆς τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς.

Επανερχόμενοι εἰς τό θέμα μας, ὀφείλομεν νά ἐξετάσωμεν ποῦ εὐρίσκονται ὅλα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα καλοῦμεν πράγματα τῆς φύσεως καί τὰ ὁποῖα εἶναι δεκτικὰ μεταβολῆς καί πρὸς τὰ ὁποῖα ἔχουν ἄμεσον σχέσιν αἱ διάνοιαι μας.

Ἡ παράδοσις ἀναφέρει ὅτι ταῦτα εὐρίσκονται ἐν χώρῳ καί μεταβάλλονται ἐν χρόνῳ. Τὴν ἐννοίαν τοῦ οὐσιαστικοῦ χώρου καί χρόνου πλεῖστοι τῶν φιλοσόφων ἀρνοῦνται ὡς ὑπάρχουσας, διότι εἰς τὰ πράγματα τῆς φύσεως δέν ὑφίσταται τοιαύτη ἐννοία. Ἐν τούτοις τὰ πράγματα εὐρίσκονται ἐν χώρῳ καί μεταβάλλονται ἐν χρόνῳ. Τό τοιοῦτον σημαίνει, ὅτι χῶρος εἶναι ἡ συνεχὴς οὐσία ἡ ἀμέριστος ἐκείνη τὴν ὁποίαν καλοῦμεν αἶον οὐσίαν ἢ Θεόν.

Τὴν τοιαύτην οὐσίαν καλοῦν οἱ πρόγονοί μας Θεόν Δία δημιουργόν.

Τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως, αἱ μορφαὶ αὐτῆς καί πᾶσαι αἱ ὁργανώσεις γίνονται ἐκ τῆς ἀμερίστου καί μεριστῆς οὐσίας, ἀφοῦ δέ ταῦτα γίνονται παραμένουν ἐν τῷ οὐσιαστικῷ εἶναι τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ιδιότης τῆς οὐσίας ταύτης εἶναι ὁ χῶρος, γίνεται δέ ἡ ἐννοία αὕτη νοητὴ, διότι ἐν τῷ οὐσιαστικῷ τῆς οὐσίας εὐρίσκονται δεκτικὰ μεταβολῆς καί ἀλλοιώσεως.

Χῶρος κατ' ἀκολουθίαν εἶναι ἡ αἶλος οὐσία, καί ἐπὶ τῆς οὐσίας ταύτης δρῶσιν καί μεταβάλλονται τὰ δεκτικὰ μεταβολῆς καί ἀλλοιώσεως στοιχεῖα καί μορφαὶ τῆς φύσεως.

Ὁ χρόνος εἶναι παράγωγον τῆς κινήσεως, ἡ κίνησις εἶναι ιδιότης τῆς μεριστῆς οὐσίας, τῆς οὐσίας τῆς ὕλης. Τὰ ἄτομα τῆς ὕλης εἶναι ἀφ' ἐαυτῶν, ἐν συνεχείᾳ καί ἀεὶ κινούμενα εἶναι.

Ἡ αἶλος οὐσία, ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ, εἶναι τό ἀφ' αὐτοῦ ἐν συνεχείᾳ καί ἀπείρως ἐνεργοῦν εἶναι.

Τὰ δύο ταῦτα οὐσιαστικά εἶναι δημιουργοῦν νέους κόσμους. Εἰς τούς κόσμους τό ἐν δέν δύναται νά υπάρξῃ ἄνευ τοῦ ἄλλου. Τό ἐν προκαλεῖ τό ἄλλο εἰς ἐκδήλωσιν τῶν δυνάμεων του. Ἐκ τῶν οὕτω δέ συντελουμένων ἐκδηλώσεων τῶν δυνάμεων των, ἐκπορεύονται αἱ λειτουργίαι τῆς φύσεως.

Ἐν ἀρχῇ αἱ οὐσαὶ συνθέτουν ἀπλὰς μορφάς, αἱ λειτουργίαι τῶν μορφῶν τούτων φέρουν τὴν οὐσίαν αὐτῶν εἰς ἐξέλιξιν καί πολλαπλασιασμόν τῶν ἐνεργειῶν των. Ἡ ἄνευ διακοπῆς ἐκδήλωσις δυνάμεων ἐκ τῶν οὐσιῶν προκαλεῖ τελειοτέρας συνθέσεις τῶν μορφῶν. Τὰ οὕτω ἐξελισσόμενα στοιχεῖα τῶν μορφῶν φθάνουν εἰς μεγίστην ἐνεργητικότητα καί ἀκτινοβολίαν. Αὐξάνει ἡ θερμότης, διότι αὕτη εἶναι ιδιότης τῆς μεριστῆς οὐσίας τῆς ὕλης καί ἐκ παραλλήλου ἡ ιδιότης τῆς ἀμερίστου οὐσίας - ἡ ἐνέργεια.

Τό φῶς καί ἡ γονιμοποιὸς δύναμις ἀνήκουν εἰς τὴν ἀμέριστον οὐσίαν.

Ἡ συνεργασία δέ τῆς θερμότητος καί τοῦ φωτός ὁλοέν ἐξελίσσουν τὰ ἄτομα τῆς μεριστῆς οὐσίας, μέχρι τοῦ σημείου νά διεισδύῃ εἰς αὐτὰ ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ.

Τό τοιοῦτον μεταβάλλει τό κινούμενον εἶναι τῆς μεριστῆς οὐσίας εἰς κινούμενον καί ἐνεργοῦν εἶναι. Ἡ εἰσδοχὴ τῆς οὐσίας τοῦ Θεοῦ εἰς τό ὑλικόν ἄτομον ἀποτελεῖ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ πρώτου ψυχικοῦ πυρῆνος, τοῦ ΠΡΩΤΟΖΩΪΚΟΥ ΠΥΡΗΝΟΣ. Περί τόν πυρῆνα τοῦτον στροβιλίζονται ἄπειρα ἄτομα ὕλης. Ταῦτα ἔλκει ὁ ψυχικός πυρῆν καί τῇ συμβολῇ τῆς οὐσίας τοῦ Θεοῦ γίνεται περὶ τόν πυρῆνα τό πρῶτον ΨΥΧΙΚΟΝ ΚΥΤΤΑΡΟΝ τό ὄργανον τοῦ ψυχικοῦ πυρῆνος.

ἵνα μὴ ὑποτεθῇ ὅτι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα διατείνομαι περὶ τῆς ἐμφανίσεως τῆς Ψυχῆς ἐν τῇ φύσει εἶναι πρωτότυπος θεωρία, εἶμαι ὑποχρεωμένος νά ἀναφέρω, τί περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐδόξαζαν οἱ Ἀρχαῖοι Ἑλληνες Φιλόσοφοι. Ὁ Πλάτων εἰς τόν Τίμαιον (Βιβλ. Η) λέγει τὰ ἐξῆς περὶ τῆς δημιουργίας τῆς Ψυχῆς.

Ἐκ τῆς οὐσίας ἣτις εἶναι ἀδιαίρετος καί πάντοτε κατὰ τόν αὐτόν τρόπον ἀμετάβλητος καί ἐκ τῆς οὐσίας ἣτις εἰς τὰ σώματα γίνεται ἐκ τῶν δύο τούτων ἀναμίξας, τρίτον εἶδος οὐσίας, μεταξύ δηλαδὴ τῆς φύσεως τοῦ αὐτοῦ καί τῆς φύσεως τοῦ ἐτέρου ἐποίησεν ὁ δημιουργὸς τὴν ψυχὴν καί ἔστησεν αὐτὴν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀδιαίρετου (ἀνεροῦς) τοῦ κατὰ τὰ σώματα διαιρετοῦ.

Ο Πλάτων ὑπῆρξεν μύστης καί διετύπωσεν τὴν ἐννοίαν του κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε μόνον οἱ μῦσαι νά ἐννοοῦν αὐτόν κατὰ βάθος.

Ἡ οὐσία τοῦ αὐτοῦ εἶναι ἡ ἀμέριστος οὐσία, ἡ αἶλος οὐσία τοῦ Θεοῦ. Διὰ τῆς οὐσίας δέ ταύτης καί τῆς μεριστῆς τοιαύτης γίνεται τό πρῶτον ψυχικόν πλάσμα.

Οἱ Πυθαγόρειοι τὴν αὐτὴν ὡσαύτως θεωρίαν ἀνέπτυξαν. Τόσον ὁ Φιλόλαος ὅσον καί ὁ ἀκαδημαϊκὸς Ξενοκράτης, λέγουν, ὅτι ἡ ψυχὴ γίνεται ἐκ τοῦ ἀρτίου καί τοῦ περιττοῦ ἀριθμοῦ καί ὀρίζεται ὡς ἀριθμὸς κινῶν αὐτὸς ἐαυτόν.

Οἱ Πυθαγόρειοι παραδέχονται ὡς πρώτας ἀρχὰς τὴν Μονάδα καί τὴν ἀόριστον Δυάδα. Καί τὴν μὲν Μονάδα συνταυτίζουν μέ τόν περιττόν ἀριθμόν, τὴν δέ Δυάδα μέ τόν ἄρτιον. Τὴν μὲν Μονάδα ἄρρενα πατρός ἐπέχουσας θέσιν τὴν ὁποίαν καί Δία προσηγόρευσαν, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ πρῶτος Θεός. Τὴν δέ Δυάδα θηλείαν μητρός ἐπέχουσας τάξιν. Ἐκ τῶν πρώτων τούτων παρήχθη ἡ ψυχὴ.

Ἐπίσης ὁ περιττός ἀριθμὸς ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀμέριστον οὐσίαν, δίδει γέννησιν εἰς πάντα τὰ γενόμενα εἰς τὴν φύσιν. Ταῦτα ὅμως ἔχουν πέρας.

Ἐπομένως ὁ περιττός ἀριθμὸς, ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ. Δίδει πέρας εἰς τὰ δημιουργήματα αὐτῆς.

Ἐνῷ ἀντιθέτως ἡ μεριστὴ οὐσία ἀναφερομένη εἰς τās ἀτομικότητας, παριστᾷ τὸ ἄπειρον καί ἄφθαρτον αὐτῶν.

Ἡ ψυχὴ κατ' ἀκολουθίαν εἶναι ἀτομικότης εἰς τὴν ὁποίαν ἐνεργεῖ καί ἀμέριστος οὐσία καί ὡς τοιαύτη εἶναι αἰώνιος. Ἡ ψυχὴ δέν εἶναι σύστασις πολλῶν ἀτομικότητων διὰ νά ὑπόκειται εἰς φθοράν. Πᾶσαι αἱ κατὰ μέρος ἀτομικότητες εἶναι ἀφθαρτοί.

Φθείρονται μόνον τὰ ἐξ ἀτομικῶν συγκροτούμενα πράγματα τῆς φύσεως. Τοῦτο δέ συμβαίνει ἵνα καί αὖθις ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ ἀνασυγκροτήσῃ ταῦτα, πρὸς τόν σκοπὸν τῆς ἐκπορεύσεως ἐξ αὐτῶν νεωτέρων καί ἐντονωτέρων ἐνεργειῶν.

Ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ ἀνασυγκροτεῖ καί ἀποσυνθέτει τὰ πλάσματα τῆς φύσεως διὰ νά ἐξαναγκάσῃ τὰ οὐσιαστικά αὐτῶν εἶναι νά ἐκκολάπτουν τās λανθανούσας αὐτῶν δυνάμεις.

Ἡ ἀτομικότης καθίσταται ἄπειρος, διότι ἔχει ἐν ἑαυτῇ ἀπείρους κόσμους δυνάμεων καί ἐξωτερικεύει τās δυνάμεις τῆς εἰς λειτουργίαν βαθμιαίως καί ἀπείρως.

Ἡ ψυχὴ ὡς ἀτομικότης εἶναι προωρισμένη εἰς ἄπειρον ἐξέλιξιν. Καί τὴν ἐξέλιξιν ταύτην ἐπιτυγχάνει διὰ τῶν συγκροτουμένων ὀργάνων μέσῳ τῶν ὁποίων ἐνεργεῖ. Ἄνευ ὀργάνων, ἄνευ τῶν ἐκ τούτων ἀποτελουμένων ὀργανισμῶν, ἡ ψυχὴ θά εὐρίσκετο εἰς παθητικότητα.

Μετ' ὀλίγον θά ὁμιλήσωμεν περὶ τῆς δημιουργίας τῶν ὀργάνων τῆς ψυχῆς.

Καί ἐν τῷ δράματι τῶν Ἐλευσινίων Μυστηρίων διατυποῦται ἡ αὐτὴ θεωρία περὶ τῆς συστάσεως τῆς ψυχῆς.

Ἡ Περσεφόνη διαποικίλλει δι' ἐλεφαντίνης βελόνης τὰς ἀναριθμήτους μορφὰς τῶν ὄντων καὶ παντός πράγματος. Ἀπεπεράτωσεν τὴν ἱστορίαν τῶν Θεῶν, διεποίκιλεν τὸ τρομερόν καὶ πολυκέφαλον καὶ χιλιόχειρον χάος. Ἐκ τούτου τὰ πάντα προῆλθον. Ἀλλὰ τίς ὁ παραγωγὴν; Ὁ πατὴρ τῶν Θεῶν μοῦ τό εἶπεν. Τὰ παρήγαγεν ὁ Ἔρως. Ὁ Ἔρως, ὁ ἀρχαιότερος καὶ νεώτερος τῶν Θεῶν.

Πηγὴ ἀνεξάντλητος πάσης δημιουργίας καὶ πάσης χαρᾶς. Ὁ Ἔρως εἶναι ὁ ἀρχαιότερος τῶν Θεῶν. Παρεδρεύει εἰς τοὺς ἐλιγμούς (ἐξελίξεις) τῶν ἀθανάτων καὶ εἰς τὴν μίξιν τῶν πρωτίστων οὐσιῶν. Μόνον εἰς αὐτὰ τὰ λόγια τῆς Περσεφόνης ὑπάρχουν πάρα πολλά, ἀρκεῖ νὰ τὰ ἐρευνήσωμεν.

Ὁ Ἔρως τὸν ὁποῖον ἀναφέραμε δὲν εἶναι τὸ τέκνον τῆς Θεᾶς τοῦ κάλλους Ἀφροδίτης, εἶναι ὁ Δημιουργὸς Ἔρως. Οἱ μεγάλοι Μῦσται τῆς Ἐλευσίνος ἀντικατέστησαν τὸ ὄνομα τοῦ Δημιουργοῦ Θεοῦ Διὸς διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἐρωτος, τοῦτο δὲ ἔχει μεγίστην σημασίαν τὴν ὁποίαν οἱ νεώτεροι Μῦσται δέον νὰ ἐρευνήσουν.

Ἡ Περσεφόνη διεποίκιλεν τὴν ἱστορίαν τῶν Θεῶν καταδιεκνύουσα ὅτι οἱ Θεοὶ εἶναι τέκνα τῶν πρωταρχικῶν οὐσιῶν καὶ δι' αὐτὸ ἔχουν ἱστορίαν. Προῆλθον ἐκ τῆς μίξεως τῶν πρωτίστων οὐσιῶν καὶ ἀφ' ὅτου ἐγένοντο συνειδητὰ ὄντα ἔχουν ἱστορίαν. Ὅλα τὰ πράγματα καὶ τὰ ὄντα τῆς φύσεως, ἐκείθεν προῆλθον καὶ ἐκ τῆς ἐξελίξεως τῶν ὄντων οἱ Θεοί, διότι εἰς τὰ εἶναι αὐτῶν προεδρεύει ὁ Δημιουργὸς Ἔρως. Λέγει ἡ Περσεφόνη ἀκόμη, ὅτι ὁ Θεὸς Ἔρως ὡς πρωταρχικόν Πῦρ διέρχεται δι' ὅλων τῶν κόσμων. Κρατεῖ τὰς κλεῖδας τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς.

Καὶ πράγματι, ἡ ἀμέριστος οὐσία, ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ, πληροῖ τὸ ἄπειρον καὶ δι' αὐτῆς τὰ πάντα γίνονται. Δι' αὐτῆς αἱ μορφαὶ τῆς φύσεως, τὰ ὄντα, οἱ ἄνθρωποι καὶ οἱ Θεοί. Οὐδὲν ἄνευ αὐτῆς γίνεται. Ἐκ τῆς ἀλληλεπιδράσεως τῶν δύο οὐσιῶν γίνεται ἡ ἐξέλιξις πάντων τῶν πραγμάτων καὶ πάντων τῶν ὄντων. Ἀλλὰ τὰ ὄντα διὰ νὰ προάγωνται, δηλαδὴ αἱ ψυχαὶ τῶν ὄντων, τὸ οὐσιαστικόν τοῦτο εἶναι τῶν ὄντων, δέον νὰ ἔχουν μέσον ἐνεργείας. Τὸ μέσον τῆς ἐνεργείας τῶν ψυχῶν εἶναι οἱ ὁργανισμοὶ των. Εἰς τὴν ὁργανικὴν φύσιν ἐνῶ ἡ ψυχὴ εἶναι ἀνεκδήλωτος, αἱ μορφαὶ αὐτῆς συντρέχουν διὰ τῆς ἀλληλεπιδράσεως τῶν συντελουσῶν αὐτὰς οὐσιῶν εἰς τὴν ἐξέλιξιν τούτων, εἰς τὸν πολλαπλασιασμόν δηλονότι τῶν ἐνεργειῶν των.

Εἰς τὰς μορφὰς τῶν ὄντων πληροῦται διπλοῦς σκοπός, προάγονται αἱ συγκροτοῦσαι τοὺς ὁργανισμούς οὐσίαι, ἀλλὰ πρωτίστως διὰ τῶν ὁργανισμῶν ἐξελίσσονται αἱ ψυχαί. Οἱ ὁργανισμοὶ εἶναι τὸ μέσον διὰ τοῦ ὁποίου προάγονται αἱ ἐνεργεῖαι τῶν ψυχῶν καὶ τὸ μέσον διὰ τοῦ ὁποίου μεταβάλλονται αἱ ψυχικαὶ δυνάμεις εἰς συνειδητὰς.

Τὸ σπουδαιότερον τὸ ὁποῖον ἔχομεν νὰ ἐρευνήσωμεν εἶναι, πῶς οἱ ὁργανισμοὶ προάγονται; Πῶς δηλαδὴ ἀπὸ ἀπλοῖ μονοκύτταροι γίνονται σύνθετοι καὶ πολυόργανοι, καὶ πῶς διὰ τῆς προαγωγῆς τούτων συντελεῖται ἡ προαγωγή τῶν ψυχῶν.

Ἡ θεωρία τῆς ἐξελίξεως διὰ τῆς ἐπιλογῆς τῶν ὄντων δέν εἶναι πιστευτὴ πλέον σήμερον. Μέγα μέρος τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου δέν δέχεται αὐτὴν καὶ δικαίως, διότι ἡ ἐπιλογή δύναται νὰ καλλιτερεύσῃ τὸ εἶδος. Οὐδέποτε ὅμως προάγει αὐτὸ εἰς πολυσχιδέςτερον καὶ τελειότερον ἄλλο εἶδος.

Ἡ ἐξέλιξις τῶν ἀπλῶν μορφῶν εἰς συνθετωτέρας ἀνάγεται εἰς ἄλλα αἷτια.

Ὡς ἐπίσης τὸ πολυειδές καὶ τὸ πλήθος τῶν μορφῶν τῆς φύσεως ἐπὶ τῶν ὁποίων δέν λειτουργεῖ ἡ ψυχὴ τῶν μορφῶν, δηλαδὴ τοῦ μὴ ζωικοῦ κόσμου.

Ἡ ποικιλία τῶν μορφῶν τῆς φύσεως καὶ ἡ ποικιλία τῶν ὁργανισμῶν τῶν ὄντων αὐτῆς, εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν διαφορετικῶν δονήσεων τῆς αἰθέρου οὐσίας ἢ ἄλλως ὡς λέγομεν οὐσίας τοῦ αἰθέρος.

Η κίνησις τῶν διαφόρων σωμάτων τῶν περὶ τὸν πλανήτην ἡμῶν εὐρισκομένων, εἶναι ἐκάστοτε διαφορετικῆς ἐντάσεως. Ἡ κίνησις αὐτὴ προκαλεῖ δόνησιν εἰς τὴν μεταξύ τοῦ πλανήτου μας καὶ τῶν ἄλλων σωμάτων εὐρισκομένην αἰθέρου οὐσίαν, τὴν ὁποῖαν ἐφ' ἐξῆς πρὸς πληρεστέραν κατανόησιν θὰ ὀνομάζωμεν οὐσίαν τοῦ αἰθέρος, ὡς ταύτην ἔχει ὀνομάσει ὁ ἐπιστημονικὸς κόσμος.

Ἡ δόνησις αὐτὴ ἀναλόγως τοῦ προκαλοῦντος αὐτὴν κινουμένου σώματος ἔχει διαφορετικόν τόνον καὶ ἡ τάσις αὐτῆς διάφορον μήκος.

Αἱ δονήσεις αὐταὶ φθάνουν τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ πλανήτου μας καὶ δίδουν τόνον ἐνεργείας εἰς τὴν ἐν συνεχείᾳ ὑφισταμένην οὐσίαν τοῦ αἰθέρος ἢ ὁποῖα ἀποτελεῖ τὰ διάμεσα μεταξύ τῶν συγκροτούντων αὐτῶν μερῶν τῆς μεριστῆς οὐσίας.

Ἀναλόγως τῆς ἀσκουμένης ταύτης ἐπιδράσεως τῶν Οὐρανίων σωμάτων ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ αἰθέρος, ἀποκτᾷ αὕτη ἱκανότητα νὰ συγκροτεῖ ἄτομα τῆς μεριστῆς οὐσίας εἰς στοιχεῖα κατὰ πρῶτον καὶ κατόπιν ἐκ

τῶν στοιχείων τούτων τὰς μορφὰς. Ἡ ποικιλία τῶν στοιχείων καὶ τῶν μορφῶν ἔχει ὡς αἴτιον τὰς ἐπιδράσεις ταύτας τῶν οὐρανίων σωμάτων.

Θὰ ἡδυνάμεθα νὰ ἰσχυρισθῶμεν ὅτι ἕκαστον στοιχεῖον καὶ ἐκάστη μορφή φυσικὴ, εἶναι ἀποτέλεσμα ἐνός περὶ τὴν Γῆν σώματος. Οἱ ὁργανισμοὶ τῶν ὄντων καὶ ἡ προαγωγή αὐτῶν εἰς τὰ αὐτὰ αἷτια ὀφείλεται ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. Λέγομεν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, διότι εἰς τὴν προαγωγὴν τῶν ὁργανισμῶν τῶν ὄντων συντρέχει καὶ ἄλλος παράγων καὶ ὁ παράγων οὗτος εἶναι ἡ αὐξήσις τῶν λειτουργουσῶν ψυχικῶν δυνάμεων.

Ἐκάστη ψυχὴ ἔχει ἐν ἑαυτῇ ἄπειρον καὶ ἀτελεύτητον κόσμον δυνάμεων. Εἶναι δημιουργὸς ἀπείρου νοητικοῦ κόσμου καὶ ἄλλου συναφοῦς πρὸς τὴν νόησιν κόσμου, ὅστις ἀποτελεῖ τὴν ιδιότητα τῶν συναισθημάτων καὶ αἰσθημάτων. Ὁ ἄπειρος οὗτος κόσμος ἐκδηλοῦται καὶ ἐνεργεῖ διὰ τῶν ὁργανισμῶν. Ἐκαστος ὁργανισμὸς τῆς ὄντολογικῆς κλίμακος ἐπιτρέπει εἰς τὴν ψυχὴν ὠρισμένης ἐκδηλώσεως, πέραν τούτου ἀπαιτεῖται ἄλλος.

Εὐθύς ὡς ἡ ψυχὴ ἐκδηλώσει εἰς ἓνα ὁργανισμόν τὸ ὑπὸ τούτου ἐπιτρεπόμενον ποσὸν ἐνεργειῶν της, τότε αὕτη τείνει εἰς τὴν δημιουργίαν ἐντελεστεροῦ ὁργανισμοῦ. Τὸ ἔργον της τοῦτο ἐπιβοηθεῖ ἡ οὐσία τοῦ αἰθέρος, ἡ ἔχουσα ἐντονωτέραν ἐνεργεῖαν ἐκείνης ἢ ὁποῖα συνέτρεξεν εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ ὁργανισμοῦ της. Αὐτοὶ εἶναι δύο παράγοντες οἱ συντρέχοντες εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν ὁργανισμῶν τῶν ὄντων καὶ τὴν διάπλασιν αὐτῶν.

Εὐθύς ὡς ἐπιτευχθεῖ ἡ δημιουργία ἐνός ὁργανισμοῦ τότε οὗτος ἔχει τὴν δύναμιν ἀφ' ἑαυτοῦ νὰ διαιωνίζεται. Ἡ ψυχὴ τῆς φύσεως ἄρχεται ἀπὸ τοὺς ἀπλοὺς ὁργανισμούς καὶ προάγεται εἰς τελειότερους, φθάνουσα μέχρι τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ δημιουργία ἀνθρωπίνου ὁργανισμοῦ ἔχει καὶ ἄλλα μυστικά αἷτια, τὰ ὁποῖα πάντοτε ἀπησχόλησαν καὶ ἀπασχολοῦν τὰ Μυστήρια καὶ περὶ τῶν ὁποίων δέν δύναμαι τώρα νὰ κάνω λόγον.

Ὅτι ἡ ἐξέλιξις τῆς ψυχῆς ὄντως γίνεται διὰ τῶν ὁργανισμῶν, ἔχω νὰ ἐπικαλεσθῶ πρὸς ἀπόδειξιν τὴν μῆσιν τοῦ εἰσερχομένου εἰς τὰ Αἰγυπτιακά Μυστήρια. Διὰ νὰ εἰσῆρχετο τίς πρὸς μῆσιν εἰς τὰ Μυστήρια ταῦτα ἔπρεπε νὰ διέλθῃ διὰ πέντε ὁδῶν. Τὴν πρώτην ὁδὸν διήρχετο ἔρπων. Βραδύτερον τοῦ ἐξήγουν ὅτι ἡ ὁδὸς αὕτη εἰκόνιζε τὴν διὰ τῆς τάξεως τῶν ἐρπετῶν διέλευσιν τῆς ψυχῆς του. Τὴν δευτέραν ὁδὸν διήρχετο διὰ τοῦ ὕδατος. Τοῦτο εἰκόνιζε τὴν διέλευσιν τῆς ψυχῆς του διὰ τῆς τάξεως τῶν ἰχθύων. Τὴν

τρίτην ὁδὸν διήρχετο διὰ τοῦ ἀέρος, τοῦτο δὲ εἰκόνιζε τὴν διέλευσιν τῆς ψυχῆς του διὰ τῶν πτερωτῶν. Τὴν τετάρτην ὁδὸν διήρχετο διὰ τοῦ πυρός εἰκονίζοντος τὴν διέλευσιν τῆς ψυχῆς του διὰ τῶν μαστοφόρων. Τὴν πέμπτην ὁδὸν διήρχετο διὰ μέσου ἀπλέτου φωτός, εἰκονίζοντος τὴν ἀνθρωπίνην κατάστασιν του καὶ τοῦ ἐξήγουν τὰ φυσικὰ αἷτια τὰ συντρέξαντα εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ ἀνθρωπίνου ὁργανισμοῦ, ἀφ' ὅτου ἡ ψυχὴ ἐξεδήλωσεν συνειδητόν λόγον. Πάντως φαίνεται ὡς ἀπολύτως βέβαιον ὅτι τὸ ψυχικόν ὄν θὰ ὑπάρχῃ ἐσαεὶ διότι εἶναι ἀτομικότης ἢ ὁποῖα οὐδέποτε θὰ τερματισθῇ.

Η δὲ ἔχομεν νὰ ἐξετάσωμεν τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν. Τὸ θέμα τοῦτο εἶναι βαρυσήμαντον, διότι ἔχει ἄμεσον σχέσιν μέ τὸν σκοπὸν τοῦ ἀνθρώπου, μέ τὴν πλήρωςιν δηλονότι τοῦ σκοποῦ τῆς ψυχῆς.

Ἡ ἐξέτασις τοῦ ζητήματος τούτου εἶναι ἐκ τῶν σοβαρωτέρων, διότι αἱ λειτουργαὶ τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος ἐάν δέν ἐξετασθοῦν εἰς τὰς βάσεις των, θὰ καταστῇ ἀδύνατος ἡ διάγνωσις τῆς πορείας τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ καὶ διανύσῃ ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ διὰ νὰ πληρώσῃ τὸν σκοπὸν της ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ ὑποστάσει. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι μία πολυσύνθετος λειτουργία φυσικῶν νόμων ἐχόντων διαφορετικὰ αἷτια.

Κυρίως πρέπει νὰ διακρίνωμεν τὰ οὐσιωδέστερα αἷτια τῶν νόμων τούτων. Πρῶτον αἷτιον διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος εἶναι ἡ ψυχὴ. Δεύτερον τοιοῦτον εἶναι ὁ ὁργανισμὸς. Καὶ τρίτον τὸ συνειδητόν διάμεσον μεταξύ ψυχῆς καὶ ὁργανισμοῦ.

Ἡ ψυχὴ πρὶν ἐνσαρκωθεῖ εἰς τὸν ὁργανισμόν εὐρίσκεται ἐν πλήρει παθητικότητι. Περαιτέρω θὰ ἐξηγήσωμεν διατί γίνεται τοῦτο. Εὐρίσκεται ὅμως ἐν τῇ συνεχείᾳ τοῦ αἰθέρος, δηλαδὴ τῆς ἀμερίστου καὶ συνεχοῦς καὶ ἐκ τῆς οὐσίας ταύτης δέν δύναται νὰ σχηματίσῃ ὅργανα ἐνεργείας ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ ὑποστάσει.

Τὰ ὅργανα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς γίνονται τῇ συμβολῇ ἀμφοτέρων τῶν οὐσιῶν. Εὐρισκομένης τῆς ψυχῆς πρὸ τῆς ἐνσωματώσεώς της εἰς τὴν τοιαύτην κατάστασιν καὶ προκειμένου νὰ ἐνσωματωθῇ, χρησιμοποιεῖ ὡς μέσον συνδέσεώς της πρὸς τὸν ὁργανισμόν οὐσίαν ἀμέριστον.

Ἡ οὐσία ὅμως αὕτη ἢ ὁποῖα χρησιμοποιεῖται ὡς συνδετικόν μέσον τῆς ψυχῆς, ἀναλόγως τῆς ἐπιδράσεως ὑπὸ τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται ἐκ τῆς κινήσεως τῶν Οὐρανίων σωμάτων, ἔχει μίαν ὠρισμένην ἐνταντικότητα διαφέρονσαν τῆς καταστάσεως εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται ὅταν ἄλλαι διαφορετικαὶ

άσκονται ἐπ' αὐτῆς ἐπιδράσεις τῶν Οὐρανίων σωμάτων. Ἐπομένως τὸ *συνδεδεικνόμενον ψυχῆς καὶ ὀργανισμοῦ διαφέρει εἰς τὰς ἀνθρωπίνους ὑποστάσεις* καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ρύθμις καὶ λειτουργία ἐκάστης ψυχῆς ἀνθρωπίνης, ἡ δεκτικότητα προόδου καὶ ἡ ἐξέλιξις αὐτῆς, ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἄλλας εἶναι διάφορος.

Οταν τὸ συνδεδεικνόμενον μιᾶς ψυχῆς εὐρίσκεται κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐσωματώσεως ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τελειωτέρων, ταχύτερων κατὰ τὴν κίνησιν καὶ μεγαλυτέρων κατὰ τὸν ὄγκον σωμάτων, τότε τὸ *συνδεδεικνόμενον τοῦτο εὐχερέστερον παρέχει ἐκδήλωσιν τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς* καὶ ὁμαλωτέραν μεταμόρφωσιν τούτων εἰς συναισθήματα καὶ ἰδέας. Ὡς ἐπίσης *δυσχερεστέρα καθίσταται* ἡ ἐκδήλωσις καὶ μεταμόρφωσις τῶν ψυχῶν τῶν ὁποίων τὸ συνδεδεικνόμενον κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐσωματώσεως αὐτῶν εὐρίσκεται ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἀσθενεστέρων Οὐρανίων σωμάτων.

Ἡ χρησιμεύουσα εἰς τὴν ψυχὴν ὡς διάμεσον μεταξύ αὐτῆς καὶ ὀργανισμοῦ οὐσία κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου μένει πάντοτε ἡ αὐτή. *Οὐδέποτε δύναται ὑπὸ κύματος νὰ ἐξωθηθῇ καὶ ἀναπληρωθῇ ὑπὸ ἄλλου ἐν συνεχείᾳ μέρους τῆς οὐσίας ταύτης.*

Τοῦτο εἶναι τὸ σπουδαιότερον τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ ἕνας Μύστης. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς ἐσωματώσεως τῆς ψυχῆς, τὸ διάμεσον τοῦτο τὸ ὁποῖον ὑπὸ τῶν Θεοσόφων ὀνομάζεται **ΑΣΤΡΙΚΟΝ ΣΩΜΑ**, ὑφίσταται παντοειδεῖς ἐπιδράσεις, τόσον ὑπὸ τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς, ὅσον καὶ ὑπὸ τῶν ἐν γένει λειτουργιῶν τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ἐκ τῶν ἐπιδράσεων τούτων *ρυθμίζεται ἡ ἐνέργειά του.* Ἡ τοιαύτη ρύθμις εἶναι τὸ αἶτιον τὸ ὁποῖον δὲν ἀφίνει αὐτόν νὰ ἀντικατασταθῇ ὑπὸ ἄλλου μέρους τῆς συνεχοῦς οὐσίας ἐκ τῆς ὁποίας καὶ τοῦτος συνίσταται. Ἡ ἐνέργειά του ἄρχεται ἀπὸ τινος σημείου καὶ ἐκτείνεται μέχρι ὀρισμένου βαθμοῦ, ἀναλόγως τῶν ψυχικῶν δυνάμεων καὶ λειτουργιῶν τοῦ ὀργανισμοῦ ὑπὸ τὰς ὁποίας εὐρίσκεται.

Ὅταν ὅμως φθάσῃ τὸν βαθμὸν τῆς ἐνεργείας τοῦ ταύτης καὶ δὲν δύναται ἐπὶ πλέον νὰ χωρίσῃ, τότε τοῦτο δημιουργεῖ ἀντίδρασιν πρὸς τὰς ψυχικὰς δυνάμεις καὶ λειτουργίας τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ἡ ἐνεργητικότης του καταπίπτει φθάνουσα μέχρι τοῦ σημείου τῆς ἀδρανείας. *Τὸ τοιοῦτον σημειώνει τὸν Θάνατον τοῦ ὀργανισμοῦ.* Ἡ ἐκμηδένισις τῆς ἐνεργητικότητος τοῦ συνδεδεικτοῦ τῆς ψυχῆς φέρει τὸν θάνατον, ἐκτός ἂν ἄλλα αἷτια ἀλλοιώσεων τῶν ὀργάνων συνεπείᾳ νοσημάτων σημειώσουν αὐτόν. Ὁ θάνατος φέρει τὸν χωρισμὸν ψυχῆς καὶ ὀργανισμοῦ.

Η αὐξήσις καὶ ἡ μείωσις τῆς ἐνεργείας τοῦ διαμέσου τῆς ψυχῆς εἶναι ὁ νόμος ὁ ὁποῖος καθορίζει τὰ ὅρια τῆς ἐξελέξεως τῆς ψυχῆς ἐν τῷ ὀργανισμῷ. *Πέραν τοῦ σημείου τούτου ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν περαιτέρω ἐξέλιξιν τῆς ψυχῆς τὰ πνευματικὰ ὄργανα τῆς φύσεως τῶν Θεῶν καὶ τὰ τοιαῦτα ὄργανα δύνανται νὰ συντελεσθοῦν ἀπὸ καθαρῶς ἀμερίστον οὐσίαν ἀφοῦ προηγουμένως ἡ ψυχὴ ἐκδηλώσῃ εἰς ἐνέργειαν πάσας τὰς δυνάμεις τῆς αἰδοῦσας ἐπιτρέπεται νὰ ἐκδηλωθῇ εἰς τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμόν, τουτέστιν συντελεσθεῖ πλήρως ἡ ἠθικὴ ἀναγέννησις εἰς τὴν ἀνθρωπίνην μορφήν.*

Πλήστοι τῶν μεγάλων φιλοσόφων οἱ ὁποῖοι ἡσυχολήθησαν εἰς τὰς μυστικὰς διὰ τὸν ἀμύητον ἀνθρώπον λειτουργίας τῶν νόμων τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καθόλου φύσεως, προσεπάθησαν νὰ ἐξεύρουν μέθοδον ἀντικαταστάσεως τοῦ συνδεδεικτοῦ μέσου τῆς ψυχῆς πρὸς τὸν ὀργανισμόν, διὰ νὰ ἐπιτυγχάνουν τὴν ἀνανέωσιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ διατηροῦν διαρκὴ νεότητα, ἀπέτυχον, διότι οἱ νόμοι τῆς φύσεως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τροποποιηθῶν εἰς τὰς λειτουργίας των διὰ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς ἀνθρωπίνης βουλήσεως. *Τινὲς ἔφθασαν διὰ νὰ ἐπιτύχουν τοῦτο καὶ μέχρι ἀνθρωποθυσιῶν.*

Ἡ αὐξήσις τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, ὁ μέσος χρόνος αὐτῆς καὶ τὸ γῆρας, διακανονίζονται ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ διαμέσου μεταξύ ψυχῆς καὶ ὀργανισμοῦ.

Μετά τὴν ἀναχώρησιν τῆς ψυχῆς ἐκ τοῦ ὀργανισμοῦ, τὸ συνδεδεικνόμενον ὡς μὴ δυνάμενον πλέον νὰ ἐνεργῇ, διότι δὲν ὑπάρχουν ὄργανα τῆς ψυχῆς τὰ ὁποῖα νὰ ἐπιδρῶν αὐτό, καθὼς καὶ αἱ δυνάμεις τῆς ψυχῆς αἱ ὁποῖαι ἐλειτούργουν εἰς τὰ ὄργανα ταῦτα, ἀποχωρίζεται καὶ τοῦτο τῆς ψυχῆς ἡ ἀσφαλέστερον περιέρχεται εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ὅλης ἀμερίστου οὐσίας, ὁπότε οὐδὲν πλέον δύναται τοῦτο νὰ παρέχει εἰς τὴν ψυχὴν.

Τὸ τοιοῦτον σημαίνει ὅτι ἡ ψυχὴ εὐρίσκεται εἰς πλήρη παθητικότητα. *Εὐρίσκεται πλέον ἡ ψυχὴ εἰς παθητικότητα διότι δὲν δύναται νὰ σχηματίσῃ ὄργανα ἐκ μόνης τῆς ἀμερίστου οὐσίας ἢ δὲν δύναται νὰ χρησιμοποίησιν ταύτην ὡς ὄργανον, διότι ἡ δυναμικότης αὐτῆς δὲν ἐξηλίχθη ἐπαρκῶς ὥστε νὰ καταστῇ ὑπερτέρα τῶν σχέσεων αὐτῶν πρὸς τὴν μεριστὴν οὐσίαν, τῆς ὁποίας τὰ πάθη ὑπέταξεν διὰ τῆς ἐλευθέρας βουλήσεως καὶ θελήσεως αὐτῶν.* Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ψυχὴ ἄνευ ὀργάνων μένει μόνον ὡς σκιά καὶ τότε δύναται νὰ ἐνεργῇ καὶ ἐξέρχεται τῆς καταστάσεως ταύτης, ὅταν ἐξ ἀνθρωπίνων ὀργανισμῶν μεταδίδεται εἰς αὐτὴν *ἐκ τοῦ λειτουργοῦντος εἰς τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμόν νευρικοῦ ρευστοῦ ἢ καὶ ἄλλως καλουμένου ΖΩΙΚΟΥ ΜΑΓΝΗΤΙΣΜΟΥ.*

Τοιοῦτον ρευστὸν δύναται νὰ λαμβάνουν αἱ ψυχαὶ καὶ ἐξ ἄλλων ζωικῶν ὀργανισμῶν, καὶ τὸ τοιοῦτο ὑπὸ γόρευσεως ἄλλοτε εἰς τοὺς πνευματιζομένους νὰ προσφέρουν Θουσίας ἐκ ζωικῶν ὑπάρξεων.

Δικαίως ὁ μὴ ἐξελιγμένος ἀνθρώπος, ὁ μὴ ὑποτάξας εἰς τὴν θέλησιν του τὰ ἀνθρώπινα πάθη φοβεῖται τὸν θάνατον. Ἡ ψυχὴ του συναισθάνεται τὴν μετὰ θάνατον κατάστασιν αὐτῆς. Ἡ ψυχὴ μεταφέρεται ἐκ τῆς παθητικότητος εἰς νέαν ἐνσωμάτωσιν, ἡ ὁποία δίδει εἰς αὐτὴν μέσα ἐνεργείας νὰ ἐξελιχθῇ καὶ προχωρήσῃ εἰς θειοτέρους κόσμους.

Ανεφέρθημεν ὅμως περὶ Ζωικοῦ Μαγνητισμοῦ, περὶ τῆς οὐσίας ἐκείνης ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἐνέργειαν τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ εἶναι δίκαιον νὰ ἐξετάσωμεν καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Τὰ εἰσαγόμενα εἰς τὸν ὀργανισμό ὡς θρεπτικαὶ οὐσίαι, ὁ ἀήρ καὶ λοιπὰ εἶναι συνθέτου φύσεως, ἀποτελούμενα ἐκ μεριστῆς καὶ ἀμερίστου οὐσίας. Ταῦτα ἐν τῇ λειτουργίᾳ τοῦ ὀργανισμοῦ ὑφίστανται ἀλλοιώσιν καὶ τὰ μὲν μόρια τῆς μεριστῆς οὐσίας μεταβαίνουν πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν διαφόρων ἰσθμῶν τοῦ ὀργανισμοῦ ἕτερον δὲ μέρος ὑποβάλλεται ὡς μὴ χρησιμοποιηθέν ὑλικόν.

Ἡ ἀμερίστος οὐσία μεταβαίνει εἰς τὸ κινητικὸν σύστημα τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ νευρικοῦ συστήματος.

Ἡ ἀμερίστος οὐσία ἀποτελεῖ ἐν τῷ ὀργανισμῷ τὴν κυρίως βάσιν τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ οὐσία αὕτη ὑφισταμένη τὴν ἐπίδρασιν τῆς ὅλης λειτουργίας τῶν ψυχικῶν δυνάμεων, ἐξωθεῖται μετὰ ὀρισμένης ἐνεργείας εἰς ἀποβολὴν ἐκ τοῦ ὀργανισμοῦ ἀντικαθισταμένη δι' ἐτέρας ἐρχομένης ἐκ τῶν τροφῶν. Ἡ ἐνεργουσα ἐν τῷ ὀργανισμῷ οὐσία αὕτη ἀποτελεῖ κυρίως τὸ μέσον τῆς ἐπαφῆς τοῦ ψυχικοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος, ἐπὶ ἄλλων ψυχικῶν ἀσάρκων τοιούτων. Εἰς αὐτὴν ὀφείλονται ὅλα τὰ πνευματικὰ φαινόμενα. Ἡ ψυχικὴ θέλησις, δύναται νὰ ἐξωθῇ ταύτην εἰς σχηματισμὸν ἀκτίνων ἐκπομπῆς διὰ τῆς ὁποίας ἐπιτυγχάνει πνευματικὰς ἐπικοινωνίας. Διὰ τῆς ἐκπομπῆς τῆς οὐσίας ταύτης δύνανται ἐπίσης νὰ γίνονται μετακινήσεις ὑλικῶν ἀντικειμένων καὶ σύνδεσμος μεταξύ ἀνθρώπου καὶ ἀσάρκων πνευμάτων. Ὡσαύτως ἡ οὐσία αὕτη δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ὑπὸ πνευμάτων εἰς ἐνσωματώσεις αὐτῶν, ὅταν ὁ ὀργανισμὸς ἐκ τοῦ ὁποίου ἐκπορεύεται ὑφίσταται εἶδος τί παθητικότητος ὡς τοῦτο ἐμφανίζεται ἐπὶ διαφόρων ἀτόμων.

Αἱ ἐνσωματώσεις τῶν πνευμάτων δὲν δύνανται νὰ εἶναι μεγάλης διαρκείας, διότι ἡ χρησιμεύουσα δι' αὐτὰς οὐσία ἐξαντλεῖται εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς καὶ διότι δὲν εἶναι ἐφικτὴ ἡ ἀνανέωσις τῆς δι' ἐτέρας, μὴ ἐπιτρεπόμενου τούτου ὑπὸ τοῦ ἐν παθητικότητι διατελοῦντος ἀνθρωπίνου μεσάζοντος ἐκ τοῦ ὁποίου λαμβάνεται ἡ οὐσία διὰ τὴν ἐνσωμάτωσιν.

Τεχνικὴ καλλιέργεια τῆς οὐσίας ταύτης ὑπὸ διαφόρων ἀτόμων ἐπιφέρει πρὸς ἄλλα ἄτομα μεγίστας μεταβολὰς τοῦ σκεπτικοῦ αὐτῶν καὶ ἐκμηδένισιν τῆς ἀτομικῆς των θελήσεως. Ἡ καθέκαστα γνώσις τῆς λειτουργίας τῆς οὐσίας ταύτης τῶν ἀνθρωπίνων ὀργανισμῶν ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς ἐνεργείας τῶν Μάγων, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν βάσιν ἐκ τῆς ὁποίας ἀντλοῦν τὴν ἐνεργητικότητα αὐτῶν πνεύματα μὴ ἔχοντα ὀργανισμούς.

Ἐπίσης ἡ οὐσία αὕτη ἀποτελεῖ καὶ ἀσπίδα προφυλάξεως τῶν ἀνθρώπων ἐναντίον ἐπιδράσεων προερχομένων εἴτε ἐξ ἄλλων ἀνθρώπων εἴτε ἐκ πνευμάτων, ὅταν ὅμως ἡ λειτουργία τοῦ ὀργανισμοῦ εἶναι φυσιολογική.

Εἰς μὴ φυσιολογικῶς λειτουργοῦντας ὀργανισμούς παρουσιάζεται τὸ φαινόμενον τῆς ἐστίας πλείστων φαινομένων ψυχοπαθείας καὶ τῆς ἐκμηδένισεως τῆς ἐνεργητικότητος τῶν ψυχικῶν δυνάμεων τῶν ἀνθρώπων. Πλείστοι γινώσκαι τῶν λειτουργιῶν τῆς οὐσίας ταύτης τὴν χρησιμοποιοῦν καὶ πρὸς θεραπείαν πασχόντων καὶ δι' ἄλλα θαυματουργὰ φαινόμενα.

Ἡ οὐσία αὕτη εἰς τοὺς διαφόρους ὀργανισμούς παρουσιάζει διάφορον ἐνεργητικότητα. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἀσκουμένην ἐπ' αὐτῆς ἐπίδρασιν ὑπὸ τῶν ψυχικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐκ τοῦ συνδεδεικτοῦ ψυχῆς μετὰ τοῦ ὀργανισμοῦ. Εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς οὐσίας ταύτης ὀφείλονται ὅλα τὰ ψυχικὰ φαινόμενα, ἡ λεπτομερὴς γνῶσις τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ κλάδον μεγάλης ἐπιστημονικῆς μελέτης.

Πρὶν ὅμως περατώσωμεν τὴν περιορισμένην ἀναγκαίως μελέτην μας ταύτην περὶ ψυχῆς, ἃς ἐξετάσωμεν τίνα ἔχομεν νὰ ἐκπληρώσωμεν ὡς Μύσται σκοπόν;

Ἡ Πυθαγόρειος Διδασκαλία ὑπαγορεύει τὴν ψυχικὴν μας καλλιτέρευσιν, τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πνευματικῶν μας δυνάμεων, τὴν ἐνίσχυσιν τῆς θελήσεώς μας καὶ τὴν ὑποταγὴν εἰς αὐτὴν τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν. Προσέτι τὴν ἰδεολογικὴν μας διαμόρφωσιν, τὴν ἀσκήσιν τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ δικαίου καὶ τὸν πλήρη φωτισμὸν μας εἰς τὰς ἀληθείας τῆς φύσεως. Διατί πάντα ταῦτα; Διότι μόνον διὰ τῆς τοιαύτης ἀνυψώσεώς μας, μόνον διὰ τῆς ἀσκήσεως τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν, μόνον διὰ τοῦ φωτισμοῦ τῆς ψυχῆς μας, εἶναι δυνατόν νὰ νικήσωμεν, νὰ καταστῶμεν ἥρωες τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν καὶ νὰ ὠθήσωμεν τὰς ψυχὰς μας πέραν τοῦ κόσμου τούτου, ὅπου ὑπάρχει τὸ φῶς καὶ ἡ χαρά, ὅπου ἡ ζωὴ ἐξελίσσεται ἐν μέσῳ θαυμασίας ἁρμονίας καὶ γαλήνης κατ' ἀντίθεσιν τοῦ κόσμου ἡμῶν, ὅστις μόνον θλίψεις καὶ πικρίας μᾶς παρέχει.

Ἐκεῖ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα θά εὔρει γαλήνην καὶ θά γνωρίσῃ τὰ θεῖα μυστικά τῆς ἀληθείας, τὰ ὁποῖα παρέχουν τὴν ἀτελεύτητον εὐδαιμονίαν.

Ἑρμηνεία τοῦ μύθου τοῦ ἡλίου πού λατρεύτηκε μέ τό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ

C. F. DUPUIS

Ὁ γνωστός ἀπό τίς ἐκδόσεις μέρους τοῦ ἔργου τοῦ Σπ. Νάγου Δ. Καρυδάκης μετέφρασε ἀπό τά γαλλικά, σέ ἰδιαίτερο βιβλίο, ἀπό τό ἔργο τοῦ C. Dupuis, τό σχετικό κεφάλαιο μέ τόν παραπάνω τίτλο.

Μέ θαυμάσια προσοχή καί ἐπιτηδιότητα ἀπέδωσε στά ἑλληνικά τό κεφάλαιο αὐτό, στό ὁποῖο ὁ συγγραφέας του, μέ ἀξιοθαύμαστη δεξιότητά, παραθέτει ὅλα τά ἱστορικά στοιχεῖα πού υπάρχουν, ὅπως καί τίς διαφορές ἀντιλήψεις, οἱ ὁποῖες κατά ἐποχή ἔχουν ἐπικρατήσει, γιά τά αἷτια τῆς δημιουργίας τῶν κόσμων, ἐπιμένοντας ἰδιαίτερα στήν ἑρμηνεία τῶν συμβολικῶν παραστάσεων, καί τίς ὁποῖες οἱ σοφοί κάθε ἐποχῆς ἔχουν συγκαλύψει τήν δρᾶσι τῶν νόμων τῆς φύσεως καί προπαντός τήν δρᾶσι τοῦ φωτός τοῦ Ἡλίου, πού ρυθμίζει κάθε ὀργανική καί νοητική λειτουργία μέσα σ' αὐτήν.

Τίς φωτεινές αὐτές ἀκτίδες, οἱ ὁποῖες συντηροῦν καί διαμορφώνουν τή ζωή, προερχόμενες ἀπ' τόν Ἥλιο, σάν μία ἀστείρευτη πηγή ἀπό τήν ὁποία καί ἄνθρωποι καί θεοί, κατά τήν ἔκφραση τοῦ μεταφραστή, ἀντλοῦν τή δύναμη τῆς ζωῆς.

Σύμφωνα μέ ὅσα ἀναφέρει ὁ συγγραφέας, τόσο ὁ Μίθρας ὅσον καί ὁ Χριστός γεννήθηκαν τήν ἴδια μέρα καί αὐτή ἡ μέρα, ἦταν ἐκείνη τῆς γέννησης τοῦ Ἡλίου καί ἔλεγαν γιά τόν Μίθρα, ὅτι ἦταν ὁ ἴδιος θεός μέ τόν Ἥλιο, ὅπως ἔλεγαν γιά τόν Χριστό ὅτι ἦταν τό φῶς πού φωτίζει κάθε ἄνθρωπο ἐρχόμενο στόν κόσμο.

Παρίσταναν τόν Μίθρα νά ἔχῃ γεννηθεῖ μέσα σέ μία σπηλιά, τόν Βάκχο καί τόν Δία σέ ἕνα ἄντρο καί τόν Χριστό μέσα σέ μία φάτνη, παραλληλισμό πού ἔκανε καί ὁ Αὐγουστῖνος.

Μέσα στή σπηλιά προσκύνησαν τόν Χριστό οἱ Μάγοι, οἱ λάτρες τοῦ Μίθρα ἢ τοῦ Ἡλίου, στόν ὁποῖο ἔφεραν τρία δῶρα ἀφιερωμένα στήν λατρεία τοῦ Ἡλίου. Ἡ γνωστή σφαῖρα τῶν Μάγων καί τῶν Χαλδαίων εἶχε ζωγραφισμένο στούς οὐρανούς, ἕνα νεογέννητο παιδί πού ὀνομαζόταν Χριστός καί Ἰησοῦς, τό ὁποῖο ἦταν τοποθετημένο πάνω στούς βράχιοι τῆς οὐρανίας Παρθένου ἢ τῆς Παρθένου τῶν Ζωδίων, αὐτή τήν ὁποία ὁ Ἐρατοσθένης ὀνομάζει Ἰσιδα ἢ μητέρα τοῦ Ὠροῦ.

Σέ ποιό ὅμως σημεῖο τοῦ οὐρανοῦ ἀντιστοιχεῖ αὐτή ἡ παρθένος τῶν σφαιρῶν καί τό παιδί τῆς;

Στήν ὥρα τοῦ μεσονυκτίου τῆς 25 Δεκεμβρίου, τή στιγμή ἀκριβῶς πού θεωροῦν ὅτι γεννήθηκε ὁ Θεός τοῦ ἔτους, ὁ νέος Ἥλιος ἢ Χριστός στήν ἀνατολική παρυφή, στό σημεῖο ἀκριβῶς ὅπου ἀνέτειλε ὁ Ἥλιος τήν πρώτη ἡμέρα, στήν παρθένο τῶν ἀστερισμῶν.

Οἱ Αἰγύπτιοι ἔχουν μέχρι σήμερα καθιερώσει τόν τοκετό μιᾶς παρθένου καί τή γέννηση τοῦ παιδιοῦ τῆς, τό ὁποῖο ἐκθέτουν σέ προσκύνημα τοῦ λαοῦ μέσα σέ μία φάτνη. Ὁ Βασιλεὺς Πτολεμαῖος ὅταν ζήτησε νά τοῦ ἐξηγήσουν τοὺς λόγους αὐτῆς τῆς συνήθειας, τοῦ ἀπάντησαν ὅτι ἦταν ἕνα μυστήριον, πού διδάχθηκε στοὺς προγόνους τοὺς ἀπὸ ἕνα ἀξιοσέβαστο προφῆτη πού γι' αὐτοὺς ἦταν ἕνας Μυσταγωγός, γνώστης τῶν μυστηρίων καί τοῦ αἰωνίου φωτός, πού συντηρεῖ τήν Παγκόσμια Θεία Φύσι, σέ μία αἰώνια πάλη μέ τίς δυνάμεις τοῦ σκότους.

Παρατίθενται, μέ προσοχή καί μελετημένα, διαφορές θρησκευτικές καί χριστιανικές τελετές, πού ἔχουν σχέση μέ τήν ἀρχαία συμβολική λατρεία, φυσικῶν καί πνευματικῶν ἐορτῶν, ὅπου ὁ Θεός Ἥλιος, σέ ὅλες τίς θρησκείες, δοκιμάζει ὅλες τίς δυστυχίες ὅπως καί ὁ Χριστός, νικᾷ τόν θάνατο ὅπως ἐκεῖνος καί αὐτό συμβαίνει στίς ἴδιες ἐποχές τῆς ἐτήσιας περιστροφῆς τῆς Γῆς καί ὅτι τά πάθη καί ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι μέρος τῶν μυστηρίων τῆς ἀρχαίας Ἡλιακῆς θρησκείας ἢ τῆς λατρείας τῆς παγκόσμιας φύσεως.

Εἶναι τά μυστήρια τοῦ θανάτου καί τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ὄσιρι, τοῦ Βάκχου, τοῦ Μίθρα ἢ τοῦ Ἡλίου, πού λατρεύτηκε μέ πάρα πολλὰ ὀνόματα στοὺς διάφορους λαούς.

Στό σύνολό του τό βιβλίο αὐτό μέ τό περιεχόμενό του καί τά σχόλια τοῦ μεταφραστή, εἶναι μία σοβαρή προσφορά γιά κάθε ἐλεύθερο ἐρευνητή, πού ἐπιθυμεῖ ν' ἀνακαλύψῃ τήν πηγή τοῦ Φωτός καί τῆς Ἀλήθειας.

C. DUPUIS

Ἡ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΜΥΘΟΥ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΠΟΥ ΛΑΤΡΕΥΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

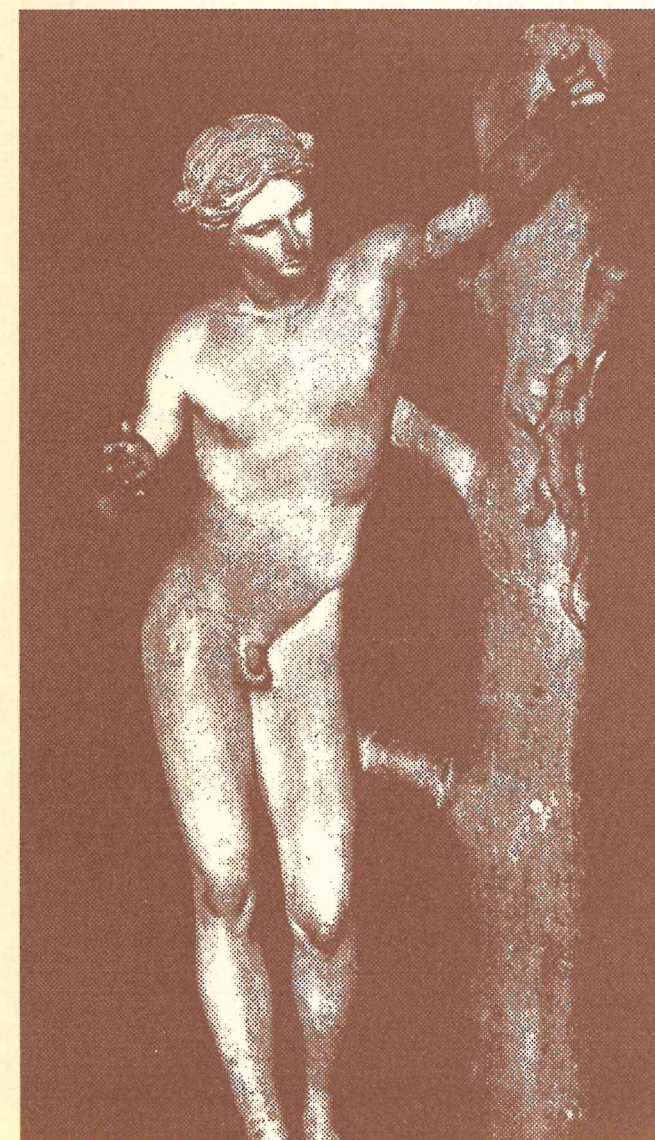
Ὁ γνωστός μαθηματικός καί διαφωτιστής τῆς Γαλλικῆς Ἐπανάστασεως ἑρμηνεύει μέ πληθώρα τεκμηριώσεων τήν Χριστιανική ὡς καθαρὰ ἡλιακή λατρεία. Τό βιβλίο κἄνκε στήν πυρά ὅταν ἐξεδόθη γιά πρώτη φορά.

8 EURO

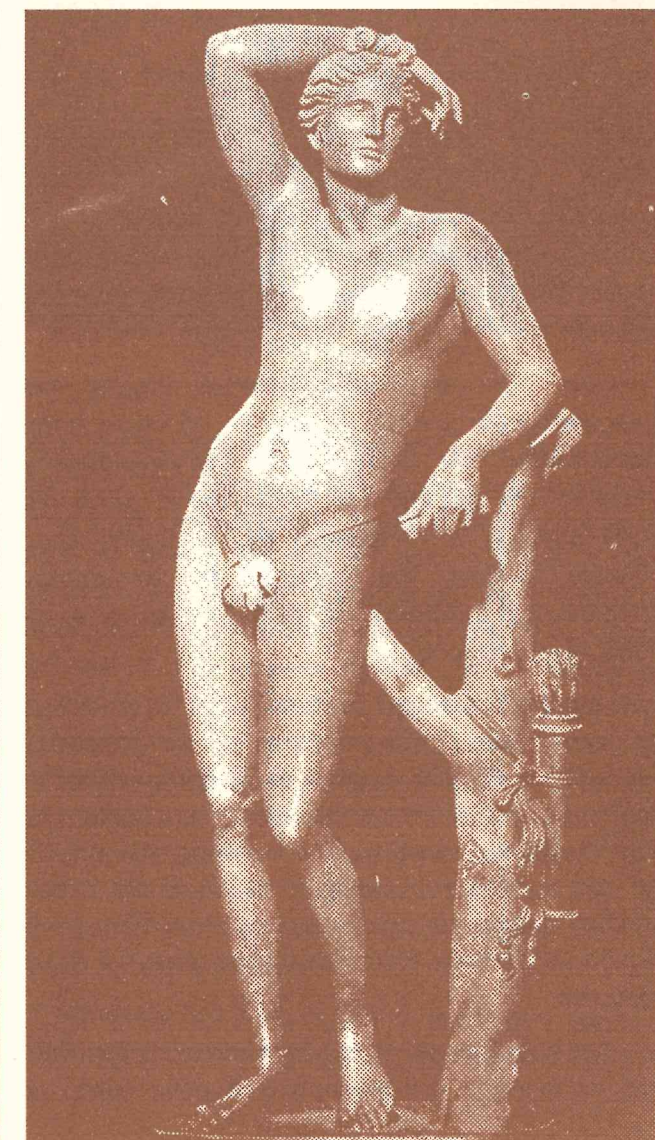
Ο ΕΡΜΗΣ ΤΟΥ ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ

Υπάρχουν ἐνδείξεις ὅτι τό γλυπτό ἀνήκει στοὺς τελευταίους χρόνους τῆς ζωῆς τοῦ Πραξιτέλους. Θά ἀρχίσουμε τή μελέτη μας μέ τήν περιγραφή αὐτοῦ τοῦ γλυπτοῦ.

Στήν περιγραφή τῆς Ὀλυμπίας πού κάνει ὁ Πausanias, ἀφοῦ ἐξηγήσει ὅτι ὁ παλαιός ναός τῆς Ἥρας μετετράπη σέ ἕνα εἶδος μουσεῖου, ἀναφέρει μεταξύ τῶν μνημείων τά ὁποῖα περιεῖχε «ἕναν μαρμάρينو Ἑρμῆ ὁ ὁποῖος κρατᾷ στά χέρια του ἕναν μικρό Διόνυσον. Εἶναι ἔργο τοῦ Πραξιτέλη». Τό ἄγαλμα βρέθηκε πεσμένο, σπασμένο σέ ἀρκετά κομμάτια, μέσα στά ἐρείπια τοῦ ναοῦ, πολύ κοντά

Ἀπόλλων Σαυροκτόνος
(Μουσεῖον Λούβρου)

Ἀπόλλων Λύκειος
(Μουσεῖον Λούβρου)

Κεφαλή Εύβουλέως
(Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών)

στό βάθρο του. Είναι σίγουρο ότι πρόκειται για τό ίδιο άγαλμα πού είδε ό Πausανίας.

Κανείς δέν άμφιβάλλει ότι οι πληροφορίες του Pausania χρειάζονται έπαλήθευση· αλλά στην προκειμένη περίπτωση καμμία αξιόπιστη πηγή δέν άμφεσβήτησε τό άληθές αυτής της πληροφορίας.

Όσο πιο πολύ μελετάται ό Έρμης και συγκρίνεται με τά άλλα γλυπτά εις τά όποια, παρά τίς άμέλειες των αντιγραφών ανεγνωρίστηκαν στοιχεΐα της τέχνης του Πραξιτέλους, τόσο πιο πολύ ύπάρχει ή πεποίθηση ότι ό Έρμης είναι σίγουρα τό έργο του δασκάλου εις τόν όποιον αποδίδεται ό Σαυροκτόνος Άπόλλων και ό Άναπαυόμενος Σάτυρος.

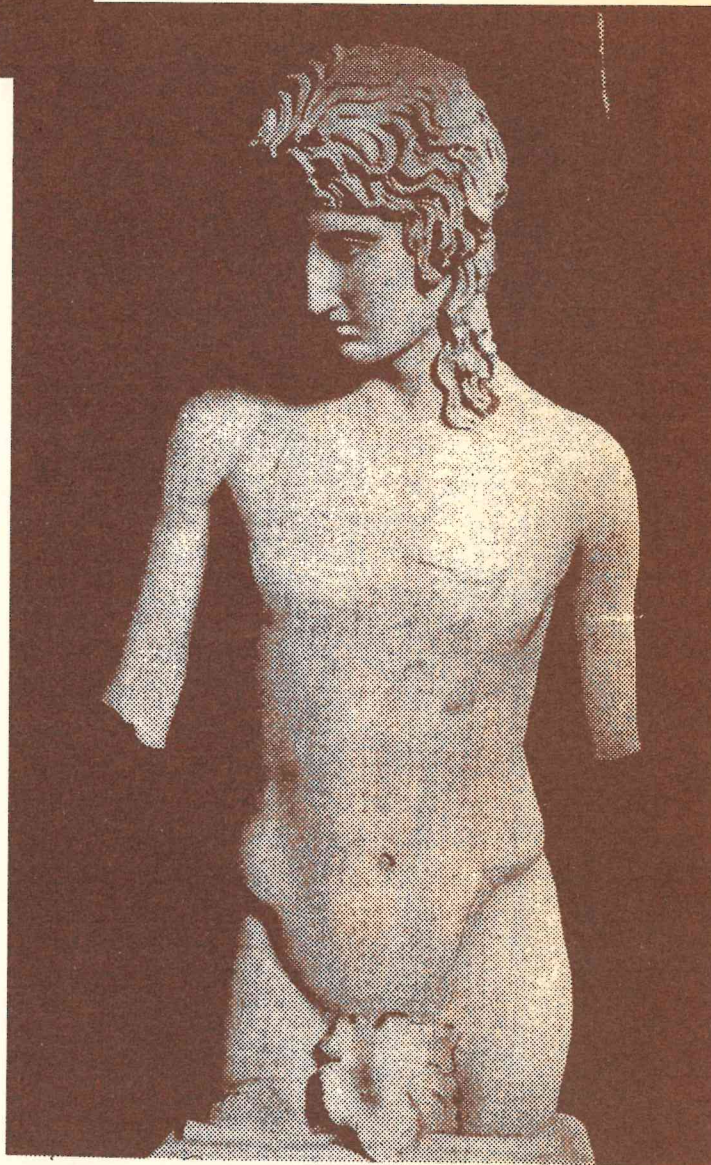
Παρά λίγο αυτό τό άριστούργημα τό όποιο μέ θαυμαστό τρόπο γλύτωσε από τίς καταστροφές του χρόνου, θά μās έφτανε όλόκληρο μέσα στην φρεσκάδα της έμφυτης όμορφιάς του. Μετά την ανακάλυψη της κεφαλής, του στήθους, των μηρών και του κορμού του δένδρου εις τό όποιο άκουμπούσε άκόμη τό άριστερό μπράτσο, ύπήρχε ή έλπίδα νά βρεθούν διάσπαρτα στον άγρό και άλλα κομμάτια.

Άλλά άκόμα και οι πιο σχολαστικές έρευνες, έφεραν πενιχρά αποτελέσματα. Εύρέθη όμως σε

μία άρκετά μεγάλη άπόσταση τό κεφάλι του παιδιού. Στο άγαλμα λείπει ό δεξιός πήχης και τό κάτω τμήμα από τίς κνήμες κάτω από τό γόνατο· βρέθηκε επί-σης σπασμένο στο ύψος του άστραγάλου τό δεξί πόδι. Παρουσιάζουμε τό άγαλμα όπως βρίσκεται στο μουσείο της Όλυμπίας

Η μορφή λοιπόν είναι και θά μείνει άκρωτηριασμένη· Άλλά αυτό πού απέμεινε είναι άθικτο. Τό μάρμαρο φαίνεται παντού φρεσκοσμιλευμένο. Είναι αυτή ή φρεσκάδα πού έκπλήσσει κατ' άρχάς κάτω από την σκέπη του μουσείου όπου φτεροκοπούν χελιδόνια μέσα σε χαρούμενα κελαϊδίσματα.

Βρισκόμαστε στην παρουσία ενός Θεού στην μεγάλη αίθουσα, ό όποιος προσελκύει

Έρως των Θεσπιαίων
(Μουσείο Βατικανού)

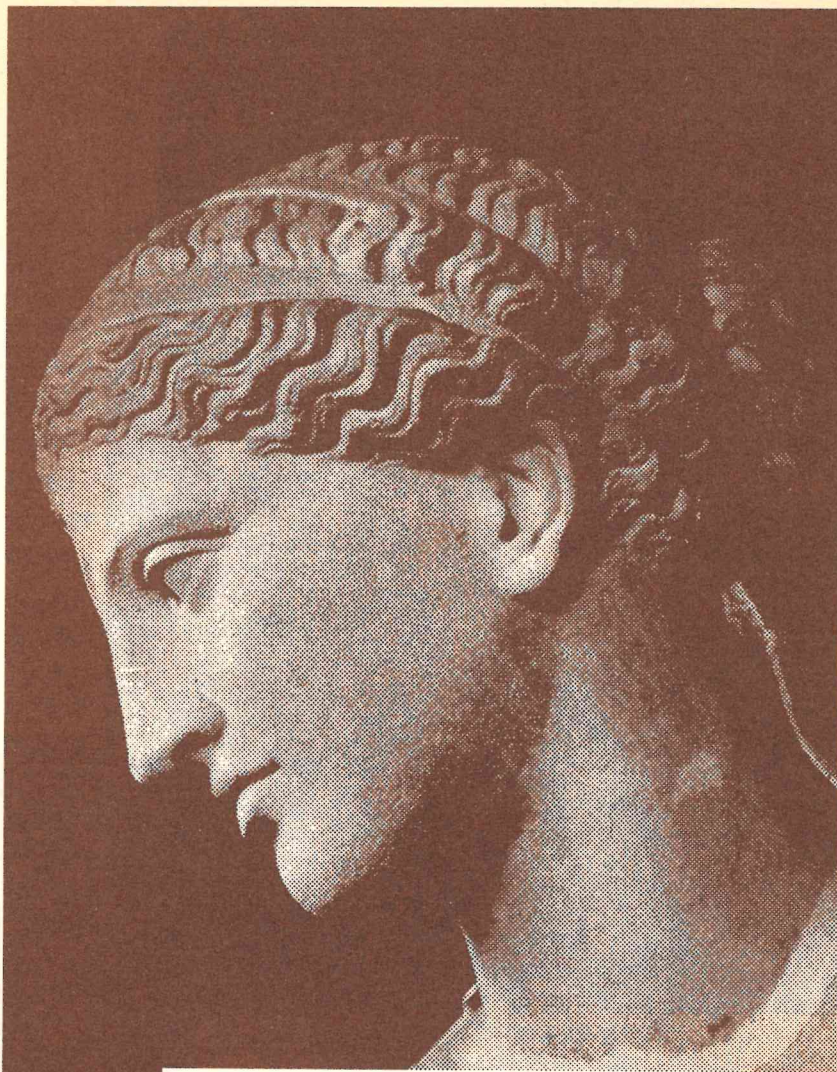
έπάνω του όλα τά βλέμματα, όπως και στο μουσείο του Άμστερνταμ «ή νυχτερινή περιπολία» του Ρέμπραντ. Η έντύπωση είναι ξαφνική και βαθιά. Όσο και αν είναι κανείς έξοικειωμένος με αυτήν την μορφή μέσω των φωτογραφιών και των αντιγράφων, θά νόμιζε ότι βλέπει ένα καινούριο άγαλμα.

Δέν γνωρίζω άλλη μορφή όπου ή άπόσταση πού χωρίζει τόν γύψο από τό μάρμαρο νά είναι τόσο μεγάλη. Σμιλεύτηκε σε ένα από τά όμορφότερα μάρμαρα της Πάρου. Άραγε νά χρωστάει την άπόχρωσή του στο λαμπρό φως πού τό έλουσε για τόσο χρόνο ή στο σκληρό πέτρινο στρώμα όπου πλάγιασε για τόσοι αιώνες; Δέν τό γνωρίζω. Πάντως αυτή ή ύπόγεια διαμονή δέν μείωσε καθόλου την ζεστασιά της άκτινοβολίας του, παρά τίς λίγες κηλίδες με τίς όποιες τό τόνισε, ιδίως στην δεξιά πλευρά, στο λαιμό και στο πρόσωπο.

Ό Έρμης του Πραξιτέλους είναι όρθιος. Τό άριστερό του μπράτσο (βραχίονας) πού άγκαλιάζει και στηρίζει τό σώμα του μικρού Διονύσου,

Κεφαλή Άφροδίτης
(Μουσείο της Τουλούζ)

Κεφαλή Άφροδίτης
(Μουσείο Λούβρου)

έχει τόν άγκώνα στηριγμένο πάνω σε έναν κορμό δέντρου. Από τόν άγκώνα κρέμεται ένα ύφασμα με πτυχές, ή χλαμύδα πού έβγαλε ό Θεός για περισσότερη άνεση. Με τίς πτυχές της τυλίγει και καλύπτει ένα τμήμα του κορμού. Τό βάρος του σώματος στηρίζεται στον δεξιό γοφό. Τό δεξί πόδι, λυγισμένο στο γόνατο, θά έπρεπε νά άκουμπάει στις μύτες στο έδαφος. Ό δεξιός βραχίονας είναι ύψωμένος· δέν εύρέθη καμμία ένδειξη από τό αντικείμενο πού κρατούσε αυτό τό χέρι και προτάθηκαν πολλές ύποθέσεις· αλλά ή πιο πιθανή ύποδεικνύεται από πολλά άγαλματίδια με άνάλογη κίνηση και ιδίως μία τοιχογραφία της Πομπηΐας πού φαίνεται νά είναι άμεσα έμπνευσμένη από τό άγαλμα του Πραξιτέλους.

Πρόκειται για ένα τσαμπί σταφύλι πού διεγείρει την έπιθυμία του παιδιού και προς τό όποιο άπλωνε τά χέρια.

Εἰρήνη καὶ Πλοῦτος
(Μουσείο Μονάχου)

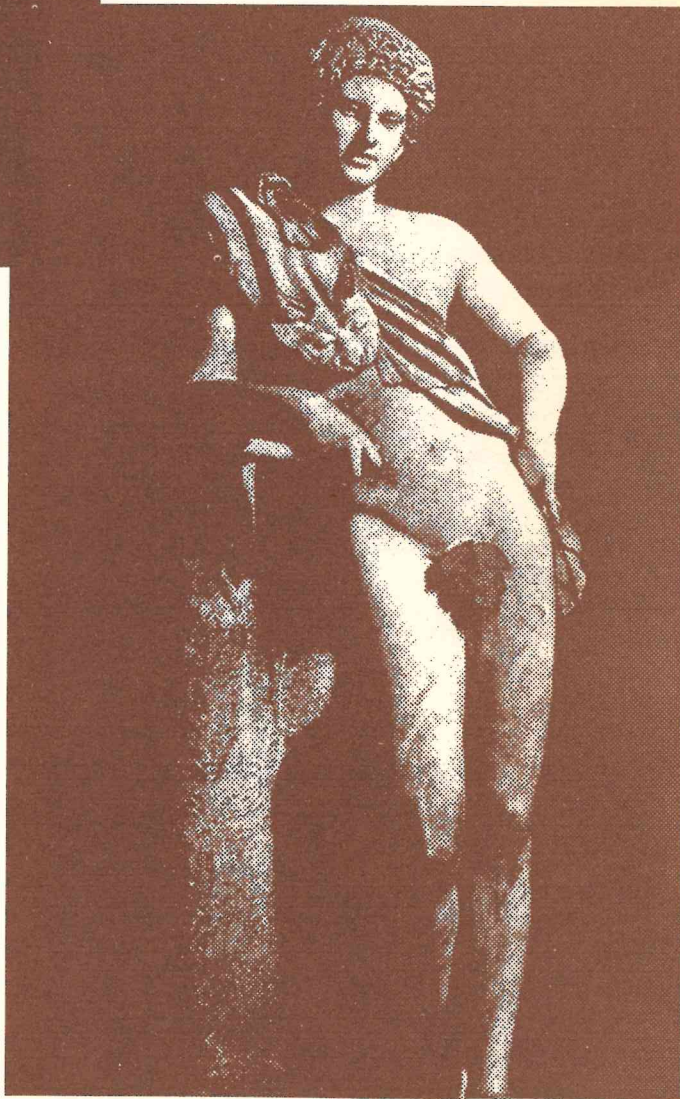
Ἐξ ἄλλου τὸν Ἑρμῆ δὲν φαίνεται νὰ τὸν ἐνδιαφέρει τὸ παιχνίδι. Τὰ μάτια του δὲν εἶναι στραμμένα πρὸς τὸν Διόνυσο. Κοιτάζουν ἐπάνω καὶ πέρα ἀπὸ αὐτὸν μέσα στὸ διάστημα.

Ἡ μορφή τοῦ παιδιοῦ, ιδίως ἡ κεφαλὴ ἔχει ἀπλές γραμμές. Ὁ γλύπτης δὲν θέλησε νὰ ἀποσπάσει τὴν προσοχή ἀπὸ τὸν Ἑρμῆ. Οὔτε πρόκειται γιὰ κάποια σκηνή. Τὸ παιδί εἶναι ἓνα χαρακτηριστικὸ πού ὀρίζει τὴν εἰκόνα. Οἱ λαϊκές δοξασίες ἀπέδιδαν στὸν Ἑρμῆ ποικίλους ρόλους. Αὐτὴ ἡ στοργικὴ κίνηση πρὸς τὸν μικρὸ του ἀδελφὸ ἀποδίδει ἓναν ἀπὸ τοὺς ρόλους πού ὁ γλύπτης θέλησε νὰ ἐκφράσει. Τὸν παρουσιάζει σάν τὸν ἰδανικὸ προστάτη τῆς παιδικῆς ἡλικίας, τῆς ἐφηβείας καὶ τῆς νεότητος.

Ἄς ἀφήσουμε ὅμως αὐτὸ τὸ στοιχεῖο δευτερευούσης σημασίας, καὶ ἄς θεωρήσουμε πῶς ὁ γλύπτης ἀπέδωσε τὸ ἰδανικὸ τὸ ὁποῖο συνέλαβε, τίς φόρμες τίς ὁποῖες ἔδωσε στὸν Ἑρμῆ καὶ τὴν ἔκφραση ἡ ὁποία τοὺς χάρισε τὴν ζωή.

Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ παρατηροῦμε τὴν χάρη καὶ τὴν ὁμορφιά πού ἀποπνέει ἡ στάση του. Ἡ κλίση τοῦ σώματος τὴν ὁποία δημιουργεῖ τὸ σημεῖο στήριξης στὰ ἀριστερά, προτάσσει τὸν δεξιό γοφὸ καὶ δημιουργεῖ ἓνα εὐχάριστο παιχνίδισμα τῶν γραμμῶν. Πλαστικότητα καὶ σταθερότητα συνυπάρχουν. Στὶς δύο καμπύλες οἱ ὁποῖες ὀρίζουν τὸ περίβλημα τοῦ στήθους ὅταν τὸ βλέπουμε ἀπὸ μπροστὰ ἀντιστοιχεῖ μία ἐλαφριά αὐλακία ἡ ὁποία ξεκινῶντας ἀπὸ τὸν λαιμὸ διαιρεῖ στὰ δύο τὸ στήθος καὶ τὸ στομάχι.

Μὲ μία σπάνια ἀκρίβεια, ἀλλὰ χωρὶς αὐτὴν τὴν ἐμμονή στὴν λεπτομέρεια ἡ ὁποία θὰ χαρακτηρίσει τὰ ἔργα μεταγενέστερης σχολῆς, ἡ λεπτὴ ἐλαφρότητα τῆς σμίλης ἀπέδωσε ὅλο τὸ σφρίγος, ὅλη τὴν πλαστικότητα τῆς σάρκας. Τὸ σῶμα δὲν φαίνεται νὰ εἶναι ἰδιαίτερα γυμνασμένο μὲ τὸν τρόπο πού ἓνας

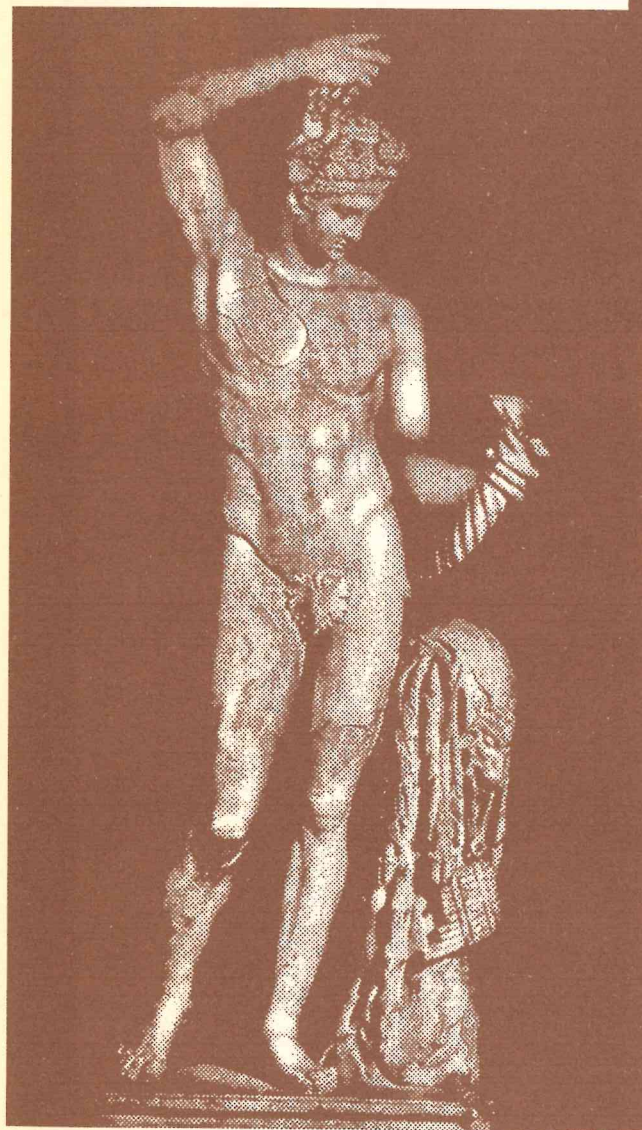

Σάτυρος

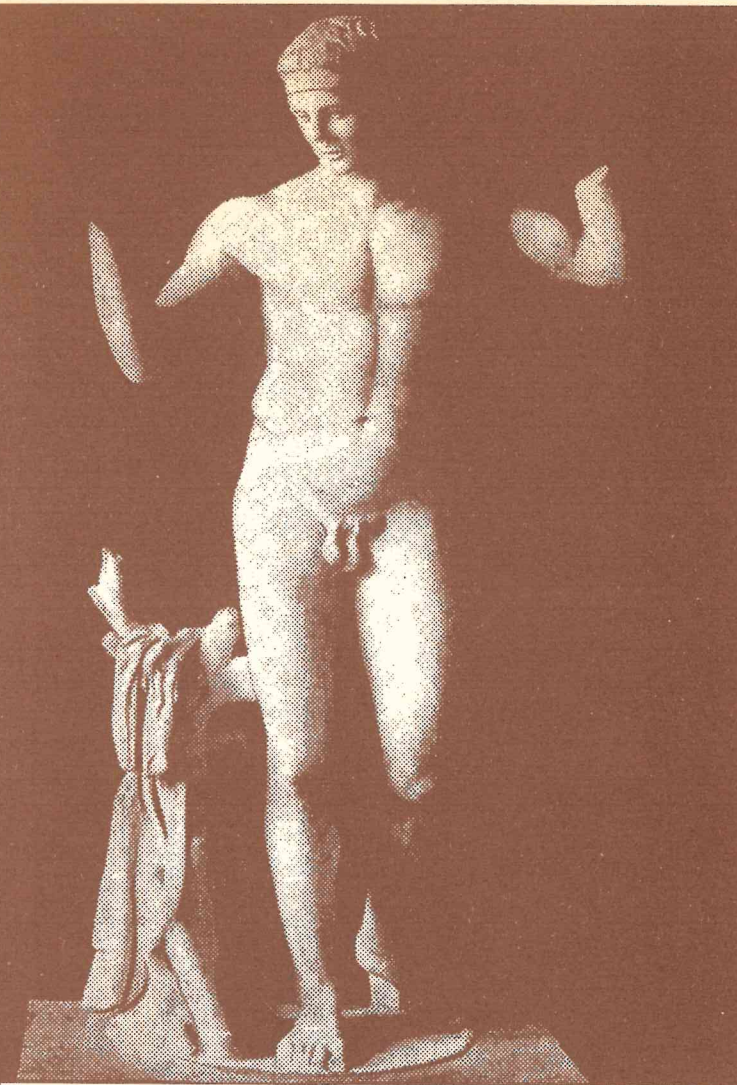
πυγμάχος ἢ ἓνας παλαιστής ἀναπτύσσει ὑπερβολικὰ μερικοὺς μῦς εἰς βάρος κάποιων ἄλλων.

Εἶναι πιὸ ἀνάλαφρο καὶ ἔχει περισσότερὴ χάρη ἀπὸ ἓναν ἀθλητὴ τοῦ Μῦρωνα ἢ τοῦ Πολυκλήτη. Ἐχει τὴν ὁμορφιά ἐνός ἐνήλικα ὁ ὁποῖος ἂν καὶ δὲν ἔχει τὴν ἐλαφρότητα τῆς πρώτης νιότης δὲν φέρει ἀκόμη κανένα ἴχνος ἀπὸ τὰ σημάδια τὰ ὁποῖα ἔπονται τῆς ὠριμότητος. Ὑπάρχει αἴσθησις σιγουριᾶς, ἡ κίνηση εἶναι ἔτοιμη νὰ γεννηθεῖ ἀλλὰ οἱ ἐνδείξεις εἶναι τόσο διακριτικὲς πού ἡ δύναμη γίνεται περισσότερο αἰσθητὴ παρά ὁρατὴ. Ἡ ἐντύπωση ἡ ὁποία κυριαρχεῖ εἶναι χάρις ἀλλὰ μία χάρις ρωμαλέα τῆς ὁποίας τὸ μυστικὸ βρίσκεται στὴν ἄνεση τῆς κίνησης καὶ στὴν ἁρμονία τῶν ἀναλογιῶν.

Ἡ κεφαλὴ τοῦ Ἑρμοῦ δὲν εἶναι λιγότερο ἄξια θαυμασμοῦ ἀπὸ τὸ σῶμα. Παρατηροῦμε πρῶτα τὴν ἐργασία στὰ μαλλιά τὰ ὁποῖα εἶναι πυκνά

Σάτυρος

Πολυκλήτης
Ἀντίγραφο
(Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖον Ἀθηνῶν)

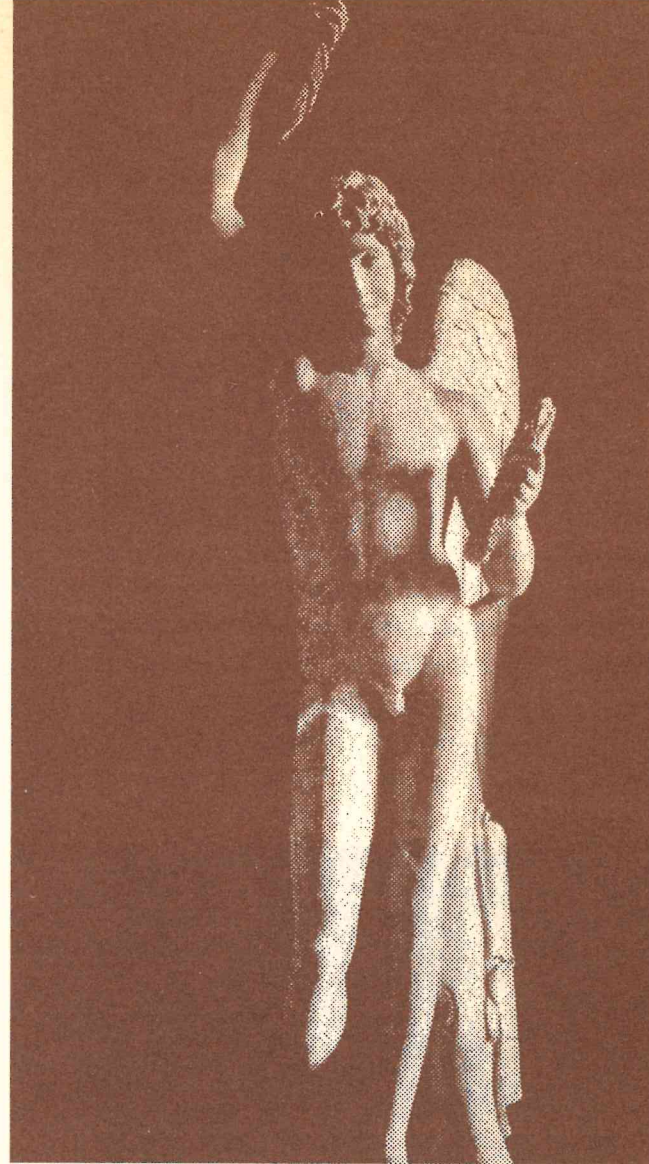
καὶ κοντά. Μὲ περίσσια ἀφθονία πλαισιώνουν τὸ κεφάλι χωρισμένα σὲ πλούσιους βοστρύχους καὶ φύονται μὲ φυσικότητα πρὸς ὅλες τίς μεριές. Ἀνάμεσά τους βαθειὰ χωρίσματα ἐντονα σμιλεμένα. Ὑπάρχει μία ἡθελημένη καὶ ἐπιτυχὴς ἀντίθεση μεταξύ τοῦ τραχύ ὄγκου τῶν μαλλιῶν ὁ ὁποῖος στιγματίζεται ἀπὸ σκοτεινὲς σκιές καὶ τῆς λαμπρότητας τῆς σάρκας τοῦ μετώπου καὶ τοῦ προσώπου. Τὸ μέτωπο εἶναι ψηλὸ· πάνω ἀπὸ τὸ φρύδι διογκώνεται ἐμφανῶς, αὐτό, πού κατὰ τὴν ὁρολογία τῆς μοντέρνας τέχνης ὀνομάζεται συχνά «ἡ γραμμὴ τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου».

Ἡ τεχνοτροπία τοῦ 5ου αἰῶνα δὲν τὴν υἱοθέτησε πολὺ. Στὸν Σκοπὰ, τὸν Πραξιτέλη καὶ τοὺς διαδόχους τους, φανερά τονισμένη στίς ἀνδρικές κεφαλές, χρησιμεύει στὸ νὰ τίς διαχωρίζει ἀπὸ τίς γυναικεῖες, στίς ὁποῖες ἡ γραμμὴ συνεχίζει πιὸ εὐθεία πρὸς τὴν μύτη. Ἔτσι συμβάλλει στὸ νὰ σκιάσει τὸ μάτι καὶ τὴν περιοχὴ γύρω ἀπὸ αὐτό. Τὸ μάτι εἶναι σμιλεμένο σὲ βάθος, εἶναι λεπτὸ καὶ μακρὺ. Τὸ μήκος του

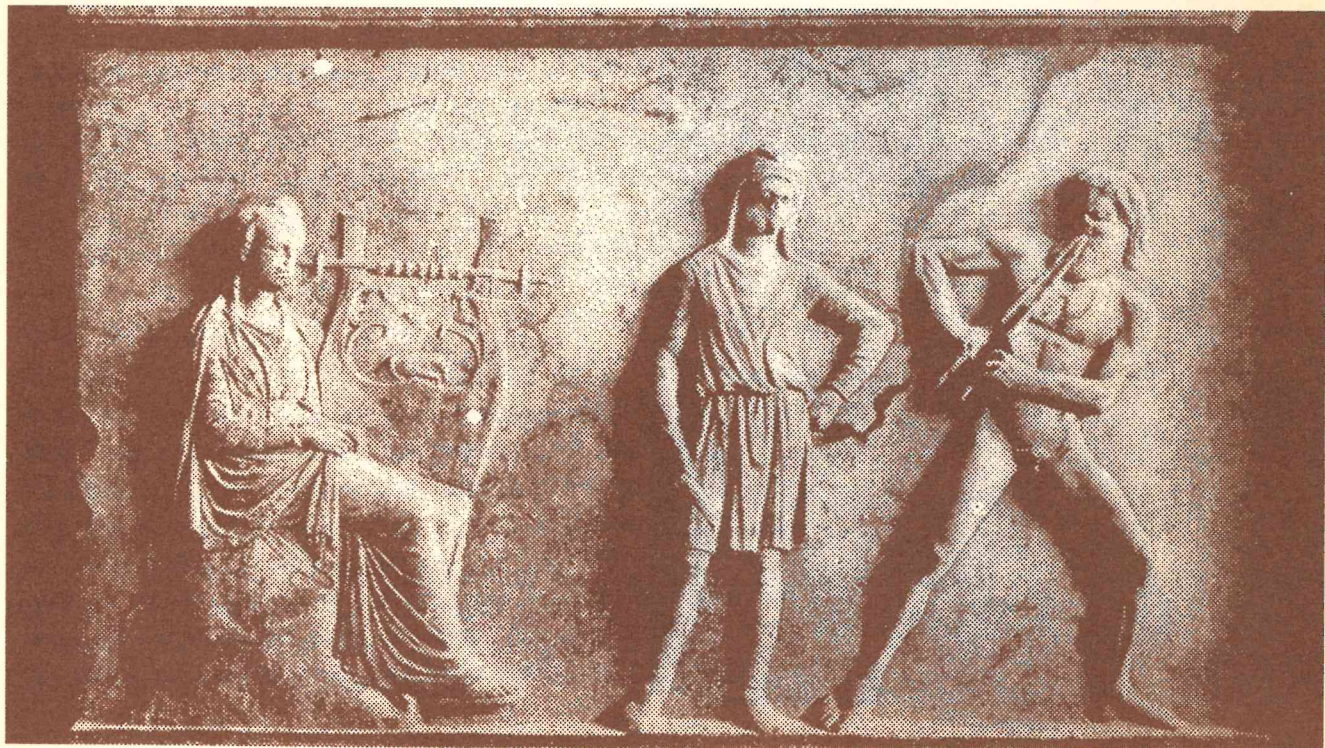

Ἄρτεμις τοῦ Κιτίου
(Μουσεῖον Βιέννης)

Ἔρως
(Μουσεῖον Λούβρου)

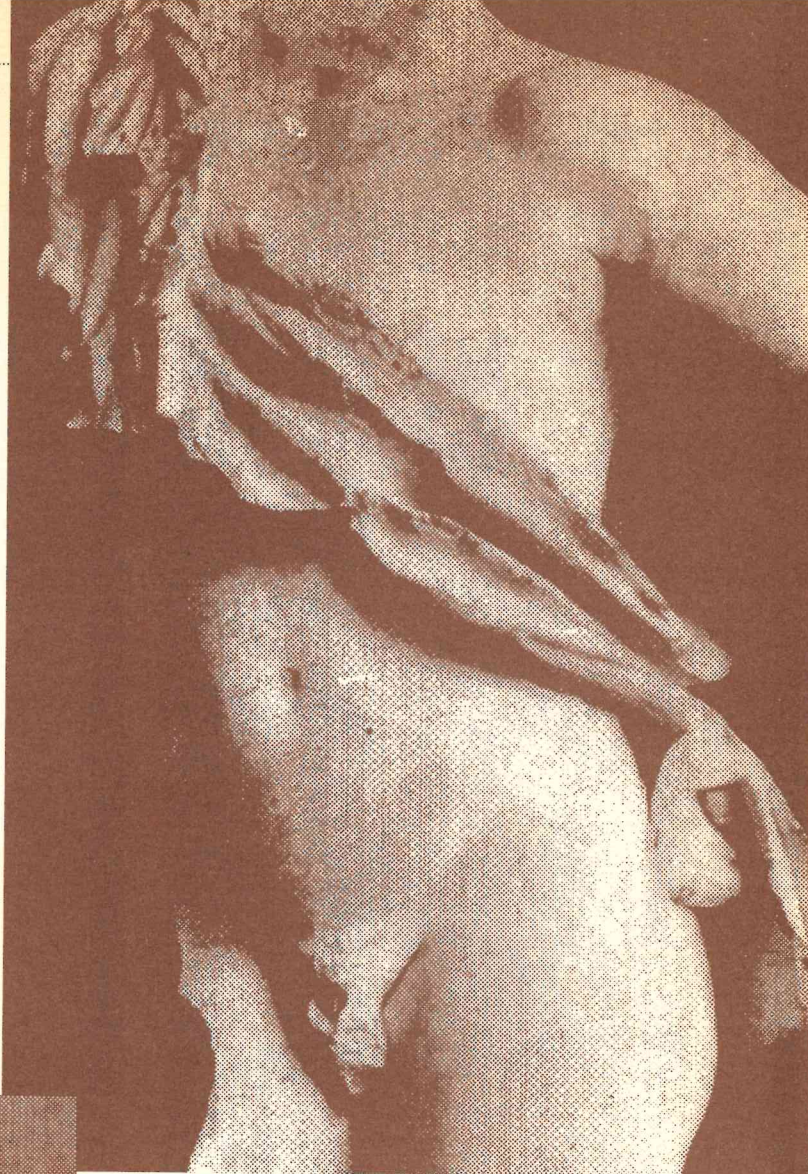

Ἀνάγλυφο στό Ἀρχαιολογικό Μουσείο Ἀθηνῶν

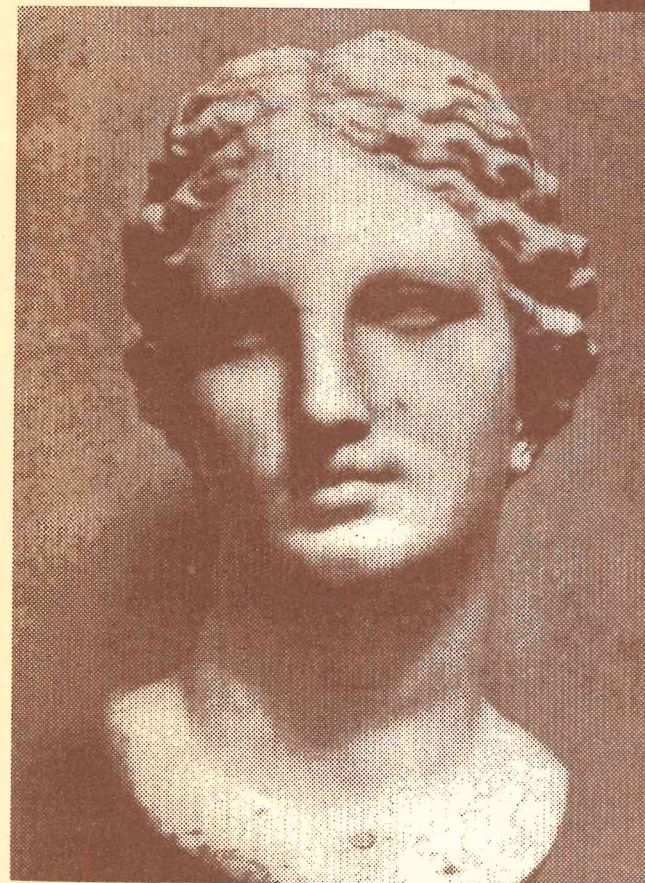
εἶναι τρεῖς φορές τό ὕψος του. Τό ἐπάνω βλέφαρο ἐξέχει πολύ, ἐνῶ τό κάτω μόλις διαγράφεται καί σμίγει ἀπαλά μέ τό μάγουλο. Αὐτό εἶναι μία καινοτομία.

Στά ἀγάλματα τοῦ 5ου αἰῶνα τά δύο βλέφαρα προεξέχουν τό ἴδιο καί οἱ ἄκρες τους εἶναι πολύ τονισμένες. Ἐδῶ ἡ μείωση τοῦ ἀναγλύφου δίνει μεγαλύτερη ἀξία στόν βολβό τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὁ ὁποῖος μέ ἐλαφρά κυρτότητα κλίνει ἐντονα πρός τό ἔδαφος. Ἡ μύτη εἶναι λεπτή καί ἴσια μέ μία ἐλαφρά καμπυλότητα πρός τό μέσον. Τό στόμα εἶναι μικρό καί σταθερό. Οἱ γραμμές γύρω ἀπό τά χεῖλια ἀπαλές, μέ τέχνη σμιλεμένες ὅπως γύρω ἀπό τά μάτια. Τό κάτω μέρος τοῦ προσώπου στενεύει ἐντονα πρός τό πηγούνι καί ἡ μακρότητα τοῦ λαιμοῦ δίνει περισσότερη ἀρχοντιά στήν κεφαλή.

Ἡ ἔκφραση τοῦ προσώπου εἶναι δύσκολο νά καθορισθεῖ. Δέν πρόκειται γιά μία ἐντονη συγκίνηση οὔτε γιά κάποια ἐστίαση σέ ἕνα ὀρισμένο ἀντικείμενο. Εἶναι περισσότερο ρεμβασμός καί ἐνατένιση. Ἡ σοβαρότητα ἀπαλαίνει ἀπό ἕνα ἀνεπαίσθητο χαμόγελο πού ἀγγίζει τά χεῖλια. Ἡ στάση ἡ ὁποία

Ἀκρωτηριασμένο ἀγαλμα Σάτυρος
(Μουσεῖον Λούβρου)

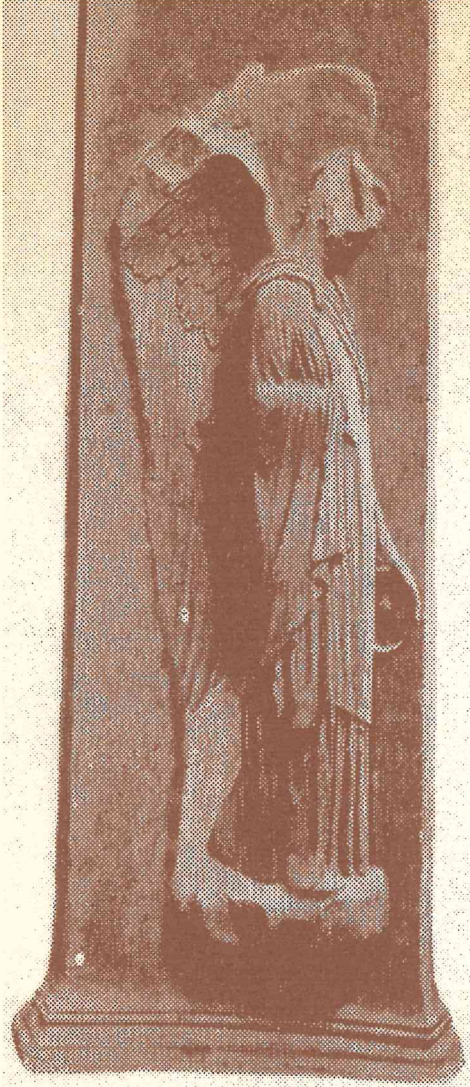
Ἀφροδίτη

ἀποκλείει κάθε αἴσθηση κούρασης ἀναδεικνύει τήν ὁμορφη κορμοστασιά, ὁ Θεός ξεκουράζεται. Καί θέλοντας νά διασκεδάσει τό μικρό παιδί, μέ ἕνα ἀνέμελο ὕψος γεύεται αὐτή τή στιγμή τῆς ἀνάπαυσης, τῆς ἀνάπαυλας πρὶν τήν δράση. Ἐδῶ, ἐκτός ἀπό τήν δημιουργία ἐνός τύπου πρέπει νά θεωρήσουμε ὅλη τήν ἐργασία τοῦ καλλιτέχνη. Ἐδῶ ἡ ἐπιδεξιότης τοῦ τεχνίτη ἀγγίζει τά ὅριά της.

Ὁ Πραξιτέλης ὑπῆρξε καινοτόμος τοῦ εἶδους. Ποτέ πρὶν ἀπ' αὐτόν δέν ὑπῆρξε μία τέτοια ἐκλέπτυνση τῆς τεχνοτροπίας. Χρησιμοποίησε le trepan γιά νά διαμορφώσει καί νά σμιλέψει τόν ὄγκο τῶν μαλλιών.

Τό χρησιμοποίησε ἐπίσης γιά νά τονίσει ὀρισμένα σημεῖα ὅπως τήν ἐσωτερική καί ἐξωτερική κόγχη τῶν ματιῶν, τήν σχισμή τῶν χειλιῶν. Δέν βρίσκουμε ἀκόμα τίποτα τό παρόμοιο στίς κεφαλές τοῦ Σκοπᾶ τῶν ἀετωμάτων τῆς Τεγαιᾶς.

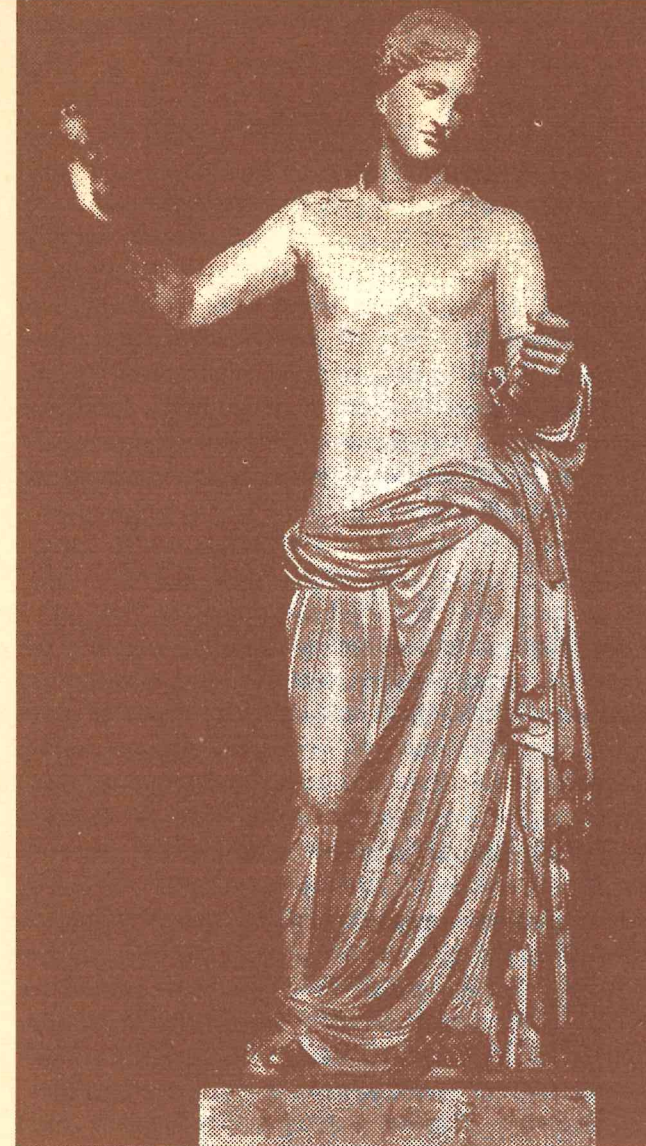

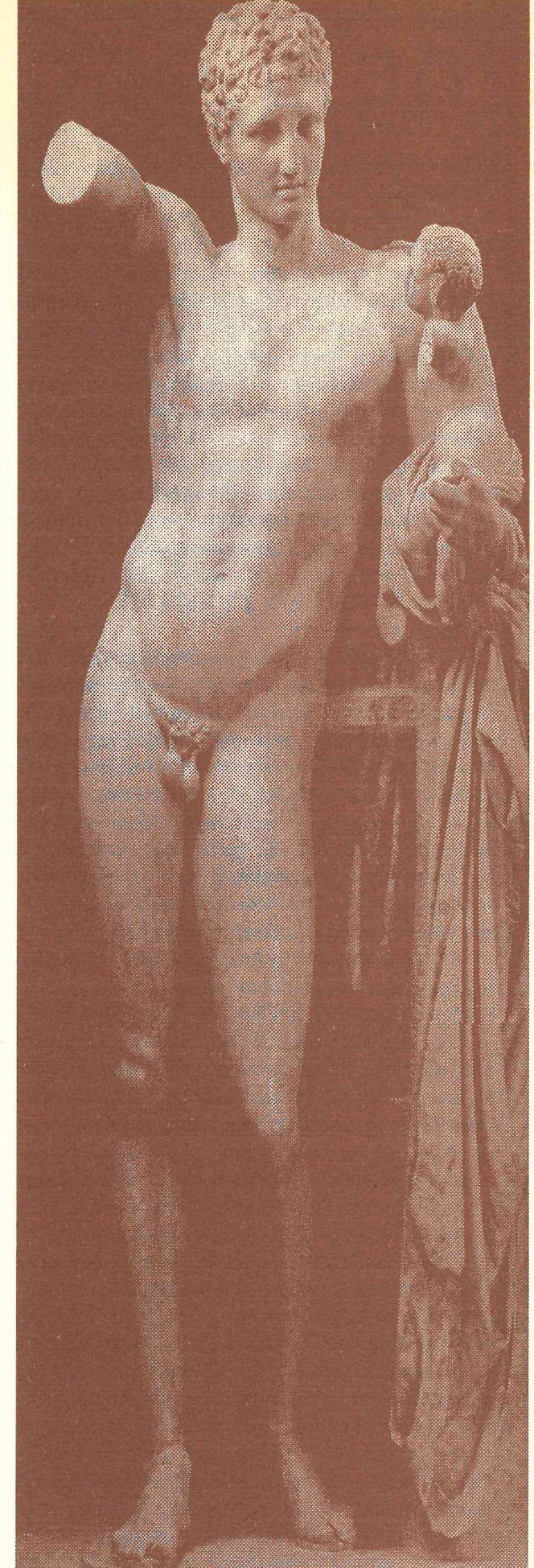
Ἐπιτύμβια στήλη

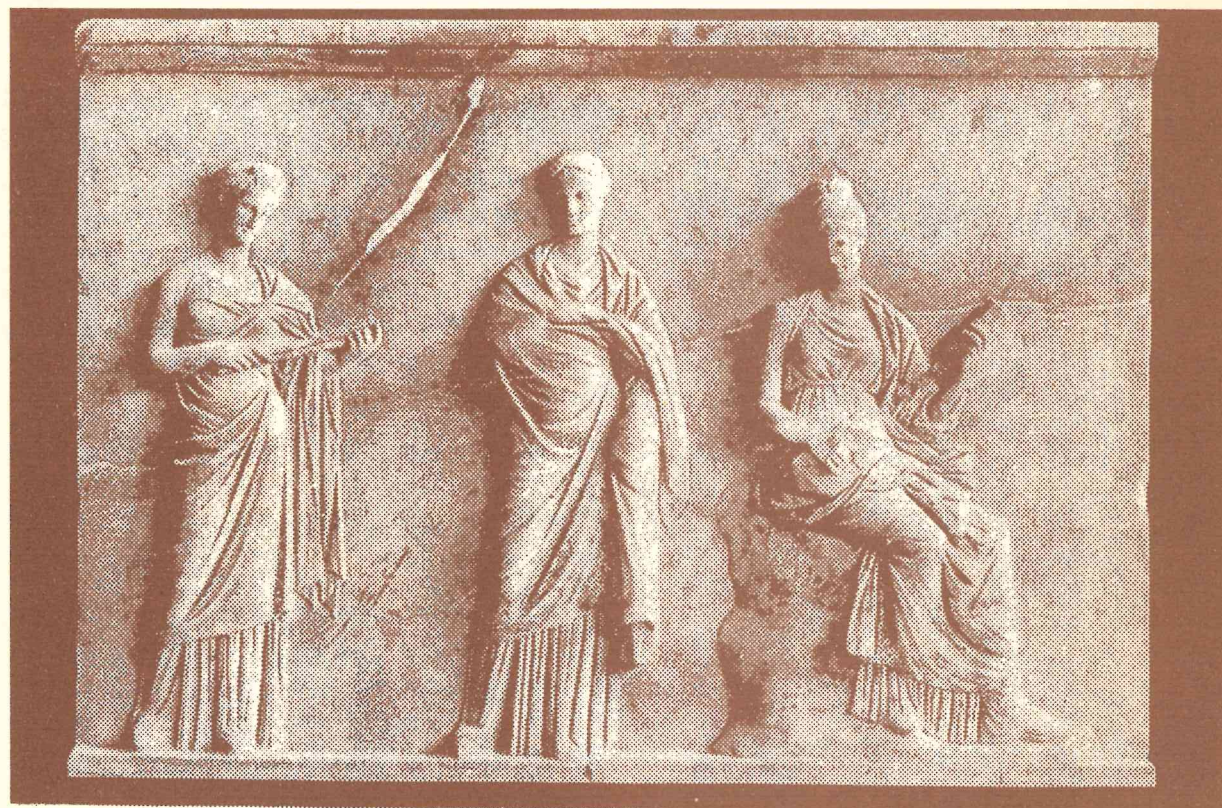
Ἄρτεμις
(Μουσεῖον Λούβρου)

Ἀφροδίτη
(Μουσεῖον Λούβρου)

Ἑρμῆς
(Μουσεῖον Ὀλυμπίας)

Ἀνάγλυφο ἀπὸ τὴν Μαντινεία
Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Ἀθηνῶν

Ἀλλὰ τὸ σημεῖο στό ὁποῖο διαφαίνεται περισσότερο ἡ μαστοριά τῆς σμίλης εἶναι ἡ ἀναπαράσταση τῆς χλαμύδας πού εἶναι ριγμένη στόν κορμό. Δέν πρόκειται ἐδῶ γιά τίς ὑγρές πτυχώσεις τοῦ Παρθενῶνα καί τούς παράλληλους, ὁμορφους ἀλλά λίγο συμβατικούς κυματισμούς. Πρόκειται γιά τήν πιστή ἀπεικόνιση τῆς πραγματικότητας.

Οἱ γραμμές, ἀπό τίς βαθιές πτυχές τίς ὁποῖες δημιουργεῖ τὸ πέσιμο τοῦ μαζεμένου χιτῶνα, τέμνονται, ἀποκοτῶν ζωή, χρῶμα. Τό μάλλινο ὕφασμα ζαρώνει λές καί τὸ φυσάει ὁ ἄνεμος. Δημιουργοῦνται ἐλαφρεῖς κυματισμοί πού διαλύονται καί σβήνουν πρὶν καλά καλά σχηματιστοῦν. Ἡ ἀπεικόνιση ἀγγίζει τήν τελειότητα. Ὅταν κάποτε ἔδειξαν σέ ἓναν ἐπιστήμονα, γερμανό ἀρχαιολόγο, μία ἀπό τίς πρῶτες φωτογραφίες τοῦ Ἑρμοῦ αὐτός ἀνεφώνησε : «Εἶναι πανέμορφο! Ἀλλά γιατί ἄφησαν νά κρέμεται μπροστά αὐτό τὸ ὕφασμα ὅταν πῆραν τὴ φωτογραφία;». Ἀληθινὸ ἢ ψεύτικο τὸ ἀνέκδοτο ἐπιβεβαιώνει τήν τελειότητα τῆς ἀποδόσεως.

G. PERROT

Μετάφραση: Στέλλα Θεολογίτου

ΠΕΡΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΘΕΩΝ

ΤΟ ΑΡΘΡΟ ΕΙΝΑΙ ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ ΣΤΟ ΘΕΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
ΤΟΥ ΝΕΟΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ Σ. ΝΑΓΟΥ «Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ»

Η λέξη Θεός (όπως νοείται στην σημερινή εποχή) έχει δύο σημασίες, σημαίνει: **α) τον Δημιουργό ή την Υπέρτατη Δημιουργό Αρχή ή το Δημιουργό Αίτιο και β) τον Θεό Πνεύμα ή Θεό (π.χ. ο Θεός Άρης).** Μεταξύ των δύο αυτών εννοιών υπάρχει τεραστία διαφορά διότι ο Δημιουργός είναι το αίτιο της δημιουργίας ενώ ο Θεός Πνεύμα είναι το αποτέλεσμα της δημιουργίας, ο Δημιουργός είναι το όλο ενώ ο Θεός πνεύμα είναι η ατομικότητα. Η ατομικότητα (ο Θεός πνεύμα) είναι ένα μέρος του όλου και όχι το όλο (το Δημιουργό Αίτιο). Η ατομικότητα φέρει σπέρμα του όλου αλλά δεν είναι το όλο, ακολουθεί την πορεία του όλου και διέπεται από τους Νόμους του όλου.

Το Δημιουργό Αίτιο

Το Δημιουργό Αίτιο δεν είναι ατομική ούτε νοητική και συνειδητή ύπαρξη γιατί σε μια τέτοια περίπτωση θα παρέμενε ως ατομική και τα παράγωγά της θα ήταν μόνο ενέργειες και όχι ατομικότητες. Έτσι οι Έλληνες με την λέξη Θεός εννοούν αποκλειστικά τον Θεό Πνεύμα, τον οποίο θεωρούν ως ατομική, νοητική και συνειδητή ύπαρξη η οποία έχει εξελιχθεί πέραν του ανθρωπίνου επιπέδου και όχι το Δημιουργό Αίτιο ή την Υπέρτατη Δημιουργό Αρχή. Η ταύτιση της έννοιας του Δημιουργού Αιτίου με την έννοια του Θεού (πνεύματος) οδηγεί τον άνθρωπο σε σύγχυση.

Το Δημιουργό Αίτιο (ο Δημιουργός) έχει χωριστές Ιδιότητες δια των οποίων γνωρίζεται και αυτές οι ιδιότητες είναι οι Νόμοι Του, τους οποίους ονομάζουμε Νόμους της Φύσεως. Οι Νόμοι αυτοί ενεργούν και εμφανίζουν τις διάφορες καταστάσεις των μορφών του Σύμπαντος και αδιάκοπα εξελίσσονται και μεταμορφώνουν το ουσιαστικό Είναι των κόσμων. Οι ιδιότητες αυτές του Δημιουργού Αιτίου έχουν καθολική έννοια, ισχύουν σ' όλους τους κόσμους αλλά στις ενέργειές τους διαφέρουν μόνον από δυναμική άποψη στα διάφορα επίπεδα των κόσμων. Το Δημιουργό Αίτιο είναι το ουσιαστικό Είναι των κόσμων οι δε Ιδιότητές Του, οι Νόμοι του, εμφανίζουν τις αρμονίες των κόσμων.

Οι Ιδιότητές Του πολλαπλασιάζονται στον άπειρο χρόνο επεκτεινόμενες απείρως. Ο Χρόνος, ως παράγωγο των ιδιοτήτων του Δημιουργού Αιτίου, είναι μέτρο της εντάσεώς τους. Οι ιδιότητες του Δημιουργού Αιτίου δεν καθίστανται ποτέ πεπερασμένες ενώ καθίστούν πεπερασμένα τα μορφικά τους συγκροτήματα δια των οποίων (ιδιοτήτων) αυξάνει η δυναμικότητα των μορφικών συγκροτημάτων. Το Δημιουργό Αίτιο δεν απουσιάζει από τα δημιουργήματά του, είναι πανταχού παρών, και αυτό πρέπει να λατρεύει ο

άνθρωπος. Το Δημιουργό Αίτιο είναι το μείζον, από αυτό γίνονται τα πάντα και οι άνθρωποι και οι Θεοί (Πνεύματα), και το Φως είναι η ζωηρότερη εκδήλωση του Δημιουργού Αιτίου στο Σύμπαν, γι' αυτό χαρακτηριστικό του Δημιουργού είναι το Φως, οι δε Θεοί Πνεύματα, ως δημιουργήματα του Δημιουργού, είναι υιοί του Φωτός.

Οι Θεοί

Οι Θεοί (Πνεύματα) είναι ατομικές νοητικές και συνειδητές υπάρξεις, διήλθαν εκ των μορφών των κόσμων και από εκεί εξελίχθηκαν δηλαδή είναι αποτέλεσμα εξελίξεως. Οι νόμοι του Δημιουργού με την δράση τους δια των συνεχών μεταμορφώσεων έφεραν τις οντότητες αυτές αρχικά στην κατάσταση των συνειδητών και νοητικών όντων και από εκεί στην κατάσταση των Θεών (Πνευμάτων), όπως κυβερνούν τα κατόπιν αυτών ερχόμενα νοητικά όντα. Η σχέση του Θεού (Πνεύματος) προς τα κατόπιν αυτού ερχόμενα νοητικά όντα διέπεται υπό ενός αρμονικού νόμου, του Νόμου της Αγάπης. Συνεπώς ο άνθρωπος οφείλει προς τους Θεούς (Πνεύματα) μόνον αγάπη και, επειδή διέπεται από τον αυτόν αρμονικό νόμο με τους άλλους ανθρώπους, οφείλει την αυτή αγάπη να εκδηλώνει και προς τους συνανθρώπους του.

Οι ιδιότητες του Θεού (Πνεύματος) δεν είναι οι αυτές με τις ιδιότητες του Δημιουργού Αιτίου, γιατί ο Θεός (Πνεύμα) είναι προσωπική ατομικότητα και ως προσωπική έχει ενεργούσα διάνοια, της οποίας τα όρια είναι περιορισμένα. Οσονδήποτε και αν φανταστείτε εξελιγμένη την νοητική προσωπικότητα (ακόμα και αν έχει διανόηση πολύ υπέρτερη της ανθρώπινης) οι ακτίνες ενέργειας της διανοήσεώς της δεν είναι δυνατόν να διέρχονται το άπειρον και να εκτείνονται εις αυτό άνευ ορίου. Οι ακτίνες της διανοήσεως των Θεών (που είναι νοητικές προσωπικότητες), ενεργούν επί ορισμένου κόσμου και έχουν σχέσεις μόνον προς αυτόν. Εάν Θεός (Πνεύμα) ήταν ο Δημιουργός των κόσμων τα παράγωγα αυτού νοητικά όντα δεν θα είχαν περιορισμένη νόηση, η οποία δεν θα ήταν σχετική προς τα όργανά της. Ο περιορισμός της νοήσεως των νοητικών όντων ο οποίος καθορίζεται από τα όργανα της νοήσεως, είναι απόδειξη ότι αυτά είναι δημιουργήματα. Η νόηση των όντων, αλλά και κάθε νόηση, δεν είναι δημιουργικό αίτιο αλλά αποτέλεσμα. Η νόηση γίνεται το δημιουργικό αίτιο άλλης υπέρτερης νόησης και αυτό αποτελεί τον πολλαπλασιασμό της ενεργητικότητάς της. Η νοητική ενέργεια του Θεού πνεύματος

αφορά την εξερεύνηση των αιτίων της δημιουργίας. Εκ της γνώσεως των αιτίων της δημιουργίας ο Θεός (Πνεύμα) καθορίζει τις σχέσεις του προς τις νοητικές ενέργειες των άλλων όντων γιατί εκ των σχέσεων αυτών εξαρτάται η πρόοδος του.

Μονοθεϊσμός ή πολυθεϊσμός;

Όπως είναι φανερό, μετά τα προαναφερθέντα, η έκφραση μονοθεϊστική θρησκεία ή μονοθεϊσμός στερείται νοήματος γιατί η έννοια της λέξεως θεός, όπως νοείται στην ελληνική γλώσσα, δεν δύναται να αποδοθεί στο Δημιουργικό Αίτιο του Σύμπαντος. Επίσης η άρνηση της ύπαρξης πνευματικών ιεραρχιών, μέλη των οποίων, κατά τους Έλληνες, είναι οι Θεοί (Πνεύματα) οδηγεί στην άρνηση της ύπαρξης και λειτουργίας του παγκοσμίου Νόμου της Εξελίξεως, η ύπαρξη και λειτουργία του οποίου είναι προφανής στον σύγχρονο πνευματικό άνθρωπο που έχει ξεφύγει από τον μεσαιωνικό σκοταδισμό. Η προσπάθεια ορισμένων μονοθεϊστικών θρησκειών να υποκαταστήσουν τις πνευματικές ιεραρχίες με τους "αγγέλους" (εβραϊκή παράδοση) ή με τους "αγίους" (χριστιανική παράδοση) είναι ατελής γιατί εξ ορισμού είναι στατική κατάσταση και αφήνει πολλά ερωτηματικά π.χ. θα αναφέρω ένα εξ αυτών: Πως μπορεί να αναβαθμιστεί σε επίπεδο πέραν του ανθρωπίνου ένας κοινός εγκληματίας και να αγιοποιηθεί! όπως π.χ. ο "μέγας και άγιος και ισαπόστολος" αυτοκράτορας Κωνσταντίνος ο οποίος αγιοποιήθηκε γιατί προσέφερε πολιτική κάλυψη στον χριστιανισμό. Συνεπώς η άποψη που διατυπώνεται από ορισμένους συγγραφείς ή συντάκτες άρθρων ότι οι αρχαίοι μας πρόγονοι ήταν μονοθεϊστές είναι τουλάχιστον αφελής. Διατυπώνεται από αυτούς οι οποίοι είτε προσπαθούν να αποδείξουν ότι τα πάντα προέρχονται από τους Έλληνες (ακόμα και ο μονοθεϊσμός των βιβλικών θρησκειών) και ηθελημένα διαστρεβλώνουν τις απόψεις των αρχαίων μας προγόνων είτε έχουν παρερμηνεύσει τα κείμενα των αρχαίων μας προγόνων (όσα περισώθηκαν από την καταστροφική μανία των χριστιανών) από αδυναμία τους να διεισδύσουν στις λεπτές έννοιες των φιλοσόφων.

Οι Έλληνες, λοιπόν, ήταν και είναι ΠΟΛΥΘΕΪΣΤΕΣ και πιστεύουν στην ύπαρξη ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΙΕΡΑΡΧΙΩΝ, μέλη των οποίων είναι ΟΙ ΘΕΟΙ των διαφόρων επιπέδων. Η άποψη που διατύπωσε νεοπυθαγόρειος φιλόσοφος ότι "και οι Θεοί περί Θεών ομιλούν" δηλαδή ότι όπως εμείς έχουμε τους θεούς του γήινου περιβάλλοντος έτσι και οι θεοί του γήινου περιβάλλοντος έχουν και αυτοί τους θεούς τους κ.ο.κ. διευκρινίζει σαφέστατα την σημασία της ύπαρξης αυτών των ιεραρχιών. Βεβαίως, μετά τα ανωτέρω, παραμένει ανοικτό το θέμα σχετικά με την πίστη των Ελλήνων για τον Δημιουργό.

Τους Έλληνες δεν τους απασχολούσε, ούτε τους απασχολεί ιδιαίτερα, το θέμα του Δημιουργού Αιτίου, γιατί το Δημιουργό Αίτιο δεν είναι ατομική νοητική ύπαρξη ώστε να απευθύνονται σ' αυτό για βοήθεια, ούτε είναι λογικά νοητό το Δημιουργό Αίτιο να προστρέξει σε μία ατομικότητα για να την συνδράμει. Οι Έλληνες την λατρεία τους προς το Δημιουργό Αίτιο την εκδηλώνουν με την λατρεία που αποδίδουν προς την Θεία Φύση η οποία είναι η έκδηλη έκφραση του Δημιουργού Αιτίου, δηλαδή ήταν και είναι ΦΥΣΙΟΛΑ - ΤΡΕΣ. Γι' αυτό είχαν καθιερώσει γιορτές κατά τις ισημερίες και τις τροπές του Ηλίου (τις Φυσικές Γιορτές), π.χ. τα Ανθεστήρια την εαρινή ισημερία κλπ. Παράλληλα οι μύστες στα μυστήρια "κεκλεισμένων των θυρών" τελούν ειδικές τελετές κατά τις ισημερίες και τις τροπές του Ηλίου, κεκλεισμένων των θυρών, αποδίδοντας έτσι την λατρεία τους προς την Θεία Φύση.

Η Ελληνική Θρησκεία

Η ελληνική Θρησκεία είναι το κορύφωμα της ανθρωπίνης διανοήσεως γιατί μέσα στις αλληγορικές της εικόνες οι σοφοί άνθρωποι μπορούν να βρίσκουν ολόκληρη την ιστορία των κόσμων και ολόκληρη την σειρά των ιστορικών γεγονότων της ανθρωπίνης ψυχής από της εμφανίσεώς της στην Φύση ως διακεκριμένης συνειδητής ατομικότητας.

Οι συνθέτες αυτής της θρησκείας δημιούργησαν προς αποκάλυψη των βαθύτερων εννοιών της δυο όργανα. Τα όργανα αυτά ήσαν α) τα Μυστήρια, τα οποία ως αντικείμενο είχαν την βαθμιαία αποκάλυψη στους μούσμενους των αληθειών της Ελληνικής Θρησκείας που είναι η οδός προς την αποθέωση του ανθρώπου και β) τα Χρηστήρια (Μαντεία) δια των οποίων τηρούσαν άμεση επαφή οι μυημένοι προς τους Θεούς.

Τα Μυστήρια παρασκεύαζαν την εξάγνιση της ανθρωπίνης διανοίας, την απελευθέρωσή της από τα πάθη και την ανύψωση του ηθικού των μυστών σε βαθμό ώστε η ψυχή τους να έρχεται σε επαφή με τον κόσμο των Θεών και να καθοδηγείται από εκεί στην εύρεση των μέσων της μεταμορφώσεώς της.

Τα Χρηστήρια (ή Μαντεία), το δεύτερο αυτό όργανο, είχε εσωτερική και εξωτερική λειτουργία. Η εσωτερική τους λειτουργία είχε βαθύτατο προορισμό γιατί τηρούσαν άμεση επαφή και σχέση προς τους συνθέτες των εικόνων της ελληνικής Θρησκείας και προς τους Θεούς ώστε αφενός να μη γίνεται παρερμηνεία των εννοιών των εικόνων της ελληνικής θρησκείας και αφετέρου να καθοδηγούνται από το πνεύμα των Θεών σε έργα ανυψωτικά του ανθρωπίνου κόσμου. Η εξωτερική τους λειτουργία απευθυνόταν προς την μεγάλη ανθρώπινη μάζα η οποία δεν είχε γευθεί τα μυστικά της Φύσεως για να προκαλούν την προσοχή της, ώστε και αυτή, με αυτόν τον τρόπο να κρατείται σε

ανελκτική τροχιά και μη εκτρέπεται σε πράξεις που καταδικάζουν την πρόδοό της.

Τα όργανα αυτής της θρησκείας για την λειτουργία τους είχαν ανάγκη ανθρώπων που θα είχαν πλήρη συνείδηση των έργων τους, γιατί καμιά οργάνωση δεν μπορεί να κρατηθεί στο ύψος της χωρίς αυτού του είδους λειτουργών, κανένα έργο δεν φθάνει στην εκπλήρωση του σκοπού του, καμιά ιδεολογική αρχή, επεξεργαζόμενη την πρόοδο της ανθρωπότητας, δεν μπορεί να επιτύχει αυτό το έργο και τίποτα το αρμονικό δεν μπορεί να λειτουργήσει αν όλων αυτών δεν ηγούνται και δεν τα διευθετούν ανθρωπίνες διάνοιες εμπνεόμενες και με ανεπτυγμένες συνειδήσεις. Η συνείδηση του ανθρώπου, ο γνωστικός αυτός ρυθμιστής των πράξεών του, είναι ο οδηγός προς πλήρωση του σκοπού του, του σκοπού αυτού ο οποίος έχει άμεση σχέση προς τον καθόλου σκοπό της Θείας Φύσεως. Όταν λειτουργούσαν τα Ελληνικά μυστήρια, οι Ιερείς τους, εκείνοι που ήσαν εντεταλμένοι να αποκαλύψουν βαθμιαία τις αλήθειες των αλληγορικών εικόνων της Ελληνικής Θρησκείας στους μυσούμενους, είχαν πλήρη συνείδηση του έργου αυτού. Οι συνθέτες της Ελληνικής θρησκείας για το μεγαλούργημά τους αυτό εκτιμώνται και από τους Θεούς.

Οι Δώδεκα Θεοί της Ελληνικής Θρησκείας αποτελούν την υπέρτατη ιεραρχία των Θεών του Ηλιακού μας συστήματος. Έκαστος εξ αυτών έχει επιφορτιστεί με την χρήση ορισμένων δυνάμεων και έχει ως σκοπό να βοηθήσει τις οντότητες του γήινου περιβάλλοντος να απαλλαγούν από τα πάθη, να εξαγνισθούν ώστε να τους επιτραπεί να οδεύσουν στους χώρους του ανέσπερου φωτός. Μια προσέγγιση των ιδιοτήτων και των δυνάμεων των οποίων είναι φορείς οι 12 Θεοί της Ελληνικής θρησκείας βρίσκει κανείς στο βιβλίο της Διδώς Καλλέργη με τίτλο "Οι Δώδεκα Θεοί του Ολύμπου", έκδοση του Ιδεοθεάτρου.

Οι τελετές της Ελληνικής θρησκείας αφορούν φυσικά γεγονότα με επικλήσεις στους αντίστοιχους Θεούς-φορείς των φυσικών δυνάμεων να τους συνδράμουν και ουδέποτε επιζητούν το κακό συνανθρώπων

μας, ενώ αντίθετα στη Ορθοδοξία υπάρχουν τελετές που επιδιώκουν το κακό συνανθρώπων μας, όπως π.χ. οι ΑΝΑΘΕΜΑΤΙΣΜΟΙ και οι ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ, με τους οποίους εύχονται το κακό σε συνανθρώπους μας τόσο εν ζωή όσο και μετά θάνατον ακόμα. Αυτές οι τελετές της Ορθοδοξίας έχουν όλα τα χαρακτηριστικά τελετών μαύρης μαγείας.

ΤΑ ΑΓΑΛΜΑΤΑ ΤΩΝ ΘΕΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΩΝ είναι απεικονίσεις των ιδιοτήτων και δυνάμεων του κάθε Θεού ώστε, η ενατένιση των αγαλμάτων, νοερά να μας παραπέμπουν στις ιδιότητές του και γι' αυτό το κάθε άγαλμα έχει ιδιαίτερα σύμβολα και δεν έχουν προορισμό την λατρεία. Σαν παράδειγμα αναφέρω: α) τα αγάλματα του Διός έχουν ως ιδιαίτερα σύμβολα τον κεραυνό και τον αετό, β) τα αγάλματα της παλλάδος Αθηνάς έχουν ως ιδιαίτερα σύμβολα τη αιγίδα, τη νίκη, κλπ, γ) τα αγάλματα του Ερμού έχουν ως ιδιαίτερα σύμβολα το Κηρύκιο και τα φτερά στα πόδια κλπ. Οι Έλληνες δεν λατρεύουν τα αγάλματα των Θεών (πνευμάτων) και ο χαρακτηρισμός μας ως ειδωλολατρών είναι καθαρά συκοφαντικός, που αποδόθηκε από τους Ορθοδόξους Χριστιανούς.

Η ιδέα της λατρείας της Φύσεως ως και η ιδέα του εκ της Φύσεως προκύψαντος πνεύματος με Θεία πανοπλία νοήσεως στον συμβολισμό της Θεάς Αθηνάς οφείλεται στον ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΜΑΣ ΠΡΟΓΟΝΩΝ και αυτό πρέπει να μας κάνει να επιδεικνυόμαστε ιστορικά. Ο πολιτισμός που δίδαξαν οι Θεοί ιεροφάντες των Ελληνικών μυστηρίων, έδωσαν στην ανθρωπότητα στηρίγματα για να βαδίσει την οδό της πρόοδου. Τα γράμματα, οι επιστήμες και οι τέχνες υπήρξαν αποτέλεσμα του πολιτισμού των αρχαίων ηρώων μας και γι' αυτούς επίσης πρέπει να επιδεικνυόμαστε ιστορικά. **Έλληνες, προσεγγίσατε τη Φύση, συνδεθείτε με τις δυνάμεις της και τους Κυρίους των δυνάμεών της, διότι αυτοί είναι οι αληθείς Θεοί. Όποιος δεν είναι βασιλεύς φυσικής δυνάμεως είναι ψευδής θεός, είναι θεός του ερέβους και ενεργεί μόνον στο έρεβος.**

Στέλιος Τάκας (Φυσικός - Νομικός)

ΜΟΛΙΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ ΤΟ ΜΥΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

ΤΟΥ ΔΗΤ. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ «Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Η ΖΩΗ» ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΟ ΜΕΛΕΤΗΣΕΤΕ!!

Η ΖΩΗ ΩΣ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ, Η ΖΩΗ ΚΑΤ' ΟΥΕΙΑΝ, Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ, Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΠΛΑΗΤΟΥ, Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ, Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ, Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΤΟΜΟΥ, Η ΕΗΜΑΕΙΑ ΤΟΥ ΕΩΜΑΤΟΣ, Η ΦΥΣΙΚΗ ΖΩΗ, Η ΖΩΗ ΕΙΝΑΙ ΩΡΑΙΑ, Η ΕΥΘΥΜΗ ΖΩΗ, Η ΤΕΛΕΙΑ ΖΩΗ, Η ΕΥΤΥΧΙΑ, ΤΟ ΕΩΜΑ, Η ΔΙΑΝΟΙΑ, ΤΟ ΥΠΟΣΥΝΕΙΔΗΤΟΝ, Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΑΙΤΙΟΤΗΤΟΣ, ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΝΟΙΑΣ, ΑΓΩΓΗ & ΞΕΥΓΙΑΝΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΝΟΙΑΣ, Η ΑΛΗΘΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑ, ΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ, Ο ΨΥΧΙΚΟΣ ΠΥΡΗΝ, ΤΟ ΘΥΜΙΚΟΝ, ΕΝΕΤΙΚΤΑ & ΟΡΜΑΙ, ΑΙ ΕΠΙΘΥΜΙΑΙ, Η ΘΕΛΗΣΙΣ, ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΘΥΜΙΚΟΥ, Ο ΕΓΩΙΣΜΟΣ, ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΘΕΛΗΣΕΩΣ, ΞΕΥΓΙΑΝΕΙΣ & ΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΘΥΜΙΚΟΥ, ΤΟ ΣΥΝΔΙΕΦΗΜΑΤΙΚΟΝ, ΣΥΜΠΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΝΔΙΕΦΗΜΑΤΑ, ΔΙ ΞΕΥΓΙΚΗΝΕΙΣ, ΑΝΤΙΠΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΝΔΙΕΦΗΜΑΤΑ, ΑΛΛΑ ΣΥΝΔΙΕΦΗΜΑΤΑ, ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΕΦΗΜΑΤΙΚΟΥ & ΤΟΥ ΝΟΗΤΙΚΟΥ, ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΕΦΗΜΑΤΙΚΟΥ & ΤΟΥ ΕΩΜΑΤΟΣ, ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΕΦΗΜΑΤΙΚΟΥ, ΞΕΥΓΙΑΝΕΙΣ & ΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΕΦΗΜΑΤΙΚΟΥ.

ΚΑΙΝΕΥΣ Ή ΚΑΙΝΗ

Η περίπτωση του μάντη Τειρεσία, στην οποία αναφερθήκαμε στο προηγούμενο τεύχος του Ιδεοθεάτρου, πέρα από το ιδιαίτερο ενδιαφέρον που παρουσιάζει από μόνη της, αφήνει αιχμές και νύξεις για άλλες μυθολογικές περιπτώσεις και δημιουργεί ερωτήματα που πιθανόν να οδηγήσουν σε κάποιο ενδότερο "ψάξιμο". Έτσι λοιπόν είναι υπαίτια για την ενασχόληση με αυτό το περίεργο και όχι τόσο γνωστό πρόσωπο που, αν και συμμετείχε σε πολλούς από τους γνωστότερους άθλους ηρώων, παρέμεινε στο περιθώριο των μυθολογικών σελίδων και σίγουρα αρκετοί ίσως δεν έχετε ξανακούσει το όνομα του Καινέα.

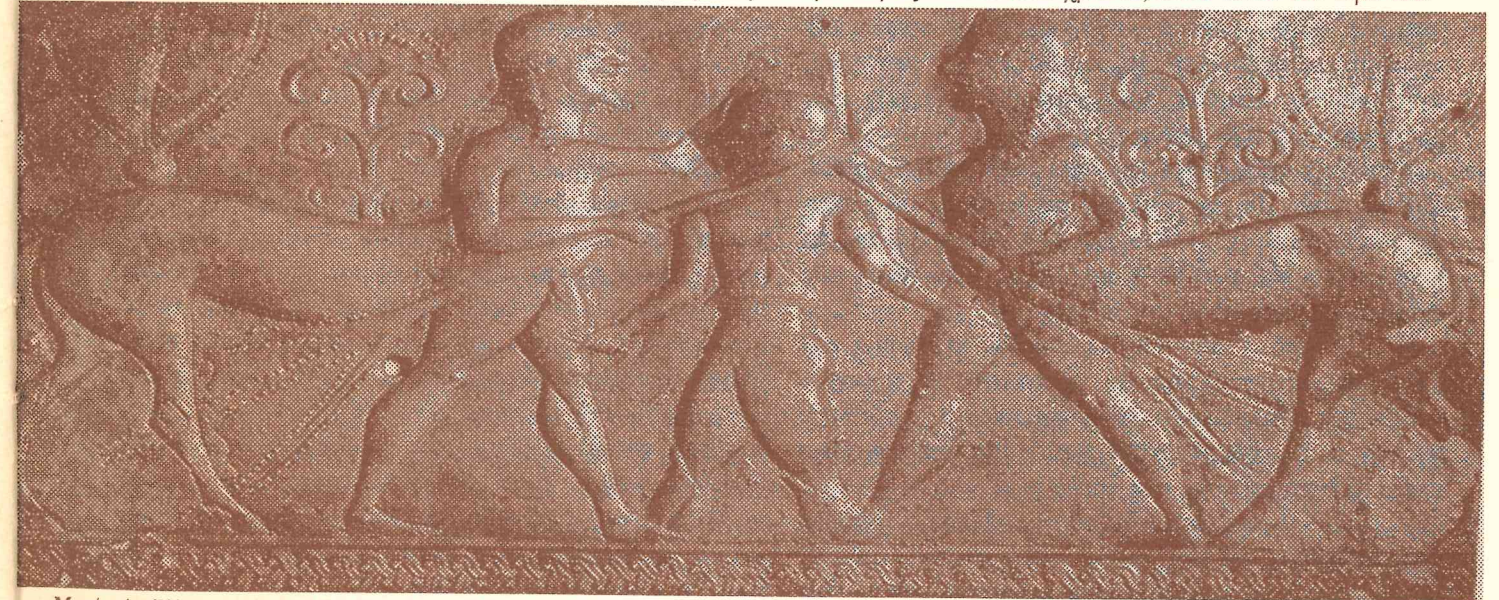
Ο Τειρεσίας δίνει το ερέθισμα να ασχοληθεί κανείς με το μύθο του Νάρκισσου, αφού η πρώτη του προφητεία αφορούσε στον πανέμορφο γιο της νύμφης Λειριόπης. Επίσης συμμετείχε, κατά μια παραλλαγή της αφορμής της τύφλωσής του, σαν κριτής σε καλλιστεία θεαίνων και ήταν παρών στον πρώτο άθλο του νεογέννητου Ηρακλή, όταν το ημίθεο μωρό έπνιξε με τα βρεφικά του χέρια τα δύο πελώρια φίδια που του έστειλε η Ήρα "πεσκέσι" στην κούνια του. Αυτά και άλλα πολλά συνεπάγονται του πολυζωισμένου Τειρεσία. Όμως η περίπτωση του Καινέα, παρ' ότι δεν αναφέρεται στα σχετικά με τον μάντη δρώμενα (ίσως και να μη συναντήθηκαν ποτέ), ούτε σχετίστηκε με το μαντικό χώρο, είναι άρρητα συνδεδεμένη με την περίεργη νεανική ζωή του Θηβαίου γέροντα.

Ασχολούμενος με τον Τειρεσία θεώρησα σαν φυσικό επακόλουθο την άμεση αναφορά στη δράση

του Καινέα, του οποίου η ύπαρξη ίσως να ήταν ακόμη λησμονημένη ανάμεσα στις διάφορες ασήμαντες (υπάρχει άραγε κάτι ασήμαντο στο χώρο αυτό;) μυθολογικές λεπτομέρειες που φωλιάζουν στη μνήμη μου, ή που δεν έχουν πέσει ακόμα στα δίχτυα της αντίληψής μου. Ο Τειρεσίας λοιπόν, μου έδωσε την ευκαιρία να "γνωρισθώ" με αυτή την εξ ίσου περίεργη μορφή της μυθολογίας που το πρωταρχικό της όνομα ήταν Καινή και όχι Καινεύς ή Καινέας επί το νεοελληνικότερον.

Θεωρώ όμως αναγκαίο, πριν ανατρέξουμε στα συμβάντα της ζωής του Καινέα, να κάνω μια περιληπτική αναφορά στα του Τειρεσία, ώστε να τα μάθουν όσοι δεν έτυχε να τα γνωρίζουν και να τα "φρεσκάρουν" στη μνήμη τους οι αναγνώστες του προηγούμενου τεύχους. Εξ άλλου, η προσωπική αντίληψη που μου δημιουργήθηκε μαθαίνοντας τα βιώματα του γηραιού μάντη είναι άρρητα συνδυσασμένη με αυτά του Καινέα και οφείλω μια σύνδεση των δυο μύθων.

Θυμίζω λοιπόν με λίγα λόγια ότι ο μάντης Τειρεσία, πριν γίνει μάντης και γέρος, υπήρξε απλά ένας νεαρός που τριγυρνούσε στα βουνά και στα λαγκάδια και ζούσε όπως όλοι οι άλλοι νέοι της εποχής του. Μια μέρα, σε μια βουνοπλαγιά είδε δύο φιδάκια συνουσιάζόμενα. Τρόμαξε; Ενθουσιάστηκε; Τον έπιασαν οι σεμνοτυφίες; Ποιός να ξέρει τί τού 'ρθε και τα άρχισε στις πετρίες μέχρι που σκότωσε το ένα από τα δύο. Σκότωσε το θηλυκό! Ξαφνικά, ποιός να ξέρει πώς και γιατί, ο Τειρεσίας άλλαξε φύλο και έγινε από παίδαρος κορίτσαρος. Μετά από χρόνια, επτά κατά τον ιερό και

Μετά τόν Ίξωνα καί τόν Πειρίθου, ένας άλλος βασιλιάς τών Λαπίθων, ό Καινέας, υπερέβη τά μέτρα πού είχαν όρίσει οί θεοί γιά τούς θνητούς ή άλαζονεία του έγινε ή αίτια τού άφανισμοῦ του: οί Κένταυροι τόν κατάκωσαν όρθιο μέσα στήν γή κυτιώντας τον μέ κορμούς δένδρων, άφοῦ, μέ τήν χάρι τού Ποσειδώνος, κανένα όπλο δέν μπορούσε νά τόν θανατώσιν. Στήν εικόνα, δύο Κένταυροι, στήν παλαιότερη μορφή τους, μέ μόνο τό πίσω μέρος τού σώματός τους αλογίσιο, κρατώντας καθένας τούς άπό ένα δένδρο καί άδράχνοντας τόν Καινέα άπό τόν λόφο τού κράνους καί τό χέρι του, τόν σφηνώνουν στήν γή. Ό ήρωας, άν καί μισοβυθισμένος πιά, δοκιμάζει νά άντισταθί μήνγοντας τό ξίφος πού κρατάει στό κάθε χέρι, στους άντιπάλους του. (Χάλκινο έλασμα 650-625 π.χ. Όλυμπία. Άρχαιολογικό Μουσείο).

σεπτό αριθμό, η Τειρεσία (αυτό το όνομα μην το πάρειτε σοβαρά. Δεν αναφέρεται πουθενά, απλώς της το κόλλησα σαν παρατσούκλι αφού αγνοείται το όνομα που είχε σαν γυναίκα), η οποία σημειωτέον γλεντοκοπούσε τη ζωή της εκμεταλλευόμενη το φύλο της ως εταίρα, βρέθηκε πάλι στη βουνοπλαγιά όπου και πάλι δύο φιδάκια έπαιζαν το αναπαραγωγικό παιχνίδι. Τώρα σκοτώνει το αρσενικό και πάλι ως εκ θαύματος αποχαιρετά το νέο της φύλο και ανακτά το αρχικό αρσενικό της σχήμα.

Εφοδιασμένος πλέον με τις εμπειρίες και των δύο φύλων, σαν μοναδική περίπτωση (εξπέρ όπως λέγεται σήμερα) καλείται επειγόντως στον Όλυμπο για να απαντήσει στο επίμαχο ερώτημα των αρχόντων του θεϊκού γένους, του Δία και της Ήρας, που για άλλη μια φορά βρήκαν να μαλλιοτραβηχτούν και να ασχοληθούν με παρόμοιες συζυγικές τρυφερότητες. Το επίμαχο θέμα ήταν "Ποιός άραγε απολαμβάνει περισσότερο το σεξ; Ο άντρας ή η γυναίκα";

Εμπειρότατος ο Τειρεσίας απάντησε: Από τα δέκα μερίδια της ηδονής κατά τη συνουσία το ένα μερίδιο απολαμβάνει ο άνδρας, τα άλλα εννέα η γυναίκα.

Η Ήρα θύμωσε πολύ με την αποκάλυψη του μυστικού της και πάνω στην τσαντίλα της του ρίχνει μια μούντζα που τον τύφλωσε τελείως. Ο Δίας στεναχωρήθηκε με την αντίδραση της κυρίας του, αλλά μη μπορώντας να πάρει πίσω την τύφλα (διότι θεϊκαί αραί δεν επιδέχονται απόσυρσης) του έδωσε σαν αντάλλαγμα το χάρισμα της μαντικής να έχει να πορεύεται τυφλός άνθρωπος, μη καταντήσει ζήτουλας!

Πέρα από τον αστείσμό της αφήγησης, η υπόθεση του Τειρεσία είναι αρκετά σοβαρή και διδάσκει ότι όποιος εξισορροπεί τις δύο εσωτερικές του φύσεις, την αρσενική με τη θηλυκή, τη νοητική με την αισθητική αντίληψη της διάνοιάς του, αποκτά εσωτερική ενόραση και πλησιάζει το Θείο.

Όποιος λοιπόν γνωρίζει ή έχει διαβάσει (περιοδικό Ιδεοθέατρον, 19ο τεύχος) την περίπτωση του μάντη Τειρεσία ο οποίος υπέστη αλλαγή φύλου, δίκαια θα αναρωτιέται εάν η αλλαγή αυτή είναι η μοναδική που αναφέρεται στην ελληνική μυθολογία.

Παρομοίως γεννήθηκε και σ' εμένα η απορία και σκεπτόμενος ότι όπως τα πάντα στη δημιουργία υπόκεινται στο νόμο της δυαδικότητας, οπωσδήποτε θα έπρεπε να υπάρχει τουλάχιστον μια δεύτερη αναφορά αλλαγής φύλου στη μυθολογία μας. Ειδικά δε όταν ο συγκεκριμένος μύθος πίσω από την ιλαρότητα της περιέργης αλλαγής φύλου και το σκαμπρόζικο περιστατικό της θεϊκής ερωτικής συνεύρεσης, που κατέληξε σε συζυγικό κανυγά, αποκρύπτει δυνατά νοήματα απόμεινα της συμπαντικής νομοτέλειας. Είναι δυνατόν ένα τέτοιο περιστατικό να μην ζευγνύεται με

κάποιο αντίστοιχο; Ναι λοιπόν! Δεν είναι το μόνο. Υπάρχει η αναφορά μιας άλλης αλλαγής φύλου, άκρως αντίθετης προς την φύση και το νόημα, από αυτής του Τειρεσία. Είναι η περίπτωση μιας γυναίκας που έγινε άντρας, της Καινής που μετονομάστηκε σε Καινέα μετά την αλλαγή του φύλου, που σε αντίθεση με τον Τειρεσία, δεν ξαναπήρε την μορφή του αρχικού της φύλου και ενώ γεννήθηκε κορίτσι, πέθανε με ανδρική μορφή.

Αλλά ας δούμε την ιστορία από την αρχή.

Η Καινή ήταν η κόρη του Έλατου, που βασιλευε στην θεσσαλική Μαγνησία. Μεγαλώνοντας έγινε μια πανέμορφη κοπέλα ώσπου την είδε ο θαλάσσιος θεός ο Ποσειδώνας και την ερωτεύθηκε. Πολύ ερωτιάρης κι αυτός, ίδιος ο αδερφός του ο Ζεύς στον ποδόγυρο. Μόνο ο τρίτος Κρονίδης, ο Άδης μας βγήκε λίγο μονογαμικός, μια ζωή ερωτευμένος με την Περσεφόνη του, αλλά αν το ψάξουμε μάλλον θα βρούμε το αίτιο της διαφοράς του από τα δυο ερωτύλα αδερφάκια του! (Τί κρύβουν αυτοί οι μύθοι!). Είδε λοιπόν ο κυανοχαίτης την Καινή και τό 'βαλε αμέτι-μουχαμέτι να την κάνει δική του. Προσπάθησε με το καλό, με το γλυκό! Τίποτε! Η Καινή δεν ήθελε να ζευγαρώσει μαζί του. Τά 'χε με κάνα συμμαθητή της; Ήταν αλλεργική στην ψαρίλα; Ποιός να ξέρει; Πάντως δεν του καθότανε. Εξυπνούλα όπως ήταν όμως και γνωρίζοντας την επιμονή του και την παντοδυναμία του, κατάλαβε πως δύσκολα θα ξέφευγε από τους πόθους του θεού γι αυτό σκέφθηκε το εξής τέχνασμα, το οποίο θα λειτουργούσε προς όφελός της.

Προσποιήθηκε πως δέχεται την πρότασή του, τον έβαλε όμως να της ορκιστεί πως πριν γίνει δική του, θα της χάριζε ένα δώρο, όποιο και αν του γύρευε. Ορκίστου του λέει η βασιλοπούλα, γιατί αλλιώς δεν....Κανένα δαχτυλίδι αρραβώνων θα θέλει η μικρά, σκέφθηκε ο εκλαμπρότατος. Κανένα χρυσαφικό, κάνα τζοβαίρι...ας ορκισθώ!

Ορκίσθηκε λοιπόν ο Ποσειδώνας και όπως είναι γνωστό ούτε οι όρκοι ούτε τα δώρα των θεών αθετούνται και έπαθε την πλάκα του όταν αντί για μονόπετρο την άκουσε να του ζητά να την κάνει άντρα, πολύ αντρεωμένο μάλιστα, που να μην μπορεί να τον πληγώσει κανένα φονικό όπλο. Τι να κάνει ο Ποσειδώνας; Δεν μπορούσε να αθετήσει την υπόσχεσή του και αναγκάστηκε να της δωρίσει ό,τι του ζήτησε, χωρίς αντάλλαγμα κιόλας, αφού μόλις η Καινή μεταμορφώθηκε σε Καινέα, με τις μπρατσάρες του, τις μουστάκες του και το δασύτριχο στέρνο, έσβησε ο πόθος του γι' αυτήν. "Άσε καλύτερα! Να λείπει το βύσσινο", σκέφθηκε ο θαλασσοκράτωρ. "Εγώ την Καινούλα πόθησα, όχι αυτό το πράγμα"! Έτσι έληξε άδοξα το ειδύλλιο και μας έμεινε ο Καινεύς!

Ο Καινέας με την αντρεία του και το προτέρημα να παραμένει άτρωτος και αλάβωτος από τα εχθρικά όπλα, γρήγορα γίνεται ξακουστός ήρωας και μαζί με άλλους ισότιμους ήρωες, παίρνει μέρος στο κυνήγι του Καλυδωνίου κάπρου και στην Αργοναυτική εκστρατεία. (Ορισμένοι συγγραφείς αναφέρουν πως στην εκστρατεία συμμετείχε ο γιος του ο Κόρωνος. Τελειοτάτη η αλλαγή φύλου ώστε μας βγήκε και καρπερός ο μεταλλαγμένος). Τελικά ο Καινέας βρέθηκε βασιλιάς των Λαπιθών και ανοίγει πόλεμο με τους Κενταύρους. Χύνεται με το κοντάρι σηκωμένο ανάμεσα στους εχθρούς χωρίς να μπορεί κανείς να του αντισταθεί. Ούτε τόξο τον έπιανε, ούτε ακόντιο τον τρύπαγε. Τίποτε. Δεν ήξερε τι θα πει πληγή, τσιρότα και γάζες ο άνθρωπος. Με όλα αυτά, το παίρνει πάνω του και πιστεύει πως έγινε σχεδόν αθάνατος, αψηφώντας τους ίδιους τους θεούς. Τί είστε σεις και τί είμαι εγώ! Μια περίπου από τα ίδια! Αλαζονεία και έπαρση!

Στήνει λοιπόν στην μέση της αγοράς το ανίκητο κοντάρι του ο βασιλιάς ήρωας και προστάζει τον λαό του να προσκυνά αυτό αντί των θεών.

Η προκλητική του ασέβεια προξενεί το μένος των Ολυμπίων. Όμως δεν μπορούν να του πάρουν πίσω τα θεϊκά δώρα του Ποσειδώνα και επί πλέον κανένα όπλο δεν μπορεί να πληγώσει τον Καινέα. Οργισμένος ο Δίας, αναθέτει την αποστολή εξόντωσής του στους Κενταύρους και η ευκαιρία δεν αργεί να δοθεί στο γάμο του Πειρίθου με την Ιπποδάμεια.

Αλήθεια, όλοι αυτοί οι γάμοι που έκαναν τη δεξίωση τους στο Πήλιο έμειναν ονομαστοί για το τσακίρ κέφι στο οποίο κατέληγαν. Από τη μια η Έρις στο γάμο του Πηλέα και της Θέτιδας τους έστειλε όλους μετά το γλέντι να πολεμούν στην Τροία, από την άλλη ο γάμος της Ιπποδάμειας με τον Πειρίθου κατέληξε σε Κενταυρομαχία...Να πως έγινε το κακό και δεν πρόλαβαν οι νιόπαντροι να πάνε γαμήλιο ταξίδι.

Στο γάμο και το γλέντι που ακολούθησε είχαν προσκληθεί και οι Κένταυροι. Είδαν το μπρούσκο που έρεε άφθονο και είπαν να δοκιμάσουν λίγο. Ασυνήθιστοι όπως ήταν στο κρασί, μέθυσαν γρήγορα και άρχισαν τις βιαιοπραγίες, μετατρέποντας το χώρο του συμποσίου σε πεδίο μάχης. Αρπαξαν μερικές Λαπιθίνες να τις κλέψουν από τους άντρες τους και ο καυγάς γενικεύθηκε. Από τη μια οι Κένταυροι, από την άλλη οι Λάπιθες με αρχηγό το βασιλιά τους τον Καινέα ο οποίος κατάφερε να σκοτώσει 5-6 από τους μισάλογους. Οι υπόλοιποι όμως γνωρίζοντας πως δεν μπορούν να τον σκοτώσουν με όπλα, κόβουν πανύψηλους κορμούς από έλατα, τον κυκλώνουν και αρχίζουν να τον κοπανούν με τα έλατα στο κεφάλι, λες και ήταν καρφί. Έτσι τον σφηνώνουν όρθιο μέσα στο χώμα και από πάνω βάζουν μια πέτρα για σημάδι. Ο Καινέας μη

μπορώντας ούτε να κουνηθεί, ούτε να ανασάνει, πεθαίνει.

Παράδοξη σύμπτωση ε; Από Έλατο (τον πατέρα του) γεννήθηκε κι' από έλατο πέθανε!

Λέγεται πως μετά την μάχη, όταν τον ξέθαψαν οι δικοί του για να τον θάψουν κανονικά, βρήκαν το πτώμα μιας γυναίκας στη θέση του Καινέα. Άντε να πείσεις τώρα τα ανύποπτα παιδιά του πως ο μπαμπάς ήταν συνάμα και μαμά. Δύο σε ένα. Σαν σύγχρονο σαμπουάν με μαλακτικό μαζί.

Αυτά είναι σε γενικές γραμμές τα περί Καινής και Καινέα μύθου, μια υπόθεση από τις λιγότερο γνωστές της ελληνικής μυθολογίας και αρκετά ιδιόμορφη. Όμως εξεταζόμενη στο νοηματικό βάθος της και συσχετιζόμενη συμπληρωματικά με τον αντιστρόφως ανάλογο μύθο του Τειρεσία αποκτά ένα αρκετά σοβαρό και ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Ας δούμε λοιπόν τον συσχετισμό και τη διαφοροποίησή των εξαγομένων από αυτούς τους δύο μύθους.

Άτομο που ζει φυσιολογικά με την εναλλασσόμενη μορφή και των δύο φύλων, συμβολίζει την απόκτηση πλήρους εμπειρικής γνώσης, κάτι που οδηγεί στην ατραπό της σοφίας, όταν βέβαια αυτή η γνώση καθοδηγείται από σοφία και αγάπη, και έχει σαν επακόλουθο το άνοιγμα του "τρίτου ματιού" σε τέτοιο βαθμό που η αισθητήρια όραση είναι πλέον περιττή. Αυτό συνέβη στον Τειρεσία.

Τι συνέβη όμως με τον Καινέα; Αυτός παρέμεινε στο στάδιο των εμπειριών και εκδήλωσε την γνώση που απέκτησε μόνο μέσω της ισχύος του, χωρίς να ενδιαφερθεί για την εξέλιξή της σε σοφία, εκμεταλλευόμενος την αγάπη, την έστω και χαμηλότερου ερωτικού επιπέδου, την οποία χρησιμοποίησε και εν τέλει απέρριψε, για την επίτευξη του σκοπού του.

Το σταμάτημα της εξελικτικής του πορείας σε ένα πρώιμο στάδιο, αυτό της υλικής υπόστασης με μοναδικό ενδιαφέρον την σωματική ακεραιότητα και την υλική πάλη, την ευρωστία και την ισχύ μόνο επί της ύλης, σχέση δηλαδή μόνο με το χωροχρονικό άμεσο περιβάλλον, απέβη μοιραίο, προκαλώντας αλαζονεία και υπερφίαλη συμπεριφορά.

Κατέληξε ύβρις προς το Πνεύμα (τους θεούς) στο οποίο αντιτάχθηκε μειώνοντάς το και προσπαθώντας να εξαλείψει την ισχύ του. Έστρεψε δηλαδή την υλική ισχύ εναντίον της πνευματικής, προκαλώντας ανισορροπία αφού προσπάθησε να μειώσει τη μια όψη του ίδιου πράγματος (συγκεκριμένα της ισχύος) εξυψώνοντας την άλλη και μάλιστα την κατώτερη προς την ανώτερη. Φυσικά επενέβησαν οι θείοι νόμοι (οι Κένταυροι) με εντολή της αρχής-πηγής τους (θεία οντότητα) να επιβάλλουν την τάξη και ισορροπία αφανίζοντας την εστία μολύνσεως, ή

μάλλον φέροντάς την στην αρχική της κατάσταση, αφού με τη νέα της μορφή είχε ισχυροποιηθεί τόσο ώστε η ίασή της ή εξαφάνισή της ήταν αδύνατη.

Δεν είναι ο δύσκολος και τραγικός θάνατός του Καινέα ό,τι χειρότερο, αλλά η μετά θάνατον επιστροφή του στη γυναικεία μορφή, στην αρχική του κατάσταση. Ό,τι φαινομενικά κέρδισε, το έχασε γιατί ποτέ δεν το κατέκτησε πραγματικά και με σωστή διαδικασία. Εξ άλλου ας μην ξεχνάμε πως η όλη ιστορία, η απόκτηση δηλαδή αυτής της τρομερά μεγάλης ισχύος και (μόνο) εμπειρικής γνώσης, ξεκίνησε με δόλιο υπολογισμό και άρνηση της αγάπης, έστω και αν αυτή εκφραζόταν σε κάποιο χαμηλότερο επίπεδο, με την ερωτική διάθεση του Ποσειδώνα.

Σε πάρα πολλές σκέψεις μπορεί να οδηγηθεί κανείς μελετώντας το μύθο του Καινέα και ίσως αντιληφθεί και άλλα πράγματα που δεν είναι ορατά εκ πρώτης όψεως.

Δίκαια θα αναρωτηθεί κανείς: Όντως τόσο δύσκολη ήταν η εξόντωσή του από τους Θεούς; Δεν υπήρχαν άραγε άλλοι τρόποι εκτός από το σφίνωμα του μέσα στη γη, να επιφέρουν το θάνατό του; Έπρεπε να μεσολαβήσουν οι Κένταυροι για την κάθαρση του μιάσματος; Ναι! Το Θείο επεμβαίνει επιφέροντας τάξη και ισορροπία με μια ενδιάμεση κατάσταση που έχει θεσπίσει, τους Νόμους! Βεβαίως, θα μπορούσαν να τον ρίξουν στη θάλασσα να πνιγεί. Στη θάλασσα, να τελειώσει στην αγκαλιά

του Ποσειδώνα, από εκεί που ξεκίνησαν όλα. Όμως η θάλασσα, το υγρό στοιχείο, αντιστοιχεί στην ψυχή και ο Καινέας σαν γνήσιος αντιπρόσωπος της ύλης, έπρεπε να αφανισθεί μέσα στη φύση του, το υλικό στοιχείο, στην πρωταρχική ακατέργαστη μορφή του.

Διασταυρώνοντας την ιστορία του Καινέα με αυτήν του Τειρεσία διακρίνουμε τις εκ διαμέτρου αντίθετες διαφορές.

Ο Θηβαίος μάντης εν αντιθέσει με το βασιλιά των Λαπιθών, εξελίχθηκε και έλαβε σαν έπαθλο της εξελικτικής του πορείας μακροζωία και το χάρισμα της μαντικής τέχνης. Ολοκλήρωσε εν ζωή την εξελικτική του πορεία επιστρέφοντας στο πρωταρχικό του φύλο αφού εξισορρόπησε της δυαδικές ιδιότητές του με συγκεκριισμό Σοφίας και Αγάπης.

Στον αντίποδα αυτού του μύθου έχουμε την ακριβώς αντίθετη περίπτωση της βασιλόπαιδος των Μαγνησίων, της Καινής, που λειτούργησε μονόπλευρα, χρησιμοποιώντας δόλο αντί αγάπης, με μονομερές ενδιαφέρον για την υλική της υπόσταση, έτσι ώστε δεν ολοκλήρωσε την εξελικτική της πορεία και επέστρεψε στο αρχικό της φύλο όχι εξελισσομένη εν ζωή, αλλά μετά θάνατον, λόγω αναγκαστικής επιστροφής στο πρωταρχικό στάδιο εκκίνησης.

Ο μεν πρώτος διέβη επιτυχώς την ατραπό της

εξελικτικής πορείας φθάνοντας στον στόχο, η άλλη εξόκειλε με ολέθρια γι' αυτήν αποτελέσματα.

Ας δούμε όμως τί σημαίνει το όνομα της ηρωίδας του μύθου και μετέπειτα ανδρειωμένου πλην φαύλου ήρωα Καινέα. Σαν νεανίς αναφέρεται αλλού ως Καινή και αλλού ως Καινίς που έχουν και τα δύο την ίδια έννοια, αλλά μάλλον θα λάβουμε σαν σωστότερη την ονομασία Καινή γιατί έτσι καλείται το θηλυκό γένος του επιθέτου καινός που σημαίνει αυτόν που παρουσιάζεται ή γίνεται για πρώτη φορά, κοινώς τον καινούργιο. Κατά το LID-DELL SCOTT *ἐάειν* σημαίνει νέος, πρόσφατος, αλλά και νέος παράδοξος. Στα αρχαία ελληνικά το επίθετο καινός αναφερόταν σε άψυχα αντικείμενα ή καταστάσεις, ενώ για έμψυχα όσο και για καινούργια πράγματα χρησιμοποιούσαν το επίθετο νέος. Ας σημειωθεί ότι η λέξη καινούργιος, από το αρχαίο καινούργης, σήμαινε αρχικά τον "πρόσφατα κατασκευασμένο". Ο μύθος λοιπόν αναφέρεται σε μια νεοεμφανιζόμενη παράδοση κατάσταση, σε κάτι "καινόν". Αξιοπεριέργο είναι ότι διαβάζοντας κανείς την ετυμολογία της λέξης, βλέπει ότι το θέμα της *kan- παραβάλλεται με το σανσκριτικό kanya που (ασχέτως από τις προσωπικές απόψεις κάθε ενός γι' αυτή τη δημιουργηθείσα γλώσσα) σημαίνει "κορίτσι".

Άλλο περιέργο των ονομασιών του πρωταγωνιστή του μύθου και άξιον απορίας είναι το γιατί η Καινή ή Καινίς όταν απέκτησε το ανδρικό της φύλο δεν ονομάστηκε Καινός αλλά Καινεύς;

Ίσως ανατρέχοντας κανείς στις "ΣΗΜΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ" όπως τις κατατάσσει ο Ηλίας Τσατσόμοιρος στην αποκωδικοποίηση του Ελληνικού Αλφαβήτου να βρει κάποια απάντηση που ταυτίζεται με την όλη εξέλιξη του μύθου.

Για παράδειγμα, εκ πρώτης όψεως μπορεί να εξαχθεί το εξής:

Η πρωταρχική γυναικεία ονομασία του ήρωα ΚΑΙΝΗ δίνει την έννοια:

Κ (διαχωρίζει, κράτος) Α (άνθρωπος - Αρχή) Ι (οξύς, κατευθύνει) Ν (διανέμει) Η (φωτεινότητα)

Δηλαδή η δύναμη που διαχωρίζοντας κάτι (πρόσφατα κατασκευασμένο ή αποσπασμένο) από την αρχή, το κατευθύνει και διανέμει στη φωτεινότητα (στο χώρο που φωτίζεται). Το ίδιο σημαίνει και το αρσενικό ΚΑΙΝ-ΟΣ όπου το Ο (πας χώρος-έκταση) και Σ (σειείν-σήμα).

Έννοια που ταυτίζεται με την ιδέα του νεοπαρουσιαζόμενου, του καινούργιου.

Η μετατροπή όμως του ΚΑΙΝΟΣ σε ΚΑΙΝΕΥΣ, βάση των νοηματικών προεκτάσεων που έχουν τα ψηφία ΕΥ αντί του Ο της νέας κατάληξης Ε (εγκαθιστώ) και Υ (ύβρις) λαμβάνει διάφορη νοηματική έννοια που ταυτίζεται με τα δρώμενα από τον νεοσχηματισθέντα ήρωα. Είναι η από την Αρχή διαχωρίζουσα κάτι δύνα-

μη, το οποίο κατευθύνει και διανέμει εγκαθιστώντας το ως ύβριν.

Ίσως, όπως εξάγεται από την ανάλυση αυτή, εάν η Καινή εξελισσόταν να μετονομαζόταν σε Καινό. Όμως με τη συμπεριφορά της ό,τι κατόρθωσε με την ισχύ-δύναμή της να αποσπάσει από την Αρχή, αντί να το κατευθύνει και διανέμει σωστά βάση της φωτεινής αλήθειας, το κατεύθυνε εναντίον της σαν ύβρη. Έτσι (ορθά) ονομάστηκε Καινεύς.

Η αλλαγή φύλου τελικά δεν είναι τόσο καινή υπόθεση της ανθρωπότητας. Είναι παμπάλαια και ας μην είχε τελειοποιηθεί η χειρουργική επιστήμη όσο σήμερα. Έψαξα μήπως βρω και άλλες παρόμοιες περιπτώσεις αλλαγής φύλου μέσα στα εξάισια ελληνικά μυθολογήματα. Προς το παρόν αυτές οι δυο περιπτώσεις είναι οι μοναδικές που εντόπισα. Βέβαια προς μεγάλη μου έκπληξη ανακάλυψα και την ενδιάμεση κατάσταση των δύο αυτών μύθων. Δεν πρόκειται για πραγματική αλλαγή φύλου, αλλά για μια φαινομενική αλλαγή που αφορά μόνο στην εμφάνιση και μάλιστα ενός ζεύγους, του Ηρακλή και της Ομφάλης. Έτσι συμπληρώνεται στη μυθολογία μας και η τριαδική εκδήλωση μιας κατάστασης. Πέρα λοιπόν από τους δύο ακραίους και αντιθετικούς μύθους που εναρμονίζονται κάτω από το νόμο της δυαδικότητας, έχουμε και την ενδιάμεση εξιστόρηση η οποία συντελείται από στοιχεία των δύο ακραίων παραγόντων (εξιστορήσεων) χωρίς εν τούτοις να είναι όμοια με αυτές, αλλά παραμένοντας διάφορη και αυτόνομη.

Η περιέργη αυτή ιστορία ενέχει καταστάσεις τραβασί σε όλο τους το μεγαλείο. Όμως πριν προχωρήσουμε ας εξηγήσουμε καλύτερα την έννοια αυτής της παρεξηγημένης ξένης λέξης που κυριολεκτικά σημαίνει υιοθέτηση αλλαγής ρούχων ατόμου ενός φύλου με ρούχα ή και συμπεριφορά του άλλου φύλου για διάφορους λόγους, όπως απόκρυψη του πραγματικού φύλου ή και απλό μασκάρεμα. Παράγεται από τις λατινικές λέξεις trans (δια-, διασύνδεση δύο ακραίων στοιχείων) και vestis (ένδυμα). Οπότε έχουμε να κάνουμε μόνο με αλλαγή ενδυμάτων και τίποτε άλλο. Έτσι λοιπόν και ο Ηρακλής με την Ομφάλη άλλαξαν ρούχα κατ' άλλους ευκαιριακά, κατ' άλλους κάθε βράδυ κατά τη διάρκεια της μονοετούς ή τριετούς συμβίωσής τους, όταν την υπηρετούσε σαν αγορασμένος σκλάβος της για να εξιλεωθεί από το φόνο του Ίφιτου. Φαντασθείτε τον Ηρακλή να τριγυρνά με τα βασιλικά αραχνοϋφαντα πέπλα της Λυδής βασίλισσας (αναφέρεται ότι μέχρι και μανικιούρ του έκαναν οι σκλάβες της Ομφάλης) και αυτή να κυκλοφορεί τσίτσιδη φορώντας τη λεοντή και κρατώντας το τεράστιο ρόπαλο του ήρωα. Πλάκα θα είχε! Πέρα όμως από την πλάκα, κάποιο νόημα έχει κι αυτή η μυθολογική αναφορά.

Αυτό θα μας απασχολήσει μελλοντικά γιατί πολλά

Στά πικνά δάση, στά βουνά καί στά φαράγγια τῆς Θεσσαλίας, τριγυρνοῦσαν οἱ Κένταυροι, ὄντα τερατόμορφα, μισοί ἄνθρωποι μισοί ἄλογα. Ἄγριοι, ἀκαλίνωτοι καί καταστροφικοί, σκορποῦσαν τόν τρόπο στούς ἀνθρώπους. Στά μέρη τῆς Θεσσαλίας ζοῦσαν καί οἱ Λαπίθες, γιγαντοκόρμοι καί γενναῖοι, πού ἔρχονταν πολλές φορές σέ σύγκρουσι μέ τούς συντοπίτες τους Κενταύρους. Στήν εἰκόνα, δύο Κένταυροι ὁρμοῦν στόν βασιλῆα τῶν Λαπιθῶν Καινέα μέ δένδρο καί ἀγκωνάρι. Ἕνας Λαπίθης, δεξιά, προβλέποντας πιά τήν ἦττα, ἐγκαταλείπει τόν ἀγῶνα. (Ερυθρόμορφος κρατῆρας, Γύρω στό 500-490 π.Χ. Νεάπολη, Museo Nazionale Archeologico)

κρύβονται όχι μόνο στους δώδεκα άθλους του Ηρακλή (με τους οποίους εξ άλλου έχουν ασχοληθεί αρκετοί), αλλά και στις διάφορες μικρότερες περιπέτειες του ημίθεου ήρωα. Εξ άλλου, προσεγμένη εξέταση αυτής της μεταξύ των δύο ήδη γνωστών μας μύθων (του Τειρεσία και της Καινής) κατάστασης, σίγουρα θα μας οδηγήσει στον συνδυαστικό κρίκο.

Σημ.: Σεβόμενος τις προσωπικές δοξασίες κάθε αναγνώστη δηλώνω ότι η σκωπτικότητα που αναφαιίνεται σε σημεία της αφήγησης ουδόλως ενέχει βλάσφημη θέση αλλά χρησιμοποιείται για να είναι ευανάγνωστο το κείμενο και προσιτό σε περισσότερους αναγνώστες τους οποίους απωθεί συνήθως ένα στεγνό "διδασκτικό" κείμενο.

Χάριν του ύφους της αφήγησης χρησιμοποιήθηκαν κάποιες ξενικές ή ξενόφερτες λέξεις. Ευχή είναι σύντομα η γλώσσα μας να καθαρήσει από τα περισσότερα αυτά εξωγενή στοιχεία. Έως τότε όμως καλό είναι να διαχωρίζουμε αυτές τις λέξεις και να γνωρίζουμε τη σημασία και την προέλευσή τους.

Πεσκέσι: τούρκικη λέξη που σημαίνει δώρο που αποτελείται κυριολεκτικά από φαγώσιμα. Κατ' επέκταση σημαίνει και κάθε τυχαίο απόκτημα, ό,τι καλό αποκτάται ξαφνικά, χωρίς προσπάθεια.

Φρεσκάρω: ιταλικής προέλευσης λέξη που σημαίνει δροσίζω και κατ' επέκταση ανανεώνω, επαναφέρω στην αρχική καλή κατάσταση.

Εξπέρ: γαλλική λέξη προερχόμενη από το λατινικό expertus = δοκιμάζω, αποπειρώμαι και σημαίνει τον εμπειρογνώμονα.

Σεξ: προέρχεται από το λατινικό sexus = φύλο και κατέληξε να σημαίνει την ερωτική πράξη και ό,τι σχετικό με αυτήν.

Τσαντίλα: από τούρκικη λέξη που σημαίνει συγκρούομαι και εννοεί την κατάσταση μεγάλου εκνευρισμού ή οργής που προκαλείται από πείραγμα ή κακή συμπεριφορά τρίτου.

Μούντζα (μουντζώνω): προέρχεται από τη μεσαιωνική λέξη "μουντός", που με τη σειρά της ανάγεται, κατά μια εκδοχή, στο σλαβικό moniti = θολός, σκοτεινός. Πρόκειται για τη γνωστή προσβλητική ή υβριστική χειρονομία η οποία προέρχεται από τη βυζαντινή συνήθεια να αλείφουν με ανοιχτή παλάμη γεμάτη καπνιά τα πρόσωπα ανθρώπων που διαπομπεύονταν.

Σκαμπρόζικο: από το ιταλικό scabroso = τραχύς, ανώμαλος και σημαίνει αυτό που έχει χαριτωμένο ερωτικό και σκανδαλιστικό περιεχόμενο.

Κανγάς: τούρκικη λέξη που σημαίνει έντονη φραστική αντιπαράθεση που εκδηλώνεται υψηλότονα με εκδηλώσεις οργής και που μπορεί να περιλαμβάνει και ξυλοδαρμό.

Τζοβαίρι: τούρκικη λέξη που αναφέρεται για κάθε κόσμημα και ιδιαίτερα για κοσμήματα φτιαγμένα από πολύτιμες πέτρες.

Μπράτσο: πρόκειται για αντιδάνειο του ελληνικού "βραχίονα" που στα ενετικά έγινε "brazzo".

Γάζα: αποστειρωμένο αραγνοϋφαντο βαμβακερό ύφασμα για φαρμακευτική χρήση, αλλά και κάθε διαφανές ύφασμα αραιής ύφανσης από μετάξι, λινό ή βαμβάκι. Οφείλει την ονομασία του στην πόλη Γάζα όπου καλλιεργείτο βαμβάκι και λινάρι.

Τσιρότο: παρ' ότι προέρχεται από το ιταλικό cerotto, πρόκειται για αντιδάνειο από το ελληνικό "κηρωτόν" και σημαίνει έμπλαστρο με επίστρωμα κεριού.

Τσακίρ κέφι: τούρκικη έκφραση που σημαίνει κατάσταση έντονης ευφορίας και ελαφράς μέθης.

Μπρούσκο: ιταλική λέξη που σημαίνει κρασί δυνατό και στυφό στη γεύση.

Γλέντι: λέξη τούρκικης προέλευσης που σημαίνει έντονη διασκέδαση με φαγοπότι και χορό.

Μανικιούρ: ελληνικά λέγεται ονυχοκομία και αφορά στην περιποίηση των νυχιών των χεριών. Πρόκειται για γαλλική λέξη που προέρχεται από τα λατινικά manus = χέρι και cura = φροντίδα.

ΤΟ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ ΕΟΡΤΑΖΕΙ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ ΚΑΙ ΕΙΘΩΤΑ ΤΙΣ ΜΕΓΑΛΕΣ ΦΥΕΙΚΕΣ ΕΟΡΤΕΣ ΙΣΗΜΕΡΙΕΣ ΚΑΙ ΗΛΙΟΣΤΑΣΙΑ - ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙ Ο Ν Ο Μ Α Τ Ο Δ Ο Σ Ι Ε Σ

Ἡ συντροφία τῶν φίλων τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν Ὀνομάτων Καταγγέλλει δημόσια τὴν συνεχιζόμενη τὰ τελευταῖα 1800 χρόνια, πολιτικὴ μίσους καὶ φθορᾶς εἰς βάρος τῆς πανάρχαιας πατρώας κληρονομίᾶς τῶν Ἑλλήνων.

Σᾶς προτείνει νὰ υἱοθετήσετε καὶ νὰ προβάλλετε στό περιβάλλον σας ἕνα ἀρχαῖο ἑλληνικὸ ὄνομα. Κάντε ἕνα δῶρο στὴν ὠριμότητά σας τὸ ἀξίζετε!

Μέχρι σήμερα ἔχουν τολμήσει 2000 συμπατριῶτες μας καὶ 300 ἑλληνόφυχοι τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἡ ὀνοματοδοσία εἶναι μέρος τῆς πολιτιστικῆς μας κληρονομίᾶς γι' αὐτὸ μᾶς ἀφορᾷ ἄμεσα. Πάρτε τὴν στὰ χέρια σας καὶ μεταβιβάστε τὴν στὰ παιδιὰ σας. Κάντε τὴν ἀτομικὴ σας ἀντίσταση, οἱ συλλογικοὶ ἀγῶνες κατὰ κανόνα προδίδονται. Ἡ υἱοθέτηση ἑνὸς Ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Ὀνόματος εἶναι μία ἀντίσταση χαμηλῶν τόνων ἀλλὰ ὑψηλῶν προδιαγραφῶν, σᾶς ταιριάζει.

Τὸ θέμα τῆς ὀνοματοδοσίας εἶναι σοβαρότερο ἀπὸ τὴν ἐπιστροφὴ τῶν μαρ-

μάρων, οἱ λέξεις ἀντέχουν στὸν χρόνο περισσότερο ἀπὸ τὰ μάρμαρα καὶ τώρα πού δὲν ἰσχύουν ἀπαγορευτικὲς διατάξεις ἢ ἐπανελλήνισις τῆς ὀνοματοδοσίας μας εἶναι ἀποκλειστικὰ μία δική ΣΑΣ προσωπικὴ ὑπόθεση.

Ἡ ἐπανελλήνισις τῆς ὀνοματοδοσίας θὰ ἀποτελέσει ἕνα συνδυαστικὸ κρίκο μὲ τὸ ἀποκομμένο μακρινὸ παρελθόν καὶ ἕνα ἄθραυστο ἐλαστικὸ ἱκάντα συνοχῆς τῶν ἀπανταχοῦ ἑλληνοφύχων.

Ἡ λεξιπενία ἔχει ἐπιβληθεῖ καὶ στὴν ὀνοματοδοσία μας, Γιάννης, Γιώργος, Κώστας, Βασίλης, Ἀπόστολος, ὀνομάζεται τὸ 80 τοῖς ἑκατὸ τῶν Ἑλλήνων.

**Διαλέξτε, υἱοθετήστε, τιμῆστε καὶ προβάλ-
λετε στό περιβάλλον σας, ἕνα εὖηχο,
νοηματικὸ ἑλληνικὸ ὄνομα ἀπὸ τὰ 16000
πού ἔχουν καταγραφεῖ. Εἶναι δική σας
προσωπικὴ ὑπόθεση.**

Ἄν μᾶς τὸ γνωρίσετε θὰ σᾶς προσφέρουμε τὸ ἀργυρὸ σῆμα τῆς διεθνοῦς συντροφίᾶς μας.

Ἡ ἀποψη ὅτι ἡ ὀνοματοδοσία πραγματοποιεῖται μόνο κατὰ τὸ ἱερὸ μυστήριον τοῦ βαπτίσματος δὲν θεμελιώνεται σὲ κανένα Ἀποστολικὸ ἢ Συνοδικὸ κανόνα.

**ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΔΟΣΗ
ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ
ΔΙΑΓΟΡΑΣ ΕΣΤΗΡΙΟΥ**

ΠΑΝΔΙΩΝ - ΕΡΑΤΩ - ΙΑΣΩΝ - ΙΡΙΣ - ΡΑΔΑΜΑΝΘΥΣ - ΑΡΜΟΝΙΑ - ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ - ΠΡΟΚΛΟΣ - ΙΦΙΑΝΔΕΣΣΑ

ΑΡΧΑΙΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ ΔΕΛΦΩΝ - ΘΕΡΙΝΟΝ ΗΛΙΟΣΤΑΣΙΟΝ 2002 ΜΕ ΤΟ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

Πρίν ἄρκετό καιρό ἀπεκαλύφθη, μία ἔμφυτη ἀνησυχία μου, νά ἀπαντήσω σέ πολλά ἐρωτήματα. Ἐρωτήματα ἀδυσώπητα πού μοῦ τρυποῦν τό κεφάλι, τριγυρίζουν διαρκῶς στό μυαλό μου καί ζητοῦν ἀπαντήσεις.

Περιπλανώμενος ταξιδευτής, προσπαθοῦσα νά ἀνακαλύψω τήν ἀτραπό πού θά μέ ὁδηγοῦσε στήν γαλήνια ἀγκάλη.

Ξεκινᾶμε ἀπό μία σκοτεινή ἄβυσσο καί μετά ἀπό ἐννεάμηνες διεργασίες σέ ἓνα ὀργανικό ἄντρο ἐμφανιζόμαστε στό φῶς.

Ἀρχικά τά πάντα μᾶς φαίνονται ἄγνωστα καί πολύ δύσκολα. Μολονότι ἀκοῦμε, βλέπουμε, αἰσθανόμαστε, δέν ἔχουμε πραγματική συνείδηση τῶν γεγονότων.

ΠΑΝΔΙΩΝ

Ἡ φύση ὅμως πού προνοεῖ, παρὲς χεῖ τίς ἀσφαλι-στικές ἐκεῖνες δικλεῖδες πού θά μᾶς καθοδηγήσουν καί θά μᾶς προστατέψουν τήν ἐπικίνδυνη αὐτή περίοδο.

ΠΑΝΔΙΩΝ Μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου ἐγκληματίζόμαστε καλύτερα ἐνῶ ἀποκοιτούμε καθημερινά καινούριες

ΠΑΝΔΙΩΝ δυνατότητες μέσα ἀπό βιωματικές ἐμπειρίες πού παρουσιάζονται

ΠΑΝΔΙΩΝ ἐμπρός μας. Σάν ἀδελφάγο σ φ ο υ γ γ ἄ ρ ι

ΠΑΝΔΙΩΝ ἀπορροφοῦμε τά πάντα χωρίς νά κατέχουμε τήν διακριτική

ΠΑΝΔΙΩΝ ἱκανότητα τοῦ τί πρέπει νά πάρουμε καί τί νά ἀπορρίψουμε.

Κοινωνικοποιούμεστε σχετικά εὐκολα, χρησιμοποιοῦντας ὡς κύριο καί βασικό ἐφόδιο τό ΛΟΓΟ. Βρισκόμαστε μόλις στήν ἀρχή! Σιγά-σιγά παρατηροῦμε τά πράγματα νά ἀλλάζουν γύρω μας. Ἀπό τόν ἥλιο περνᾶμε στήν Σελήνη καί ἀπό τό νυχτερινό σκοτάδι στό ἡμερήσιο φῶς. Ἀπό τό ζεστό καλοκαίρι φτάνουμε στό βροχερό χειμῶνα καί ἀπό τήν ἀνθισμένη ἀνοιξη στό μελαγχολικό φθινόπωρο.

Ὅλα ἀλλάζουν καί ἀλλάζουν ἔτσι... ἀπλά..

Ἔτσι σέ ἓνα πιθάρι βαθύ τό σταφύλι ξεραίνεται καί στό καμπαναριό μᾶς συκιᾶς κιτρινίζει τό μῆλο.

Ἔτσι μέ μία γραβάτα φανταχτερή

Στήν τέντα τῆς κληματαριᾶς τό καλοκαίρι ἀνασαίνει

Ἔτσι κοιμᾶται ὁλόγυμνη μέσα στίς ἄσπρες κερασιές μία τρυφερή μου ἀγάπη

Ἔνα κορίτσι ἀμάραντο σά μυγδαλιάς κλωνάρι

Μέ τό κεφάλι στόν ἀγκῶνα τῆς γερίτῃ καί τήν παλάμη πάνω στό φλουρί τῆς

Πάνω στήν πρωϊνή του θαλπωρή ὅταν σιγά-σιγά σάν τόν κλέφτη

Ἀπό τό παραθύρι τῆς ἀνοιξης μπαίνει ὁ αὐγερινός νά τήν ξυπνήσει!

Ὅλα ἀλλάζουν γύρω μας καί μαζί μέ αὐτά ἀλλάζουμε καί ἐμεῖς. Ἀλλάζουμε ἐξωτερικά καί ἐσωτερικά. Τά παιδιά περνοῦν στήν ἐφηβεία καί κατόπιν γίνονται Κοῦροι καί Κόρες.

Στή θέση τῶν αἰσθημάτων ἐπικρατοῦν τώρα τά συναισθήματα.

Ὁ Ἑρωτας κυρίαρχος παρουσιάζεται γλυκύτατος καί λιγοστός, εὐαίσθητος καί ἀκαταμάχητος.

Ἡ Φύση ἐπεξεργάζεται ἡδονικά τοὺς χυμούς τῆς ἀναζητῶντας περιχαρῆς τήν ἀποκομιδή τῶν καρπῶν.

Καθώς ἡ πορεία μας συνεχίζεται, ἀρκετές φορές βρισκόμαστε μπροστά σέ διλήμματα. Πρέπει νά διαλέξουμε ποῖο δρόμο θά ἀκολουθήσουμε καί ποιόν θά ἀφήσουμε. Πρόκειται νά συναντήσουμε ἐμπόδια, δύσβατα μονοπάτια, τοίχους ψηλούς πού μᾶς κρύβουν τή θέα.

Σκοπός μας εἶναι νά κατανοήσουμε τόν μεγάλο ἐχθρό, τόν ἴδιο μας τόν ἑαυτό. Μέ αὐτόν ἔχουμε νά παλέψουμε στά μαρμαρένια ἀλώνια τῆς ζωῆς. Ἀντίπαλός μας εἶναι τά πάθη μας, ὅπως ἡ βαριά σιδερένια μπάλα δεμένη στό πόδι τοῦ φυλακισμένου, ἔτσι ἡ ἐγωπαθῆς μας ὕλη ἐμποδίζει τήν ἀπελευθέρωσή μας. Σειρήνες ὑπάρχουν παντοῦ, ὅμως ΝΟΥΣ ΟΡΑ καί ΝΟΥΣ ΑΚΟΥΕΙ. Καθῆκον μας εἶναι νά προσπαθήσουμε. Ἡ ἀποτυχία ἄς μή μᾶς ἀποθαρρύνει.

Δέν ὠφελεῖ τό παράπονο Ἴδια παντοῦ θά' ναι ἡ ζωὴ μέ τό σουραῦλι τῶν φιδιῶν στήν χώρα τῶν φαντασμάτων

Μέ τό τραγούδι τῶν ληστῶν στά δάση τῶν ἀρωμάτων

Μέ τό μαχαίρι ἐνός καμποῦ στά μάγουλα τῆς ἐλπίδας

Μέ τό μαράζι μᾶς ἀνοιξης στά φυλλοκάρδια τοῦ γκιῶν

Φτάνει ἓνα ἀλέτρι νά βρεθεῖ καί ἓνα δρεπάνι κοφτερό σ' ἓνα χαρούμενο χέρι

Φτάνει ν' ἀνθίσει μόνο

Λίγο σιτάρι γιά τίς γιορτές λίγο κρασί γιά τήν θύμνηση λίγο νερό γιά τήν σκόνη...

Ἔτσι μετά ἀπό ἐπαναλαμβανόμενες προσπάθειες γινόμαστε πῶς δυνατοί.

Ἡ σκέψη μας ἀλλῶστε περιέχει τήν φλόγα πού φύσηξε ὁ Προμηθεὺς ἐντός μας.

Τότε θά καταφέρουμε νά ἀναμετρηθοῦμε μέ τά μέταλλα.

Τό ἰσχυρότερο μέταλλο εἶναι ἡ ψυχὴ μας καί σάν ἀλχημιστές καλούμαστε νά τό μετουσιώσουμε σέ

χρυσό.

Οἱ πρόγονοί μας, μέσα ἀπό τήν βαθιά γνώση πού κατεῖχαν, εἶχαν ἀνακαλύψει τό δρόμο πού ὁδηγεῖ στό ΤΕΛΟΣ. Τέλος πού δέν σημαίνει τό πέρας ἀλλά τελείωση.

Ὁ δρόμος αὐτός περνοῦσε ἀπό τά Μυστήρια. Ὁ σεβασμός καί ἡ ἀγάπη πρὸς τήν φύση ἐδεικνυν τά σημάδια. Ἡ ἐναρμόνιση μέ τόν παγκόσμιο ρυθμό ἦταν τό ζητούμενο.

Τά Μυστήρια σκοπὸ εἶχαν νά προετοιμάσουν τήν ἔλευση (Ἐλευσίς) τῆς τελειότητας. Δίδασκαν τόν συμβολικό θάνατο δηλαδή τόν τρόπο ἀπελευθέρωσης τοῦ ατόμου διὰ μέσου τῆς ἀγνότητας.

Αἰῶνες ἐπὶ αἰῶνων αὐτά κρατοῦσαν ζωντανό τό δέντρο τῆς γνώσης.

Ἡ γνώση μεταφερόταν ἀπό γενιᾶ σέ γενιᾶ καί ἀπό στόμα σέ στόμα.

Τό μήνυμα δινόταν στὸν ἄξιο πούμπούσε νά τό ἐγκαθιδρύσει βαθιά μέσα του, στήν καρδιά καί τὸν νοῦ του. Ὁ καθένας ἦταν τό χωράφι πού φυτευόταν ὁ σπόρος. Ὅσο πῶς γόνιμο ἦταν, τόσο πῶς πολλοὺς καρπούς προσέφερε. Καί πραγματικά ὑπῆρχαν πολλά κάρπιμα χωράφια.

Ὁ πολιτισμός ἔφτασε στό ἀπόγειό του.

Ἀλλὰ ἦρθαν δισεκατοῖ καιροί.

Τό φῶς παρουσιάστηκε στά ὄμματα τῶν ἀμυήτων πού δένμποροῦσαν νά νοήσουν τό μεγαλεῖο.

Ἡ ἀλαζονεία ὕψωσε τά τείχη καί ἡ ὕβρης διασπάθισε τό μέτρο.

Τό πανάρχαιο δέντρο ξεριζώθηκε συθέμελα καί ὁ ὁμφάλιος λῶρος πού ἔνωνε τόσους αἰῶνες ἀποκόπηκε βάνουσα.

Ὡκεανοὶ αἵματος πάφλαζαν τήν ὀργή τους καί ὁ πόνος σίγησε τήν πηγή.

Ἡ ἱερὴ φλόγα ἀποκοιμήθηκε στά μακάρια ὀνειράτά της.

Τό λευκὸ ἀντικαταστάθηκε μέ τό γκριζό.

Γιὰ τό χαμό δέ μίλησε κανεὶς.

Ποιὸς ἄκουσε καταμεσήμερα

τό σύρσιμο τοῦ μαχαιριοῦ στήν ἀκονόπετρα;

Ποιὸς καθάλαρνης ἦρθε

μέ τό προσάναμμα καί τό δαυλό;

Καθένας νίβει τά χέρια του καί τά δροσίζει.

Καί ποιὸς ξεκοίλιασε τή γυναῖκα τό βρέφος καί τό σπύτι;

Ἐνοχος δέν ὑπάρχει, καπνός.

Ποιὸς ἔφυγε χτυπῶντας πέταλα στίς πλάκες;

Κατάργησαν τά μάτια τους, τυφλοί.

Μάρτυρες δέν ὑπάρχουν πιά, γιὰ τίποτε.

Ἡ συνωμοσία τῆς σιωπῆς ἐπιτελέστηκε.

Σάν ποταμός κυλήσανε τά χρόνια.

Ὅπως τυφῶνας κύθηκαν τά ὄρνεα, σάν καταιγίδα χτύπησαν οἱ ἀκρίδες.

Κι ἀφοῦ ἀπομυζήσανε τό αἷμα μας, ἀφοῦ κόρτασαν ἀπ' τά σπλάχνα τῶν κοιλιῶν μας, τόσα κορμιά ριγμένα στίς μυλόπετρες, διαστρέβλωσαν τά πάντα στό μυαλό μας.

Βαθὺ σκοτάδι σκέπασε τὸν οἶκο μας.

Ἀπελπισμένα μοναχός, ζητῶ στήν ἄβυσσο νά δώσω μία μορφή καί τό κενὸ στήνοντας γέφυρες νά ἐνώσω.

Ἀναπολῶντας τό χαμένο μεγαλεῖο, ψηλαφητὰ νά προσεγγίσω προσπαθῶ, μίαν ἀλήθεια πλακωμένη στά συντρίμια καί προσδοκῶ νά διαπεράσει τό σκοτάδι μία ἀχτίδα ἔστω ἀπὸ μία περαστική πυγολαμπίδα.

Εἶναι πικρὸ μὰ πῶς νά μεταλαμπαδεύσω τήν ἀλήθεια;

Ποῦ πῆγε ἡ μέρα ἡ δίκονη πού εἶχε τά πάντα ἀλλάξει;

Δέ θά βρεθεῖ ἓνας ποταμός νά' ναι γιὰ μᾶς πλωτός;

Δέ θά βρεθεῖ ἓνας οὐρανός τῇ δρόσο νά σταλάξει γιὰ τήν ψυχὴ πού νάρκωσε κι ἀνάθρεψε ὁ λωτός; Στήν πέτρα τῆς ὑπομονῆς προσμένουμε τό θάμα πού ἀνοίγει τά ἐπουράνια κι εἶν' ὅλα βολετά προσμένουμε

τόν ἄγγελο σάν τό πανάρχαιο δράμα τήν ὥρα πού τοῦ δειλινοῦ χάνονται τ' ἀνοικτὰ τριαντά-φυλλα...

Ὅχι δέν μέ διακατέχει κανένας πεσιμισμός γιὰ τό μέλλον τοῦ ἀνθρώπου.

Σκέφτομαι μόνο, πῶς σέ τοῦτο τὸν τόπο ὅπου πίσω ἀπὸ κάθε βράχο, μέσα σέ κάθε σπηλιά ἢ λόχμη κατοικοῦν ἐφήβιοι μῦθοι.

Δέν μπορεῖ λοιπόν, κάποια νύχτα στὸν Κιθαιρῶνα, τῇ σιγῇ θά ταραξοῦνε πάλι ἄγρια ποδοβολητὰ, ἀπὸ τίς μανιασμένες ὀπλές τοῦ Πάνα καί συνοδεῖες ζωτικῶν μέ νεραΐδες ροβολῶντας στίς πλαγιές θά λικνίζονται στό ρυθμὸ τοῦ αὐλοῦ καί τῆς λύρας. Ἀφυπνισμένες Μοῦσες στά Πιέρια καί τὸν Ἑλικῶνα θά στέλνουν ἀπαστράπτουσες μελωδίες στά σύμπαντα. Τότε στό Πήλιο παντοδύναμοι Κένταυροι θά συντρίψουν τά τείχη καί θά ἀνοίξουν ξανά ἓνα πέρασμα στοὺς ἀναγεννημένους Ἀργοναῦτες.

Ἀφουγκραστεῖτε ἀδελφία.

Στό καρνάγιο ὁ Ἄργος σμιλεῦει σκαρί.

Στόν ὀρίζοντα φάνηκε μονοσάνδαλος ἄντρας.

**Σιμώνει ἡ μέρα, πού ἡ Ἀργώ
θά φουσκώσει πανιά.
Στόν καθένα μας πρέπει**

Ο Πλάτωνας λέει ότι, η "Γνώση είναι Ανάμνηση", γι' αυτό και εμείς σήμερα θα ταξιδέψουμε με τις αναμνήσεις μας στην διατροφή, στην ιστορία της επιβίωσης και της εξέλιξης της ανθρώπινης φυλής.

Ο Σ. Νάγος στην εισαγωγή του βιβλίου του *Περί τροφής και ακρεοφαγίας* αναφέρει ότι:

"Η ανθρωπότης εν τω συνόλω αυτής λαμβανομένη, διατρέχει τροχίαν προϊούσαν, της οποίας η μεν αφετηρία ήρξατο από καταστάσεως ατελεστάτης, σχεδόν κτηνώδους, η δε επέκτασις αυτής φέρει ταύτην βαθμιαίως εις επίπεδα υψηλότερα. Η αρχική ατέλεια του ανθρωπίνου γένους έρριψε τούτο εις χαώδη κατάστασιν, εν η και νυν έτι ευρίσκεται, εξ ης δεν δύναται να διακρίνει την ευρείαν λεωφόρον, την διαγραφείσαν υπό της φύσεως δια το ανθρώπινο πνεύμα και άγουσαν αυτό εις την τελειότητα και την πλήρη αυτού αποκατάστασιν".

Η εξέλιξη της ανθρώπινης προϊστορίας χάνεται στο βάθος του χρόνου. Εμφανίστηκε η εξέλιξη των ανθρωποειδών πλασμάτων πριν από 1.600 εκ. χρόνια. Η ζωή των τιτανικών αυτών οντοτήτων ήταν σύντομη, σκληρή και κτηνώδης, οι οποίοι πέθαιναν με χίλιους τρόπους. Τυχαίες μολύνσεις, παράσιτα, επιθέσεις ζώων, σπασμένα οστά, τοκετός. Η διατροφή των πρώτων αυτών ανθρωποειδών ήταν χονδροειδής από άγρια φυτά, σκουλήκια και απομεινάρια θηραμάτων των μεγάλων αρπακτικών ζώων. Πολλές φορές μάλιστα οι ίδιοι ήταν θηράματα παρά κυνηγοί ζώων, παρασίτων, μικροβίων και μολύνσεων.

Οι διατροφικές συνήθειες των πρώτων ανθρώπων αναπροσαρμόζονταν ανάλογα με τις μεταβολές της θερμοκρασίας, τις μετακινήσεις των πληθυσμών για την αναζήτηση των ζώων, τις μεταβαλλόμενες συνθήκες ζωής που άλλαζαν, την πανίδα και την χλωρίδα των διαφόρων περιοχών της γης.

Οι ατέλειωτες ώρες μοναξιάς και παρατήρησης των ανθρωποειδών αυτών όντων οδήγησαν στον έλλογο άνθρωπο που εξελίχθηκε σε κυνηγός και τροφολέκτης. Το σύστημα αποθήκευσης και συντήρησης τροφίμων όμως ήταν ανύπαρκτο. Η ανεύρεση της τροφής επομένως ήταν καθημερινή ασχολία με την ελπίδα πάντα ότι και αύριο θα εύρισκαν τροφή. Αυτός όμως ο τρόπος επιβίωσης των ανθρώπων οδήγησε στην καταστροφή και αφάνιση ολόκληρων ειδών φυτών και ζώων. Εκατοντάδες είδη που κάποτε υπήρχαν, χόρευαν και τραγουδούσαν πάνω σ' αυτή την γη, τα αποτέλειωσε ο άνθρωπος τρώγοντας τα.

Όλα αυτά οδήγησαν σταδιακά τον έλλογο άνθρωπο να φύγει από τις πυρηνικές οικογένειες και τις αγέλες και να δημιουργήσει τα πρώτα κοινόβια για μόνιμη εγκατάσταση. Η μόνιμη στέγη ήταν πλέον απαραίτητη διότι αφ' ενός οι άνθρωποι (μετά από παρατήρηση) συνειδητοποίη-

σαν ότι οι κίνδυνοι ήταν κοινοί (καιρικές συνθήκες, άγρια ζώα, άλλες άγριες φυλές ανθρωποειδών κ.τ.λ) και αφ' ετέρου η αδυναμία των γυναικών να μετακινούνται συνεχώς λόγω εγκυμοσύνης, λοχείας, μεγαλώματος παιδιών.

Το επόμενο βήμα ήταν η καλλιέργεια της γης και η εξημέρωση ζώων. Εδώ θα πρέπει να τονιστεί ότι η ανακάλυψη αυτή είναι κατάκτηση των γυναικών. Η γυναίκα ήταν αυτή που παρατηρούσε καθημερινά:

- την εξέλιξη της φύσης των άγριων φυτών, των φρούτων μέσα από την διαδικασία καρποί, σπόροι, σάπισμα σπόρων, νέα φυτά, νέα σοδειά κ.τ.λ

- την εξέλιξη των γεννήσεων των ζώων, στο μέγαλωμα τους, την πορεία τους προς το θάνατο, την συχνότητα της αναπαραγωγής, κ.τ.λ

Αρχισε λοιπόν να πειραματίζεται για να βρει τι είναι φαγώσιμο και τι όχι.

Έτσι οι διατροφικές συνήθειες αυτών των ανθρώπων αναπροσαρμόζονταν ανάλογα με τις μεταβολές της θερμοκρασίας, τις μετακινήσεις των πληθυσμών για την αναζήτηση των ζώων, τις μεταβαλλόμενες συνθήκες ζωής που άλλαζαν την πανίδα και την χλωρίδα των διαφόρων περιοχών της γης. Παράλληλα δε σταδιακά αυξανόταν το όριο ζωής των ανθρώπων μιας και τα αγαθά που έτρωγαν ήταν περισσότερο επιλεγμένα.

Αυτή την περίοδο με βάση την ανεύρεση της τροφής, έχουμε και τον πρώτο διαχωρισμό των ρόλων μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Οι άντρες συνεχίζουν να κυνηγούν και συλλέγουν άγριους καρπούς όπου και όταν βρίσκουν

Οι γυναίκες παρατηρούν, οργανώνουν τα κοινόβια που ζουν, ξεχερσώνουν και καλλιεργούν αγρούς, παρατηρούν τις εναλλαγές του καιρού ανάλογα με τις εποχές του χρόνου, δημιουργούν νέες καλλιέργειες σύμφωνα με την αντοχή των εκάστοτε σπόρων και φυτών, εξημερώνουν και εκτρέφουν ζώα και πτηνά, παράγουν αγαθά και πάνω από όλα είναι εναρμονισμένες πλήρως με τους φυσικούς νόμους.

Όπως όμως το κυνήγι και το ψάρεμα γινόταν ολοένα και περισσότερο δύσκολα, οι άντρες υποχρεώθηκαν να αναλάβουν την καλλιέργεια φυτών, φρούτων και λαχανικών καθώς επίσης και την εκτροφή ζώων και πτηνών και οι γυναίκες ανέλαβαν την οργάνωση του σπιτιού, του κοινobίου και χωριού αργότερα, την ανάπτυξη του πολιτισμού.

Έτσι οι πρωτόγονες κοινωνίες εξελίσσονται από κοινόβια σε χωριά, πόλεις, εμπορικά κέντρα με ορμητήριο πάντα την οργάνωση της γεωργίας, της κτηνοτροφίας κατ' αρχήν και μετέπειτα της οικοτεχνίας και του εμπορίου.

Ο οικονομικός προγραμματισμός των νοικοκυριών αλλάζει πλέον.

Οι άνθρωποι:

- Καλλιεργούν φυτά και δένδρα
- Εκτρέφουν ζώα και πτηνά
- Συλλέγουν τα αυγά των πτηνών για αναπαραγωγή και φαγώσιμα αγαθά
- Παράγουν γαλακτοκομικά αγαθά
- Συντηρούν καρπούς, γαλακτοκομικά αγαθά και κρέας για τις δύσκολες περιόδους, που οι καιρικές συνθήκες δεν επιτρέπουν την καλλιέργεια φυτών και τα ζώα δεν μπορούν να δώσουν τα ανάλογα αγαθά.

Όλα αυτά βέβαια είχαν ως αποτέλεσμα οι άνθρωποι πλέον να παράγουν όχι μόνο για την διαβίωση τους, αλλά και για πλουτισμό με τις όποιες συνέπειες.

Κλείνοντας αυτός ο κύκλος της εξέλιξης των ανθρώπων, άρχισε να ανοίγει ένας άλλος με θέματα όπως ποιός, πως και γιατί διαχειρίζονται την λειτουργία των κοινωνιών, ποιές θα πρέπει να είναι οι σχέσεις συνύπαρξης των ανθρώπων, της οργανωμένης συνύπαρξης ανθρώπων και ζώων, της διαχείρισης των αγαθών και της ηθικής υπόστασης της ζωής γενικότερα.

Με λίγα λόγια, μπαίνει ο ρόλος της θρησκείας, που δίνει απαντήσεις πέραν των άλλων, στα θέματα διατροφής, νηστειών και τελετουργιών, γιατί για την συγκεκριμένη περίοδο που μιλάμε, ο ιερέας, ο μάγος της φυλής, ο ιεροφάντης είναι και ο γιατρός, και ο αλχημιστής και ο πανεπιστήμονας που κατείχε την γνώση και έπρεπε με κάποιο τρόπο να την περάσει στον κόσμο επιρροής του, για το κοινό καλό. Κοινό καλό νοούνταν τα θέματα υγείας, διαχείρισης αγαθών, διαχείρισης ζώων κ.τ.λ.

Η ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ & ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Ιστορικά στοιχεία για την Ελλάδα επίσημα έχουμε από το - 5.000, ενώ ανεπίσημα αλλά δημοσιευμένα από το - 12.000 και εντεύθεν. Είναι φυσικό και επόμενο λοιπόν να μπορούμε να δώσουμε σχετικές πληροφορίες για την Ελληνική Διατροφή από την περίοδο που έχουμε γραπτά μνημεία απεικονίσεις, αγάλματα, επιγραφές, κ.τ.λ. Σε μια επιγραφή που βρέθηκε έξω από τα τείχη της φημισμένης Μυκηναϊκής Ακρόπολης που χρονολογείται περί τον 7ο με 6ο π.χ αιώνα, γίνεται αναφορά στα συμπόσια και τα συσσίτια σε διάφορες πόλεις της Αρχαίας Ελλάδας.

Τα συσσίτια της Σπάρτης ήταν μικρές ομάδες οργανωμένες από την πόλη κράτος σύμφωνα με το τελετουργικό του "Συντρώγειν" και του "Συμπίνειν". Οι ομάδες αυτές αποτελούσαν τη θεμελιώδη πολιτική θρησκευτική και στρατιωτική οργάνωση του κράτους. Τα συσσίτια της Σπάρτης έχουν συμποσιακό χαρακτήρα και αντικατο-

πτρίζουν τις πολιτικές και κοινωνικές δομές της πόλης - κράτους. Υπήρχε νομοθετημένη μεθοδολογία με λεπτομέρειες με σειρά από θρησκευτικούς και συνεστιακούς νόμους από το 7ο π.χ αιώνα που ίσχυσε μέχρι και την Ρωμαϊκή περίοδο. Η επιτροπή του εκάστοτε συμποσίου αναλάμβανε την προμήθεια των γευμάτων, το ημερολόγιο των θυσιών, τα οικονομικά θέματα, τα θέματα συζήτησης του εκάστοτε συμποσίου.

Στην Αθήνα τα πράγματα είναι διαφορετικά κατά τον Πλάτωνα, Έχουμε την διατροφή στο σπίτι και την διατροφή σε δημόσιο χώρο και σε χώρους της αριστοκρατίας που συνοδεύεται με φιλοσοφικά και κοινωνικά θέματα.

Η διατροφή στο σπίτι ακολουθεί αγαθά τα οποία καλλιεργούνται ή αποθηκεύονται ανάλογα με την εποχή και κρέατα ή ψάρια της περιοχής όπου κατοικούν.

Η διατροφή στα δημόσια δείπνα είναι άμεσα συνδεδεμένη με φρούτα, λαχανικά και καρπούς της εκάστοτε εποχής που τελείται και με μια ζωοθυσία και με την κατανάλωση του κρέατος των σφαγίων. Απαραίτητο στοιχείο των δείπνων αυτών είναι η οινοποσία. Παράλληλα δε βασικοί κανόνες για την ζωοθυσία είναι το ζώο που θυσιάζεται προς τιμήν της εκάστοτε θεότητας να είναι: αυτό που δεν μπορεί να βγάλει το χειμώνα, δεν μπορεί να αναπαραχθεί, δείχνει στοιχεία αγριότητας και επιθετικότητας ως προς τα άλλα ζώα και τους ανθρώπους. Στα δείπνα αυτά μπορούν να συμμετέχουν Δημόσια και Λαϊκά πρόσωπα από τα οποία όμως απουσιάζει ο λόγος.

Η διατροφή στα συμπόσια είναι εντελώς διαφορετική. Τα συμπόσια στην Αθήνα έχουν θρησκευτικό, διαλογιστικό, κοινωνικό και πολιτικό χαρακτήρα με έναν ιδιαίτερο κόσμο του πνεύματος και της σοφίας. Την στιγμή που προσφέρεται σπονδή και τραγουδιέται ο παϊάνας μπαίνουν οι δεύτερες τράπεζες με τα εδέσματα τα οποία έχουν αγαθά εποχής με αποχή κρέατος και "οίνον κεκραμένον" ώστε να αναδειχθούν οι διαλογικές και διαλογιστικές συζητήσεις των συμποσιαζομένων που ήταν προγραμματισμένες. Το λεξιλόγιο που χρησιμοποιείται, τα είδη της μουσικής που παίζονται, η ποίηση που απαγγέλλεται, αποκαλύπτουν το επίπεδο μιας εξαιρετικά ρυθμισμένης και αυτοσυνειδητής κοινωνίας που προάγει το πνεύμα της εποχής της και την αυτοελεγχόμενη τελετουργία της ηδονής. Δεν είναι τυχαίο αυτή την περίοδο 7ος -2ος αιώνας π.χ ότι αναπτύσσονται φιλοσοφικές και θεολογικές προσεγγίσεις, οι οποίες ένα από τα πλέον απαραίτητα στοιχεία εξέλιξης της κάθε ανθρώπινης ύπαρξης, θεωρούν την διατροφή, την άσκηση και την περιποίηση του σώματος. Εξ ου και το γνωστό γνωμικό "Νους Υγιής εν Σώματι Υγιή" του Χείλωνος.

Μεγάλη ήταν η συμβολή του Ιπποκράτη (460-350 π.χ) ο οποίος κατόρθωσε να ξεχωρίσει το φυσικό μέρος της διατροφής από εκείνο του θρησκευτικού έτσι ώστε να μπορέσει να αντιμετωπίσει ασθένειες και δεισιδαι-

μονίες της εποχής εκείνης, χρησιμοποιώντας το πείραμα και την απόδειξη.

Κατά τους Ελληνιστικούς Χρόνους ο Μέγας Αλέξανδρος και οι διάδοχοί του, διέδωσαν στον τότε γνωστό κόσμο τον Ελληνικό Πολιτισμό ο οποίος αναμείχθηκε με τα στοιχεία των λαών απ' όπου πέρασε. Έτσι ο Ελληνικός τρόπος ζωής και η διατροφή του πέρασε σε χώρες και λαούς του τότε γνωστού κόσμου. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα αφ' ενός τον εμπλουτισμό της Ελληνικής διατροφής με νέα στοιχεία (αγαθά, ήθη και έθιμα, τρόποι μαγειρέματος κ.τ.λ.) και αφ' ετέρου την αλλοίωση της αυθεντικότητας της Ελληνικής διατροφής, που ήταν εναρμονισμένη με την φύση, τα μυστήρια, την τελετουργία των συσσιτίων και των συμποσίων.

Κατά την Ρωμαϊκή περίοδο στην Ελλάδα τα συμπίσια, τα δείπνα και τα συσσίτια έχασαν την αίγλη τους και την ποιότητα τους. Μπήκαν εσωτερικοί κανονισμοί, ποινές και πρόστιμα, που ρύθμιζαν τις φιλονικίες, τα γρονθοκοπήματα και τις ύβρεις, οι οποίοι όμως ρύθμιζαν ενέργειες εκτός του χώρου του συμποσίου. Σύμφωνα με τον Florence Dupont το συμπίσιο ήταν χώρος διφορούμενος εκτός του νόμου, αλλά όχι και εκτός του κόσμου του νόμου.

Κατά τον Μεσαίωνα, στην Ελλάδα και το Βυζάντιο έχει επικρατήσει ήδη ο χριστιανισμός και βάζει τις δικές του δομές και γραμμές στη διατροφή, οι οποίες βασίζονται (συγκεκαλυμμένα) στην αρχαία ελληνική φιλοσοφία και στον αρχαία ελληνικά μυστήρια αλλά επηρεασμένες από την Ανατολή και κυρίως από Ιουδαία, Συρία και Αίγυπτο. Έτσι αρχίζουν να χάνονται στα βάθη της ιστορίας οι βασικές αρχές της βιονομίας που ήθελαν την Ελληνική διατροφή εναρμονισμένη με την φύση, το περιβάλλον, τις εποχές, τις σπονδές και τις επωδούς που προηγούνταν ή έπονταν στα αρχαία ελληνικά μυστήρια.

Στην Ευρώπη την ίδια περίοδο, η οργάνωση των κοινωνιών στηρίζεται στα λατιφούντια όπου οι γαιοκτήμονες και η εκκλησία αποφάσιζε πως θα γινόταν η νομή της τροφής. Οπότε και διατροφή χωρίζεται στην διατροφή των αγροτών που ήταν εξαιρετικά αρχαϊκή (σιτηρά, ζύθος, οίνος λάγγερο, χυμοί φρούτων, σούπες λαχανικών, πολύ λίγο κρέας, πουλερικά) ενώ των αστών και των αριστοκρατών, η διατροφή στηρίζεται στα αμυλώδη, στο κρέας και τα προϊόντα του, κηπευτικά και συλλεγμένα λαχανικά.

Η αστικοποίηση και η αστυφιλία αλλάζουν ριζικά την διατροφή των ανθρώπων συνολικά. Οι άνθρωποι αφήνουν σε μεγάλο βαθμό την απασχόληση της γης, για να ασχοληθούν με την βιοτεχνία και το εμπόριο. Αυτή η μετάβαση από την γεωργία στην μεταποίηση βάζει την παλιά γνώση, φιλοσοφία και εμπειρία που στηριζόταν στην εναρμόνιση της διατροφής με τους φυσικούς νόμους σε υποδεέστερη μοίρα. Η διατροφή διαμορφώνεται πλέον σύμφωνα με το κοινωνικό γίνεσθαι της εποχής, της περιοχής και της τεχνολογικής εξέλιξης. Η οικονο-

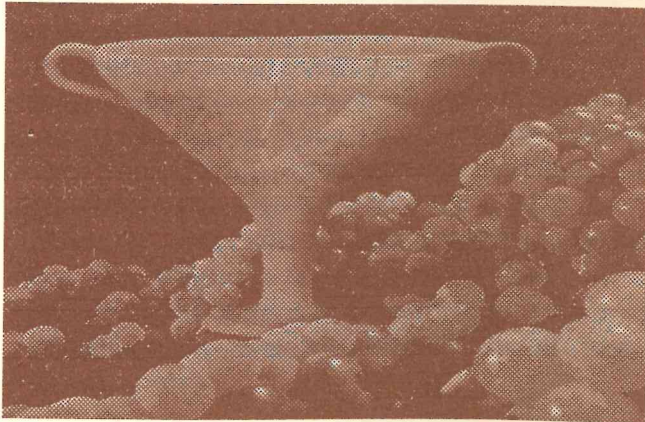
μική ευημερία για μια μερίδα κόσμου και η ανέχεια για μια άλλη διαμορφώνει νέα πρότυπα και ανταγωνιστικές σχέσεις. Ο στόχος ο οποίος ήταν η αυτοολοκλήρωση που ζητούσε τον αυτοέλεγχο, την εσωτερική αρμονία, την κάθαρση, οπισθοχωρεί μπροστά στην κοινωνική προβολή, την κοινωνική ανέλιξη, την χλιδή κ.τ.λ. Το αρχαίο ελληνικό κάλος το οποίο στηριζόταν στην γυμναστική, την καλά προσεγμένη διατροφή και την φιλοσοφία ξεχάστηκε και στην θέση του μπήκε, για μεν την αριστοκρατία τα Λουκούλλεια γεύματα για ανθρώπους με περιποιημένες ευτραφείς κοιλίτσες, για δε τα λαϊκά στρώματα η τροφή δεύτερης ποιότητας με αντίστοιχες επιπτώσεις στο σώμα και στον ψυχισμό των ανθρώπων.

Η γαλλική επανάσταση, τα νέα πολιτικά ρεύματα, η βιομηχανική επανάσταση, η ανασύσταση των κρατών της Βόρειας και Κεντρικής Ευρώπης, δημιουργούν ένα κλίμα ανταγωνισμού μεταξύ των τάξεων και η διατροφή γίνεται πλέον κοινωνικό ζήτημα. Ποιός θα φάει τι και πως αυτό διανέμεται μεταξύ των τάξεων. Έχει ήδη χαρεί πλέον διατροφή που διέπεται μέσα από τους φυσικούς νόμους, την κοσμική δύναμη και την συνειδητότητα των ανθρώπων.

Έχουμε φτάσει ήδη στις αρχές του προηγούμενου αιώνα όπου φαίνεται μια μεταστροφή στις παλιές ιδέες περί διατροφής. Τα λεπτά και γυμνασμένα σώματα που απαιτεί η εποχή, απαιτούν και άλλου είδους διατροφικές συνήθειες και τρόπο ζωής. Η διατροφή βασίζεται κυρίως σε μετρημένες ποσότητες - είδη και αναλογίες φαγητού, σαλάτας, φρούτου, ποτού και επιδορπίου. Η περιποίηση του σώματος με διάφορα καλλυντικά προϊόντα και μεθόδους massage, η γυμναστική και οι καθημερινές δραστηριότητες μπαίνουν στο καθημερινό πρόγραμμα. Το λεπτό σώμα πλέον έχει αρχίσει να γίνεται ένα από τα κυρίαρχα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου της καθημερινότητας. Έτσι αρχίζουν να οργανώνονται διάφορα κέντρα αδυνατίσματος, θεραπείας τοπικού και ολικού πάχους, γυμναστήρια, κέντρα πλαστικής χειρουργικής κ.τ.λ.

Μέσα από μια χαμένη ψυχική και σωματική ισορροπία ο άνθρωπος πληρώνει όσο-όσο για να φτιάξει ένα υγιές σώμα που θα τον βοηθήσει να ισορροπήσει τον ψυχισμό του. (στο επόμενο τεύχος η συνέχεια με πρακτικές οδηγίες διαίτας)

ΙΑΣΣΩ

Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Φυσική κοσμολογία

Τὰς περὶ φυσικῆς κοσμολογίας πλατωνικὰς ἀντιλήψεις εὐρίσκομεν εἰς τὸν διάλογον «Τίμαιον», ὅστις ἐγράφη ὅταν ὁ Πλάτων εἶχεν ὑπερβῇ τὸ ἑβδομηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του. Ἀπετέλει τὸν πρῶτον διάλογον μιᾶς τριλογίας, διότι μετὰ τοῦτον ἐσχεδίαζεν ὁ Πλάτων νὰ γράψῃ δύο ἀκόμη διαλόγους, τὸν «Κρίτιαν» καὶ τὸν «Ερμοκράτην». Ἐκ τοῦ δευτέρου ἐπρόφθασε νὰ γράψῃ ἕν μόνον μικρὸν μέρος εἰς τὸ ὅποιον περιγράφεται ἡ μυθικὴ νῆσος Ἀτλαντίς, ἣτις κατεκλύσθη ὑπὸ τῶν ὑδάτων καὶ τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι, ἐπιδραμόντες κατὰ τῶν Ἀθηνῶν εἰς τοὺς παναρχαίους χρόνους, ἀπεκρούσθησαν.

Εἰς τὸν «Ερμοκράτην» προετίθετο ὁ Πλάτων νὰ περιγράψῃ πῶς ἐδημιουργήθη ἐκ νέου ἕν Ἑλλάδι πολιτισμὸς καὶ νὰ παράσχῃ ὑποδείξεις διὰ μίαν μελλοντικὴν ἀνακαίνισίν του.

Εἰς τὸν «Τίμαιον» μᾶς παρέχει μυθικὴν περὶ τῆς κοσμογονίας διήγησιν ἐξιστορῶν πῶς ὁ Δημιουργός, ἀποβλέπων εἰς τὰς ιδέας, ἐδημιούργησε τὸν ὁρατὸν κόσμον. Καίτοι ἡ ἐξιστόρησις γίνεται ἐντὸς μυθολογικοῦ πλαισίου, παρέχονται ἐπιστημονικαὶ ἐξηγήσεις περὶ τῆς συστάσεως τῶν ὄντων στηριζόμεναι κυρίως ἐπὶ τῶν μαθηματικῶν ἀναλογιῶν. Ἐπομένως ἀποτελεῖ ὁ διάλογος οὗτος τὴν πρώτην συστηματικὴν ἀπόπειραν νὰ δοθῇ ἐπιστημονικὴ ἐξήγησις τῆς συγκροτήσεως τοῦ κοσμικοῦ σύμπαντος.

Ὁ Δημιουργὸς χρησιμοποιεῖ διὰ τὴν κοσμοποιῖαν δύο στοιχεῖα, ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ «ταῦτὸν καὶ ἀμερές», ἀφ' ἐτέρου δὲ τὸ «μεριστὸν καὶ θάτερον», τὸ ὅποιον συμπίπτει μὲ τὴν ὕλην. Λόγῳ τῆς τοιαύτης ἀναμίξεως, ἡ γένεσις τοῦ κόσμου εἶναι ἀνάμικτος, λαβοῦσα σύστασιν «ἐκ τοῦ νοῦ καὶ ἐκ τῆς ἀνάγκης».

Διὰ τοῦτο πρὸς ἐξήγησιν τοῦ κόσμου μᾶς χρειάζονται δύο αἰτία, ἐξ ὧν τὸ ἕν εἶναι «θεῖον», τὸ δὲ ἄλλο «ἀναγκαῖον».

Ἄρα ὁ κόσμος δὲν δύναται νὰ ἐξηγηθῇ μόνον τελολογικῶς, ἀλλὰ χρειάζεται νὰ παράσχωμεν καὶ μηχανικὴν αὐτοῦ ἐξήγησιν. Ἡ τελολογικὴ τάξις προέρχεται ἀπὸ τὸν νοῦν, ἡ δὲ μηχανικὴ αἰτιότης, «τὸ ἀναγκαῖον», προέρχεται ἐκ τῆς τυφλῆς ἀντιστάσεως τῆς ὕλης. Ταύτην χαρακτηρίζει ὁ Πλάτων ὡς «ἐκμαγεῖον», ἥτοι ὡς πλαστικὸν ὑλικόν, δυνάμενον νὰ λάβῃ διὰ κατεργασίας οἰανδήποτε μορφήν. Εἶναι διὰ τὴν γένεσιν «ὑποδοχὴ καὶ τιθήνη» κάτι δηλαδὴ, τὸ ὅποιον, ὑποδεχόμενον ἐν ἑαυτῷ τὴν μορφήν, παράγει τὰ ἀντικείμενα καὶ τὰ διατρέφει.

Ὅμιλῶν περὶ τοῦ αὐτοῦ στοιχείου κατωτέρω, φαίνεται νὰ τὸ ταυτίσῃ μὲ τὸν χῶρον. «Τρίτον δ' αὖ γένος ἔστιν ὃ τῆς χώρας αἰεὶ φθορὰν οὐ προσδεχόμενον, ἔδραν δὲ παρέχον ὅσα ἔχει γένεσιν πᾶσιν αὐτὸ δὲ μετ' ἀναισθησίας ἀπτόν λογισμῷ τι νόθῳ» (Τίμαιος 52 β). (Τρίτον γένος εἶναι ὁ χῶρος, ὅστις δὲν ἐπιδέχεται φθοράν, παρέχει δὲ τόπον εἰς πάντα ὅσα ἔχουν γένεσιν, γίνεται δὲ ἀντιληπτὸς χωρὶς νὰ συνεργῇ ἡ αἴσθησις, ἀλλὰ δι' ἑνὸς λογισμοῦ νόθου).

Στηριζόμενοι ἐπὶ τοῦ χωρίου τούτου ἐρμηνευταί τινες, ὑπεστήριξαν ὅτι ὁ Πλάτων ταυτίζει τὴν ὕλην μὲ τὸν χῶρον. Ἡ τοιαύτη ὅμως ἐκδοχὴ δὲν εἶναι ὀρθή, ἐν τῷ προκειμένῳ διαλόγῳ ρητῶς διαστέλλεται ὁ χῶρος ἀπὸ τὰ ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται μέσα εἰς αὐτόν. Εἰς τὸ 50 β ἀναγινώσκουμεν: «Ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ περὶ τῆς τὰ πάντα δεχομένης φύσεως σώματα. Ταῦτὸν αὐτὴν αἰεὶ προσρητέον· ἐκ γὰρ τῆς ἑαυτῆς τὸ παράπαν οὐκ ἐξίσταται δυνάμει δέχεται τε γὰρ αἰεὶ τὰ πάντα καὶ μορφήν οὐδεμίαν ποτὲ οὐδενὶ τῶν εἰσιόντων ὁμοίαν εἴληφεν οὐδαμῇ οὐδαμῶς». (Πρέπει νὰ ἀποδίδωμεν εἰς αὐτὴν πάντοτε τὴν ἰδίαν ὀνομασίαν, διότι δὲν ἀπομακρύνεται οὐδὲν ἀπὸ τὰς ιδότητάς της· διότι δέχεται πάντοτε τὰ πάντα καὶ οὐδέποτε ἔχει λάβει μορφήν ὁμοίαν μὲ κανένα ἐξ ἐκείνων, ἅτινα εἰσέρχονται εἰς αὐτήν).

Ἐπομένως ὁ χῶρος δὲν δύναται νὰ συμπίπτῃ μὲ τὴν σωματικὴν ὕλην. Ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὕλην ὁμιλῶν ὁ Πλάτων κάμνει λόγον περὶ τεσσάρων στοιχείων: γῆς, ἀέρος, πυρὸς καὶ ὕδατος, χωρὶς νὰ θεωρῇ αὐτὰ ὡς οὐσίαις.

Πρέπει, λέγει, να θεωρηθούν ως **εναλλασσόμενοι ποιότητες** μιάς θεμελιώδους ουσίας, ήτις υφίσταται κάτω από τὰς τέσσαρας ποιοτικές διαφορὰς τῶν στοιχείων. «Διὸ δὴ τὴν τοῦ γεγονότος ὁρατοῦ καὶ πάντως αἰσθητοῦ μητέρα καὶ ὑποδοχὴν μήτε γῆν, μήτε αέρα, μήτε πῦρ, μήτε ὕδωρ λέγωμεν, μήτε ὅσα ἐκ τούτων, μήτε ἐξ ὧν ταῦτα γέγονε· ἀλλ' ἀνόρατον εἶδος τι καὶ ἄμορφον πανδεχές, μεταλαμβάνον δὲ ἀπορώτατά πη τοῦ νοητοῦ καὶ δυσαλωτότατον» (Τίμ. 51 Α). (Διὰ τοῦτο λοιπὸν ἂς μὴ λέγωμεν, ὅτι ἡ μήτηρ καὶ ὁ κόλπος, εἰς ὃν γίνεται δεκτὸν τὸ διὰ τῆς γενέσεως σχηματιζόμενον ὁρατὸν καὶ τὸ καθ' οἰονδήποτε τρόπον αἰσθητὸν εἶναι γῆ ἢ ἀήρ ἢ πῦρ ἢ ὕδωρ ἢ ὅτι εἶναι κάτι συντιθέμενον ἐκ τούτων ἢ κάτι ἐξ ὧν αὐτὰ ἔχουν ἀποτελεσθῇ· ἀλλὰ πρέπει νὰ λέγωμεν ὅτι εἶναι ἐν εἶδος ἀόρατον καὶ ἄμορφον δυνάμενον νὰ δεχθῇ πᾶσαν μορφήν, τὸ ὁποῖον ἔχει μετοχήν κατὰ κάποιον τρόπον πολὺ δυσκολονόητον εἰς τὸ νοητὸν καὶ δυσκολώτατα συλλαμβάνεται διὰ τῆς νοήσεως).

Επομένως, ἐκτὸς τοῦ χώρου ὑπάρχει καὶ μία ὕλη ἐστερημένη οἰασθήποτε ποιότητος, εὐρισκομένη ὡς ὑπόστρωμα κάτω ἀπὸ τὰ στοιχεῖα.

Πρέπει ἄρα νὰ δεχθῶμεν τὴν ὑπαρξίν τριῶν κοσμογονικῶν στοιχείων. Ταῦτα εἶναι τὸ ὄν, ἡ χώρα καὶ ἡ γένεσις (ὕλη) (52 Δ). Ἐκ τῆς ἐστερημένης ποιότητων ὕλης γεννῶνται τὰ τέσσαρα στοιχεῖα. Πρὸς τοῦτο πρέπει αὕτη νὰ λάβῃ γεωμετρικὴν μορφήν. Τίθεται λοιπὸν τὸ ζήτημα: ποῖα εἶναι ἡ ἀρχικὴ γεωμετρικὴ μορφή τῆς ὕλης;

Ὁ Πλάτων πλησιάζει πρὸς τὰς ἀντιλήψεις τοῦ Δημοκρίτου, ἀποδίδει εἰς τὴν ὕλην ἀτομικὴν σύστασιν. Τὰ ἐσχατά μορφοποιημένα στοιχεῖα τῆς εἶναι **τρίγωνα**, ταῦτα δὲ διακρίνονται εἰς δύο εἶδη. Ἐχομεν ἀφ' ἑνὸς **ἰσοσκελῆ ὀρθογώνια τρίγωνα**, ἀφ' ἑτέρου δὲ **τρίγωνα ὀρθογώνια σκαληνά**.

Ὡς ἐσημειώθη ἀνωτέρω, ἡ τιμὴ τῶν πλευρῶν τῶν ἰσοσκελῶν τριγώνων εἶναι 1, 1 καὶ τετραγωνικὴ ρίζα τοῦ 2, τῶν σκαληνῶν 2, 1 καὶ τετραγωνικὴ ρίζα τοῦ 3. Τὰ πρωταρχικά αὐτὰ τρίγωνα, συντιθέμενα συμφώνως πρὸς ὠρισμένους συνδυασμούς, σχηματίζουν τὰ τέσσαρα στοιχεῖα.

Συνδυασμὸς ἐξ 24 πρωταρχικῶν τριγώνων σχηματίζει τὸ τετράεδρον (πυραμίδα) καὶ παράγει τὸ πῦρ.

Τὸ ὀκτάεδρον συναπαρτίζεται ἐκ 48 τριγώνων καὶ παράγει τὸν αέρα.

Τὸ εἰκοσάεδρον ἀποτελεῖται ἀπὸ 120 τρίγωνα καὶ παράγει τὸ ὕδωρ.

Ὁ κύβος (ἑξάεδρον) ἀποτελούμενος ἐξ 24 τριγώνων παράγει τὴν γῆν.

Ὅσον καὶ ἂν φαίνεται χονδροειδὴς ὁ μαθηματικὸς οὗτος συμβολισμὸς τῶν στοιχείων, ἔχει ὑψίστην σημασίαν, διότι ἀποτελεῖ τὴν πρώτην ἀπόπειραν νὰ ἐξηγηθῇ ἡ σύστασις τοῦ ὑλικοῦ σύμπαντος ἐπὶ τῇ βάσει μαθηματικῶν σχέσεων. Εἶναι ἡ πρώτη ἀπόπειρα δημιουργίας μαθηματικῆς φυσικῆς. Εἰς τὰ συμπεράσματα ταῦτα ἐφθασεν ὁ Πλάτων, χρησιμοποιῶν τὰς περὶ τῶν πέντε κανονικῶν στερεῶν ἀνακαλύψεις τοῦ Θεαιτήτου.

Ἐκ τοιούτων στοιχείων δημιουργεῖ ὁ Δημιουργὸς τὸ κοσμικὸν σύμπαν, τὸ ὁποῖον εἶναι κάτι τὸ ζωντανόν, διότι ἐμψυχοῦται ὑπὸ τῆς «ψυχῆς τοῦ κόσμου».

Ἀλλὰ τὸ ὁρατὸν κοσμικὸν σύστημα, ἐπεὶ εἶναι ἀπεικόνισις ἐνὸς αἰώνιου προτύπου, δὲν εἶναι καὶ αὐτὸ αἰώνιον.

Δὲν υφίσταται ἐν τῇ αἰωνιότητι, ἀλλὰ μέσα εἰς τὸν χρόνον, ὅστις ἐδημιουργήθη διὰ νὰ ἀποτελέσῃ κινητὴν εἰκόνα τῆς αἰωνιότητος.

Τὸ γεννητὸν σύμπαν ἐτοποθετήθη ὑπὸ τοῦ Δημιουργοῦ ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν τριῶν χρονικῶν διαστάσεων, τοῦ παρελθόντος, παρόντος καὶ μέλλοντος, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔχει τὴν σταθερότητα τῶν αἰωνίων ὑφισταμένων ὄντων.

Ἐν τῷ σύμπαντι ὑπάρχει γένεσις καὶ φθορά καὶ κάμνει τὴν ἐμφάνισίν της καὶ ἡ μηχανικὴ ἀναγκαῖότης, ἥτις προέρχεται ἐκ τῆς ὕλης.

Ἡ ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος ἐξήγησις τῆς συστάσεως τοῦ σύμπαντος χρησιμοποιεῖ δύο μεθόδους, τὴν τελολογικὴν ἐπὶ τῇ βάσει σκοπῶν τιθεμένων ὑπὸ τοῦ νοῦ καὶ τὴν μηχανικὴν, ἥτις μελετᾷ καὶ ἐρμηνεύει τὰ φαινόμενα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀντιδράσεως τοῦ ὑλικοῦ στοιχείου. Τὸ ἀπροσδιόριστον καὶ ἄλογον ἐμφανίζεται πανταχοῦ εἰς τὴν κοσμογονίαν.

Ἡ μία πλευρὰ τῶν πρωταρχικῶν τριγώνων εἶναι μέγεθος ἀσύμμετρον, εἰς τὸν οὐρανὸν ὑπάρχει ἡ λόξωσις τῆς ἐκλειπτικῆς, εἰς τὸν ἡθικὸν κόσμον παραπλεύρως τῆς δικαιοσύνης βαδίζει ἡ ἀδικία καὶ ἡ κακία.

Ἡ αἴσθησις δὲ τῆς παρουσίας τῶν ὄντολογικῶν στοιχείων εἶναι περισσότερον ἐντονὸς εἰς τοὺς διαλόγους τῆς γεροντικῆς ἡλικίας τοῦ Πλάτωνος.

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57

ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ 1 ΠΑΓΚΡΑΤΙ - ΤΗΛ.: 010.75.12.156

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

ΡΑΔΑΜΑΝΘΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ

ΤΗΛ.: 010.52.37.543

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ 2003 - ΑΝΕΥ ΦΠΑ 4%

Ὀμήρου:	ΙΛΙΑΣ	50	Κ. Κουρτίδου:	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ	15
Ὀμήρου:	ΟΔΥΣΣΕΙΑ	50	Ἀγνώστου:	Η ΜΥΘΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΟΡΑ	5
Ὀρφέως:	ΥΜΝΟΙ - FRAGMENTA	10	Σ. Πιμπλή:	ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ	6
Ὀρφέως:	ΛΙΘΙΚΑ - ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ	10	Π. Βασιλειάδου:	Η ΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ	6
Ἐμπεδοκλέους:	ΑΠΑΝΤΑ - ΕΜΠΕΔΟΚΛΕΗΣ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΟΣ	10	Ἀσημακόπουλου:	ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΟΙΔΙΠΟΔΑ	6
Πινδάρου:	ΑΠΑΝΤΑ ΕΠΙΝΙΚΟΙ - ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΟΙ ΝΕΜΕΟΝΙΚΟΙ-ΠΥΘΙΟΝΙΚΟΙ-ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΟΙ	25	Ἐ. Δάγιου:	ΟΙ ΑΡΓΟΝΑΥΤΕΣ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ	14
Σόλωνος:	ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ	15	Ἐ. Δάγιου:	Η ΛΥΤΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΑ	14
Πλάτωνος:	ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ	9	Κ. Κακούρη:	ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΑ	16
Πλάτωνος:	ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ - ΦΑΙΔΡΟΣ	6	Ἀλτάνης:	ΑΡΡΗΤΟΙ ΛΟΓΟΙ Βιβλίου Ιον	24
Πορφυρίου:	ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΤΩΝ ΝΥΜΦΩΝ ΑΝΤΡΟΥ	8	Ἡ. Νικολοῦδη:	ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ	9
Λουκιανού:	ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΣΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ	5	Ἀ. Χαλᾶ:	Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΙΗΤΗ ΜΑΣ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ	9
Κέβητος:	ΠΙΝΑΞ - ΤΟ ΧΡΥΣΟΥΝ ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ	11	Γρ. Ζώρζου:	ΑΜΒΡΟΣΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ	5
Ἰαμβλίχου:	ΤΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ	11	Γρ. Ζώρζου:	ΑΠΑΡΧΑΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΣΤΟΝ ΘΕΟ	5
Σαλουστίου:	ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΥ	5	Γρ. Ζώρζου:	ΣΠΟΝΔΑΙ ΤΟ ΑΘΑΝΑΤΟ ΣΠΕΡΜΑ	5
Ἰουλιανού:	ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ ΗΛΙΟΝ	7	Γρ. Ζώρζου:	ΝΕΚΤΑΡ ΤΟ ΚΟΣΜΙΚΟ ΠΥΡ	5
Ἱεροκλέους:	ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ	8	Γρ. Ζώρζου:	ΠΕΛΑΣΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΙ	5
Πυθαγορείων:	ΑΚΟΥΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ ΧΑΛΔΑΪΚΑ ΛΟΓΙΑ	5	Λαμπροπούλου:	ΧΟΡΟΣ & ΑΡΜΟΝΙΑ ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ	7
Χαλδαίων:	ΠΡΟΚΛΟΥ - Μ. ΨΕΛΛΟΥ - Π. ΓΡΑΒΙΤΕΡ	14	Μ. Μάκρα:	ΓΝΩΡΙΣΕ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΣΟΥ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΡΧΕΤΥΠΑ	10
Μέσχολια:	ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ ΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟ ΖΩΡΟΑΣΤΡΟΥ ΜΑΓΩΝ	5	Μ. Μάκρα:	ΟΙ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΚΑΙ ΤΑ ΚΥΚΛΑΜΙΝΑ	7
Πλήθωνος:	Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ	22	Μ. Μάκρα:	ΟΙ ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ	7
Σακελλαρίου:	Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ & Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ	44	Ἀ. Κελεσίδου:	ΣΠΟΥΔΕΣ ΨΥΧΗΣ	9
Π. Γράβιγγερ:	ΥΜΝΟΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΥΣΤΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΙ & ΛΕΠΟΥΡΓΙΚΟΙ	10	Ἀ. Κελεσίδου:	ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ	9
Π. Γράβιγγερ:	Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΩΝ ΔΟΝΗΣΕΩΝ	11	Ἀ. Γεωργιάδου:	ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ	6
J. Mallinger:	ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ ΤΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ	11	Ν. Ἐλάτου:	Ο ΧΑΡΗΣ ΤΟΥ ΘΕΑΓΕΝΗ	10
Σ. Νάγου:	Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ	10	Ἱστορικό ἀφήγημα γιὰ παιδιὰ. Τὸ εκπαιδευτικό σύστημα τῆς ἀρχαίας Ἀθήνας καὶ Σπάρτης	10	
Σ. Νάγου:	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΙΔΕΑΙ	5	Κωνσταντινίδου:	ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ (παιδικό διήγημα)	5
Σ. Νάγου:	ΠΕΡΙ ΤΡΟΦΗΣ & ΑΚΡΕΟΦΑΓΙΑΣ	8	Στασινοπούλου:	Η ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ	8
Δ. Καλλέρην:	ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ	9	С. Dupuis:	Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ	8
Δ. Καλλέρην:	ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΟΛΥΜΠΙΟΙ ΘΕΟΙ	9	Ἱ. Κακριδῆ:	ΑΡΑΙ (ΚΑΤΑΡΑΙ - ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ)	10
Δ. Καλλέρην:	ΝΟΥΣ, ΓΝΩΣΗ, ΨΥΧΗ, ΠΝΕΥΜΑ	5	Ν. Παράσχου:	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ	5
Δ. Καλλέρην:	ΥΜΗΤΤΟΣ - ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΟΡΟΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	5	Ἀδριανόπουλου:	ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ	15
Ε. Βαλλερᾶ:	ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΑΘΛΗΤΡΙΕΣ	17	Ἀδριανόπουλου:	ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ	8
Anne Reese:	ANCIENT GREEK WOMEN ATHLETES	17	Ἀδριανόπουλου:	Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Η ΖΩΗ	8
Dido Kallergi:	ANCIENT HELLENIC MYSTERIES	8	Πλ. Δρακούλη:	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΟΝΟΜΙΑΣ	8
D. Robins:	ΤΕΛΟΣ-ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΟΝΟΙ ΚΑΛΕΣΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΛΗ ΓΗ	13	Πλ. Δρακούλη:	ΦΩΣ ΕΚ ΤΩΝ ΕΝΔΟΝ	9
Π. Ντιναχ:	Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ	44	Ἱ. Βασιλῆ:	ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ ΕΝΟΣ ΜΥΣΤΟΥ	10
Διάθεσις ὅλων τῶν βιβλίων τοῦ Δ. Λιαντίνη			Ἱ. Βασιλῆ:	ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	8
			Γ. Βογιατζῆ:	ΚΟΥΡΗΤΕΣ - ΔΕΡΒΙΣΙΔΕΣ	8
			Γ. Βογιατζῆ:	ΟΡΦΕΥΣ-ΠΑΓΓΑΙΟΝ-ΡΟΔΟΛΕΙΒΟΣ	8
			Π. Καραγιάννης:	ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ	28
			Ε. Φλάμος:	ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΡΥΦΑ	8
			Ρ. Ἀναστασάκη:	ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΘΕΩΝ	8
			ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	40
			Α τόμος 1'-8' τεύχος	ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ-ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑ	ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ
			Β τόμος 9'-16' τεύχος		

ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΝΤΑΙ ΔΙΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΒΟΛΗΣ τηλ. 52.37.543 (FAX): 52.26.694

<http://www.ideotheatron.gr>

e-mail: radamanthys@ideotheatron.gr

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ - ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ - ΟΡΦΙΚΩΝ ΥΜΝΩΝ

Σ. ΝΑΓΟΥ
Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ

Όταν ο άνθρωπος είναι ενάρετος βοηθείται και γίνεται συνεργάτης των ανωτέρων αυτού συνειδήσεων, των συνειδήσεων οι οποίες συνέστησαν την Πνευματική Ιεραρχία, εις την κορυφήν της οποίας ευρίσκεται Ὑπέρθεος Ἄρχων, χειριστής των φυσικῶν καὶ των Πνευματικῶν Νόμων διευθετῶν καὶ ἐποπτεύων τὴν τάξιν τοῦ Παντός, ὁ ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ

10 EURO

Ι. ΒΑΣΙΛΗ
ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟΝ
ΕΝΟΣ ΜΥΣΤΟΥ

ΣΕ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΟΛΗ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Ἕνας Πυθαγόρειος φιλόσοφος διδάσκει σέ ἓνα μαθητὴ τοῦ ὅλη τὴν διδαχὴ τῆς ἐλληνικῆς φιλοσοφίας καὶ μυσταγωγίας ἀπὸ τὸν Ὁρφέα ἕως τὸν 206 αἰῶνα καὶ τὸν μυστὴν ἐλληνικὴ σκέψη καὶ τὴν πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τῆς.

10 EURO

Ι. ΒΑΣΙΛΗ
ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Γιὰ νὰ διεκδικήσῃ ὁ ἄνθρωπος τὰ δικαιώματά του πρέπει νὰ τὰ γνωρίζῃ. Ὁ ἄνθρωπος ἀποτελεῖ στὴν φύση αὐτόνομη καὶ ἐνσυνειδητὴ ὄντοτητα καὶ ἐξελεύσεται προσαρμοζόμενος πρὸς τὸν φυσικὸν Νόμον.

Ὑπὸ ἔκδοσιν

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΔΡΑΚΟΥΛΗ
ΦΩΣ ΕΚ ΤΩΝ ΕΝΔΟΝ

Ἡ ἐσωτερικὴ ἐρμηνεία τῶν συμβόλων τοῦ ἄρρενος καὶ τοῦ θήλεος, τοῦ ἀπανταχοῦ μεγάλου νόμου τῆς φύσεως πρὸς παραγωγὴν τελειότητος. Ἕνα ἐξαιρετικὰ σημαντικὸ κείμενο πού θέτει τίς βάσεις γιὰ τὴν σωστὴ θεώρηση τοῦ ἀνθρώπου σὲ ὅλα του τὰ ἐπίπεδα στὴν διαχρονικὴ ἐσωτερικὴ του εξέλιξη.

10 EURO

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΔΡΑΚΟΥΛΗ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΟΝΟΜΙΑΣ

Ἡ ἐλκτικὴ δύναμις τοῦ νοῦ ἐπηρεάζει καταλυτικὰ τὴν ποιότητα τῆς ζωῆς μας καὶ τίς συνθήκες πού δημιουργοῦνται γύρω μας. Τὸ κείμενο αὐτὸ δίδει κανόνες ζωῆς (νόμους τοῦ βίου) πού καθορίζουν τὸ ΕΥ ΖΗΝ.

8 EURO

Ν. ΠΑΡΑΣΧΗ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ - Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ

Ἕνα μεστό κείμενο γιὰ τὴν πορεία τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὴν δημιουργία ἕως τὴν θεοποίησίν της σύμφωνα μέ τὴν Πυθαγόρειο φιλοσοφία.

5 EURO

ΑΓΝΩΣΤΟΥ
Η ΜΥΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΟΡΑ

Ἕνας αἰγυπτιακὸς πάπυρος πού βρέθηκε στὴν Κοιλιάδα τῶν τάφων, ἀποκαλύπτει ὅλο τὸ μυητικὸ δρώμενο τῶν Ἐλευσινίων Μυστηρίων, τὸ ὁποῖο συνάδει ἀπολύτως μέ τίς ἀρχαίες πηγές (βλ. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ὑπὸ Κ. Κουρτίδου).

5 EURO

ΗΛΙΑ ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ
ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ

ΛΕΓΩ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΠΛΑΓΙΑΣΩ ΕΡΩΤΙΚΑ, Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΟΜΟΛΟΓΕΙ ΟΤΙ ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΙΝΑΙ Ο ΛΟΓΟΣ - ΕΡΩΣ

Τὸ βιβλίο ἀπαντᾷ στὸ ἐρώτημα τῆς οὐσίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου μέσῳ τῆς "σημαντικῆς" τῶν ἐλληνικῶν λέξεων καὶ τῆς "σκέψεως" τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας. Ἀποτελεῖ μαθητεία σκέψεως μέ δάσκαλο τὸν ἐλληνικὸ Λόγο.

10 EURO

ΣΠΥΡΟΥ ΠΙΜΠΛΗ
ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

Τελετὴ - Συμβολισμός - Διαμόρφωσις καὶ ὀργάνωσις τῶν Παναθηναίων. Ἀγῶνες καὶ Πομπή. Ἡ μοναδικὴ πραγματεία πού ἀναλύει τὴν μεγάλη ἐορτὴ καὶ τὸν συμβολισμὸ τῶν Παναθηναίων.

6 EURO

Ο ΠΙΝΑΣ
ΤΟΥ ΚΕΒΗΤΟΣ

ΚΕΒΗΤΟΣ
Ο ΠΙΝΑΣ
Ἡ ΤΟ ΧΡΥΣΟΥΝ ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ
ΑΥΤΟΜΑΘΕΙΑΣ
ΣΥΝΘΕΣΗ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ ΚΑΙ
ΣΩΚΡΑΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ὑπὸ ἔκδοσιν

ΔΙΔΩΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗ
ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΝΟΥΣ,
Η ΓΝΩΣΗ, Η ΨΥΧΗ
ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ

5 EURO

ΔΙΔΩΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗ
Ο ΥΜΗΤΤΟΣ

Ἡ ἱστορία τοῦ ἱεροῦ ὄρους τῆς Ἀττικῆς ἀπὸ τὰ Πελασγικά χρόνια ἕως σήμερα.

5 EURO

ΔΙΔΩΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗ
ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ

Ἡ πνευματικὴ κληρονομία τῆς Ἑλλάδος. Τὰ μυστήρια τῆς Μεγάλης Μητέρας Ρέας - Γῆς, τοῦ Ἰδαίου Διός, Κορυβαντικά Μυστήρια, Λαβυρινθικά Μυστήρια, Ὀλυμπία, Δελφοί, Δωδώνη, Ἄργος, Μαντεῖα, Χρηστήρια.

8 EURO

DIDO KALLERGI
ANCIENT HELLENIC MYSTERIES

The spiritual heritage of Hellas. The mysteries of the Great Mother Earth - The Mysteries of Idaean Zevs - The Corybantic Mysteries - The Labyrinthic Mysteries. OLYMPIA - DELFI - DODONA - ARGOS.

8 EURO

ΠΛΑΤΩΝΟΣ
ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

Ἀρχαῖο κείμενο, μετάφραση. Τὸ βιβλίο περιλαμβάνει: τὴν ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Σωκράτους, τὴν σχέση του μέ τὸν Πλάτωνα, τὸ ἱστορικὸ πλαίσιο τῆς δίκης, τοὺς λόγους πού καταδικάστηκε σὲ θάνατο, ποῖο ἦταν τὸ δαιμόνιό του. Σχόλια: Διογένους Λαερτίου, Χρ. Μαλεβίσιου, Ρ. Ἀναστασάκη, F. Nietzsche.

9 EURO

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑ
ΤΩΝ ΝΥΜΦΩΝ ΑΝΤΡΟΥ

Κυκλοφορεῖ γιὰ πρώτη φορά τὸ κορυφαῖο φιλοσοφικὸ-θεολογικὸ ἔργο τοῦ Πορφυρίου. Ἕνα ἀπὸ τὰ κύρια ἔργα τῆς θρησκευτικῆς Νεοπλατωνικῆς παραδόσεως. Γέμει Μυστηριακῶν καὶ ἀπορρήτων ἀληθειῶν γιὰ τὴν πορεία τῆς ψυχῆς μετὰ θάνατον, ἀποσυμβολίζοντας μέρος τῆς μυθικῆς διδασκαλίας τοῦ Ὀμήρου.

8 EURO

ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΥ

Σύνοψις τῶν βασικῶν ἀρχῶν τῆς ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ καὶ τῆς Μυστηριακῆς καὶ Μεταφυσικῆς διδασκαλίας περὶ θεῶν καὶ κόσμου, ἀνθρώπου, ψυχῆς καὶ εἰμαρμένης.

5 EURO

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ
ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ
ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ ΗΛΙΟΝ

Δύο ἀριστουργηματικὰ ἔργα τοῦ τελευταίου ὑπερμάχου τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τὸ πρῶτο ἀπτεται τοῦ μύθου Ἄττιος-Κυβέλης, τῆς οἰκουμένης μὲ τὸν Θεὸν, ἐνῶ στὸ δεύτερο ἐπιχειρεῖ τὴν μυθικὴ ἀνάλυση τοῦ συμβολισμοῦ τοῦ Ἡλίου.

7 EURO

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ
ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗ
ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ
ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Ἕνα περιπετειῶδες ταξιδιωτικὸ μυθιστόρημα ἀρχαίας ἐλληνικῆς "ἐπιστημονικῆς φαντασίας".

5 EURO

ΠΛΗΘΩΝΟΣ
ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ ΛΟΓΙΑ
ΤΩΝ ΑΠΟ ΖΩΡΟΑΣΤΡΟΥ ΜΑΓΩΝ

Ἑρμὴ Λογοτεχνία μεγάλης ἀξίας, ἡ ὁποία διδάσκεται ἐντὸς τῶν σχολῶν σὲ ὑψηλὰ ἐπίπεδα μαθητείας.

5 EURO

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΩΝ
ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

Διδακτορικὴ διατριβὴ τοῦ Ἀ. Γεωργιάδου ἐπὶ τὰς διδασκόμεναις ἀποσπάσματά τοῦ μεγάλου νεοπυθαγορείου φιλοσόφου καὶ ὑπερμάχου τῆς ἐθνικῆς θρησκείας Πορφυρίου.

6 EURO

ΧΑΛΔΑΪΚΑ ΛΟΓΙΑ
ΧΡΗΣΙΜΟΙ

Τὸ δυσκολώτερο θεολογικὸ κείμενο τῆς ἐποχῆς τῶν Νεοπλατωνικῶν διαφωτίζεται ἀπὸ τὰ σχόλια: ΠΡΟΚΛΟΥ (ἀποσπ. Χαλδαϊκῆς Φιλοσοφίας), Μιχ. Ψελλοῦ, Π. Γράβιγγερ, Π. Μαρίνη. Τὸ βιβλίο - σύμβουλος ὄλων τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων.

14 EURO

ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ
ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ
ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ

Σχόλια τοῦ νεοπλατωνικοῦ φιλοσόφου Ἱεροκλέους στὸ ἱερώτερο Εὐαγγέλιο τῆς Ἑλληνικῆς Μυσταγωγίας, τὰ ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ, ἀπαραίτητα σὲ ὅποιον θέλει νὰ ἐμβαθύνῃ στὴν πρακτικὴ μυθικὴ ἀγωγή τοῦ ἀνθρώπου καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ στὸν βίον του τίς ἐπὶ ἀρετῆς, ὥστε νὰ καταστήθῃ θεὸς ἀμβροτος, οὐκέτι θνητός.

8 EURO

ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ
ΑΚΟΥΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ

Παρατίθενται περὶ τὰ 100 ἀληθῶς ἀριστουργηματικὰ πυθαγόρεια ἀποφθέγματα στὴν πρωταρχικὴ τους ἀρχαία ἐλληνικὴ διατύπωση μέ σύντομα σχόλια διαφόρων διανοητῶν.

5 EURO

ΙΑΜΒΛΙΧΟΥ
ΤΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ
ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ

Ἡ Πυθαγόρειος ἀριθμολογία ἦταν Ἀριθμοσοφία ἐγκλείουσα βαθύτατες μυθικὲς ἀλήθειες, διδασκόμενες στὰ μυστηριακὰ σκηνώματα τῆς ἀρχαιότητος. Στὸ ἔργο αὐτὸ ἀναπτύσσονται οἱ θεῖες ιδιότητες τῶν 10 πρώτων ἀριθμῶν.

11 EURO

Jean Mallinger
ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ
ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ
ΤΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑ ΕΙΣ ΤΟΝ
ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ

Ἡ κάθοδος τῆς ψυχῆς. Ἡ πλάνη τῆς καύσεως τῶν νεκρῶν. Γέφυρα μεταξύ ζώντων καὶ νεκρῶν. Τὰ ἀπόρρητα τοῦ ζώντος πυρός. Τὰ ἀπόρρητα τοῦ Ἄδου. Τὰ μυστικά τῶν ζώντων ἀγαλμάτων τῶν θεῶν.

11 EURO

Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ
Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΩΝ ΔΟΝΗΣΕΩΝ

Ἡ δύναμις τοῦ Λόγου καὶ τῶν θείων ὀνομάτων, ἦχος καὶ μουσικὴ, περὶ ἀρωμάτων καὶ θυμιαμάτων, τελετικὰ χειρονομία, βηματισμός, ρυθμικαὶ κινήσεις, τελετικὸς χορός, τὸ φῶς καὶ τὰ χρώματα, φυλακτήρια, τελέσματα, ἐμβλήματα.

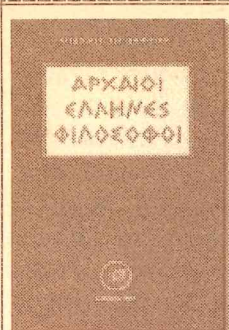
11 EURO

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ
ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΟΥ
ΠΕΡΙ
ΜΥΣΤΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

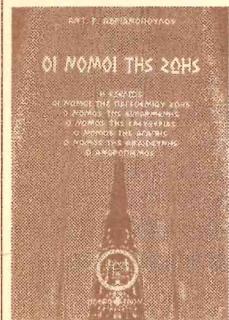
Ἡ μυστικὴ θεολογία εἶναι ἓνα ἔργο πού εἰσάγει στὸν κῶρο τῆς σιωπῆς, πού στοχεύει στὸ ἀνείπωτο.

6 EURO

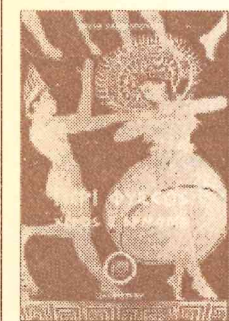

ΑΝΤ. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ
**ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ**
Μία μοναδική πραγματεία
καί έσωτερική ανάλυση των
διδασκάλων της ανθρωπότητας
ΟΡΦΕΥΣ - ΘΑΛΗΣ - ΑΝΔΕΙΜΑΝΔΡΟΣ
ΑΝΔΕΙΜΕΝΗΣ - ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ - ΞΕΝΟΦΑΝΗΣ
ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ - ΖΗΝΩΝ - ΕΜΠΕΔΟΚΗΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ - ΑΝΔΕΑΓΟΡΑΣ - ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ
ΞΟΚΡΑΤΗΣ - ΠΛΑΤΩΝ - ΕΠΙΧΑΡΜΟΣ
15 EURO

ΑΝΤ. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ
ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΖΩΗΣ
Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΕΙΡΜΑΡΜΕΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ - ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ
ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ
Οι φυσικοί νόμοι που διέπουν την ζωή και τα
έξελικτικά στάδια της ανθρωπίνης ψυχής
από την γέννηση έως την θεοποίησή της
σύμφωνα με την Πυθαγόρεια φιλοσοφία.
8 EURO

ΒΟΥΛΑΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ
**ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ
ΧΟΡΟΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΝΙΑ**
Φιλοσοφική προσέγγιση της
άρμονίας του σύμπαντος και
των όντων μέσα από την μου-
σική και τον χορό.
7 EURO

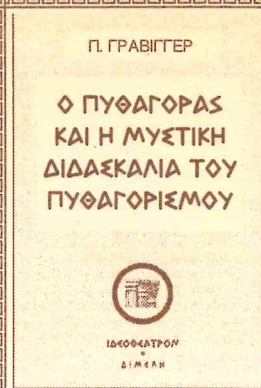
ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΝΑΓΟΥ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΙΔΕΑΙ
Η Πυθαγόρεια εξήγηση των φαινο-
μένων της τηλεπάθειας και της έπι-
κοινωνίας με τον πνευματικό κόσμο.
5 EURO

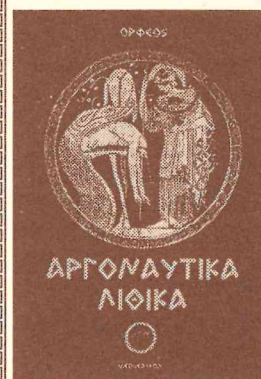
ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΝΑΓΟΥ
**ΠΕΡΙ ΤΡΟΦΗΣ
ΚΑΙ ΑΚΡΕΟΦΑΓΙΑΣ**
ΠΑΣΑ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΑΡΧΕΤΑΙ
ΑΠΟ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΧΟΥ
"Ένα κείμενο του Πυθαγορείου Διδα-
σκάου Σπυρίδωνος Νάγου επάνω στο
θέμα της αποχής από το κρέας ως πρώ-
του παράγοντος και προϋποθέσεως της
συνειδητής ανέλιξης της ψυχής του
ανθρώπου.
7,5 EURO

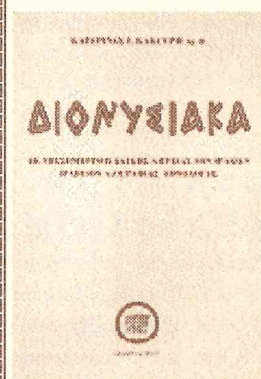
Π. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ
**Η ΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ
ΩΣ ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ**
Τό βιβλίο περιλαμβάνει όλες τις
μεταφυσικές απόψεις του Πλάτωνα
οι οποίες αναλύονται επιστημονικώς.
9 EURO

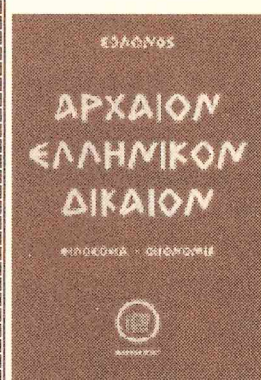
Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ
**Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ
Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΙΣΜΟΥ**
Η μυστική διδασκαλία του
Πυθαγορισμού όπως παρουσιάζ-
εται μέσα από τους Νεοπυθα-
γορείους φιλοσόφους και απο-
κωδικοποιείται από τον έμβριθή-
στατο έρευντή Π. Γράβιγγερ
44 EURO

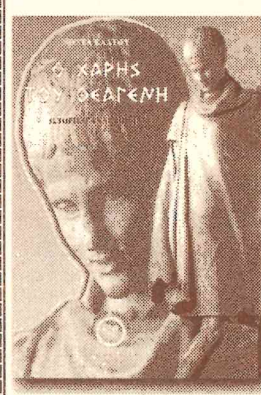
ΟΡΦΕΩΣ
ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ - ΛΙΘΙΚΑ
Άρχαιο κείμενο - μετάφραση
Έπί πλέον αναλυτική παρουσίαση
της Άργοναυτικής έκστρατείας -
πίνακες και αποσυμβολισμός.
Η χρήση των λίθων από τον
Όρφέα.
10 EURO

Κ. ΚΑΚΟΥΡΗ
ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΑ
Η κλασική πραγματεία
της μεγάλης ανθρωπολόγου!
Διδακτορική διατριβή
για τα ΑΝΑΣΤΕΝΑΡΙΑ
και την σχέση τους
με τα Διονυσιακά Μυστήρια.
15 EURO

ΣΟΛΩΝΟΣ
**ΑΡΧΑΙΟΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ**
Η ζωή και το έργο του Σόλωνα. Ο
Σόλων και οι οικονομικές του
μεταρρυθμίσεις. Διασωθέντα απο-
σπάσματα του Σόλωνα. Συλλογή
νομοθετημάτων. Μετάφραση, σχόλια.
Αναλυτικός πίναξ Δικαίου.
15 EURO

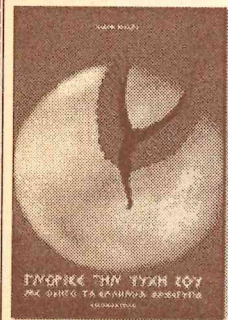
ΝΩΝΤΑ ΕΛΑΤΟΥ
Ο ΧΑΡΗΣ ΤΟΥ ΘΕΑΓΕΝΗ
ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
Ο Χάρης, ένα νέο αγόρι μας
ξεναγεί στην κλασική Ελλάδα μέ-
σα από την περιπετειώδη ζωή του.
Ένα ολοζώντανο μάθημα ιστο-
ρίας που περιγράφει αναλυτικά
τόν τρόπο εκπαίδευσής των νέ-
ων στην Αθήνα αλλά και την
Σπάρτη. Ένα βιβλίο που πρέπει
να διαβάσουν όλα τα Έλληνό-
πουλα.
10 EURO

ΕΛΕΝΗΣ ΔΑΓΙΟΥ
**Η ΛΥΤΡΩΣΗ
ΤΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΑ**
Ο μύθος του Προμηθέα φανερώνει
την κατάβαση του Ουρανίου Πυρός
στόν άνθρωπο για την απόκτηση της
Μυθικής Σοφίας. Ο Προμηθέας είναι
ή φυλή των Ελλήνων-οί Προμηθείς
της Γης! Τό κείμενο αποκαλύπτει την
κρυμμένη αλήθεια.
14 EURO

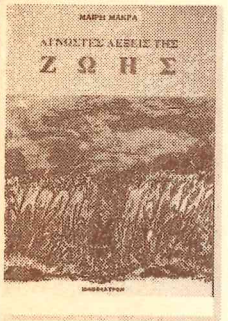
ΕΛΕΝΗΣ ΔΑΓΙΟΥ
**ΟΙ ΑΡΓΟΝΑΥΤΕΣ
ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ**
Οι ιπτάμενοι δίσκοι που εμφανίζο-
νται στην Γη αφήνουν γραπτές μαρ-
τυρίες ότι είναι απόγονοι των Έλ-
λήνων, που ζούν εντός ατράκτου. Δι-
έφυγαν στο διάστημα μετά την Τιτα-
νομαχία. Τό πλήρωμα του χρόνου
όμως έφθασε και ... οι άργοναύτες
επιστρέφουν.
14 EURO

ΜΑΙΡΗΣ ΜΑΚΡΑ
**ΓΝΩΡΙΣΕ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΣΟΥ
ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΡΧΕΤΥΠΑ**
Πρωτότυπη μέθοδος αυτογνωσίας που
στηρίζεται στις ελληνικές ρίζες. Παρέχει
γνώσεις για σημαντικούς νόμους
ισορροπίας που λειτουργούν στο σύμπαν,
στην ψυχική σφαίρα και στην πραγματι-
κότητα της ζωής.
10 EURO

ΜΑΙΡΗΣ ΜΑΚΡΑ
**ΟΙ ΑΠΕΝΑΝΤΙ
ΚΑΙ ΤΑ ΚΥΚΛΑΜΙΝΑ**
Ένα παραμύθι για μεγάλους με
ανοιχτή καρδιά αλλά και για παιδιά
μέ σοφία. Πανανθρώπινες αλήθειες
ντύθηκαν την απλότητα του
παραμυθίου για να μιλήσουν κατ'
ευθείαν στην ψυχή μας.
6 EURO

ΜΑΙΡΗΣ ΜΑΚΡΑ
**ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ
ΤΗΣ ΖΩΗΣ**
Μυθιστόρημα στοχασμού και αγάπης.
Έκτιμησης και σεβασμού για την ίδια
την ζωή και τον άνθρωπο. Μέ την
σφραγίδα της ψυχής μας. Για να μη
γίνει η ζωή μία υπόθεση από "άγνω-
στες λέξεις".
8 EURO

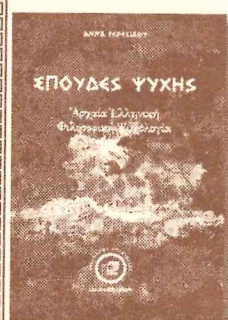
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΧΑΛΑ
**Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΟΥ
ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΙΗΤΗ ΜΑΣ
ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ**
Ένα βιβλίο που αποκαλύπτει τις
βαθύτερες έσωτερικές γνώσεις του
μεγάλου μας ποιητού.
10 EURO

С. DUPUIS
**Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΜΥΘΟΥ
ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΠΟΥ ΛΑΤΡΕΥΘΗΚΕ
ΜΕ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ**
Ο γνωστός μαθηματικός και δια-
φωτιστής της Γαλλικής Έπανάστα-
σεως έρμηνεύει με πληθώρα τεκμη-
ριώσεων την Χριστιανική ως καθα-
ρά ήλιακή λατρεία. Τό βιβλίο κάρκε
στην πυρά όταν εξέδόθη για πρώτη
φορά.
8 EURO

Ι. Θ. ΚΑΚΡΙΔΗ
ΑΡΑΙ
Μυθολογική μελέτη για τις προσευχές
και τις κατάρτες. Τό βιβλίο ζητεί να κα-
θορίσει την σημασία και την προέλευ-
ση ενός σημαντικού στοιχείου στις έλ-
ληνικές παραδόσεις, της άρας-κατάρτας,
και ύπηρετεί μέσω πλήρους βιβλιογρα-
φίας και παραπομπών την επιστημονική
αλήθεια.
10 EURO

ΑΝΝΑΣ ΚΕΛΕΣΙΔΟΥ
ΣΠΟΥΔΕΣ ΨΥΧΗΣ
Μία επιστημονική μελέτη της
άρχαιας ελληνικής φιλοσοφικής
ψυχολογίας, όπου τό θέμα της
ψυχής εξετάζεται από τον Όμηρο,
τους Προσωκρατικούς, τον Πλάτωνα,
τον Άριστοτέλη και τον Πλωτίνο.
Πρόλογος του ακαδημαϊκού καθ/του Ε.
Μουτσόπουλου.
10 EURO

ΑΝΝΑΣ ΚΕΛΕΣΙΔΟΥ
**ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ
ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΩΝ**
Προσεγγίσεις της φυσικής, ήθικης
και πολιτικής φιλοσοφίας των
πρώτων Έλλήνων φιλοσόφων των
διδασκάλων της ανθρωπότητας.
9 EURO

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ
ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ
Μέ ένα μοναδικό αφηγηματικό
τρόπο παρουσιάζονται όλα τα
μυθολογικά στοιχεία που αφορούν
την περίφημη Άργοναυτική έκ-
στρατεία. Από την προετοιμασία
των Άργοναυτών μέ τον Κένταυ-
ρο Χείρωνα έως την αποθέωσή τους
5 EURO

Ε. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ
Η ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ
Μία σημαντική τεκμηριωμένη μελέτη για
την Άσπασία και τις έταίρες μέσα στο
κοινωνικό πλαίσιο της εποχής τους. Τό
κείμενο παρέχει σημαντικές πληρο-
φορίες για την θέση των γυναικών, την
κοινωνική τους ύπόσταση και εκπαί-
δευση την εποχή του Περικλέους ανά
την Ελλάδα.
8 EURO

Κ. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ

Ἡ πλέον ἔγκυρος
μελέτη γιά τὰ Μυστήρια
Περιλαμβάνει ὅλα τὰ ἀποσπάσματα
τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γραμματείας
γιά τὰ **ΟΡΦΙΚΑ - ΚΑΒΕΙΡΙΑ
ΔΙΟΝΥΣΙΑ - ΕΛΕΥΣΙΝΙΑ**

14 EURO

ΟΡΦΕΩΣ ΥΜΝΟΙ FRAGMENTA

Ὅλοι οἱ ἱεροὶ ὕμνοι τοῦ Ὀρφέως
στό ἀρχαῖο κείμενο καί στίχο πρὸς
στίχο μετάφραση, μέ πλούσιο σχο-
λιασμό, ὕμνους τοῦ Πρόκλου καί
σημαντικές πληροφορίες γιά τὸ
ἀρχαῖο ἐλληνικὸ μυθολόγιο. Ἐπίσης
τὰ διασωθέντα ἀποσπάσματα ἀπὸ
τὴν ΚΔ' ραφωδία τοῦ Ὀρφέως.

10 EURO

Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ

ΥΜΝΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΙ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΥΣΤΩΝ

Οἱ ἐν λόγῳ ὕμνοι, οἱ ὁποῖοι εἶχαν
κατ' ἐξοχὴν λειτουργικὸ καί λα-
τρευτικὸ χαρακτῆρα, ἦσαν προϊόν
εἴτε ἐξάρσεως τοῦ πνεύματος θεο-
φορήτων ἀνδρῶν, εἴτε ἐμπνεύσεως
ἐκ θεῶν Πηγῶν.

10 EURO

ΕΡΩΤΟΣ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΟΡΦΕΩΣ ΛΟΓΟΙ ΙΕΡΟΙ ΠΛΑΤΩΝΟΣ

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ - ΦΑΙΔΡΟΣ
Ἀπὸ τὸν Ἑρωφάντη καί τὸν
Ἀνδρόγυνον, τὸν Φιλόσοφον.
Ἑρωτα, καί τὸ Ὑπατον Κάλλος.
ἕως τὴν Θεῖαν Ἑρωτικὴν Μανίαν.
τὴν μῆξιν τῆς Ἀνθρωπίνης Ψυχῆς.
μετὰ τοῦ Θεοῦ, μέ τέκος τὸν
Διόνυσον.

6 EURO

Α. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΟΙΔΙΠΟΔΑ

Φιλοσοφικὸ δοκίμιο. Ἀποκαλυπτι-
κὴ ἐσωτερικὴ ἀνάλυση, ἀποσυμβο-
λισμός καί συνέχεια τοῦ ΟΙΔΙΠΟ-
ΔΑ ΤΥΡΑΝΝΟΥ καί ΟΙΔΙΠΟΔΑ
ΕΠΙΚΟΛΩΝΩ τοῦ Σοφοκλέους.
Δραματουργικὴ ἐπεξεργασία
Ραδάμανθου Ἀναστασάκη.

6 EURO

ΟΜΗΡΟΣ

**ΟΜΗΡΟΥ
ΙΛΙΑΣ**
**ΟΜΗΡΟΥ
ΟΔΥΣΣΕΙΑ**

Νέα μετάφραση μὲ προσέγγιση
τῆς Ὀμηρικῆς διαλέκτου
ἀπὸ τὸν Κώστα Δούκα
μία ἱστορικὴ ἔκδοση

Μὲ τὴν συνεργασία τοῦ οἴκου "Γεωργιάδης" 50 EURO ΕΚΑΣΤΟΝ

ΠΙΝΔΑΡΟΣ

ΕΠΙΝΙΚΟΙ

ΑΠΑΝΤΑ
ΠΥΘΙΟΝΙΚΟΙ - ΝΕΜΕΟΝΙΚΟΙ
ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΟΙ - ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΟΙ
ΥΜΝΟΙ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΙΚΤΑΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ
ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΣ
ΔΕΛΦΩΝ - ΝΕΜΕΑΣ - ΙΣΘΜΟΥ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ
ΕΚΤΕΝΗ ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΖΩΗ
ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΠΙΝΔΑΡΟΥ
ΑΡΧΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ - ΕΜΜΕΤΡΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ: Ι. ΛΑΖΑΝΑ

24 EURO

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

Γ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

Ὁ καθ' ἑαυτὴν φιλοσοφία Γ. Σακελλαρίου
ἀναλύει ὅλο τὸ μυθικὸ καί
ἐκπαιδευτικὸ σύστημα τοῦ ΠΥΘΑ-
ΓΟΡΑ. Πῶς μπορούμε νὰ ἐφαρμόσουμε
σήμερα τὸ ἠθικὸ τοῦ συστήματος.
ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ
ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΝΕΛΙΞΕΩΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ.

17 EURO

ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ

Α. ΚΕΛΕΣΙΔΟΥ

ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ Ο ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΟΣ

Ἔργασια τῆς δ/ντριάς τοῦ Κ. Φιλοσοφίας
τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Ἀ. Κελεσιδοῦ
ἐπάνω στὰ ἀδημοσίευτα ἀποσπάσματα τοῦ
Ἐμπεδοκλέους μέ πρόλογο τοῦ Ἀκαδη-
μαϊκοῦ κ. Ε. Μουτσόπουλου. Ἀρχαῖο
κείμενο, ἔμμετρη μετάφραση, σχόλια καί
ἐπιλεγόμενα, γλωσσάρι ἀρχαίων ὥρων καί
ἀπόδοση γιά πρώτη φορά παγκοσμίως στὰ
νέα ἐλληνικά, γαλλικά καί πολωνικά.

10 EURO

ΝΤΑΪΑΝ ΡΟΜΠΙΝΣ

ΤΕΛΟΣ-ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΟΝΟΙ

Τὸ κάλεσμα βγαίνει πρὸς τὰ ἔξω
ἀπὸ τὴν ΚΟΙΛΗ ΓΗ καί τῆς ΥΠΟ-
ΓΕΙΕΣ ΠΟΛΕΙΣ! Ἐξερευνήστε τὴν ζωὴ
τῶν ἀνθρώπων τῆς χαμένης ἡπείρου, τῆς
Λεμοῦριας, πού ζοῦν ὑπογείως ἐδῶ καί
12.000 χρόνια.

13 EURO

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ

ΟΡΦΕΥΣ - ΠΑΓΓΑΙΟΝ - ΡΟΔΟΛΕΙΒΟΣ

Νέα στοιχεῖα γιά τὸν θεοὸ Ὀρφέα, πού
συνδέεται ἄμεσα μέ τὴν Θράκη, τὸ
ἱερὸν ὄρος Παγγαῖον καί τὴν πατρίδα
τοῦ τὰ Λεῖβηθρα, ἐκεῖ ὅπου μύθηκε
καί

8 EURO

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ

ΚΟΥΡΗΤΕΣ - ΔΕΡΒΙΣΣΗΔΕΣ

Ὁ Πέρσης φιλόσοφος καί Μυστικιστὴς Μεθλα-
νᾶ Τζελαδεδδίν - Ρουμὴ (Ρωμὸς ἢ Ἑλληνας)
εἶναι ὁ ἰδρυτὴς τοῦ τάγματος τῶν «Περι-
στρεφόμενων Δερβίσιςδων». Ὁ Ρουμὴ δέ-
χθηκε αὐτοῦσια τὴν διδασκαλία τοῦ
Πλάτωνα, τοῦ Πυθαγόρα καί τῶν Ἑλλη-
νικῶν Μυστηρίων ἀπὸ τοὺς «Νεοπλατωνι-
κοὺς» καί «Νεοπυθαγορείους» τῆς ἐποχῆς του.

ΠΑΝΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

Τά Μυστικά τῶν Χρωμάτων

Τὸ ἀποκαλυπτικὸ
κόσμημα τῆς
δημιουργίας
Τὰ πάντα γιά τὰ χρώματα!

8 EURO

ΗΧΟΓΡΑΦΗΜΕΝΕΣ ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

μὲ τὸν **ΡΑΔΑΜΑΝΘΉ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ**
ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΣΕ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

ΕΝΩΔΩΝ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΠΛΑΤΩΝΟΣ
ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΑ ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ
ΟΡΕΣΤΗ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ ΦΑΙΔΡΟΣ

12 EURO ΕΚΑΣΤΗ

Δ. ΛΙΑΝΤΙΝΗΣ

ΓΚΕΜΜΑ

Τὸ Ἱεσοθέατρον διαθέτει
ὅλα τὰ βιβλία τοῦ καθηγητῆ
Δημήτρη Λιαντίνου

ΓΚΕΜΜΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ
ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΟ
ΝΥΦΟΜΑΝΗΣ
ΧΑΞΕΜΑ ΞΕΙΣΜΟΥ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΕΞΥΠΝΟΝ ΕΝΥΠΝΙΟΝ

ΠΑΟΥΛ ΑΜΑΝΤΕΟΥΣ ΝΤΗΝΑΧ

Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ

ΘΑ ΥΠΑΡΞΕΙ Η
ΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
ΤΟ 4000 μ.Χ. ΣΤΗΝ ΓΗ;

44 EURO

Ὁ 1921 ὁ Ἑλβετὸς φιλέλληνας Πάουλ Ἀμαντέους Ντῆναχ,
Τμετὰ ἀπὸ ἓνα ἀτύχημα πέφτει σὲ ληθαργικὸ ὕπνο (κλι-νικά
νεκρὸς γιὰ 15 λεπτά). Ἡ συνείδησή του διολισθαίνει μπροστὰ
στόν χρόνο. Βρίσκεται στὸ ἔτος 3.906 μ.Χ. διατηρῶν-τας ὅμως
τὴν συνείδηση τοῦ ἑαυτοῦ του. Εἶναι μεταβιωμένος στὸν φυσι-
κὸ ἐπιστήμονα Ἀνδρέα Νόρθαμ.

Ὑπνρίζει τότε καί μᾶς μεταφέρει τὰ ἱστορικὰ γεγονότα πού
συγκλονίσαν τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τὸ 2000 ἕως τὸ 4000
μ.Χ.. Ἀναφέρεται στὰ ἐπιτεύγματα τοῦ μεγάλου ἐκείνου πολιτι-
σμοῦ τῆς 4ης χιλιετηρίδος στὸν ὅποιο θὰ ζήσουν οἱ μακρινοὶ ἀπό-
γονοὶ τῶν σημερινῶν Εὐρωπαίων. Ὁραματίζεται μιά Πανοικου-
μένη μέ ἰδιότυπο σοσιαλισμό, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν Εὐρωπαίων ἢ
ὁποία διαβιώνει μέσα σέ μιά ἀνώτατη πνευματικὴ ζωὴ-παράλ-
ληλη μέ τὴν ὕλική εὐημερία. Ὅλες ἐν γένει οἱ ἀξίες καί τὰ
ὕψηλὰ ἰδανικά φθάνουν στὸ ἀπόγειό τους.

Ὁ 3906 μ.Χ., Ἡ ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ, Ἡ ΠΝΕΥ-
ΜΑΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΓΗΣ, (κάπου στὴν
νότιο Εὐρώπῃ στὴν περιοχὴ τῆς Μεσογείου) κατοικεῖται ἀπὸ
6.000.000 ἀνθρώπους, τὸ ἀπαύγασμα τοῦ πνευματικοῦ κόσμου
τῆς ὕδρογειοῦ. Ἐκεῖ ὁ **ΗΜΟ ΣΑΡΙΕΝΣ-ΣΑΡΙΕΝΣ** (Ἀλέ-
ξης Βόλκυ) μεταμορφώνεται, (ἀποκτιῶντας τὴν **ΥΠΕΡΟ-
ΡΑΣΗ**, τὴν ἄμεση φώτιση καί ἐπαφὴ μέ τὸ ΦΩΣ) σὲ
ΗΜΟ ΟΚΚΙΔΕΝΤΑΛΙΣ-ΝΟΒΟΥΣ, τὸν νέο ἀνθρώπο μέ ἀνα-
τομικὲς ἀλλαγές στὰ κυριώτερα ἐγκεφαλικά κέντρα.

Ἡ ὅσα ἀναφέρει ὁ Ντῆναχ (λέντσερ, πυρηνικὴ ἐνέρ-
γεια, θερμοπυρηνικὴ ἐκρηκτὴ, τρισδιάστατες εἰκόνες κ.ἀ.) ἀπὸ
τὸ 1921 ἕως τὸ 2001 ἔχουν ὅλα ἐπαληθευθεῖ..

Α. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Η ΖΩΗ

ΕΝΑ ΜΥΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ!
ΔΙΔΑΣΚΕΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ
ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ
ΕΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ,
ΕΡΜΗΝΕΥΟΝΤΑΣ
ΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ
ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ ΙΔΑΕΚΑΛΙΑΣ

ΑΝΝΑ ΡΗΖ - Ε. ΒΑΛΛΕΡΑ

ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΑΘΛΗΤΡΙΕΣ

ANCIENT GREEK WOMEN ATHLETES

Τὸ βιβλίο τεκμηριώνει τὴν συμ-
μετοχὴ τῶν γυναικῶν τῆς Ἀρχαίας
Ἑλλάδος στὸν ἀθλητισμό, σὲ ἀγῶνες
καί ἑορτές. Στόχος μας εἶναι νὰ προ-
σφέρουμε ἓνα ἀκόμη κομμάτι στὴν
συνολικὴ ἀνασκευὴ τῆς ἱστορικῆς
εἰκόνας τῶν γυναικῶν, ὡς ἀτόμων μέ
ικανότητες, ἀνεξάρτητη σκέψη καί
πολύτιμη συνεισφορά στὴν

17 EURO

ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΝΤΑΙ ΔΙΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΛ.: 52.37.543-75.67.111